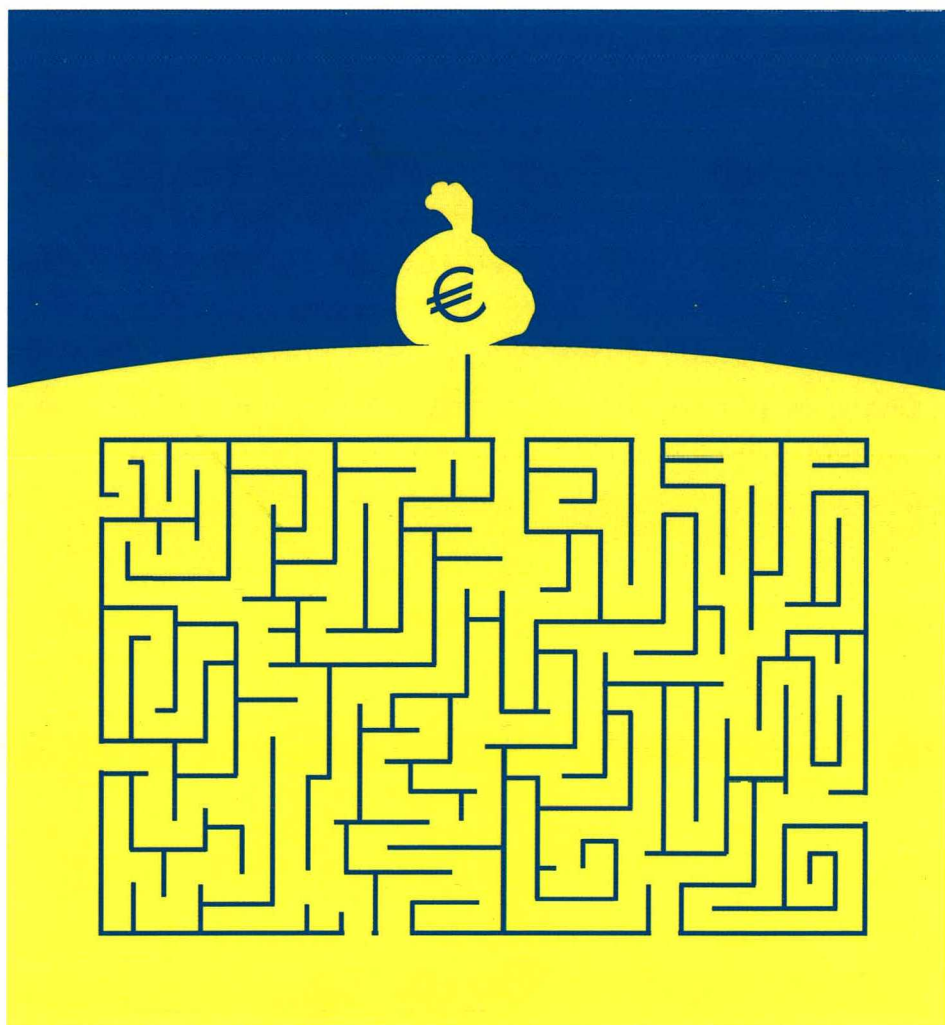

Palkat ja työvoimakustannukset 2009

Wages, salaries and labour costs

Palkat ja työvoimakustannukset 2009

Wages, salaries and labour costs

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

*Antti Katainen
Pekka Haapala
Anna-Leena Wickstrand
(09) 17 341*

palkkarakenne@tilastokeskus.fi

*Lisätietoja – Tilläggsuppgifter – Further information:
<http://tilastokeskus.fi/til/pal.html>*

Kansikuva – Pärmbild – Cover graphics: Jannis Mavrostomos

© 2010 Tilastokeskus – Statistikcentralen – Statistics Finland

*Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.
Uppgifterna får lånas med uppgivande av Statistikcentralen som källa.
Quoting is encouraged provided Statistics Finland is acknowledged as the source.*

*ISSN 1795–5165
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798–8772
ISBN 978–952–244–234–5*

Multiprint Oy, Helsinki 2010

**Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland**

Sisällysluettelo

Alkusanat	4
1 Palkka- ja työvoimakustannustilastot työmarkkinoiden kuvaajana	5
Statistics on wages, salaries and labour costs in describing the labour market	10
2 Työvoimakustannusindeksi	16
2.1 Tulokset	16
2.2 Työvoimakustannusten kansainvälinen vertailu	19
2.3 Laatuseloste	20
Liitetaulukot	23
3 Ansiotasoindeksi	27
3.1 Tulokset	27
3.1.1 Ansioiden pitkän ajan kehitys	27
3.1.2 Ansioiden kehitys viime vuosina	28
3.2 Laatuseloste	31
Liitetaulukot	35
4 Palkkarakennetilasto	44
4.1 Tulokset	44
4.1.1 Ansiot toimialoittain	45
4.1.2 Ansiot ammateittain	48
4.1.3 Ansiot ikäryhmittäin	50
4.2 Palkkaerot	52
4.2.1 Sukupuolten väliset palkkaerot	52
4.2.2 Ulkomaalaisten palkansaajien palkat	56
4.2.3 Palkkaerot eri maakunnissa	59
4.2.4 Palkkaerot eri työsuhteen muodoissa	61
4.2.5 Palkkahajonta	66
4.3 Palkkojen kansainvälinen vertailu	71
4.4 Menetelmäkuvaus	76
4.4.1 Tilastoaineiston muodostaminen	76
4.4.2 Palkansaajien rajaaminen ja käsitteet	79
4.4.3 Peittävyys ja vertailtavuus	87
4.5 Laatuseloste	89
Liitetaulukot	94
5 Työtaistelutilasto	191
5.1 Työtaistelut Suomessa 2008	191
5.2 Katsaus Suomen työtaisteluhistoriaan	193
5.2.1 Tilastointi	193
5.2.2 Työtaisteluaktiivisuus	193
5.3 Työtaistelujen kansainvälinen vertailu	195
5.4 Laatuseloste	197
Liitetaulukot	199
Liitteet	200
Käsitteet ja määritelmät	200
Luokitukset	209

- Puuttuva tieto

.. Tietosuojan alainen tieto

Alkusanat

Kädessäsi on uusi Palkat ja työvoimakustannukset -julkaisu. Tämä julkaisu kokoaa yhteen keskeisimmät tulokset palkat ja työvoimakustannukset -aihealueelta julkaistuista tilastoista vuonna 2009. Julkaisun tiedot perustuvat työvoimakustannusindeksiin, ansiotasoindeksiin, palkkarakennetilaston ja työtaistelutilaston tietoihin. Lisäksi julkaisun kansainvälisissä osioissa tarkastellaan Eurostatin koomia tietoja. Julkaisu korvaa aiemmin ilmestyneet Työtunnin kustannus ja Palkkarakenne -julkaisut.

Työvoimakustannusindeksi (kappale 2) kuvaa tehdyn työtunnin keskimääräisten työvoimakustannusten muutosta. Tilasto kattaa lähes koko yksityisen sektorin. Tilaston ulkopuolelle jäävät vain maa-, metsä- ja kalatalouden toimialat sekä julkinen sektori. Indeksini muodostetaan erikseen lasketuista palkka- ja sosiaalikulustannusindekseistä. Tiedot kerätään otostiedustelulla ja ne tuotetaan neljännesvuosittain.

Ansiotasoindeksi ja säännöllisen ansion indeksi (kappale 3) kuvaavat kokoaikaisen palkansaajien säännöllisen työajan keskiansioiden kehitystä eri työnantajasektoreilla ja toimialoilla. Ansiotasoindeksi sisältää tulospalkkiot ja sopimukseen perustuvat kertaerät, mutta indeksin ansiokäsitteessä ei ole mukana yli- ja lisätyöansioita. Ennakolliset indeksipisteluvut perustuvat sopimusvaikutus- ja liukuma-arvioihin. Ansiotasoindeksiin perusaineisto kattaa noin kaksi kolmasosaa kaikista Suomen kokoaikaisista palkansaajista. Tiedot tuotetaan neljännesvuosittain.

Palkkarakennetilasto (kappale 4) kuvaa työ- ja palvelussuhteiden lukumäärää sekä ansiotasoa, ansioiden muodostumista ja palkkahajontaa vuoden viimeisellä neljänneksellä. Palkkarakennetilasto kattaa lähes kaikki valtion ja kuntasektorin palveluksessa olevat palkansaajat sekä ne yksityisen sektorin palkansaajat, jotka työskentelevät vähintään viisi palkansaajaa työllistävässä yrityksissä. Tilaston ulkopuolelle on rajattu joitakin pieniä palkansaajaryhmiä. Ansioiden kuvauksessa käytetään tunti- ja kuukausiansioita. Tuntiansiotarkastelussa ovat mukana kaikki palvelussuhteet, myös osa-aikaiset. Kuukausiansiotarkastelu on rajattu käsittämään ainoastaan kokoaikaiset palkansaajat.

Työtaistelutilasto (kappale 5) kuvaa työntekijöiden tai työnantajien Suomessa järjestämiä työtaisteluja. Suurin osa työtaisteluista on työntekijäosapuolten järjestämiä lakkoja. Työtaistelutilasto sisältää tiedot työtaistelujen lukumäärästä, osallistuneista työntekijöistä, työpäivämenetyksistä ja menetetyistä bruttopalkoista. Tilasto perustuu pääosin työnantajajärjestöjen jäseniltään keräämiin tietoihin. Lisäksi tilaston tuotannossa seurataan eri tiedotusvälineitä.

Julkaisun toteutukseen ovat osallistuneet Pekka Haapala, Pentti Jonninen, Antti Katainen, Seppo Kouvonen, Harri Nummila, Jussi Ritola, Hanna Rättö, Anna-Leena Wickstrand, Mari Ylä-Jarkko ja Terhi Öberg.

Helsingissä, helmikuussa 2010

Kari Molnar
Tilastojohtaja

1 Palkka- ja työvoimakustannustilastot työmarkkinoiden kuvaajana

1.1 Yhteenvedo vuosien 2007 ja 2008 tuloksista

Kokoaikaisen palkansaajan kuukausiansio oli vuoden 2007 IV neljänneksellä keskimäärin 2 734 euroa. Kuukauden keskiansio oli kunta-alalla noin kahdeksan prosenttia keskimääräistä pienempi ja valtiolla noin yhdeksän prosenttia sitä suurempi. Kaikkien palkansaajien keskimääräinen ansio työtuntia kohti laskien oli 16,11 euroa.

Palkkahajonnan kasvu jatkui vuonna 2007 sekä tunti- että kuukausiansioilla mitaten. Yhdeksannen ja ensimmäisen desiilin suhde oli nyt noin 1,5 prosenttiyksikköä suurempi kuin edellisellä vuonna. Palkkaerojen kasvu johtui lähinnä yksityisellä sektorilla tapahtuneesta kehityksestä. Luvut eivät sisällä tulospalkkioiden ym. kertaluonteisten erien vaikutusta.

Naisten kokonaistyöajan kuukausiansio oli vuonna 2007 keskimäärin 80,2 prosenttia ja tuntiansio 80,6 prosenttia miesten vastaavasta. Palkkarakennetilaston peittävyys paraneminen, muun muassa kunta-alan vähennettyä palkkaa saaneet, kasvatti teknisesti sukupuolten palkkaeroa tilastovuodesta 2006 lähtien noin 0,5 prosenttiyksikköä. Ilman tilastollista muutosta sukupuolten välinen palkkaero olisi vuonna 2007 ollut noin 0,2 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuonna 2004.

Miesten ja naisten sijoittuminen erilaisiin tehtäviin vaikuttaa keskeisesti sukupuolten keskipalkkojen eroon. Tässä julkaisussa on esitetty ensimmäistä kertaa sukupuolten ammatillista eroa koskeva mittari vuodesta 1995 lähtien. Sukupuolten ammatillinen segregatioindikaattori pieneni vuodesta 2004 vuoteen 2007 vajaan prosenttiyksikön verran sekä yksityisellä että kunta-alalla. Ansio- ja tuloindeksin mukaan naisten ansiot nousivat vuosina 2006 ja 2007 prosentin kymmenyksen miesten ansioita enemmän. Vuonna 2008 ansiokehitysero kasvoi jo 0,2 prosenttiyksikköön.

Ansio- ja tuloindeksin mukaan säännölliseltä työajalta saadut ansiot (ml. tulospalkkiot ja sopimuksiin perustuvat kertaluonteiset erät) nousivat vuonna 2008 yhteensä 5,5 prosenttia. Yksityisellä sektorilla ansiot nousivat 5,4 prosenttia ja kuntasektorilla 5,5 prosenttia. Valtiolla ansioiden nousu oli kaksi prosenttiyksikköä keskimääräistä ansiokehitystä nopeampaa. Reaalisesti palkansaajien ansiot nousivat 1,4 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Tehdyn työtunnin työvoimakustannukset olivat vuonna 2008 yksityisellä sektorilla 3,5 prosenttia korkeammat kuin vuotta aiemmin. Työvoimakustannusten nousu oli ansiokehitystä hitaampaa muun muassa työpäivien määrän lisääntymisestä (arkipyhien sijoittuminen, karkauspäivä) johtuen. Tämä kasvatti tehtyjen työtuntien määrää laskennallisesti lähes prosentin. Sen lisäksi kustannusten nousua jarrutti sekä kertaluonteisten palkkaerien (ml. tulospalkkiot ja optiot) osuuden supistuminen noin 0,5 prosenttiyksiköllä että sosiaalikulujen osuuden supistuminen noin 0,15 prosenttiyksiköllä.

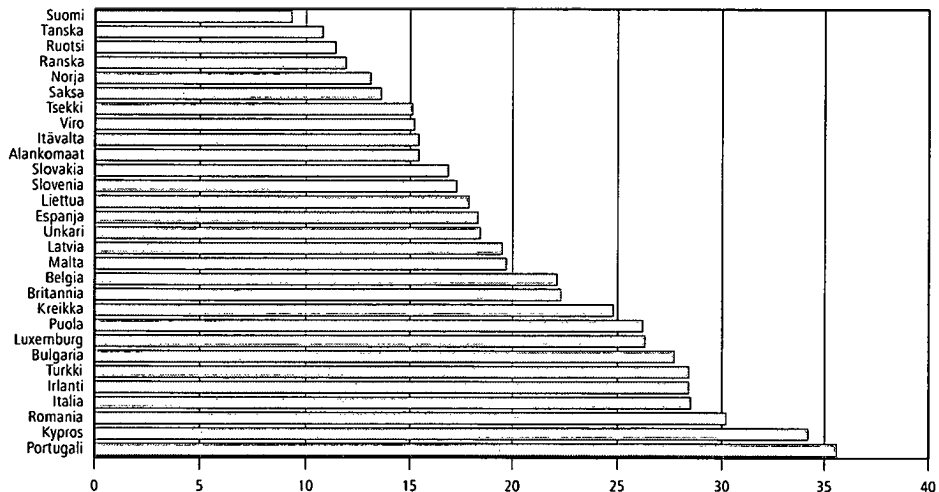
1.2 Uusi sopimuskierrös vaikutti tilastoinnin kehittämiseen

Vuoden 2007 lopussa päättyneelle keskitetylle kolmivuotiselle sopimuskaudelle olivat ominaisia maltilliset palkankorotukset, joihin liittyi veroratkaisuja. Syksyllä 2007 päädyttiin kolmen keskitetyn sopimuskierröksen jälkeen liittokohtaisiin sopimuksiin. Sopimuskierröksen avanneiden kemianteollisuuden ja teknologiateollisuuden korotukset olivat tasoltaan matalampia kuin myöhemmin solmituissa sopimuksissa. Useiden sopimusten muotoon liittyi myös elementtejä, jotka loivat entistä paremmat puitteet yritys- ja sopimusala-kohtaisten erojen huomioimiseksi palkanmuodostuksessa. Tilastoinnin kannalta ne kuitenkin tekivät sekä ansiokehitysarvioiden tekemisen että toteutuneiden korotusten tilastoimisen entistä haasteellisemmäksi. Yrityskohtaisten erien osuus työehtosopimusten palkankorotuksista kasvoikin Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) arvion mukaan järjestön sopimusaloilla jo neljännekseen, kun osuus kolme vuotta aiemmin oli ollut vain neljä prosenttia. Kuten oheisesta kuviosta 1A käy ilmi, oli toimialojen keskipalkkojen (palkansaajien lukumäärillä painotettu) hajonta ennen liittokohtaista sopimuskierröstä (v. 2006) Suomessa pienempi kuin muualla Euroopan Unionissa.

Monilla aloilla sovittiin lisäksi aikaisempaa joustavammista työaikajärjestelyistä, muun muassa pidemmistä työajan tasoittumisjaksoista ja työaikapankeista. Muun muassa kemianteollisuuden, teknologiateollisuuden, elintarviketeollisuuden ja kunta-alan (pl. Tehy) sopimukseen sisältyi kertaluonteisia palkkaeriä, jotka nostivat yksityisen sektorin alojen ansioita vuoden 2008 toisella ja kolmannella neljänneksellä ja kuntasektorin ansioita vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Kuvio 1A.

Toimialojen keskimääräisen tuntiansion suhteellinen keskihajonta EU -maissa vuonna 2006, %

Lähde: Structure of Earnings Survey, Eurostat.

Sopimukseen perustuvien kertaluonteisten erien yleistymisen synnytti tarpeen tarkistaa ansiotasoindeksin ansiokäsitteitä. Kysymystä valmisteltiin tulopoliittisen selvitystoimikunnan aloitteesta työmarkkinajärjestöjen (EK, Kunnallinen työmarkkinalaitos (KT), Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö (SAK) sekä Akava) sekä Tilastokeskuksen muodostamassa työryhmässä. Sen ehdotuksen mukaisesti tuli uuden ansiotasoindeksin 2005=100 kattaa kaikilla sopimusaloilla sekä tulospalkkiot että sopimukseen perustuvat kertaluonteiset palkkaerät. Vuoden aikana maksettavat kertaluonteiset palkkaerät tuli viedä indeksiin neljänestä kohti laskettuina keskiarvoina.

Muutos yhdenmukaisti kertaluonteisesti maksettavien palkkaerien käsitteilyn ansiomuutoksen mittauksessa. Aikaisemmin sopimukseen perustuvat kertaluonteiset erät oli kirjattu maksuajankohdan mukaisesti ja toimihenkilöiden tulospalkkiot oli tasattu tilastovuoden neljänneksille mutta työntekijöiden tulospalkkiot olivat jääneet kokonaan ansiotasoindeksin ulkopuolelle. Tilastokeskus julkaisee myös säännöllisen ansion indeksiä (SANI), joka kuvaa vuodesta 2002 lähtien säännöllisen ansion kehitystä ilman kertaluonteisia palkkaeriä.

1.3 Parantunut työllisyystilanne ei johtanut merkittäviin palkkaliukumiin

Suhdannekierron kannalta vuoden 2008 alkupuoli muodosti lähes koko vuosikymmenen kestäneen kasvukauden kulminaation. Työvoimatilaston mukaan työllisten palkansaajien määrä oli edeltävien vuosien aikana noussut noin 30 000–40 000 palkansaajan vuosivauhtia ja oli vuonna 2008 suurempi kuin koskaan 1990 -luvun laman jälkeen, 2,2 miljoonaa. Työttömyysaste laski vuonna 2008 puoli prosenttiyksikköä 6,4 prosenttiin. Ylityötuntien ja pysyvässä palvelussuhteessa olevien osuus oli työvoimatilaston mukaan suurempi kuin koskaan tällä vuosituhanella. Ulkomaisen työvoiman osuus kasvoi tasoittaen erityisesti eräissä matalapalkkaisissa ammateissa hämmäyttävää työvoimapulaa. Julkaisun kappaleessa 4.2.2 on esitetty ulkomaista työvoimaa koskeva yhteenveto.

Ansiotasoindeksiä koskevan kappaleen 3.1.2 kuviossa 3B on esitetty sopimuskorotusten ja ansiotasoindeksin vuosimuutokset. Niiden erotus siis kuvaa palkkaliukumien ja rakennemuutoksen osuutta ansioketäytystä. Suhdannevaiheesta huolimatta palkkaliukuman osuus ei vuonna 2008 noussut merkittävästi. Tämä johtunee sekä aikaisempia korkeammista sopimuskorotuksista että vuoden lopulle ajoittuneen suhdannekäänteen vaikutuksesta.

1.4 Taantumän lähestyminen ei vielä selvästi näy tässä tilastossa

Tämän julkaisun ansio- ja työvoimakustannuskehitystä koskevat tiedot ulottuvat vuodelle 2008 - palkkarakennetilaston tiedot ovat vuodelta 2007. Siten taloudellisen taantumän vaikutukset eivät vielä yleisesti kuvaudu palkansaajien ansioita koskevissa tilastoissa. Toimialoittain tilanne kuitenkin poikkei yleisestä kehityksestä merkittävästi. Metsäsektorin supistuminen vuoden 2006 jälkeen

näkyä jo vuotta 2007 koskevan palkkarakennetilaston monissa indikaattoreissa – mm. tiettyjen maakuntien palkkatason laskuna muuhun Suomeen verrattuna.

Ensimmäiset merkit globaalin rahoituskriisin vaikutuksista olivat työmarkkinoilla näkyvissä vuoden 2008 toisella vuosipuoliskolla. Kertaluonteisten palkkaerien (ml. tulospalkkiot) osuus oli työvoimakustannusindeksin mukaan vuoden 2008 kolmannella neljänneksellä noin prosenttiyksikön pienempi kuin edellisenä vuonna. Vähentyminen johtui muun muassa teollisuudessa maksettujen tulospalkkioiden vähenemisestä. Suhdannekäännös alkoi selvemmin näkyä vasta vuoden 2008 viimeisestä neljänneksestä lähtien, jolloin erityisesti teollisuudessa kertaluonteisten palkkaerien osuus oli selvästi pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Toisaalta vuonna 2007 solmitut keskimäärin 2,5 vuoden mittaiset työehtosopimukset nostivat vielä vuoden 2008 lopulla ansioita 5,3 prosentin vuosivauhtia.

1.5 *Palkansaajien ostovoima*

Suomalaisen palkansaajan ostovoima riippuu hyvin pitkälle siitä, mitä ansiökäsitettä käytetään. On olennaista tiedostaa, tarkastellaanko bruttoansioita, hintatason huomioon ottavia reaaliansioita vai ansioita, joiden laskennassa on lisäksi huomioitu tulonsiirtojen, kuten verojen tai lapsilisien vaikutus. Lisäksi julkisen sektorin tuottamien palvelusten voidaan ajatella lisäävän palkan ostovoimaa, sillä julkisesti tuotettavat palvelut vähentävät omarahoitteen kulutuksen osuutta.

Kansainvälisissä ostovoimatarkasteluissa on aikaisemmin jouduttu turvautumaan pääsääntöisesti yksityisen sektorin toimintaa koskeviin tietoihin, eikä vertailuja ole juuri julkaistu muutamaa erillistä tutkimusta lukuun ottamatta. Palkkarakennetilaston asetuksen laajeneminen vuonna 2006 myös julkisen sektorin toimialoilta mahdollistaa ensimmäistä kertaa palkkojen tarkastelun kaikilta toimialoilta.

Suomalaisen palkansaajan keskimääräinen tuntiansio oli vuonna 2006 noin 14 prosenttia EU-alueen keskiansiota suurempi. Ruotsalaisten saama tuntiansio on lähes samansuuruinen suomalaisiin verrattuna, mutta muissa pohjoismaissa tuntiansiot ovat selvästi Suomea korkeampia. Suomen korkea hintataso laskee suomalaisten ostovoimaa moniin Keski- ja Etelä-Euroopan maihin verrattuna, mutta toisaalta suomalaisten palkkojen kilpailukyky muun muassa Norjaan ja Tanskaan verrattuna nousee hintatason huomioiden. Korkea verotus kaventaa suomalaisen palkansaajan ostovoimaa erityisesti suuripalkkaisten palkansaajien osalta. Pienempipalkkaisten verotus on sen sijaan muuhun Eurooppaan verrattuna varsin kilpailukykyinen. Myös julkiset palvelut nostavat suomalaisen palkansaajan ostovoimaa, sillä Keski-Euroopassa joudutaan usein maksamaan julkisista palveluista.

1.6 *Uutta palkka- ja työvoimakustannustilastoissa*

Palkka- ja työvoimakustannustilastojen menetelmät ja sisältö ovat viime vuosina kehittyneet lähinnä Euroopan Unionin kasvaneisiin vaatimuksiin liittyen. Tämän julkaisun sisältöön on myös kansallisista lähtökohdista liitetty eräitä uusia elementtejä.

Työvoimakustannusten muutosta mittaava työvoimakustannusindeksi perustuu vuodesta 2007 lähtien suoraan noin 1700 yritykseltä kerättyihin tietoihin. Samalta tiedonantajalta kerätään neljännesvuosittain tieto niin työpanoksen kuin työvoimakustannusten tasosta ja rakenteesta. Tilaston perustietojen paraneminen tarkoittaa erityisesti neljännten välisen kustannuskehityksen kuvausta. Se luo myös aiempaa paremmat edellytykset kuvata syitä kustannusten muutokseen. Lyhyestä aikasarjasta johtuen tiedot julkaistaan toistaiseksi ilman kausitaitoa ja työpäiväkorjausta. Arkipyhien, esimerkiksi pääsiäisen, ajoittuminen vaikuttaa indeksin vuosimuutoksiin erityisesti vuoden kahdella ensimmäisellä neljänneksellä.

Koko Euroopan Unionin kattava ja yhdenmukaisiin mittareiden perustuva palkkarakennetilasto laajeni vuonna 2006 kattamaan myös pääosin julkisen sektorin vastuulla olevat muut kuin markkinaehtoiset toimialat. Tilasto kattaa nyt käytännössä kaikki toimialat lukuun ottamatta maa-, metsä- ja kalataloutta sekä julkista hallintoa. Laskennallinen viikkotyöaika määritettiin vuodesta 2006 lähtien myös opetusvelvollisuuteen perustuvaa työaikajärjestelmää noudattaville opettajille. Palkkarakennetilaston tuntiansiotarkastelu kattaa siis nyt myös kaikki opettajat. Euroopan Unionin palkkarakennetilaston laajeneminen parantaa merkittävästi edellytyksiä arvioida myös julkisen sektorin palkkausta eri EU-maissa.

Ansiosaindeksin määrävuosiuudistus toteutettiin hieman tavanomaisesta nopeutettuna jo vuonna 2007. Perusvuoden 2005=100 indeksi kuvaavat palkansaajien säännöllisen ansion kehitystä hiukan aikaisempaa vertailukelpoisemmin käsittein. Säännöllisen ansion indeksi (SANI) kattaa nyt myös kunta-alan opettajien vuosiviikkotuntien palkkatasosta (ei tuntien määrästä) aiheutuvan ansiokehityksen. Ansiotason muutosta kuvaava ansiosaindeksi (ATI) laajeni edellisen lisäksi kattamaan myös työntekijöiden tulospalkkiot. Sopimuksiin perustuvat kertaluonteiset erät sisältyvät aikaisemmasta poiketen nyt indeksiin vuositason tiedoista neljännestä kohti laskettuina tasaerinä.

1 *Statistics on wages, salaries and labour costs in describing the labour market*

1.1 *Summary of results for 2007 and 2008*

In the last quarter of 2007, the average monthly earnings of a full-time wage and salary earner amounted to EUR 2,734 in Finland. In the local government sector, average monthly earnings were around eight per cent below and in the central government sector approximately nine per cent above this average. The average earnings of all wage and salary earners per an hour worked amounted to EUR 16.11.

Measured with both hourly and monthly earnings, the dispersion of wages and salaries continued to widen in 2007. The ratio between the ninth and the first decile was now approximately 1.5 percentage points higher than in the previous year. The growth of the pay differentials was mainly caused by development in the private sector. The figures exclude the effects of performance-based and similar one-off remuneration items.

Women's monthly earnings for total working hours amounted to an average of 80.2 per cent and their hourly earnings to 80.6 per cent of men's respective earnings in 2007. The widened coverage of the Structure of Earnings statistics to recipients of reduced pay in the local government sector increased the gender pay gap technically by approximately 0.5 percentage points starting from reference year 2006. Without this statistical revision the gender pay gap would have been around 0.2 percentage points wider in 2007 than in 2004.

The placement of women and men in different tasks essentially affects the gender pay gap. A measurement of occupational segregation between the genders since 1995 is now presented in this publication for the first time. The indicator of the gendered occupational segregation (that is, the share of changes of occupation required to eliminate the segregation) fell by just short of one percentage point from 2004 to 2007 in both the private and the local government sectors. According to the Index of Wage and Salary Earnings, women's earnings rose by one decimal of a per cent more than men's earnings in 2006 and 2007. In 2008, the difference grew to as much as 0.2 percentage points.

According to the Index of Wage and Salary Earnings, inclusive of performance-based bonuses and one-off items based on agreements, earnings for regular working hours rose by a total of 5.5 per cent in 2008. In the private sector, earnings went up by 5.4 per cent and in the local government sector by 5.5 per cent. In the central government sector, earnings rose by two percentage points faster than the average. Wage and salary earners' real earnings went up by 1.4 per cent from the year before.

In the private sector, the cost of labour for an hour worked was 3.5 per cent higher in 2008 than one year earlier. Labour costs went up more slowly

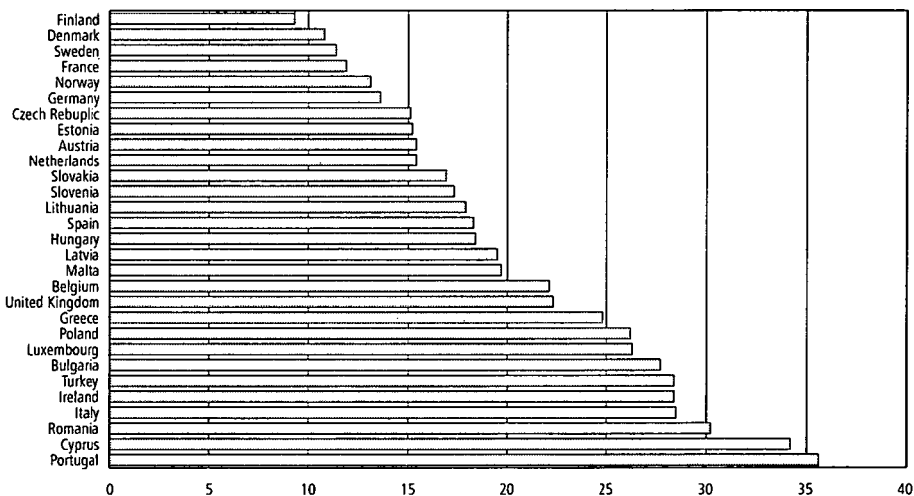
than earnings due to, among other things, the timing of public holidays and the leap day which increased the number of working days. This put the calculated number of hours worked up by nearly one per cent. In addition, the rising of the costs was moderated both by a contraction of the share of one-off pay items, such a performance-based bonuses and incentive options, by approximately 0.5 percentage points, and a contraction of the share of social costs by around 0.15 percentage points.

1.2 *New collective bargaining round required reviewing of the statistics*

The three-year centralised collective agreement period which ended in 2007 was typified by moderate pay increases with attached taxation solutions. After three rounds of centralised collective agreements, agreements were settled with individual trade unions in autumn 2007. The pay increases agreed by the chemical industry and the technological industry, which opened the bargaining round, were lower than in subsequently bargained agreements. The new agreements also included elements which facilitated the observation of enterprise and agreement sector-specific differentials in pay formation. From the point of statistics, however, they made both the estimation of earnings development and the recording of realised pay rises even more challenging than before. Indeed, according to an assessment of the Confederation of Finnish Industries EK, the share of enterprise-specific items in the collectively bargained pay increases of its collective agreement sectors grew to as high as one-quarter while the same proportion three years earlier was only four per cent. As the adjacent Figure 1A shows, in 2006 prior to the round of the union-specific agreements, the disper-

Figure 1A.

Relative standard deviation of hourly earnings in industries in the EU countries in 2006, %

Source: *Structure of Earnings Survey, Eurostat.*

sion of average earnings, weighted with the number of wage and salary earners, was smaller in Finland than elsewhere in the European Union.

In addition, more flexible arrangements than before were agreed in many industries for working hours, such as extended accounting periods and working hours banks. For example, the agreements of the chemical industry, technological industry, food industry and the local government sector, exclusive of the Union of Health and Social Care Professionals, included one-off pay items which raised earnings in the second and third quarters of 2008 in the private sector and in the last quarter of the year in the local government sector. The grown prevalence of agreed one-off items created a need to review the concept of earnings in the Index of Wage and Salary Earnings. At the initiative of an incomes policy committee the issue was discussed in a working group with representatives from labour market organisations (the Confederation of Finnish Industries EK and the Commission for Local Authority Employers KT), the Central Organisation of Finnish Trade Unions SAK, the Confederation of Unions for Professional and Managerial Staff in Finland AKAVA) and Statistics Finland. According to the working groups' proposal the revised Index of Wage and Salary Earnings 2005=100 should cover both performance-based bonuses and agreed one-off pay items in all collective agreement sectors. One-off remuneration items paid during a year should be included in the Index as averages calculated per quarter. The revision harmonised the treatment of one-off pay items in the measurement of changes in earnings. Previously, such agreed one-off items had been recorded at the time of their payment and salaried employees' performance-based bonuses had been divided between the quarters but blue-collar employees' performance-based bonuses had been left out of the Index of Wages and Salary Earnings altogether. Statistics Finland also publishes an Index of Regular Earnings which describes the development of regular earnings without these one-off pay items starting from 2002.

1.3 Improved employment situation did not lead to notable pay drifts

In terms of economic cycle, the first half of 2008 was a culmination point of a period of growth that had lasted for nearly a decade. According to the Labour Force Survey, during the preceding years the number of employed persons had gone up by an annual rate of approximately 30,000 to 40,000 and, at 2.2 million, was in 2008 higher than ever since the recession of the early 1990s. In 2008, the rate of unemployment fell by half-a-percentage point to 6.4 per cent. According to the Labour Force Survey, the shares of overtime hours and persons in permanent employment relationships were higher than ever in this millennium. The proportion of foreign labour force grew alleviating the looming labour shortage especially in certain low-paid occupations. Section 4.2.2 of this publication contains a summary concerning foreign labour force.

Figure 3 B of Section 3.1.2 concerning the Index of Wage and Salary Earnings shows annual changes in the agreement-based pay increases and in the Index of Wage and Salary Earnings. Thus, the difference between them describes the

pay drift and the impact of structural change on the development of earnings. Despite the phase of the economic cycle the share of the pay drift did not rise significantly in 2008. This may be both because the agreed increments were larger than in the past and because the cycle did not start to turn until the latter part of the year.

1.4 The approaching economic downturn is not yet clearly visible in these statistics

The data on the development of earnings and labour costs in this publication extend up to the year 2008 –the data of the Structure of Earnings statistics relate to the year 2007. Thus the impacts of the economic downturn are not yet generally reflected in these statistics describing the earnings of wage and salary earners. However, the situation could deviate significantly from the general development when examined by industry. The contraction of the forestry sector after 2006 can already be seen in many indicators of the Structure of Earnings statistics concerning 2007 as, for instance, fallen level of earnings in certain regions compared to the rest of Finland.

The first signs of the effects of the global financial crisis were seen on the labour market in the second half of 2008. According to the Labour Cost Index, in the third quarter of 2008 the share of one-off pay items, including performance-based bonuses, was approximately one percentage point smaller than in the year before. This was due to, among other things, reduced amounts of performance-based bonuses paid in, for instance, manufacturing. The turn of the trend did not become more clearly visible until from the last quarter of 2008 onwards when the share of one-off pay items was distinctly smaller than in the previous year, especially in manufacturing. On the other hand, the collectively bargained agreements for the next 2.5 years or so that were made in 2007 were still pushing earnings up at the annual rate of 5.3 per cent at the end of 2008.

1.5 Purchasing power of wage and salary earners

The purchasing power of a wage and salary earner in Finland largely depends on the used concept of earnings. It is essential to identify whether the examination concerns gross earnings, real earnings allowing for the price level, or earnings calculated by also recognising the effect of income transfers, such as taxes or child allowances. In addition, the services produced by the public sector can be regarded as adding to the purchasing power of earnings, as they reduce the share of personally financed consumption.

In the past, international comparisons of purchasing power have had to mainly resort to information concerning the private sector actions and apart from a couple of isolated studies very few such comparisons have been published. The broadening of the scope of the regulation on structural statistics on earnings to public sector activities in 2006 enables for the first time wages and salaries to be examined in nearly all economic activities.

In 2006, the average hourly earnings of a wage and salary earner in Finland were around 14 per cent higher than the average for the EU area. In Sweden, hourly earnings were almost the same as in Finland but in the other Nordic countries hourly earnings were clearly higher than in Finland. The country's high price level lowers the purchasing power of wage and salary earners in Finland compared to many central and southern European countries but, on the other hand, the competitiveness of wages and salaries in Finland rises compared to e.g. Norway and Denmark if the price level of the country is taken into account. High taxation lowers the purchasing power of wage and salary earners, especially those with high earnings, in Finland. By contrast, the taxation of low wages and salaries is quite competitive in Finland with the rest of Europe. Public services also raise the purchasing power of wage and salary earners in Finland, because such public services must often be paid for in central European countries.

1.6 News about statistics on wages and salaries and labour costs

In recent years, the methodologies and contents of statistics on wages and salaries and labour costs have been developed primarily due to the growing demands of the European Union. Certain new elements from the national perspective have also been added to the contents of this publication.

Since 2007, the Labour Cost Index measuring changes in labour costs has been compiled with data collected direct from around 1,700 enterprises. Data concerning both labour input and the level and structure of labour costs are collected quarterly from the same respondents. The improved basic data for the statistics adds precision especially to the description of how the costs develop between quarters. They also improve the possibility to describe the reasons for the changes in the costs. Due to the shortness of the time series, for the time being the data are published unadjusted for seasonal variation or working days. The timing of public holidays influences year-on-year changes in the Index, especially in the first two quarters of the year.

In 2006, the scope of the European Union-wide Structure of Earnings Statistics (SES), based on harmonised measures, was broadened to also cover most of the non-market activities of the public sector. In practice, the statistics now cover all economic activities with the exception of agriculture, forestry, fishery and public administration. Starting from 2006, an imputed number of weekly working hours was also defined for teachers working under a working hours arrangement based on compulsory teaching time. Thus, the examination of hourly earnings in the statistics on wage and salary structures now also covers all teachers. The widening of the European SES improves significantly the ability to also estimate the remuneration of public sector employees in the different EU countries.

The periodic review of the Index of Wage and Salary Earnings was made on a slightly speeded up schedule than normal already in 2007. The base year 2005=100 indices describe the development of wage and salary earners' regular

earnings by using concepts that are somewhat more comparable than in the past. The Index of Regular Earnings now also covers the development in earnings caused by the level of pay for annual weekly hours, rather than the number of hours, of teachers in the local government sector. In addition to the above, the Index of Wage and Salary Earnings describing change in the level of earnings was also extended to cover employees' performance-based bonuses. Unlike in the past, one-off items based on agreements are now included in the Index as even amounts per quarter calculated from annual data.

2 Työvoimakustannusindeksi

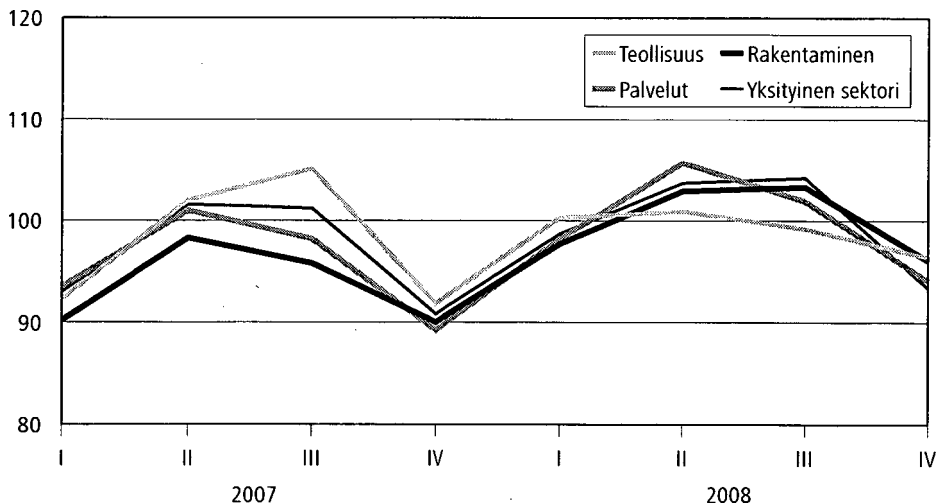
2.1 Tulokset

Työvoimakustannusindeksi mittaa neljännesvuosittain tehdyn työtunnin työvoimakustannuksen muutosta. Vuosina 1995–2007 kustannusmuutosta mitattiin yhdistämällä perustietoja useista tilastolähteistä – ansiotasoindeksin tietoja säännöllisen työajan ansioista täydennettiin palkkarakennetilaston, työvoimatilaston ja kansantalouden tilinpidon tiedoilla. Vuodesta 2007 lähtien tilasto on perustunut noin 1700 vastanneen yrityksen tietoihin. Kansallinen indeksi kattaa toistaiseksi vain yksityisen sektorin.

Työvoimakustannusten muutokseen vaikuttavat sekä keskiansioiden kehitys että työnantajan sosiaalivakuutusmaksujen, työajan käytön (palkallisen vapaan määrä) ja epäsäännöllisesti tai kertaluonteisesti maksettavien palkanlisien muutokset (tulospalkkiot, optiot ja sopimukseen perustuvat kertaluonteiset erät). Näiden epätasainen ajoittumien eri vuosi neljänneksille vaikuttaa olennaisesti keskimääräisiin työvoimakustannuksiin eri vuodenaikoina. Aikasarjan lyhyydestä johtuen työvoimakustannusten muutosta voidaan tässä vaiheessa tarkastella ainoastaan keskimääräisten työtuntia kohti laskettujen työvoimakustannusten pohjalta. Tällöin muun muassa sopimuskorotusten tai palkallisten arkipyhien ajoittuminen saattavat vaikuttaa kustannuskehitykseen merkittävästi. Kustannuskehityksen tarkempi analyysi edellyttäisi työpäiväkorjattujen ja kausitasoitettujen aikasarjojen tuottamista. Tämä on mahdollista vasta kun käytettävissä on vähintään neljän vuoden mittainen aikasarja keskekustannusten kehityksestä.

Kuvio 2A.

Työvoimakustannusindeksi 2008=100; yksityinen sektori, tehdyn työtunnin kustannus ilman työpäiväkorjausta ja kausitasoitusta

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

Kuviossa 2A on esitetty työvoimakustannusten kehitys neljänneksittäin vuosina 2007 ja 2008. Kustannustaso on vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä jonkin verran muita neljänneksiä korkeampi. Tämä johtuu sekä työtuntien määrän supistumisesta (lomat, juhannus, usein myös pääsiäinen, vappu ja helatorstai) että lomakaudella maksettavasta lomarahasta. Kustannustaso on yleensä matalin vuoden viimeisellä neljänneksellä, sillä palkallisen poissaolon määrä on tällöin vähäinen eikä merkittäviä kertakorvauksia yleensä makseta.

Teollisuus

Vuosien 2007 ja 2008 kustannusprofiili poikkeaa erityisesti teollisuudessa – ilmeisesti suhdannekehityksestä johtuen. Vuoden 2007 huippusuhdanteen aikana työvoimakustannusten huippu ajoittui vuoden kolmannelle neljännekselle. Uuteen sopimuskierrokseen liittyvät kertaluonteiset palkkaerät nostivat sekä kemian teollisuuden että teknologiateollisuuden kustannustasoa vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä. Vuoden 2008 ensimmäisellä neljänneksellä teollisuuden kustannustasoa nostivat muun muassa edelliseltä vuodelta maksetut tulospalkkiot. Sen jälkeen erilaisten kertaluonteisten palkkaerien supistuminen jarrutti osaltaan työvoimakustannusten kasvua.

Taulukko 2A.

Palkatun vapaan ja kertaluonteisten erien osuuden sekä työnantajan sosiaalivakuutusmaksujen vaikutus tehdyn työajan työvoimakustannuksen vuosimuutokseen vuonna 2008, %

Toimiala	Vuosi ja neljännes			
	I/2008	II/2008	III/2008	IV/2008
Teollisuus				
Tehdyn työajan palkkakustannus ilman kertaeriä	7,3	1,5	3,6	4,0
Kertaerien vaikutus	1,4	-1,4	-2,6	-3,7
Tehdyn työajan palkkakustannus	8,7	0,0	1,0	0,2
+ Työnantajan sosiaalivakuutusmaksujen vaikutus	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1
Tehdyn työajan työvoimakustannus	8,6	-0,1	0,8	0,1
Rakentaminen				
Tehdyn työajan palkkakustannus ilman kertaeriä	8,4	5,9	8,9	3,9
Palkatun vapaan vaikutus	0,7	-0,9	1,0	1,4
Tehdyn työajan palkkakustannus ilman kertaeriä	9,1	5,0	9,9	5,3
Kertaerien vaikutus	-0,8	-0,2	-1,9	1,6
Tehdyn työajan palkkakustannus	8,3	4,8	8,0	6,9
+ Työnantajan sosiaalivakuutusmaksujen vaikutus	0,0	-0,1	-0,2	-0,1
Tehdyn työajan työvoimakustannus	8,3	4,7	7,8	6,8
Palveluala (ilman hyvinvointipalveluja)				
Palkatun työajan kustannus ilman kertaeriä	5,7	5,7	4,6	4,2
Palkatun vapaan vaikutus	0,4	-2,1	-0,2	1,5
Tehdyn työajan palkkakustannus ilman kertaeriä	6,1	3,6	4,4	5,7
Kertaerien vaikutus	-0,9	1,2	-0,4	-0,1
Tehdyn työajan palkkakustannus	5,2	4,8	4,0	5,6
+ Työnantajan sosiaalivakuutusmaksujen vaikutus	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1
Tehdyn työajan työvoimakustannus	5,0	4,7	3,8	5,5

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

Rakentaminen

Rakennusalaalla työtuntien määrän supistuminen nosti vuonna 2007 kesäkauden kustannustasoa vähemmän kuin muilla toimialoilla. Palkatun vapaan kasvu vuonna 2008 nosti rakentamisen työvoimakustannuksia noin prosenttiyksikön verran lukuun ottamatta vuoden toista neljänestä. Vuoden lopulla rakentamisen kustannustasoa nosti sekä tehtyjen työtuntien väheneminen että kertaluonteisten, todennäköisesti työllisyyden heikkenemiseen liittyvien kustannuserien kasvu.

Palvelut

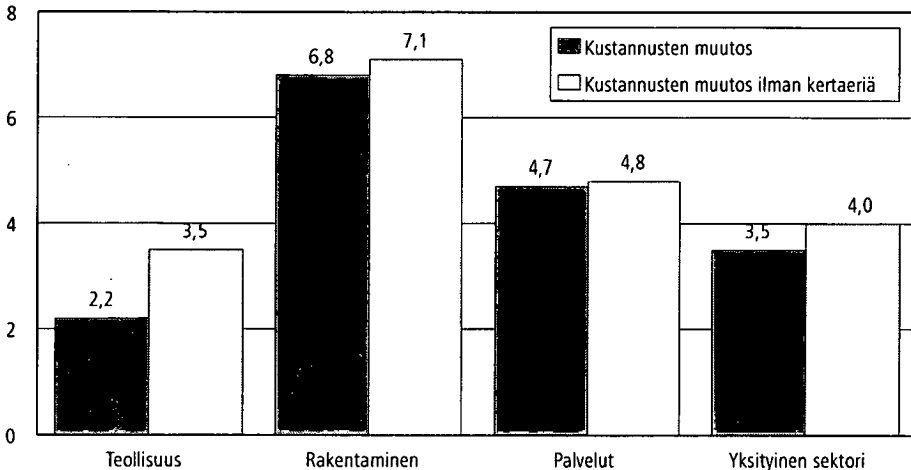
Palvelualan kustannuskehitys ei vuoden 2008 aikana merkittävästi poikennut edellisestä vuodesta. Työtunnin hinta oli edelleen selvästi korkein vuoden toisella neljänneksellä. Tehtyjen työtuntien määrä kasvoi vuoden toisella neljänneksellä muun muassa työpäivien määrän kasvusta johtuen (pääsiäinen oli ensimmäisellä neljänneksellä). Toisaalta sekä tulospalkkioiden että muiden kertaluonteisten palkkaerien lievä kasvu nosti vuoden toisella neljänneksellä kustannustasoa edelleen runsaan prosenttiyksikön verran.

Tehdyn työtunnin työvoimakustannus oli vuonna 2008 noin 3,5 prosenttia korkeampi kuin edellisenä vuonna. Kertaluonteisesti maksettavien kustannuserien väheneminen hidasti kustannusten nousua noin puoli prosenttiyksikköä. Ansiotasoindeksi mukaan säännöllisen työajan ansiot olivat vuonna 2008 yksityisellä sektorilla 5,4 prosenttia korkeammat kuin vuotta aikaisemmin. Kustannusten nousu oli ansiokehitystä hitaampaa sekä teollisuudessa että palvelualoilla.

Työvoimakustannusten nousu oli edelleen nopeinta rakentamisessa, jossa työtunnin hinta oli lähes seitsemän prosenttia korkeampi kuin edellisenä vuonna. Palkatun vapaan tavallista suurempi kasvu näytti vuoden lopulla nostavan rakennusalaalla työtunnin hintaa, toisin kuin esimerkiksi teollisuudessa.

Kuvio 2B.

Tehdyn työtunnin työvoimakustannusten vuosimuutos yksityisellä sektorilla vuosina 2007–2008, %

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

2.2 Työvoimakustannusten kansainvälinen vertailu

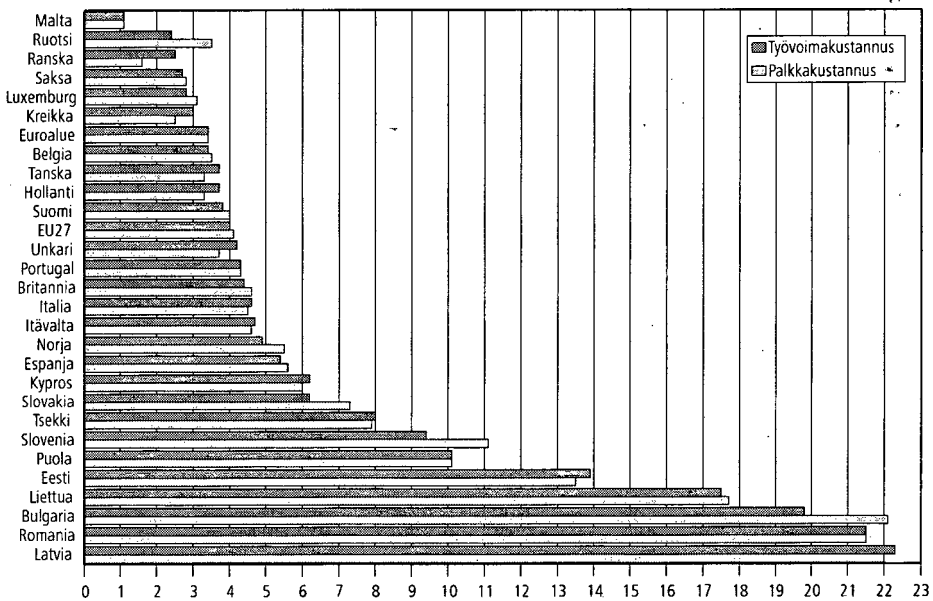
Markkinaehtoisilla¹ toimialoilla tehdyn työtunnin työvoimakustannus oli Euroopan Unionissa vuonna 2008 neljä prosenttia korkeampi kuin vuotta aikaisemmin. Kustannuskehitys oli euroalueen sisällä melko yhtenäistä, mutta toisaalta koko Unionin sisällä huomattavan epäyhtenäistä. Saksassa ja Ranskassa sekä myös Ruotsissa kustannusten nousu jäi alle kolmen prosentin. Vanhoista euroalueen maista kustannukset nousivat nopeimmin Espanjassa, noin pari prosenttiyksikköä nopeammin kuin euroalueella keskimäärin. Suomessa kustannusten nousu oli hieman nopeampaa kuin euroalueella keskimäärin, mutta kuitenkin hitaampaa kuin Unionissa keskimäärin.

Kustannusten nousu oli uusissa euroalueen maissa, Kyproksella, Sloveniassa ja Slovakiassa, selvästi nopeampaa kuin euroalueella keskimäärin. Toisaalta uusimmista jäsenmaissa, Romania, Bulgaria, Latvia ja Liettua, kustannusten vuosimuutos läheni 20 prosenttia.

Palkkakustannusten nousu oli Euroopan Unionissa prosentin kymmenyksen työvoimakustannusten nousua nopeampaa – työnantajan sosiaalikulujen osuus oli siis hieman aikaisempaa pienempi. Sosiaalikulujen osuus supistui vuonna 2008 selvästi muun muassa Ruotsissa ja Norjassa.

Kuvio 2C.

Tehdyn työtunnin palkka- ja työvoimakustannuksen muutos vuodesta 2007 vuoteen 2008, %

Lähde: Labour Cost Index, Eurostat.

¹ lukuun ottamatta seuraavia pääluokkia: maa-, metsä- ja kalatalous (A), julkinen hallinto ja maanpuolustus (O), koulutus (P), terveys- ja sosiaalipalvelut (Q), taiteet, viihde ja virkistys (R) sekä muu palvelutoiminta (S).

2.3 Laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Työvoimakustannusindeksi mittaa tehdyn työtunnin keskimääräisten työvoimakustannusten neljännesvuosittaista muutosta. Tilasto kattaa lähes koko yksityisen sektorin. Tilaston ulkopuolelle jäävät maa-, metsä- ja kalatalous sekä julkinen sektori.

Työvoimakustannusindeksi sisältää varsinaisen työvoimakustannusindeksin lisäksi kolme sitä täydentävää indeksiä: palkkakustannusindeksi, sosiaalikulutusindeksi sekä työvoimakustannusindeksi ilman kertaluonteisia ja satunnaisia kustannuseriä.

Palkkakustannusindeksi kattaa kaikki ennakoperintälain (1118/1996) 13 §:n mukaisesti maksetut ennakonpidätyksen alaiset palkat ja palkkiot. Indeksillä kattaa siis myös luontoiseduista ja optiojärjestelmistä aiheutuvat kustannukset. Sosiaalikulutusindeksi kattaa kaikki yrityksen lakisääteiset ja vapaaehtoiset sosiaalivakuutusmaksut. Niiden muutosta mitataan tariffien perusteella. Siten maksuajankohdasta tai mahdolliset maksujen palautukset eivät vaikuta sosiaalikulutusindeksin kehitykseen.

Kertaluonteisiin ja satunnaisiin kustannuseriin luetaan kaikki ne palkkaerät, jotka eivät sisälly jokaiselta palkanmaksujaksolta maksettavaan ansioon. Näitä eriä ovat tyypillisesti muun muassa tulospalkkiot, lomarahat, lomakorvaukset, tuntipalkkaisten muut kuin tehdyn työajan ansioon sisältyvät palvelusvuosilisät, optioista aiheutuvat kustannukset sekä aiemmilta palkanmaksujaksoilta takautuvasti maksetut sopimuskorotukset.

Työvoimakustannusindeksi on kehitetty Euroopan Unionin toimeksiannosta osana koko yhteisön kattavaa hanketta. Työvoimakustannusindeksin laadinnasta on säädetty Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetuksella 450/2003 sekä siihen liittyvällä Komission toimeenpanoasetuksella 1216/2003. Tämän asetuksen muuttamisesta sen kattamien toimialojen osalta on säädetty Komission asetuksella 224/2007.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston perustiedot on vuodesta 2007 lähtien kerätty runsaat 2000 yritystä koskevalla otoksella. Työvoimakustannusindeksin perustietojen keruussa on käytössä kolme lomaketta: teollisuus, palveluala sekä koulutus. Ottamalla tiedustelussa huomioon alakohtaiset erot on pyritty turvaamaan tiedonantajien vastausedellytykset. Tuotantoprosessiin liittyvin käsittelysäännöin on vastaavasti turvattu eri aloja koskevien tietojen vertailukelpoisuus. Tiedustelu koskee palkatun henkilökunnan ja työtuntien määrää, palkkakustannuksia sekä sosiaalivakuutusmaksujen tariffia.

Tiedustelu koskee yrityksen koko palkattua henkilökuntaa. Otoskehikko on muodostettu Tilastokeskuksen yritysrekisteristä. Kehikkoon on yleisesti valittu vähintään 30 henkilöä työllistävät yritykset. Kuitenkin pienyritysvaltaisilla toimialoilla (TOL 2008) rakentaminen (F), kauppa (G), majoitus- ja ravitsemistointi (I), kiinteistöala (L), ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (M) sekä hallinto- ja tukipalvelut (N) otoskehikkoon on valittu kaikki vähintään 20 henkilöä työllistävät.

Rajauksista ja luokitusten eroista johtuen tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

3. Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Tehdyn työtunnin kustannusta mitattaessa on noudatettu EU:n säädöksen vaatimuksia. Tavoitteena on ollut, että koko otoksesta johdetun kustannusestimaatin suhteellinen keskivirhe olisi noin yksi prosentti. Missään toimialaositteessa suhteellinen keskivirhe ei saisi nousta yli viiden prosentin.

Tiedonantajien toimittamia tietoja on editoitu ja täydennetty sekä keräämällä yrityksistä lisätietoja että regressiomallein. Kontrollit ovat koskeneet niitä vastauksia, joissa vastaajan tuntikustannuksen muutos sijoittuu kustannusten muutoksen osalta joko ylimpään tai alimpaan desiliiniin tai tietoja ei ole saatu oikeassa muodossa, esimerkiksi tehtyinä työtunteina.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Työvoimakustannusindeksi julkaistaan Tilastokeskuksen internet -sivuilla neljä kertaa vuodessa noin 70 päivää neljänneksen päättymisestä. Työvoimakustannusindeksin tulokset julkaistaan ennakkollisina ja uusia indeksejä voidaan tarvittaessa tarkentaa. Indeksit tarkentuu lopulliseen muotoonsa noin puoli vuotta viitevuoden päättymisen jälkeen.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Työvoimakustannusindeksin tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen maksuttomilla internet -sivuilla. Yksityiskohtaisempia tuloksia työvoimakustannusten muutoksista julkaistaan vuosittain yhteenvetojulkaisussa, Palkat ja työvoimakustannukset. Julkaisu on tilattavissa myyntipalvelusta osoitteesta:

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

6. Tietojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Työvoimakustannusindeksi tehdään EU:n määrittelemiä käsitteitä ja luokituksia noudattaen. EU:n asetuksessa määriteltyjä käsitteitä on käytetty vuodesta 1996 lähtien. Kuitenkin sekä tilaston tuotantomenetelmän että toimialaluokituksen uudistaminen vuodesta 2009 vaikeuttavat tämän tilaston vertaamista aikaisempiin.

Työvoimakustannustutkimus ja työvoimakustannusindeksi perustuvat samoihin käsitteisiin ja määritelmiin. Vuoden 2008 osalta työvoimakustannusindeksi ja työvoimakustannustutkimus on koordinoitu siten, että indeksin otos muodostaa pääosan työvoimakustannustutkimuksen otoksesta.

Tilastokeskuksen julkaisema ansiotasoindeksi mittaa säännölliseltä työajalta saadun ansion muutosta. Se perustuu lähinnä vuoden viimeistä neljännes-

tä koskevaan palkkatilastoon. Ansiotasoindeksin ja työvoimakustannusindeksin muutos saattaa poiketa mm. työvoimakustannusindeksin kattavammasta kustannuskäsitteestä, työajan käytön muutoksista, indeksien erilaisista laskentamenetelmistä sekä satunnaisten tai kertaluonteisten kustannuserien erilaisesta kirjaamistavasta johtuen.

Eurostat julkaisee työvoimakustannusindeksiä neljännesvuosittain omilla internet -sivuillaan. Kansallisesta työvoimakustannusindeksistä poiketen Eurostatin julkaisemat tiedot kattavat Suomen osalta myös kuntasektorin. Maiden väliset erot tilaston laadintamenetelmässä saattavat vaikuttaa eri maita koskevien indeksien vertailukelpoisuuteen.

Taulukko 2.1a.

Työvoimakustannusindeksi 2008=100 vuodesta 2007 neljanteen neljännekseen 2008

Toimiala- koodi	Toimiala	Koko vuosi					Koko vuosi 2008	Muutos 2008/ 2007
		2007	I/2008	II/2008	III/2008	IV/2008		
B-S	Yhteensä	96,7	98,7	103,7	104,2	93,4	100,0	3,5
B-E	Koko teollisuus	97,8	100,3	101,9	105,9	91,9	100,0	2,2
C	Teollisuus	97,5	100,1	102,0	106,1	91,9	100,0	2,5
10,11	Elintarviketeollisuus	98,3	100,4	104,9	104,7	90,1	100,0	1,7
16,17	Metsäteollisuus	97,4	97,0	105,7	106,2	91,1	100,0	2,7
19-22	Kemian teollisuus	99,6	102,0	102,4	105,4	90,2	100,0	0,4
24-30	Metalliteollisuus	98,6	101,0	99,7	107,0	92,4	100,0	1,4
F	Rakentaminen	93,6	97,7	102,9	103,3	96,1	100,0	6,9
G-N	Palvelualat	95,5	98,2	105,7	101,9	94,1	100,0	4,7
G	Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	94,1	98,7	106,3	103,3	91,7	100,0	6,3
H	Kuljetus ja varastointi	90,5	94,5	103,7	107,8	94,0	100,0	10,5
J	Informaatio ja viestintä	91,2	99,1	105,4	101,4	94,0	100,0	9,6
K	Rahoitus- ja vakuutus- toiminta	102,7	104,2	112,3	89,8	93,7	100,0	-2,6
M	Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	104,2	93,3	103,0	103,6	100,1	100,0	-4,1
N	Hallinto- ja tukipalvelu- toiminta	95,6	98,5	104,7	100,4	96,4	100,0	4,6

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 2.1b.

Palkkakustannusindeksi 2008=100 vuodesta 2007 neljanteen neljännekseen 2008

Toimiala- koodi	Toimiala	Koko vuosi					Koko vuosi 2008	Muutos 2008/ 2007
		2007	I/2008	II/2008	III/2008	IV/2008		
B-S	Yhteensä	96,5	98,7	103,6	104,2	93,4	100,0	3,6
B-E	Koko teollisuus	97,6	100,2	101,8	106,0	92,0	100,0	2,4
C	Teollisuus	97,4	100,0	101,9	106,2	91,9	100,0	2,7
10,11	Elintarviketeollisuus	98,1	100,4	104,9	104,7	90,0	100,0	1,9
16,17	Metsäteollisuus	97,6	96,6	105,8	106,3	91,3	100,0	2,5
19-22	Kemian teollisuus	99,0	102,2	102,3	105,3	90,2	100,0	1,0
24-30	Metalliteollisuus	98,6	101,0	99,5	107,1	92,4	100,0	1,4
F	Rakentaminen	93,5	97,7	102,9	103,3	96,1	100,0	7,0
G-N	Palvelualat	95,3	98,3	105,7	101,9	94,1	100,0	4,9
G	Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	94,0	98,7	106,3	103,3	91,6	100,0	6,4
H	Kuljetus ja varastointi	90,0	94,7	103,8	107,6	94,0	100,0	11,1
J	Informaatio ja viestintä	91,3	99,3	105,5	101,4	93,9	100,0	9,6
K	Rahoitus- ja vakuutus- toiminta	102,2	104,0	112,2	89,9	93,9	100,0	-2,2
M	Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	104,2	93,3	103,0	103,6	100,1	100,0	-4,0
N	Hallinto- ja tukipalvelu- toiminta	95,3	98,6	104,7	100,3	96,3	100,0	4,9

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 2.1c.

Sosiaalikäytännösindeksi 2008=100 vuodesta 2007 neljänteen neljänneeseen 2008

Toimiala- koodi	Toimiala	Koko vuosi					Koko vuosi 2008	Muutos 2008/ 2007
		2007	I/2008	II/2008	III/2008	IV/2008		
B-S	Yhteensä	97,4	98,7	103,7	104,1	93,4	100,0	2,7
B-E	Koko teollisuus	98,4	100,3	102,3	105,7	91,6	100,0	1,6
C	Teollisuus	98,0	100,2	102,4	105,8	91,6	100,0	2,0
10,11	Elintarviketeollisuus	99,0	100,4	104,8	104,7	90,1	100,0	1,0
16,17	Metsäteollisuus	96,6	98,4	105,5	105,7	90,5	100,0	3,5
19-22	Kemian teollisuus	101,9	101,4	102,8	105,4	90,4	100,0	-1,8
24-30	Metalliteollisuus	98,8	100,8	100,4	106,5	92,3	100,0	1,2
F	Rakentaminen	93,9	97,7	103,0	103,3	96,0	100,0	6,5
G-N	Palvelualat	96,0	98,0	105,6	102,1	94,3	100,0	4,2
G	Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	94,3	98,7	106,2	103,2	91,9	100,0	6,0
H	Kuljetus ja varastointi	92,3	94,1	103,5	108,5	93,9	100,0	8,3
J	Informaatio ja viestintä	91,0	98,6	105,3	101,8	94,3	100,0	9,9
K	Rahoitus- ja vakuutus- toiminta	104,5	104,7	112,7	89,5	93,2	100,0	-4,3
M	Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	104,3	93,2	102,7	103,9	100,2	100,0	-4,1
N	Hallinto- ja tukipalvelu- toiminta	96,7	98,0	104,6	100,7	96,7	100,0	3,4

Lähde: Työvoimakäytännösindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 2.1d.

Työvoimakäytännösindeksi 2008=100 ilman kertaluonteisia palkkaeriä vuodesta 2007 neljänteen neljänneeseen 2008

Toimiala- koodi	Toimiala	Koko vuosi					Koko vuosi 2008	Muutos 2008/ 2007
		2007	I/2008	II/2008	III/2008	IV/2008		
B-S	Yhteensä	96,2	97,8	101,7	103,8	96,7	100,0	4,0
B-E	Koko teollisuus	96,6	98,3	101,3	105,0	95,4	100,0	3,5
C	Teollisuus	96,6	97,9	101,5	105,1	95,5	100,0	3,5
10,11	Elintarviketeollisuus	98,7	98,9	102,8	104,6	93,8	100,0	1,4
16,17	Metsäteollisuus	97,2	97,5	102,6	105,5	94,4	100,0	2,9
19-22	Kemian teollisuus	99,7	98,2	100,6	106,9	94,2	100,0	0,3
24-30	Metalliteollisuus	96,6	97,8	101,2	104,9	96,1	100,0	3,5
F	Rakentaminen	93,4	98,0	101,8	103,0	97,2	100,0	6,9
G-N	Palvelualat	95,4	97,6	102,4	102,5	97,5	100,0	4,8
G	Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	93,6	97,9	103,4	103,8	94,9	100,0	6,9
H	Kuljetus ja varastointi	90,9	95,4	102,6	105,2	96,8	100,0	10,0
J	Informaatio ja viestintä	92,1	97,9	100,9	102,4	98,7	100,0	8,6
K	Rahoitus- ja vakuutus- toiminta	102,7	101,1	102,0	96,6	100,3	100,0	-2,6
M	Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	102,9	94,0	100,6	104,9	100,5	100,0	-2,8
N	Hallinto- ja tukipalvelu- toiminta	97,5	98,3	104,0	99,1	98,6	100,0	2,6

Lähde: Työvoimakäytännösindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 2.2a.

Palkallisen vapaan osuus työajasta, %

Toimi- ala- koodi	Toimiala	Koko vuosi					Koko vuosi				
		2007	I/2007	II/2007	III/2007	IV/2007	2008	I/2008	II/2008	III/2008	IV/2008
B-S	Yhteensä	14,1	12,3	15,8	17,4	11,0	13,6	11,4	13,9	17,9	11,1
B-E	Koko teollisuus	15,9	13,6	17,0	20,0	13,1	15,8	12,6	16,7	21,3	12,5
C	Teollisuus	15,9	13,6	17,1	19,9	13,1	15,8	12,6	16,8	21,2	12,5
10,11	Elintarvike- teollisuus	16,5	13,6	20,3	18,3	13,5	18,8	14,7	19,4	19,5	13,1
16,17	Metsäteollisuus	16,8	15,6	16,7	19,6	15,1	16,5	16,0	17,4	19,2	16,5
19-22	Kemian teollisuus	15,9	13,8	16,9	20,2	12,7	14,9	12,3	16,9	24,8	11,7
24-30	Metalliteollisuus	15,4	12,3	16,3	20,5	12,5	15,9	10,6	16,0	21,4	11,4
F	Rakentaminen	13,9	11,7	16,5	17,0	10,0	14,4	12,3	15,7	17,7	11,2
G-N	Palvelualat	12,3	10,5	13,9	15,9	9,0	12,2	10,4	12,1	15,7	10,4
G	Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneu- vojen ja moottori- pyörien korjaus	12,0	11,3	12,8	14,0	9,8	11,1	8,8	11,4	14,7	9,3
H	Kuljetus ja varastointi	14,6	10,2	16,6	18,2	13,1	13,9	11,3	15,8	17,2	11,1
J	Informaatio ja viestintä	11,4	7,0	12,3	16,6	9,7	12,7	11,1	11,2	17,9	10,5
K	Rahoitus- ja vakuutus toiminta	10,5	7,4	13,6	13,4	7,4	10,5	11,0	9,8	9,3	11,8
M	Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	12,0	7,9	12,2	20,1	7,9	13,0	7,0	12,0	20,1	12,4
N	Hallinto- ja tukipalvelu- toiminta	12,7	16,1	18,7	14,3	1,7	12,0	12,8	10,7	14,9	9,2

Lähde: Työvoimakustannusindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 2.2b.

Kertaluonteisten palkkaerien osuus työvoimakustannuksista, %

Toimi- ala- koodi	Toimiala	Koko vuosi				Koko vuosi					
		2007	I/2007	II/2007	III/2007	IV/2007	2008	I/2008	II/2008	III/2008	IV/2008
B-S	Yhteensä	7,8	8,4	9,4	8,9	5,4	7,1	8,5	9,4	7,9	4,4
B-E	Koko teollisuus	10,4	10,2	10,8	11,8	8,5	9,2	11,1	9,8	10,2	5,8
C	Teollisuus	10,1	10,0	10,6	11,7	8,0	8,2	11,2	9,7	10,1	5,7
10,11	Elintarvike- teollisuus	6,1	7,5	7,3	6,1	2,1	8,1	7,6	8,0	6,3	2,3
16,17	Metsäteollisuus	8,4	8,0	10,6	9,5	5,0	8,6	7,7	10,9	8,8	5,0
19-22	Kemian teollisuus	8,1	11,4	8,9	8,4	3,5	10,6	11,6	9,8	6,9	4,1
24-30	Metalliteollisuus	12,6	11,5	11,9	15,3	11,9	9,0	13,7	9,6	12,6	7,3
F	Rakentaminen	6,0	6,1	7,0	7,4	3,6	8,3	5,6	6,9	6,2	4,7
G-N	Palvelualat	7,0	8,3	9,1	6,8	3,8	6,0	7,6	9,9	6,5	3,8
G	Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneu- vojen ja moottori- pyörien korjaus	7,3	9,3	9,2	6,5	4,1	5,3	7,6	9,3	6,4	3,5
H	Kuljetus ja varastointi	5,6	5,0	5,4	8,6	3,0	8,4	5,1	7,0	8,3	3,1
J	Informaatio ja viestintä	6,9	7,7	9,8	6,7	3,1	9,1	8,9	11,7	6,9	3,1
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	9,5	14,7	13,7	5,5	2,9	5,8	12,3	17,9	2,8	3,3
M	Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	8,1	8,5	9,5	7,8	6,5	6,5	6,2	9,0	5,8	6,6
N	Hallinto- ja tukipalvelu- toiminta	4,5	4,0	5,9	5,4	2,6	6,0	6,5	7,1	7,7	4,3

3 Ansiotasoindeksi

3.1 Tulokset

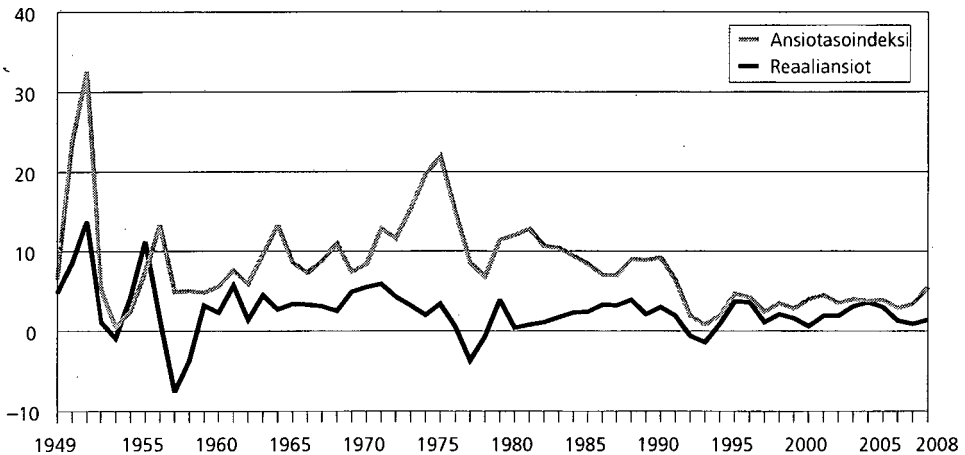
3.1.1 Ansioiden pitkän ajan kehitys

Yleistä palkkakehitystä on Suomessa mitattu yhtäjaksoisesti vuodesta 1948 lähtien. Palkansaajien ansioiden reaalista kehitystä voidaan siten mitata ansiotasoindeksillä noin kuudenkymmenen vuoden ajalta. Nimelliset ansiot ovat nousseet vuodesta 1948 vuoteen 2008 keskimäärin 8,0 prosenttia vuodessa ja reaaliset ansiot 2,5 prosenttia vuodessa (kuvio 3A). Nimelliset ansiot ovat 1900-luvun loppupuoliskolla nousseet kaikkina vuosina, enimmillään jopa kolmekymmentä prosenttia. Reaalisesti ansiotasoo on noussut muutamaa syvää taantumaa lukuun ottamatta jatkuvasti, korkeimmillaan yli kymmenen prosenttia vuodessa.

Nimellispalkkojen nousuvauhti hidastui pysyvästi 1990-luvun alun lamasta lähtien. Vuodesta 1991 vuoteen 2007 nimellisten ansioiden keskimääräinen nousu oli enää 3,2 prosenttia ja reaalisten ansioiden nousu 1,7 prosenttia. Jos poikkeukselliset lamavuodet jätetään kuitenkin pois, keskimääräinen nimellinen ansioiden nousu on ollut 3,7 prosenttia ja reaalinousu 2,1 prosenttia. Ansiotason nousun hidastuminen 1990-luvun alusta lähtien on johtunut siis erityisesti inflaation hidastumisesta ja reaaliansioiden nousun hidastuminen on ollut vähäisempää.

Kuvio 3A.

Ansiotasoindeksin ja reaaliansioiden vuosimuutokset 1949–2008, %

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

3.1.2 Ansioiden kehitys viime vuosina

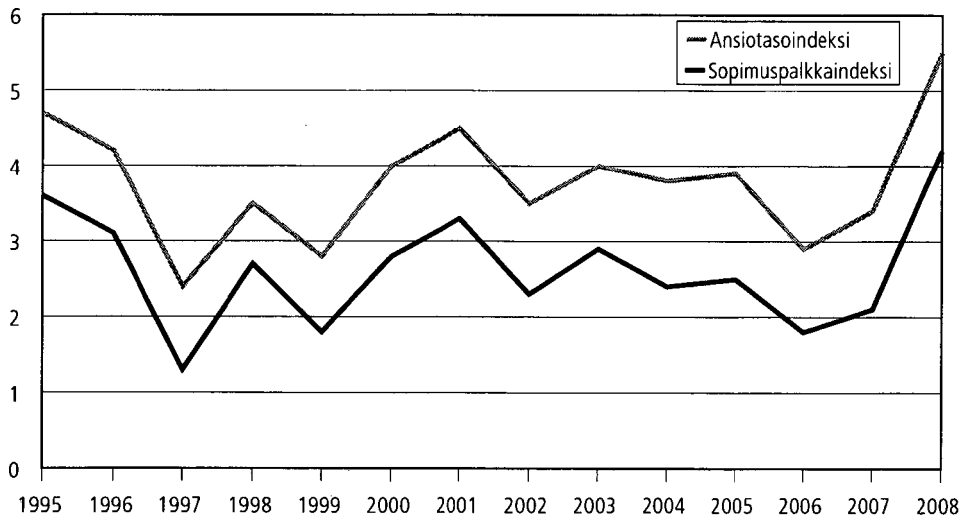
Palkansaajien ansiotason nousu riippuu Suomessa suurimmaksi osaksi sopimuskorotuksista. Sopimuskorotusten lisäksi yleistä ansiotasoa nostavat palkkaliukummat ja palkansaajarakenteen muutokset. Palkkaliukummat ovat yritystasolla ja henkilötasolla tapahtuvia palkanmuutoksia, joiden vaikutus ansiotasoon on yleensä positiivinen. Myös palkansaajarakenteen muutos vaikuttaa yleensä ansiotasoon positiivisesti vaativampien työtehtävien osuuden kasvun myötä. 1990-luvun alun laman jälkeen liukuman ja rakenteellisten tekijöiden vaikutus palkansaajien keskiansioihin on vaihdellut yhden ja puoleltoista prosentin välillä (kuvio 3B). Vielä 1980-luvulla keskiansioiden nousu oli kahdesta neljään prosenttia sopimuskorotuksia nopeampaa ja 1970-luvun suurimpina inflaatiovuosina jopa kahdeksan prosenttia yli sopimuskorotusten.

Sopimuskorotusten osuus palkansaajien ansiokehityksestä on viimeisten kymmenen vuoden aikana vaihdellut suunnilleen kahden ja kolmen prosentin välillä. Poikkeuksen tekee vuosi 2008, jolloin keskimääräiset sopimuskorotukset ylittivät neljän prosentin tason. Työehtosopimuksien palkankorotukset, perustuivat ne sitten tulopoliittisiin kokonaisratkaisuihin tai liittokohtaisiin sopimuksiin, ovat usein painottuneet sopimuskauden ensimmäiselle vuodelle ja sopimuskauden lopun palkankorotukset ovat olleet pienempiä.

Ansiotasoindeksissä on kiinteät palkansaajaryhmittäiset palkkasummapainot. Kiinteä painorakenne eliminoi eri palkkatasoa saavien palkansaajaryhmien koossa tapahtuvien suhteellisten muutosten vaikutukset indeksin kehitykseen. Keskiansiot puolestaan lasketaan kunkin vuoden palkansaajarakenteen mukaisilla lukumääräpainoilla, jolloin kaikenlainen palkansaajarakenteessa tapahtuva muutos vaikuttaa keskiansioiden muutokseen aiempiin ajankohtiin nähden. Tällöin ansiotasoindeksin kehitys voi poiketa vastaavista palkansaajaryhmistä lasketun

Kuvio 3B.

Ansiotasoindeksin ja sopimuspalkkaindeksin vuosimuutokset 1995–2008, %

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

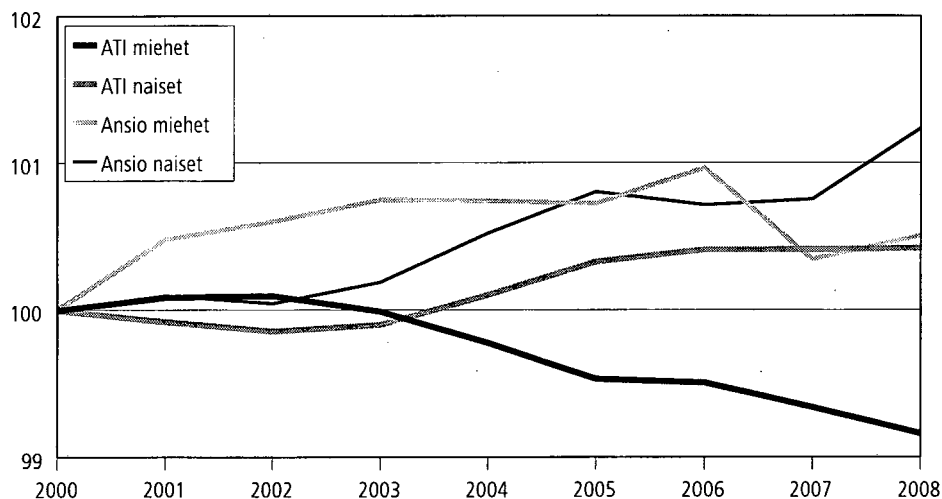
keskiansion kehityksestä. Keskiansioiden ja ansiotasoindeksin kehitystä on voitu vertailla ansiotasoindeksin aineistossa vuodesta 1985 lähtien. Yleensä keskiansioiden nousu on ollut nopeampaa kuin ansiotasoindeksin nousu, mikä on johnutun siitä, että keskimääräistä vaativampien ja paremmin palkattujen töiden osuus on kasvanut.

Ansiotasoindeksillä mitattuna naisten ansiot ovat nousseet 2000-luvulla hieman nopeammin kuin miesten ansiot. Vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä naisten ansiotasoindeksi 2000=100 oli 140,4 ja miesten 138,9. Kun vertaillaan miesten ja naisten keskiansioiden kehitystä keskenään, ero on selvästi pienempi kuin osittain rakenteelliset muutokset eliminoidulla ansiotasoindeksillä mitattuna (kuvio 3C). Siten miesten palkansaajarakenteen muutos kohti paremmin palkattuja ammatteja on ollut nopeampaa kuin naisten palkansaajarakenteen muutos vastaavaan suuntaan. Vaikka naisten koulutustaso on tilastojen mukaan noussut nopeammin kuin miesten, naiset sijoittuvat miehiä useammin sellaisiin ammatteihin, joissa ansiotaso on koulutukseen nähden keskimääräistä alhaisempi.

Tulospalkkiot ja sopimuksiin perustuvat kertaerät ovat sisältyneet ansiotasoindeksiin kattavasti ensimmäisen kerran 2005=100 indeksistä lähtien. Ansiotasoindeksin rinnalla Tilastokeskuksessa lasketaan säännöllisen ansion indeksistä, jonka ansiokäsite poikkeaa ansiotasoindeksistä siten, että siinä ei ole näitä kertaluonteisia eriä mukana. Tulospalkkioiden osuuden kasvu 1990- ja 2000-luvuilla on nopeuttanut jonkin verran ansiotasoindeksin nousua. Sopimuksiin perustuvat kertaerät puolestaan vaikuttavat ansiokehitykseen vain harvoin, koska ne eivät ole työehtosopimuksissa yleisiä. Viimeksi sopimukseen perustuvat kertaerät vaikuttivat ansiotasoindeksillä mitattuun yleiseen ansiokehitykseen vuonna 2007, jolloin niitä maksettiin muun muassa kuntien ja metalliteollisuuden palkansaajille.

Kuvio 3C.

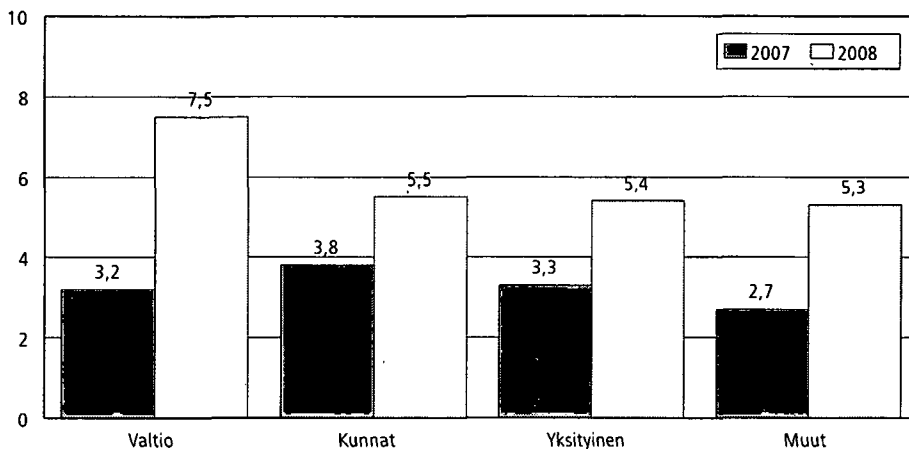
Ansiotasoindeksin ja keskiansioiden kehitys sukupuolittain vuosina 2000–2008, 2000=100

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Kuvio 3D.

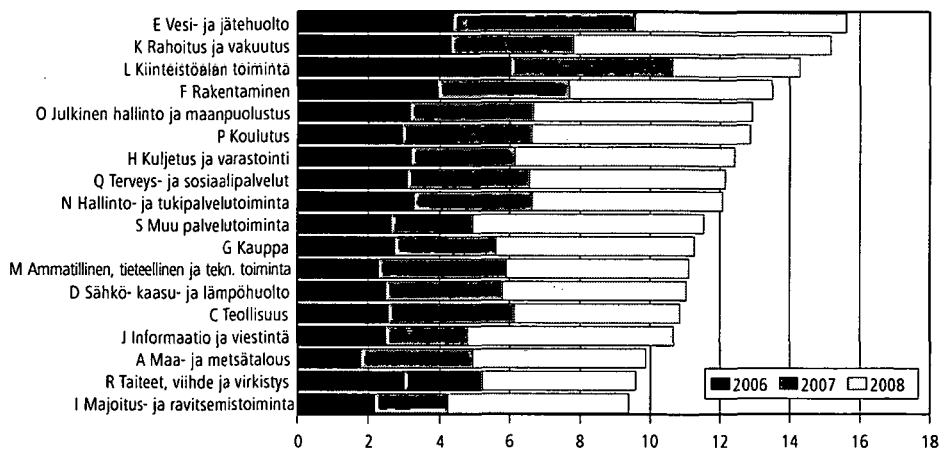
Ansiotasoindeksin vuosimuutokset työnantajasektoreittain 2007 ja 2008, %

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Kuvio 3E.

Ansiotasoindeksin vuosimuutokset toimialoittain 2006–2008, %

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Vuodesta 2005 vuoteen 2007 ansiotasoindeksin nousu oli hieman nopeampaa kuin säännöllisen ansion indeksin nousu (liitetaulukko 3.1). Tämä johtui tulospalkkioiden kasvusta ja vuoden 2007 sopimuksiin perustuvista kertaeristä. Vuonna 2008 ansiotasoindeksi nousi pari kymmenystä hitaammin kuin säännöllisen ansion indeksi, ja ennakkotietojen mukaan vuoden 2009 alkupuolella ansiotasoindeksin nousu oli noin puoli prosenttia pienempää kuin säännöllisen ansion indeksin nousu.

Työnantajasektoreittain tarkasteltuna ansioiden nousu oli vuonna 2008 selvästi nopeinta valtiolla, 7,5 prosenttia. Valtion palkansaajien ansiotason nousua nopeutti vuonna 2008 monissa virastoissa käynnissä olleet palkkausjärjestelmäuudistuk-

set. Vuonna 2007 ansiotason nousu oli nopeinta kuntasektorilla johtuen kaikille kuntien palkansaajille maksetusta 270 euron kertaerästä joulukuussa 2007.

Vuonna 2009 ansiotasoindeksissä otettiin käyttöön uusi toimialaluokitus TOL 2008. Uuden toimialaluokituksen mukaisia ansiotasoindeksejä on laskettu nykyisen ansiotasoindeksin perusvuodesta 2005 eteenpäin. Toimialaluokituksen pääluokkatasolla vertailtaessa nopeinta ansioiden nousu vuoden 2005 jälkeen on ollut vesi- ja jätehuollossa. Keskimääräistä nopeamman ansiokehityksen toimialoja ovat olleet myös rahoitus ja vakuutus, kiinteistöala sekä rakentaminen. Hitainta ansiokehitys on ollut majoituksen ja ravitsemuksen toimialalla. Keskimääräistä hitaampaa ansiokehitys on ollut myös taiteen, viihteen ja virkistykseen toimialalla sekä maa- ja metsätaloudessa.

3.2 Laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Ansiotasoindeksi kuvaa kokoaikaisten palkansaajien säännöllisen työajan keskiansioiden kehitystä neljännesvuosittain eri työnantajasektoreilla, toimialoittain ja palkansaajaryhmittäin. Keskiansioista ei ole vähennetty veroja eikä työntekijän sosiaaliturvamaksuja. Ennakolliset indeksipisteluvut perustuvat sopimusvaikutus- ja liukuma-arvioihin. Ansiotasoindeksin aineistosta lasketaan lisäksi keskiansiotietoja työnantajasektoreittain ja toimialoittain.

Ansiotasoindeksin keskeisimpänä käyttöalueena on toimia tausta-aineistona työ- ja virkaehtosopimusneuvotteluissa. Indeksillä avulla kuvataan silloin toteutunutta ansiokehitystä ja liukumia eri sopimusaloilla tai arvioidaan tulevaa ansiokehitystä arvioitujen sopimusvaikutusten avulla. Indeksillä on huomattava merkitys myös eläkejärjestelmän kannalta. Työeläkkeiden määräytymisessä on käytössä indeksiehto, jonka mukaan eläkepalkka ja maksettavat eläkkeet kehittyvät ansiotasoindeksin ja kuluttajahintaindeksin muutosten mukaisessa suhteessa. Lisäksi ansiotasoindeksiä käytetään yritysten välisessä sopimustoiminnassa.

Tilaston käsitteet, luokitukset ja aineistot

Aineistot

Ansiotasoindeksin aineistot perustuvat eri työnantajasektoreilta kerättäviin palkka-aineistoihin. Ansiotasoindeksissä työnantajasektoreita on neljä: yksityinen, valtio, kunnat ja kuntayhtymät sekä muut. Muuhun sektoriin sisällytetään voittoa tavoittelemattomat organisaatiot, kuten evankelis-luterilaiset seurakunnat, erilaiset järjestöt, säätiöt ja valtion tai kuntien budjettitalouteen kuulumattomat sosiaalirahastot. Valtiosektorissa ovat mukana vain valtion budjettitalouteen kuuluvat yksiköt, joten liikelaitosten palkka-aineistot ovat yksityisellä sektorilla.

Yksityinen sektori jakaantuu ansiotasoindeksissä 2005=100 eri palkka-aineistojen mukaan. Suurimmat yksityisen sektorin palkka-aineistot ovat Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) teollisuusalojen ja palvelualojen jäsenyritysten palkka-aineistot. EK:n aineistojen lisäksi ansiotasoindeksiin sisältyy eräiden pienempien

työnantajien palkka-aineistoja. Tilastokeskuksen omalla palkkatiedustelulla täydennetään työnantajajärjestöjen keräämiä palkkatilastoja sellaisilla toimialoilla, joilla työnantajien järjestäytymisaste on keskimääräistä alhaisempi esim. pienyritysten yleisyyden johdosta. Otostiedustelulla on merkittävä painoarvo mm. rakentamisen, kaupan, autoliikenteen ja liike-elämän palveluiden ansiotasoindeksejä laskettaessa.

Käsitteet

Säännöllisen työajan ansio:

Sisältää aika-, urakka- ja palkkiotyöstä säännölliseltä tehdyttä työajalta maksetut palkat vuorotyö- ja olosuhteisiin. Säännöllisen työajan ansioon sisältyvät tässä tilastossa myös sunnuntai- ja ylityöpalkan perusosat, mutta ei korotusosia. Ansiotasoindeksiin käyttämä ansiokäsite poikkeaa palkkatilastojen käyttämästä ansiokäsitteestä siten, että ansiotasoindeksiin käyttämässä ansiokäsitteessä ovat mukana myös tulospalkkiot ja työehtosopimukseen perustuvat kertaerät. Tulospalkkiot ja sopimukseen perustuvat kertaerät lisätään ansiotasoindeksissä käytettävään ansiokäsitteeseen vuosikeskiarvoina. Ansiotasoindeksiin rinnalla lasketaan säännöllisen ansion indeksiä, jossa ei ole mukana tulospalkkiota ja työehtosopimukseen perustuvia kertaeriä.

Keskiansio:

Tietyt palkansaajajoukon ansioiden aritmeettinen keskiarvo.

Reaaliensiot:

Kuluttajahintojen muutoksesta puhdistettu ansio.

Säännöllisen ansion indeksi:

Vastaa menetelmältään muutoin ansiotasoindeksiä, mutta indeksi lasketaan keskiansioista, joissa ei ole mukana tulospalkkiota ja työehtosopimukseen perustuvia kertaeriä. Ansiokäsite on siten sama kuin palkkatilastoissa käytetty säännöllisen työajan ansio.

Luokitukset

Tilastossa on käytössä seuraavat luokitukset: työnantajasektori, toimiala, sopimusala (teollisuudessa ja rakennusalalla) ja sukupuoli.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Indeksilaskenta

Ansiotasoindeksi on toimialatasolle kiinteäpainoinen Laspeyresin yksikköarvoindeksi. Kiinteä painorakenne ulottuu myös erikseen kunkin toimialan tunti- ja kuukausipalkkaisille työntekijöille. Toimialoittaisista palkansaajaryhmistä lasketaan indeksit jakamalla ne vuoden 2005 vastaavien sarjojen keskiansioilla.

Ennakkotiedot

Ansiotasoindeksiin ennakkolliset indeksit lasketaan kehitysarvioindeksien avulla. Ansiokehitysarviot tehdään yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa. Julkisen sektorin palkansaajien ansiokehitysarvioihin saadaan asiantuntija-arviot Valtion

työmarkkinalaitoksesta ja Kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta. Yksityisellä sektorilla sovelletaan EK:n laskelmia sopimusvaikutusten osalta. Järjestöihin kuuluvien työnantajien palkansaajia koskevia kehitysarvioita sovelletaan myös järjestäytymättömien työnantajien työntekijöitä koskeviin keskiansiosarjoihin.

Välineljännekset

Suurin osa ansiotasoindeksin perussarjoista päivitetään kerran vuodessa. Osa yksityisen sektorin tuntipalkkaisten työntekijöiden sarjoista päivitetään joka toiselta vuosineljännekseltä. Kun perussarjan ansiotieto päivitetään, muuttuvat kahden päivitetyn neljänneksen välissä olevat neljännekset ennakkolisista niin sanotuiksi välineljänneksiksi, jolloin niiden pisteluvut lasketaan uudelleen tilastoneljänneksen tietojen avulla. Kehitysarvion mukaisen keskiansion ja toteutuneen keskiansion välinen ero jaetaan tasaisesti, eli lineaarisen kertymäfunktion mukaisesti kahden päivytysajankohdan välille.

3. Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Ansiotasoindeksin perustana ovat pääosin työnantajajärjestöjen keräämät palkkaaineistot, jotka sisältävät noin kaksi kolmasosaa Suomen palkansaajista. Siten ansiotasoindeksien keskivirheet ovat pieniä verrattuna otoksilla kerättäviin tilastoihin.

Palkansaajaryhmien toimialoittaisten rakennemuutosten vaikutukset on pääosin puhdistettu indeksistä. Sen sijaan toimialojen tunti- ja kuukausipalkkaisten palkansaajien sisäisissä rakenteissa tapahtuvat muutokset näkyvät indeksin kehityksessä. Tässä suhteessa ansiotasoindeksi ei ole laadun muutoksista puhdistettu hintaindeksi vaan palkansaajaryhmittäistä säännöllisen työajan keskiansioiden kehitystä mittaava yksikköarvoindeksi.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ansiotasoindeksi julkaistaan neljännesvuosittain kahdesta kahdeksaan viikkoa neljänneksen päättymisen jälkeen. Koska ansiotasoindeksin perustietoina käytettävien palkkatilastojen valmistumisaikataulu on huomattavasti hitaampi, joudutaan kaikkien sarjojen keskiansiot arvioimaan aina vähintään kerran. Kerran vuodessa päivitettävissä sarjoissa julkaistavan neljänneksen ja viimeisimmän päivitetyn todellisiin ansiotietoihin perustuvan neljänneksen välinen aikaero voi olla enimmillään yli vuoden.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Ansiotasoindeksin tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen maksuttomilla internet -sivuilla. Ansiotasoindeksin tietoja on myös tilattavissa paperijulkaisuna. Julkaisu on tilattavissa myyntipalvelusta osoitteesta:

Tilastokeskus, myyntipalvelu

PL 4C

00022 TILASTOKESKUS

puh. (09) 1734 2011

faksi (09) 1734 2500

myynti@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Yksityiskohtaisempia tuloksia ansiotasoindeksin muutoksista ja pidemmät aikasarjat julkaistaan vuosittain palkkatilaston yhteenvetojulkaisussa, Palkat ja työvoimakustannukset. Ansiotasoindeksin perussarjatasoisia tietoja voidaan luovuttaa tapauskohtaisesti.

Ansiotasoindeksin rakenteesta ja menetelmistä on julkaistu käyttäjän käsikirja pdf-versiona tilaston kotisivulla menetelmäselosteiden kohdalla. Ansiotasoindeksissä käytettävistä palkka-aineistoista on tietoa kunkin alakohtaisen palkkatilaston omalla kotisivulla.

6. Tietojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Vertailtavuus muihin tilastoihin

Ansiotasoindeksin keskeinen tavoite on ansiokehityksen vertailukelpoinen mittaaminen. Vastaavasti alakohtaisten palkkatilastojen ja palkkarakennetilaston tarkoitus on mitata kunkin vuoden ansiotaso ja ansiorakenne mahdollisimman hyvin riippumatta siitä, mitä muutoksia palkka-aineistossa ja menetelmissä on tapahtunut. Siten ansiotasoindeksin ja palkkatilastojen vuosimuutoksissa voi esiintyä eroja.

Vertailtavuus historiatietoihin

Tilastokeskus laskee ja julkaisee edelleen myös perusvuodeltaan vanhempia ansiotasoindeksejä. Ensimmäisen ansiotasoindeksin perusvuosi on 1938. Tosin sotien takia sitä on yhtäjaksoisesti tuotettu vuodesta 1948 lähtien. Vuodesta 1975 lähtien ansiotasoindeksi on uudistettu viiden vuoden välein. Vanhoja ansiotasoindeksejä tuotetaan sitä laajempina mitä tuoreemmasta indeksistä on kysymys. Vanhoja indeksejä on jatkettu ketjuttamalla niitä uuden indeksin muutoksilla.

Pitkiä indeksisarjoja vertailtaessa on huomioitava se, että ansiotasoindeksissä mitataan kuukausipalkkaisilla kuukausiansiota ja tuntipalkkaisilla tuntiansiota. Työajan lyhenemisen johdosta kuukausipalkkaisten indeksit nousivat hitaammin kuin tuntipalkkaisten indeksit etenkin 50-, 60- ja 70-luvuilla. Yleinen ansiotasoindeksi on siten painotettu keskiarvo tuntiansion ja kuukausiansion kehityksestä.

Ansiotasoindeksissä käytetään sovellettua työnantajasektoriluokitusta, jossa keskeistä on se, mihin työnantajajärjestöön ja sopimukseen työnantaja kuuluu.

Perusvuoden 2000=100 ja sitä vanhempien perusvuosien ansiotasoindekseissä tulospalkkiot ovat mukana kuukausipalkkaisilla palkansaajilla, mutta eivät tuntipalkkaisilla palkansaajilla. Tilastokeskus alkoi julkaista erillistä säännöllisen ansion indeksiä vuodesta 2004 lähtien ensimmäisen indeksin perusvuoden ollessa 2002. Säännöllisen ansion indeksissä tulospalkkiota ei ole lainkaan mukana millään palkansaajaryhmällä. Nykyisessä ansiotasoindeksissä 2005=100 tulospalkkiot ovat mukana sekä tunti- että kuukausipalkkaisilla palkansaajilla. Vanhojen perusvuosien ansiotasoindekseissä tulospalkkioiden vaikutukset ovat mukana vuodesta 2007 lähtien myös tuntipalkkaisilla palkansaajilla.

Taulukko 3.1

Säännöllisen ansion indeksi 2005=100 (SANI) ja ansiotasoindeksi 2005=100 (ATI)

Vuosi	Kaikki palkansaajat				Tuntipalkkaiset palkansaajat				Kuukausipalkkaiset palkansaajat			
	SANI	%- muutos	ATI	%- muutos	SANI	%- muutos	ATI	%- muutos	SANI	%- muutos	ATI	%- muutos
2005	100,0	–	100,0	–	100,0	–	100,0	–	100,0	–	100,0	–
2006	103,0	3,0	102,9	2,9	103,1	3,1	102,9	2,9	103,0	3,0	103,0	3,0
2007	106,1	3,0	106,4	3,4	106,4	3,2	106,8	3,8	106,0	2,9	106,3	3,2
2008	112,1	5,7	112,3	5,5	111,6	4,9	111,6	4,6	112,3	5,9	112,5	5,8
I/2005	98,3	–	98,3	–	98,5	–	98,5	–	98,2	–	98,2	–
II	100,0	–	100,0	–	99,8	–	99,8	–	100,1	–	100,1	–
III	100,5	–	100,5	–	100,3	–	100,3	–	100,6	–	100,6	–
IV	101,2	–	101,2	–	101,5	–	101,5	–	101,1	–	101,1	–
I/2006	101,4	3,2	101,3	3,1	101,5	3,1	101,3	2,9	101,4	3,2	101,3	3,1
II	102,3	2,3	102,3	2,2	102,3	2,6	102,2	2,4	102,3	2,2	102,3	2,2
III	103,9	3,3	103,8	3,3	103,6	3,3	103,4	3,1	103,9	3,3	103,9	3,3
IV	104,5	3,3	104,4	3,2	104,8	3,3	104,6	3,1	104,4	3,3	104,4	3,3
I/2007	104,8	3,3	105,1	3,7	105,0	3,4	105,4	4,0	104,7	3,3	105,0	3,6
II	105,1	2,7	105,4	3,1	105,5	3,1	105,9	3,7	105,0	2,6	105,3	2,9
III	105,4	1,5	105,7	1,9	105,5	1,9	105,9	2,5	105,4	1,4	105,7	1,7
IV	109,1	4,4	109,4	4,7	109,4	4,4	109,8	5,0	109,0	4,3	109,2	4,7
I/2008	110,1	5,0	110,2	4,9	109,8	4,6	109,9	4,3	110,1	5,2	110,3	5,1
II	111,3	5,9	111,4	5,7	110,7	4,9	110,7	4,5	111,4	6,1	111,7	6,1
III	112,1	6,3	112,3	6,2	111,3	5,4	111,3	5,1	112,4	6,6	112,6	6,5
IV	115,0	5,5	115,2	5,3	114,6	4,8	114,7	4,4	115,1	5,7	115,4	5,6
I/2009*	115,4	4,9	115,0	4,3	115,0	4,7	114,8	4,5	115,6	4,9	115,0	4,3
II*	116,8	4,9	116,3	4,3	116,5	5,2	116,2	4,9	116,9	4,9	116,3	4,2
III*	117,6	4,9	117,2	4,3	116,9	5,1	116,6	4,8	117,9	4,9	117,3	4,2

* Luvut ovat ennakkollisia

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 3.2

Ansiotason ja sopimuspalkkojen prosenttimuutokset edellisestä vuodesta, %

Vuosi	Valtio		Kuntasektori		Yksityinen sektori		Yhteensä	
	Ansiot	Sopimus-palkat	Ansiot	Sopimus-palkat	Ansiot	Sopimus-palkat	Ansiot	Sopimus-palkat
1993	0,0	0,0	1,6	0,0	0,6	0,1	0,8	0,0
1994	1,2	0,3	0,7	0,0	2,6	1,0	2,0	0,7
1995	2,4	1,8	3,7	3,1	5,3	4,0	4,7	3,6
1996	4,4	3,5	4,2	3,4	4,2	3,0	4,2	3,1
1997	2,3	1,4	1,7	1,5	2,7	1,3	2,4	1,3
1998	3,6	2,7	3,3	2,9	3,7	2,6	3,5	2,7
1999	2,4	1,8	2,4	1,8	2,9	1,8	2,8	1,8
2000	3,7	2,8	3,0	2,7	4,4	2,9	4,0	2,8
2001	5,1	3,2	3,5	3,5	4,8	3,3	4,5	3,3
2002	4,0	2,3	3,2	2,5	3,6	2,2	3,5	2,3
2003	4,3	2,8	3,7	3,1	4,0	2,8	4,0	2,9
2004	4,0	2,4	4,0	2,3	3,7	2,4	3,8	2,4
2005	3,7	2,5	4,2	2,6	3,9	2,5	3,9	2,5
2006	3,2	1,6	3,0	2,1	2,9	1,7	2,9	1,8
2007	3,2	1,7	3,8	2,5	3,3	2,1	3,4	2,1
2008	7,5	4,6	5,5	4,4	5,4	4,2	5,5	4,2

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 3.3

Palkansaajien ansiotasoindeksi 1938=100

Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi
1938	100	1963	3 760
1948	1 070	1964	4 260
1949	1 140	1965	4 620
1950	1 410	1966	4 960
1951	1 870	1967	5 400
1952	1 970	1968	6 000
1953	1 980	1969	6 440
1954	2 030	1970	6 980
1955	2 180	1971	7 870
1956	2 470	1972	8 790
1957	2 590	1973	10 130
1958	2 720	1974	12 130
1959	2 850	1975	14 780
1960	3 010	1976	16 990
1961	3 240	1977	18 430
1962	3 430	1978	19 690
		1979	21 940
		1980	24 580
		1981	27 740
		1982	30 650
		1983	33 830
		1984	37 020
		1985	40 140
		1986	42 939
		1987	45 959
		1988	50 083
		1989	54 527
		1990	59 535
		1991	63 316
		1992	64 519
		1993	64 986
		1994	66 287
		1995	69 380
		1996	72 105
		1997	73 652
		1998	76 195
		1999	78 291
		2000	81 422
		2001	85 112
		2002	88 103
		2003	91 575
		2004	95 019
		2005	97 012
		2006	101 786
		2007	105 118
		2008	110 966

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 3.4

Palkansaajien ansiotasoindeksi 1964=100

Vuosi	Kaikki palkansaajat	Työntekijät	Toimihenkilöt	Yksityinen sektori	Kuntasektori	Valtio
1965	108,6	108,8	108,2	108,0	112,0	107,0
1966	116,5	116,5	116,4	116,0	122,0	115,0
1967	126,8	126,6	127,0	126,0	134,0	126,0
1968	140,8	140,3	141,5	139,0	149,0	141,0
1969	151,2	152,8	149,0	150,0	158,0	151,0
1970	163,9	169,3	157,1	164,0	165,0	161,0
1971	184,8	195,3	171,4	188,0	178,0	176,0
1972	206,3	220,2	188,3	212,0	194,0	189,0
1973	238,0	258,5	211,6	247,0	217,0	213,0
1974	284,8	313,5	247,9	298,0	250,0	252,0
1975	347,2	384,0	299,9	362,0	307,0	312,0
1976	399,1	440,6	345,7	416,0	353,0	360,0
1977	432,9	479,3	373,3	453,3	378,0	387,0
1978	462,4	512,7	399,0	487,0	394,0	408,0
1979	515,3	569,6	446,1	544,0	439,0	452,0
1980	577,3	639,0	499,2	612,0	482,0	502,0
1981	651,0	720,3	562,6	692,0	538,0	565,0
1982	719,9	796,6	622,3	765,0	600,0	624,0
1983	794,5	874,8	688,4	840,9	667,7	692,8
1984	869,5	956,6	753,6	921,8	738,3	742,3
1985	942,7	1036,4	817,4	1001,4	795,1	801,3
1986	1008,4	1098,4	878,6	1068,8	859,6	855,3
1987	1079,3	1177,0	939,8	1146,6	904,4	928,0
1988	1176,2	1281,8	1024,4	1248,2	972,2	1033,0
1989	1280,6	1401,9	1113,0	1366,4	1052,9	1102,1
1990	1398,2	1541,2	1212,1	1490,8	1154,0	1201,5
1991	1487,0	1638,3	1288,8	1585,1	1234,2	1267,1
1992	1515,2	1662,0	1316,1	1611,4	1269,1	1288,3
1993	1526,2	1667,1	1327,6	1621,8	1285,8	1287,8
1994	1556,7	1705,4	1352,5	1663,5	1294,8	1302,4
1995	1629,4	1795,5	1412,2	1751,7	1343,0	1334,2
1996	1693,0	1865,0	1469,0	1819,0	1397,0	1386,0
1997	1730,0	1902,0	1501,0	1859,0	1424,0	1419,0
1998	1789,0	1964,0	1553,0	1925,0	1471,0	1469,0
1999	1839,0	2019,0	1595,0	1981,0	1506,0	1505,0
2000	1912,0	2105,0	1658,0	2067,0	1551,0	1560,0
2001	1999,0	2204,0	1732,0	2167,0	1606,0	1639,0
2002	2069,0	2278,0	1794,0	2244,0	1657,0	1704,0
2003	2151,0	2361,0	1866,0	2333,0	1718,0	1777,0
2004	2195,0	2400,0	1908,0	2380,0	1759,0	1814,0
2005	2319,0	2512,0	2022,0	2513,0	1861,0	1916,0
2006	2390,4	2586,9	2083,0	2589,7	1916,5	1980,5
2007	2468,7	2686,2	2149,2	2673,2	1986,5	2043,9
2008	2606,0	2810,5	2274,6	2817,8	2095,8	2198,2

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 3.5

Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985 = 100, työnantajasektoreittain

Vuosi ja neljännes	Kaikki palkansaajat			Yksityinen sektori			Kuntasektori			Valtiosektori		Muut	
	Yht.	Tunti- palkat	Kuu- kausi- palkat	Yht.	Tunti- palkat	Kuu- kausi- palkat	Yht.	Tunti- palkat	Kuu- kausi- palkat	Yht.	Kuu- kausi- palkat	Yht.	
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	106,9	106,1	107,2	106,7	106,2	107,0	107,8	106,3	107,9	106,6	106,7	107,2	
1987	114,4	113,7	114,7	114,5	113,8	115,0	113,3	112,5	113,4	115,7	115,9	115,2	
1988	124,6	123,8	125,0	124,6	123,7	125,2	121,9	123,5	121,8	128,8	129,1	128,0	
1989	135,7	135,4	135,8	136,4	135,5	137,2	132,0	134,9	131,8	137,4	137,6	137,0	
1990	148,2	148,8	147,9	148,8	148,8	148,8	144,7	150,0	144,2	149,8	150,1	150,0	
1991	157,6	158,2	157,3	158,3	158,4	158,2	154,8	156,1	154,7	157,9	158,0	158,9	
1992	160,6	160,5	160,6	160,9	160,6	161,2	159,1	159,6	159,1	160,6	160,6	162,4	
1993	161,7	161,0	162,0	161,9	160,9	162,6	161,3	163,5	161,4	160,5	169,0	163,9	
1994	165,0	164,7	165,1	166,1	164,8	166,9	162,4	163,3	162,3	162,4	162,2	165,3	
1995	172,6	173,4	172,3	174,9	173,7	175,6	168,4	169,6	168,3	166,3	166,1	169,8	
1996	179,4	180,0	179,2	181,6	180,4	182,4	175,3	175,3	175,2	172,7	172,7	178,1	
1997	183,3	183,6	183,1	185,6	184,0	186,7	178,6	178,0	178,6	176,8	176,5	181,3	
1998	189,6	189,6	189,5	192,1	190,0	193,5	184,5	182,9	184,6	183,1	182,7	185,7	
1999	194,8	195,0	194,7	197,7	195,4	199,2	188,9	187,8	188,9	187,6	187,1	189,5	
2000	202,6	203,3	202,6	206,4	203,7	208,0	194,6	194,1	194,6	194,4	194,0	195,0	
2001	211,8	212,8	211,4	216,3	213,4	218,2	201,3	201,4	201,3	204,2	203,7	201,2	
2002	219,2	220,0	218,9	224,0	220,6	226,1	207,8	206,8	207,8	212,3	211,8	208,2	
2003	227,9	228,0	227,8	232,9	228,7	235,5	215,4	213,0	215,6	221,4	220,9	216,7	
2004	236,8	236,4	235,1	244,9	241,5	235,8	224,1	224,0	221,7	230,3	229,8	224,3	
2005	245,7	242,6	246,8	250,9	243,2	255,5	233,4	229,9	233,6	238,8	238,3	232,3	
2006	253,3	249,8	254,2	258,5	250,7	263,0	240,3	236,0	240,6	246,8	246,3	240,1	
2007	261,6	259,4	262,3	266,9	260,2	271,0	249,1	244,2	249,3	254,7	254,1	246,7	
2008	276,1	271,4	277,6	281,3	272,3	286,6	262,8	252,8	263,1	274,0	273,3	259,6	
2007	I	258,3	256,1	259,0	263,5	256,8	267,6	246,1	242,1	246,2	251,4	250,8	243,6
	II	259,1	257,4	259,7	264,5	258,1	268,4	246,8	242,1	247,0	252,1	251,5	244,1
	III	260,0	257,4	260,8	265,1	258,2	269,3	247,9	242,1	248,2	252,8	252,2	245,8
	IV	268,9	266,8	269,5	274,4	267,6	278,6	255,6	250,5	255,8	262,6	262,0	253,3
2008	I	271,0	267,0	272,3	276,3	267,9	281,2	258,1	249,0	258,4	266,6	266,0	255,2
	II	274,1	269,5	275,5	279,2	270,3	284,4	261,3	250,8	261,7	271,9	271,3	256,4
	III	276,2	270,7	277,8	281,0	271,5	286,5	263,7	253,5	264,1	274,4	273,8	259,8
	IV	283,2	278,5	284,7	288,7	279,4	294,2	268,1	258,0	268,4	283,0	282,3	266,9
2009*	I*	282,7	278,8	283,9	287,6	279,7	292,3	268,3	258,2	268,6	285,4	284,7	267,5
	II*	286,0	282,6	287,1	291,5	283,6	296,3	269,8	259,7	270,1	289,5	288,8	269,4
	III*	288,1	283,6	289,5	293,4	284,6	298,6	272,8	262,6	273,2	290,3	289,6	272,4

* Luvut ovat ennakkollisia

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 3.6

Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985 = 100, toimialoittain

Vuosi ja neljännes	1			3			4			
	Maa- ja metsätalous			Teollisuus			Energia- ja vesihuolto			
	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuukausi-palkat	
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	106,6	106,6	106,4	106,2	106,1	106,1	107,0	106,9	107,1	
1987	112,9	112,7	113,9	113,4	113,3	113,4	113,7	113,8	113,7	
1988	121,8	121,2	124,4	122,7	123,2	121,9	123,6	124,7	122,6	
1989	135,2	135,3	134,7	133,8	134,1	133,2	137,0	136,9	137,0	
1990	147,1	146,2	150,7	146,9	148,3	144,4	150,8	151,1	150,4	
1991	158,5	158,4	158,8	156,2	158,2	152,7	159,3	162,0	156,6	
1992	161,2	160,9	162,2	159,9	162,3	155,9	161,7	165,7	157,7	
1993	165,5	166,0	164,1	162,2	164,0	158,8	165,7	170,4	160,8	
1994	170,0	171,6	166,6	169,5	170,7	166,7	170,6	173,9	166,8	
1995	178,8	180,6	174,9	181,4	183,1	178,0	180,2	183,9	176,0	
1996	184,3	184,9	182,8	188,4	190,4	184,5	185,6	189,4	181,4	
1997	187,2	187,4	186,4	193,7	195,5	190,0	190,6	193,9	186,7	
1998	192,1	190,1	193,8	200,7	201,9	197,9	197,6	199,1	194,7	
1999	196,2	190,9	200,3	207,1	208,0	204,6	202,4	203,7	199,7	
2000	203,2	196,1	208,6	216,5	216,6	215,0	211,4	212,1	208,9	
2001	212,0	202,3	219,3	226,9	226,8	225,6	223,1	225,2	219,7	
2002	219,2	208,8	227,0	235,6	234,5	235,7	233,1	231,4	231,8	
2003	227,8	217,8	234,9	245,7	243,2	247,5	244,0	240,4	243,9	
2004	237,0	226,2	244,9	255,7	251,1	260,2	253,0	248,6	253,3	
2005	244,7	233,0	253,6	265,8	258,7	273,6	261,4	255,4	262,7	
2006	251,3	241,3	257,9	273,3	266,0	281,6	267,9	260,8	270,1	
2007	261,5	250,3	269,4	282,6	276,5	289,2	276,8	269,1	279,4	
2008	274,4	261,8	282,8	296,0	287,1	305,6	290,8	278,4	295,5	
2007	I	258,0	247,5	265,5	278,9	273,0	285,2	272,8	265,6	275,2
	II	259,2	249,3	266,5	279,9	274,0	286,2	273,4	266,1	275,8
	III	260,6	251,2	267,6	280,2	273,6	287,3	273,7	266,0	276,3
	IV	268,3	253,4	277,9	291,5	285,5	297,9	287,4	278,7	290,4
2008	I	270,8	256,7	280,0	291,7	282,6	301,4	286,0	276,1	289,6
	II	273,5	262,6	281,0	292,5	283,1	302,5	288,7	277,6	292,9
	III	275,0	265,3	282,0	294,5	285,7	303,8	289,6	276,6	294,6
	IV	278,1	262,6	288,0	305,6	297,1	314,7	298,8	283,3	304,9
2009*	I*	280,4	269,7	287,8	300,1	293,5	307,0	299,3	284,1	305,3
	II*	286,0	280,9	290,6	302,6	295,9	309,8	300,1	284,8	306,1
	III*	288,7	286,4	291,8	304,0	297,3	311,2	301,1	285,7	307,1

Taulukko 3.6

Jatkuu

Vuosi ja neljännes	5 Rakentaminen			6 62 Kauppa Moottoriajoneuvojen kauppa ja huolto				63 Majointi ja ravitsemispalv.		7 Liikenne		
	Yht.	Tunti-palkat	Kuu-kausi-palkat	Yht.	Yht.	Tunti-palkat	Kuu-kausi-palkat	Yht.	Yht.	Tunti-palkat	Kuu-kausi-palkat	
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	106,6	106,1	107,7	107,0	106,7	105,2	107,4	108,5	106,3	106,0	106,5	
1987	114,8	114,7	115,2	116,3	115,1	111,2	117,0	117,1	115,0	115,0	115,1	
1988	124,8	124,6	125,1	127,8	126,9	123,6	128,4	128,0	126,1	125,9	126,3	
1989	136,8	136,5	137,4	140,4	140,1	135,1	142,4	139,6	137,6	139,8	136,4	
1990	149,3	149,5	148,7	152,6	150,0	148,8	150,5	152,5	149,8	151,8	148,7	
1991	156,7	156,1	158,2	162,7	157,0	159,3	155,9	160,1	159,4	162,2	157,9	
1992	156,5	153,3	163,4	165,3	158,6	158,8	158,5	164,5	162,9	165,4	161,5	
1993	154,2	149,6	165,2	164,5	160,4	161,5	160,2	164,7	163,8	166,3	162,5	
1994	154,9	149,4	168,8	168,5	161,0	163,5	160,4	166,2	167,5	168,5	167,8	
1995	159,6	153,2	176,2	177,7	168,9	169,5	168,8	175,1	176,0	176,5	177,0	
1996	164,8	158,1	182,5	185,3	174,6	175,4	174,4	179,4	184,8	186,0	185,2	
1997	167,2	160,2	185,7	189,9	178,4	180,8	177,8	181,5	188,8	188,2	191,2	
1998	173,4	166,2	192,3	197,3	184,4	186,5	184,0	189,9	195,0	194,3	197,7	
1999	178,8	171,5	198,0	202,1	190,5	191,3	190,5	196,2	200,6	199,2	203,7	
2000	187,1	179,9	206,2	210,4	200,0	202,4	199,6	202,6	208,1	205,2	212,3	
2001	195,8	188,7	215,0	221,1	215,5	217,9	215,1	210,7	217,6	214,3	222,1	
2002	201,9	194,8	221,0	228,3	223,0	228,1	221,6	217,3	225,3	222,2	229,9	
2003	208,8	200,6	231,0	236,2	233,0	237,0	232,0	224,5	233,6	230,4	238,3	
2004	215,6	206,5	240,4	244,3	240,8	244,3	239,9	231,3	240,2	236,7	245,2	
2005	223,1	212,8	251,5	254,7	250,9	255,7	249,6	239,2	249,3	245,7	254,3	
2006	231,8	220,2	263,4	262,0	256,8	261,0	255,7	246,1	256,8	252,9	261,9	
2007	241,2	229,0	275,2	268,7	265,0	271,0	263,3	251,3	264,1	261,1	268,9	
2008	255,4	241,8	293,4	283,8	277,9	283,7	276,4	264,1	281,6	277,9	287,0	
2007	I	237,7	226,2	269,3	266,2	260,9	267,8	258,9	249,1	260,9	257,1	266,1
	II	239,5	227,9	271,5	266,1	261,1	268,6	259,0	249,2	261,9	259,4	266,2
	III	240,3	228,3	273,5	266,6	265,8	268,8	265,2	249,1	262,1	259,9	266,2
	IV	247,4	233,4	286,6	275,8	272,1	278,6	270,2	257,7	271,7	268,1	276,9
2008	I	251,0	237,8	287,7	276,3	271,0	277,2	269,3	259,3	275,9	273,8	280,0
	II	255,4	243,0	290,2	283,2	277,2	283,2	275,6	261,0	279,7	277,4	283,9
	III	255,4	241,6	294,1	287,1	280,9	286,5	279,5	264,8	281,1	276,6	287,1
	IV	259,9	245,0	301,5	288,7	282,6	288,0	281,2	271,4	289,8	283,7	297,2
2009*	I*	262,8	249,3	300,7	288,4	284,5	289,3	283,2	271,4	293,1	290,1	298,1
	II*	269,1	255,7	306,6	294,7	285,2	290,5	283,8	272,1	296,9	294,7	301,3
	III*	270,0	255,7	310,0	298,1	285,8	291,2	284,4	274,6	298,1	295,0	303,2

Taulukko 3.6

Jatkuu

Vuosi ja neljännes	71 Kuljetus			72 Tietoliikenne			81	82	91		
	Yht.	Tunti-palkat	Kuu-kausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuu-kausi-palkat	Rahoi-tus	Va-kuutus	Yht.	Kuu-kausi-palkat	
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100v	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	106,3	106,0	106,6	106,3	106,4	106,3	107,8	106,9	107,0	107,0	
1987	115,0	115,0	115,0	115,1	114,1	115,2	115,2	114,5	114,4	114,4	
1988	125,8	126,0	125,6	127,1	123,8	127,4	125,5	125,2	125,2	125,2	
1989	138,4	140,1	137,0	135,5	135,3	135,5	136,5	139,2	134,4	134,3	
1990	151,0	151,9	150,2	146,6	150,6	146,3	149,3	149,8	147,2	147,2	
1991	160,9	162,2	159,8	155,4	161,3	154,8	164,2	155,8	155,6	155,5	
1992	164,6	165,4	163,8	158,6	164,4	158,0	158,2	165,2	158,4	158,3	
1993	165,9	166,4	165,8	158,1	165,3	157,4	169,3	159,8	158,5	158,3	
1994	169,8	168,4	171,8	161,2	167,5	161,3	174,5	163,4	160,2	160,1	
1995	178,7	177,1	180,8	168,6	173,2	171,3	182,4	170,6	165,4	165,2	
1996	187,1	185,7	188,9	178,7	184,9	179,9	191,0	176,1	172,2	171,9	
1997	190,7	187,5	194,4	183,8	188,0	187,6	194,9	181,7	174,8	174,4	
1998	196,9	195,4	200,1	190,0	191,6	197,1	200,0	187,7	180,9	180,4	
1999	201,7	200,6	204,8	197,3	195,9	207,9	207,2	193,9	185,3	184,8	
2000	208,3	206,3	211,9	207,3	202,6	221,9	217,7	202,5	191,4	190,8	
2001	218,1	216,7	221,5	215,9	209,4	232,8	232,7	213,4	200,7	200,1	
2002	225,7	225,4	228,8	223,9	216,1	242,6	240,9	223,0	208,7	208,1	
2003	233,8	233,5	236,9	232,7	224,6	252,3	248,6	234,3	217,2	216,5	
2004	241,1	240,5	244,4	237,6	229,5	257,5	257,1	245,2	226,0	225,4	
2005	250,9	251,5	253,8	244,7	235,3	266,1	265,7	255,0	235,7	235,0	
2006	259,3	261,1	261,5	250,5	239,6	273,5	277,3	259,7	243,8	243,1	
2007	267,2	269,8	269,3	256,3	246,1	279,3	290,6	269,6	253,2	252,4	
2008	284,2	285,9	286,7	274,9	262,6	301,2	314,0	283,3	268,7	267,9	
2007	I	263,9	266,4	266,1	253,1	241,0	277,4	283,1	266,9	249,7	248,9
	II	265,5	269,9	266,6	252,8	241,2	276,7	287,0	267,4	250,4	249,6
	III	265,5	269,4	266,9	253,5	243,7	275,9	294,3	267,9	251,4	250,6
	IV	273,9	273,7	277,6	265,9	258,4	287,1	297,9	276,3	261,3	260,4
2008	I	279,0	281,6	280,7	267,9	258,8	290,7	308,3	279,0	262,7	261,9
	II	282,9	286,8	283,7	271,2	258,9	297,4	309,5	280,2	266,8	266,0
	III	284,0	285,5	286,7	273,3	259,3	301,2	310,8	281,3	269,4	268,6
	IV	290,9	289,7	295,6	287,0	273,3	315,3	327,4	292,8	275,9	275,0
2009*	I*	295,6	298,8	297,1	286,6	273,2	314,5	296,4	294,2	277,1	276,2
	II*	300,7	305,3	301,2	287,2	273,8	315,1	298,3	300,6	279,7	278,9
	III*	301,5	305,1	302,9	289,2	275,1	317,8	298,9	301,2	281,8	281,0

Taulukko 3.6

Jatkuu

Vuosi ja neljännes	92	93	94	95	96				
	Maan puolustus Yht.	Koulutus Yht.	Terveys- palvelu Yht.	Sosiaali- palvelu Yht.	Kuukausi- palkat	Yht.	Tunti- palkat	Kuukausi- palkat	
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	106,6	108,8	107,4	107,3	107,2	107,3	106,5	107,4	
1987	115,1	116,0	112,5	112,8	112,8	114,4	114,4	114,4	
1988	128,5	127,8	120,0	120,9	120,9	128,0	129,6	128,0	
1989	137,0	136,7	130,5	129,9	129,9	136,8	144,8	136,5	
1990	150,0	147,2	145,2	142,5	142,5	147,4	158,8	147,0	
1991	156,3	154,8	158,2	154,1	154,0	157,3	167,8	156,9	
1992	157,8	159,6	163,1	157,3	157,3	159,9	170,6	159,6	
1993	157,0	162,2	164,7	158,6	158,6	161,3	177,3	160,8	
1994	158,1	163,8	165,5	160,5	160,5	162,6	175,4	162,2	
1995	160,8	168,3	171,9	167,1	167,1	167,1	178,6	166,7	
1996	167,3	174,3	180,0	174,4	174,4	174,7	183,3	174,4	
1997	174,2	177,4	183,8	178,0	178,0	177,8	186,9	177,4	
1998	181,1	182,2	190,0	185,2	185,2	185,5	193,4	185,2	
1999	186,9	186,0	194,5	189,4	189,4	194,3	201,0	194,0	
2000	194,1	192,1	200,2	195,2	195,2	206,4	208,4	206,2	
2001	202,4	199,8	206,8	201,9	201,9	216,8	215,8	216,7	
2002	211,3	205,3	215,2	207,1	207,1	222,7	221,8	222,5	
2003	220,2	213,5	223,7	214,9	214,9	231,1	228,9	231,0	
2004	230,2	221,6	231,7	223,7	223,7	239,9	241,4	239,7	
2005	239,1	230,7	240,5	232,4	232,5	248,2	251,3	248,0	
2006	246,7	237,0	248,4	238,1	238,1	256,1	258,3	255,8	
2007	252,9	245,3	257,4	245,2	245,2	262,5	267,6	262,2	
2008	270,5	260,6	273,1	257,1	257,2	273,3	275,3	273,0	
2007	I	250,8	241,7	254,8	242,5	242,5	259,3	265,4	259,0
	II	250,6	242,6	255,8	242,7	242,7	259,8	265,3	259,5
	III	250,5	243,8	257,2	243,2	243,2	262,3	265,3	262,1
	IV	259,4	253,1	261,9	252,2	252,2	268,7	274,5	268,4
2008	I	263,0	254,9	269,2	252,1	252,2	269,1	272,2	268,8
	II	268,3	258,9	272,1	254,4	254,5	270,9	273,5	270,7
	III	271,1	261,6	273,6	257,8	257,9	274,2	275,7	274,0
	IV	279,4	267,1	277,6	264,0	264,1	278,9	280,0	278,7
2009*	I*	281,6	268,0	278,2	264,2	264,3	279,4	280,2	279,1
	II*	285,4	270,4	279,5	265,3	265,4	282,7	281,8	282,5
	III*	286,4	272,8	282,7	268,4	268,6	285,1	284,9	284,9

* Luvut ovat ennakkollisia

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Taulukko 3.7

Palkansaajien reaaliainsoindeksi 1985 = 100

Vuosi ja neljännes	Kaikki palkansaajat			Yksityinen sektori			Kuntasektori			Valtio-	Muut	
	Yht.	Tunti-palkat	Kuu-kausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuu-kausi-palkat	Yht.	Tunti-palkat	Kuu-kausi-palkat	sektori Yht.	Yht.	
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	103,2	102,4	103,5	103,0	102,5	103,3	104,1	102,6	104,2	102,9	103,5	
1987	106,6	105,9	106,8	106,7	106,0	107,1	105,5	104,8	105,6	107,8	107,3	
1988	110,6	109,9	111,0	110,6	109,8	111,1	108,2	109,6	108,1	114,3	113,6	
1989	113,0	112,7	113,1	113,6	112,8	114,2	109,9	112,3	109,7	114,4	114,1	
1990	116,4	116,8	116,1	116,8	116,8	116,8	113,6	117,8	113,2	117,6	117,8	
1991	118,8	119,3	118,6	119,3	119,4	119,3	116,7	117,7	116,6	119,0	119,8	
1992	118,1	118,0	118,1	118,3	118,1	118,5	117,0	117,3	117,0	118,1	119,4	
1993	116,4	115,9	116,6	116,6	115,9	117,1	116,1	117,7	116,2	115,6	118,0	
1994	117,5	117,3	117,6	118,3	117,4	118,9	115,7	116,3	115,6	115,7	117,7	
1995	121,7	122,3	121,5	123,3	122,5	123,8	118,7	119,6	118,7	117,2	119,7	
1996	125,8	126,2	125,6	127,3	126,5	127,9	122,9	122,9	122,8	121,1	124,8	
1997	126,9	127,2	126,8	128,5	127,4	129,3	123,7	123,3	123,7	122,4	125,6	
1998	129,5	129,5	129,4	131,2	129,8	132,1	126,0	124,9	126,1	125,0	126,8	
1999	131,5	131,6	131,4	133,4	131,9	134,4	127,5	126,8	127,5	126,6	127,9	
2000	132,3	132,7	132,3	134,8	133,0	135,8	127,1	126,7	127,1	126,9	127,3	
2001	134,9	135,5	134,6	137,7	135,9	138,9	128,2	128,2	128,2	130,0	128,1	
2002	137,4	137,9	137,3	140,4	138,3	141,8	130,3	129,7	130,3	133,1	130,5	
2003	141,6	141,7	141,6	144,7	142,1	146,3	133,9	132,4	134,0	137,6	134,7	
2004	146,9	146,6	145,8	151,9	149,8	146,3	139,0	138,9	137,5	142,8	139,1	
2005	151,1	149,2	151,7	154,3	149,5	157,1	143,5	141,3	143,6	146,8	142,8	
2006	153,0	151,0	153,6	156,2	151,5	158,9	145,2	142,6	145,4	149,1	145,0	
2007	154,2	153,0	154,6	157,4	153,4	159,8	146,9	144,0	147,0	150,2	145,5	
2008	156,4	153,8	157,2	159,4	154,2	162,3	148,9	143,2	149,1	155,2	147,0	
2006	I	152,2	150,2	152,9	155,4	150,7	158,2	144,8	142,0	144,9	147,9	144,0
	II	151,9	149,8	152,5	155,0	150,3	157,8	144,1	141,6	144,2	147,9	143,9
	III	154,0	151,7	154,8	157,2	152,0	160,1	146,3	143,6	146,5	150,4	146,2
	IV	154,0	152,4	154,5	157,3	152,8	159,9	145,9	143,4	145,9	150,5	146,0
2007	I	154,1	152,8	154,5	157,2	153,2	159,6	146,8	144,4	146,9	149,9	145,3
	II	152,8	151,7	153,1	155,9	152,2	158,2	145,5	142,7	145,6	148,6	143,9
	III	153,0	151,5	153,4	156,0	151,9	158,5	145,9	142,4	146,0	148,8	144,6
	IV	157,0	155,8	157,4	160,2	156,2	162,7	149,3	146,3	149,4	153,3	147,9
2008	I	155,7	153,4	156,4	158,7	153,9	161,6	148,3	143,1	148,5	153,2	146,6
	II	155,4	152,8	156,2	158,3	153,2	161,2	148,1	142,2	148,3	154,1	145,3
	III	155,4	152,3	156,3	158,1	152,7	161,2	148,4	142,6	148,6	154,4	146,2
	IV	159,3	156,6	160,1	162,4	157,1	165,5	150,8	145,1	151,0	159,2	150,1

Deŕlatoitu elinkustannusindeksillä

Lähde: Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

4 Palkkarakennetilasto

4.1 Tulokset

Palkkarakennetilasto kuvaa ansioita kolmella eri työnantajasektorilla¹: yksityinen sektori, kuntasektori ja valtio. Työnantajasektorit ovat rakenteellisesti monella tapaa hyvin erilaisia; ne eroavat toisistaan mm. toimiala-, ammatti- ja ikärakenteeltaan. Seuraavissa luvuissa tarkastellaan vuoden 2007 palkkarakennetilaston tietojen valossa työnantajasektoreiden rakenteita, sekä näiden rakennetekijöiden yhteyttä sektoreiden keskimääräiseen palkkatasoon.

Vuoden 2007 palkkarakennetilasto kattoi tiedot reilusta 1,65 miljoonasta palkansaajasta². Tuntiansio pystyttiin määrittelemään 1 613 696 koko- ja osa-aikaiselle palkansaajalle ja kuukausiansio 1 402 466 kokoaikaiselle palkansaajalle. Tuntiansio on määritetty kaikille niille palvelussuhteille, joiden säännöllinen tai palkattu työaika ja sitä vastaava ansio on ollut tiedossa, myös opettajille. Tuntiansiotarkaste- luissa ovat mukana myös sellaiset palkansaajat, joille ei ole määritetty aineistossa säännöllistä työaika, mutta joiden tuntiansiot on saatu laskettua muuta kautta. Edelliseen vuoteen verrattuna tuntiansiolaskelmissa olevien palkansaajien luku- määrä kasvoi noin 12 000:lla ja kokoaikaisten palkansaajien lukumäärä laski noin 2 500 palkansaajalla. Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärän lasku palkkaraken- netilastossa johtui pääasiassa kuntasektorilla (-3 000) ja valtiosektorilla (-4 000) tapahtuneesta palkansaajien vähenemisestä. Yksityisen sektorin palkansaajien lu- kumäärä sitä vastoin nousi vuoden 2007 palkkarakenneaineistossa (+4 500).

Kokoaikaisen palkansaajan kuukausiansio oli vuoden 2007 viimeisellä nel- jänneksellä keskimäärin 2 734 euroa, mikä on tasan 100 euroa enemmän kuin

Taulukko 4A.

Keskiansio vuoden 2007 IV neljänneksellä työnantajasektorin mukaan

Työnantajasektori	Palkansaajat, joille on määritetty tuntiansio		Suhdeluku	Kokoaikaiset palkan- saajat		Suhdeluku
	Lukumäärä	Tunti- ansio, euroa	Kaikki palkan- saajat=100	Lukumäärä	Kuukausi- ansio euroa	Kaikki palkan- saajat=100
Yksityinen	1 079 388	16,31	101,2	928 781	2 794	102,2
– alkutuotanto (A...B)	1 534	18,44	114,5	1 512	3 029	110,8
– teollisuus (C...F)	420 406	17,13	106,3	405 739	2 875	105,2
– palvelualat (G...O)	657 448	15,78	98,0	521 529	2 731	99,9
Kunta	421 752	14,97	92,9	369 692	2 513	91,9
Valtio	112 556	18,41	114,3	103 993	2 984	109,1
Yhteensä	1 613 696	16,11	100,0	1 402 466	2 734	100,0

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

- 1 Sektoreiden rajauksesta lisätietoa kappaleessa 4.4.2.
- 2 Aineiston peittävydestä lisätietoa kappaleessa 4.4.1.

edellisenä vuonna³. Kokonaistyöajan tuntiansio oli vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä keskimäärin 16,11 euroa. Kokoaikaisille palkansaajille tuntiansio oli 16,52 euroa. Osa-aikaisille palkansaajille laskettu keskimääräinen kokonaistyöajan tuntiansio, 13,71 euroa, oli n. 83 prosenttia kokoaikaisille palkansaajille määritellystä kokonaistyöajan tuntiansiosta vuonna 2007.

Työnantajasektoreista korkein kuukausiansio oli valtiolla, keskimäärin 2 984 euroa. Se poikkesi koko maan tasosta 9,1 prosenttia ja oli 6,8 prosenttia korkeampi kuin yksityisellä sektorilla ja 18,7 prosenttia korkeampi kuin kuntasektorilla. Myös tuntiansio oli korkein valtiolla, keskimäärin 18,41 euroa. Valtion tuntiansio oli 14,3 prosenttia korkeampi kuin koko maan tasolla ja 12,9 prosenttia korkeampi kuin yksityisellä sektorilla sekä 23 prosenttia korkeampi kuin kuntasektorilla. Koko maan keskimääräinen kuukausiansio oli palkkarakennetilaston mukaan vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä 3,8 prosenttia korkeampi kuin vuoden 2006 vastaavalla ajanjaksolla. Kun tarkastellaan sektorikohtaista ansiokehitystä, valtion keskimääräinen ansiotaso nousi 4,9 prosenttia, yksityisen sektorin ansiotaso 3,6 prosenttia ja kuntasektorin ansiotaso 3,9 prosenttia. Sektoreiden väliset ansiokehityserot johtuvat muun muassa erisuuruuksista sopimuskorotuksista.

4.1.1 *Ansiot toimialoittain*

Koko maan tasolla parhaiten palkattu toimiala oli rahoitustoiminta (toimialaluokitus 2002 pääluokka J), jolla kokonaistyöajan kuukausiansio oli keskimäärin 3 301 euroa. Tähän vaikuttaa muun muassa se, että rahoitustoiminnan työtehtävät vaativat yleensä korkeampaa koulutusta ja ammattitaitoa, minkä vuoksi toimialan palkansaajista noin 42 prosenttia toimiikin vähintään asiantuntijatasoisissa tehtävissä.

Sektoreiden toimialarakenteen tarkastelu paljastaa selkeitä eroja eri sektoreiden pääasiallisessa toiminnassa. Tämä on yhteydessä myös sektoreiden ja eri toimialojen keskimääräisiin palkkatasoihin, sillä työehtosopimukset ovat monesti sopimusalakohkaisia. Valtiolla suurimmat toimialaluokituksen pääluokat koko-aikaisten palkansaajien lukumäärän suhteen olivat julkishallinto ja maanpuolustus jne. (L), koulutus (M) ja kiinteistö, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut (K). Näillä toimialoilla työskenteli noin 59 000 (L), 28 000 (M) ja 14 000 (K) palkansaajaa, siis yhteensä noin 97 prosenttia kaikista valtion palkansaajista. Kaikilla valtion kolmella päätoimialalla on korkeampi keskiansio kuin palkkarakenneaineistossa keskimäärin. Tämä näkyy myös valtion muita korkeampana keskiansiona. Lisäksi valtiolta puuttuvat käytännössä myös lähes kokonaan esimerkiksi teollisuus (D), joka on yksityisen sektorin suurin toimialan pääluokka sekä terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut (N), joka vastaavasti on suurin toimiala kuntasektorilla.

Yksityinen sektori, jonka keskimääräinen kuukausiansio oli toiseksi korkein, 2 794 euroa kuukaudessa, on palkansaajarakenteeltaan monessakin suhteessa hyvin erilainen kuin valtio ja kuntasektori. Yksityinen sektori on hajaantunut useammalle toimialalle, minkä vuoksi toimialaluokituksen (TOL 2002) mukaan kolme suurinta toimialaa yksityisellä sektorilla kattavat vain noin 61 prosenttia

3 Ansiökäsitteen sisällöstä lisätietoa kappaleessa 4.4.2.

palkansaajista. Suurimmat toimialat olivat teollisuus (D), tukku- ja vähittäiskauppa jne. (G) ja kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut (K). Yksityistä sektoria on suuren kokonsa vuoksi tapana tarkastella vielä toimialaluokituksen kautta siten, että se jaetaan alkutuotantoon (toimialat A–B), teollisuuteen (C–F) ja palvelualoihin (G–O).

Alkutuotannon keskiansio oli yksityisellä sektorilla korkein, 3 029 euroa. Tämä selittyy alkutuotannossa toimineiden palkansaajien lukumäärän kasvamisella yli kaksinkertaiseksi edellisvuoteen nähden (+ 900), kun aineiston peittävyys on parantunut. Palkansaajien lisäys on kohdistunut erityisesti ammattiluokituksen korkeimmin palkattuihin luokkiin 1–3, kun samanaikaisesti matalapalkkaisista ammateista palkansaajat ovat vähentyneet. Vaikka palkkarakenneaineiston peittävyys alkutuotannon osalta on parantunut, on se kuitenkin edelleen huono, katkaen noin 10 prosenttia toimialan palkansaajista, eikä palkkarakennetilasto siten

Taulukko 4B.

Kokoikaisten palkansaajien osuus ja kuukausiansiot työnantajasektorin ja toimialan pääluokan (TOL 2002) mukaan vuoden 2007 IV neljänneksellä

Toimialan pääluokka	Yksityinen		Kunta		Valtio		Yhteensä	
	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk
Yhteensä	100,0	2 794	100,0	2 513	100,0	2 984	100,0	2 734
A. Maa-,riista- ja metsätalous	0,2	3 036	0,9	2 057	–	–	0,3	2 358
B. Kalatalous	0,0	..	–	–	–	–	0,0	..
C. Kaivostoiminta ja louhinta	0,3	2 897	0,0	..	–	–	0,2	2 897
D. Teollisuus	33,3	2 916	0,1	2 160	0,1	2 901	22,1	2 915
E. Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	1,0	3 277	1,0	2 803	–	–	0,9	3 137
F. Rakentaminen	9,1	2 682	0,8	2 129	–	–	6,2	2 663
G. Tukku- ja vähittäiskauppa; korjaus palv.	14,4	2 642	0,2	2 138	–	–	9,6	2 639
H. Majoitus- ja ravitsemistoiminta	3,0	2 096	1,7	1 908	–	–	2,4	2 060
I. Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	9,0	2 687	0,6	2 645	1,1	3 565	6,2	2 697
J. Rahoitustoiminta	3,8	3 301	–	–	0,1	3 330	2,5	3 301
K. Kiinteistö-, vuokraus-, tutk.palv. jne.	14,0	3 075	5,9	2 265	13,1	2 965	11,8	2 959
L. Julkinen hallinto, maanpuol. jne.	0,8	2 870	12,0	2 522	57,1	3 025	7,9	2 814
M. Koulutus	1,5	2 784	20,6	2 973	26,7	2 903	8,4	2 934
N. Terveystenhoito- ja sosiaalipalv.	4,8	2 292	53,3	2 407	1,1	2 749	17,3	2 387
O. Muut yht.kunn. ja henk.koht. palv.	4,8	2 416	2,8	2 174	0,8	2 512	4,0	2 372
P. Työnantajakotitaloudet jne.	0,0	..	–	–	–	–	0,0	..
Q. Kansainväliset järj. ja ulkom. edust.	–	–	–	–	0,1	..	0,0	..

Harmaalla pohjalla kunkin sektorin kolme suurinta palkansaajaryhmää Toimialaluokituksen (TOL 2002) mukaan.

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4C.

Keskiansio toimialan pääluokan mukaan vuoden 2007 IV neljänneksellä

Toimialan pääluokka	Palkansaajat, joille on määritetty tuntiansio		Suhdeluku Kaikki palkan- saajat = 100	Kokoaikaiset palkansaajat		Suhdeluku Kaikki palkan- saajat = 100
	Luku- määrä	Tunti- ansio, euroa		Luku- määrä	Kuukausi- ansio euroa	
Yhteensä	1 613 696	16,11	100,0	1 402 466	2 734	100,0
A. Maa-, riista- ja metsätalous	6 066	13,85	86,0	4 866	2 358	86,2
B. Kalatalous	15	15
C. Kaivostoiminta ja louhinta	3 232	17,21	106,8	3 101	2 897	106,0
D. Teollisuus	320 565	17,39	107,9	309 981	2 915	106,6
E. Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	13 338	18,84	116,9	12 520	3 137	114,7
F. Rakentaminen	90 940	15,79	98,0	87 166	2 663	97,4
G. Tukku- ja vähittäiskauppa; korjaus palv.	179 684	15,01	93,2	134 494	2 639	96,5
H. Majoitus- ja ravitsemistoiminta	50 005	12,24	76,0	34 072	2 060	75,3
I. Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	106 522	15,51	96,3	86 948	2 697	98,6
J. Rahoitustoiminta	38 792	19,98	124,0	35 567	3 301	120,7
K. Kiinteistö-, vuokraus-, tutk. palv. jne.	198 845	17,01	105,6	165 732	2 959	108,2
L. Julkinen hallinto, maanpuol. jne.	122 000	17,10	106,1	111 424	2 814	102,9
M. Koulutus	136 848	17,60	109,2	117 678	2 934	107,3
N. Terveystieteiden- ja sosiaalipalv.	277 734	14,37	89,2	242 667	2 387	87,3
O. Muut yht.kunn. ja henk.koht. palv.	69 054	14,23	88,3	56 180	2 372	86,8
P. Työnantajakotitaloudet jne.	1	1
Q. Kansainväliset järj. ja ulkom. edust.	56	54

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

anna todellista kuvaa alkutuotannon toimialojen ansiotasosta. Lisäksi kattavuus on yksityisellä sektorilla vino siinä suhteessa, että maatalous- ja metsätyöntekijät puuttuvat tilastosta lähes kokonaan. Tämä alemman vaativuusluokan työtehtävien puuttuminen tilaston piiristä nostaa alkutuotannon keskiansioita keinotekoisesti.

Teollisuudessa keskimääräinen kuukausiansio oli 2 875 euroa ja kokoaikaisia palkansaajia oli vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä noin 10 000 vähemmän kuin edellisen vuoden tilastossa. Tehdasteollisuudessa (D) on paljon perinteisiä hyvin palkattuja aloja, kuten öljytuotteiden ym. valmistus (23), yli 3 700 euroa, radio- ym. välineiden valmistus, yli 3 600 euroa ja massan, paperin ym. valmistus (21), yli 3 300 euroa kuussa. Näiden toimialojen korkeat keskiansiot nostivat koko toimialan ansiot korkeammiksi kuin yksityisellä sektorilla keskimäärin. Palvelualoilla palkansaajia oli noin 13 000 enemmän kuin edellisenä vuonna ja sen keskimääräinen kuukausiansio oli 2 731 euroa. Palvelualoihin kuuluu useita koko maan tasolla matalapalkkaisia toimialoja; esimerkiksi majoitus- ja ravitsemistoiminta (H), muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut (O) ja terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut, joilla

ansaitaan keskimäärin 25 prosenttia (H), 13 prosenttia (O) ja 13 prosenttia (N) vähemmän kuin Suomessa keskimäärin. Tämä näkyy palvelualojen muuta yksityistä sektoria matalampana keskiansiona.

Kuntasektorin keskimääräiset kuukausiansiot olivat sektoreista alhaisimmat, keskimäärin 2 513 euroa kuukaudessa. Sektorin kolme palkansaajien lukumäärän perusteella suurinta toimialaa ovat terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut (N), koulutus (M) ja julkishallinto ja maanpuolustus jne. (L). Samoin kuin valtio, niin myös kuntasektori on toiminnassaan paljon keskittyneempi muutamalle toimialalle kuin yksityinen sektori; kolmelle suurimmalle toimialalle kuuluu noin 86 prosenttia koko sektorin palkansaajista. Taulukosta 4B on nähtävissä, että kuntasektorin kolmesta suurimmasta toimialasta kahdella on koko maan keskiarvoa selkeästi matalampi palkkataso. Kun verrataan esimerkiksi toimialan pääluokan L palkkausta valtiolla ja kuntasektorilla, on näiden välillä noin 500 euron ero valtion hyväksi. Tällainen toimialarakenne laskee koko kuntasektorin ansiotasoa.

Osa-aikaisia palkansaajia oli vuoden 2007 palkkarakennetilastossa noin 179 000 kappaletta. Prosentuaalisesti suurin osa-aikaisten osuus oli majoitus- ja ravitsemistoiminnassa (H), missä osa-aikaiset muodostivat noin 31 prosenttia koko sektorin palkansaajista. Koko aineiston tasolla osa-aikaisten ansiot olivat selkeästi pienemmät, kuin koko-aikaisten, mutta näin ei välttämättä ollut, kun asiaa tarkasteltiin toimialoittain; esimerkiksi terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluissa (N) osa-aikaisten tuntiansiot olivat keskimäärin prosentin korkeammat kuin koko-aikaisilla. Toisaalta esimerkiksi tukku- ja vähittäiskauppa ym. (G) oli osa-aikaisten ansioiden suhteen heikoin; osa-aikaiset ansaitsivat ainoastaan 72 prosenttia koko-aikaisten keskituntiansiosta.

4.1.2 *Ansiot ammateittain*

Tilastokeskuksen ammattiluokituksen mukaan tarkasteltuna johtajat ja ylimmät virkamiehet, sotilaat sekä erityisasiantuntijat olivat parhaiten palkattuja ammattiryhmiä vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä (taulukko 4D). Vaikka johtajien ja ylimpien virkamiesten ansiotaso oli nyt tilaston korkein, lienee se todellisuudessa vielä tilastoitua korkeampi. Tämä on seurausta siitä, että yksityisen sektorin yritysten ylin johto ei kuulu palkkatilastojen tietosisältöön.

Työnantajasektoreiden ammattirakennetta tarkasteltaessa nähdään, että valtiolla on vähintään erityisasiantuntijatasolla⁴ toimivia palkansaajia noin 47 prosenttia. Vastaava osuus on kuntasektorilla 32 prosenttia ja yksityisellä sektorilla 18 prosenttia. Pienimmät keskimääräiset kuukausiansiot olivat koko maan tasolla ammattiluokassa maanviljelijät ja metsätyöntekijät (ammattiluokituksen pääluokka 6), muut työntekijät (9) sekä palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät (5). Näitä ammatteja löytyy pääasiassa yksityiseltä sektorilta ja kuntasektorilta, muttei juuri lainkaan valtiolta. Näin nähdään, että valtion palkansaajien keskittyminen asiantuntijatehtäviin nostaa sektorin keskimääräistä ansiotasoa verrattuna muihin sektoreihin, joilla korkeammin palkattuja ammattiluokkia on suhteessa vähemmän.

4 Sotilaista on laskettu mukaan 01101 Upseerit ja 01102 Erikoisupseerit.

Tarkempi erittely ansioista ammattiluokituksen suhteen löytyy liitetaulukoista 4.6–4.9. Taulukoista voidaan nähdä, että palkkaus saattaa olla hyvinkin heterogeenista ammattiluokituksen pääluokan sisällä. Esimerkiksi ammattiluokituksen pääluokka asiantuntijat (3) sisältää niin korkeammin palkattuja teknisiä asiantuntijoita, kuin myös sosiaali- ja terveydenhuollon matalammin palkattuja asiantuntijoita. Suurin osa sosiaali- ja terveydenhuollosta kuuluu taas kuntasek-

Taulukko 4D.

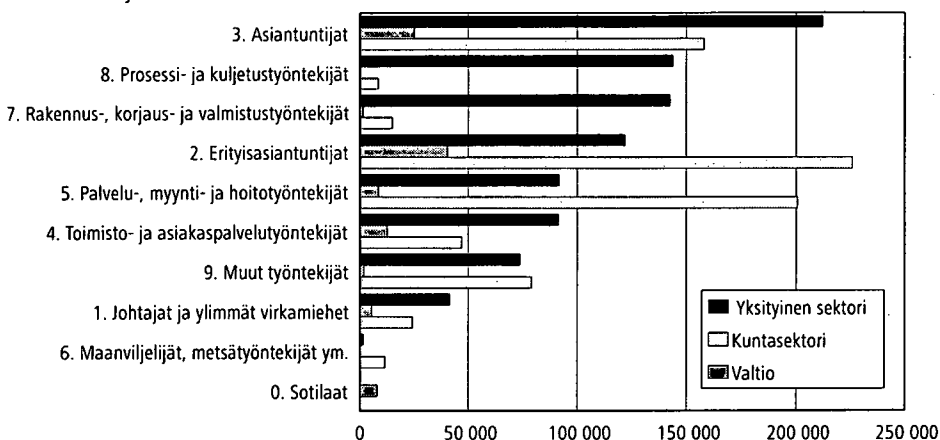
Kokoikaisten palkansaajien osuus ja kuukausiansiot työnantajasektorin sekä ammatin pääluokan mukaan vuoden 2007 IV neljänneksellä

Ammatin pääluokka	Yksityinen		Kunta		Valtio		Yhteensä	
	Lkm,	Kuukausiansio,	Lkm,	Kuukausiansio,	Lkm,	Kuukausiansio,	Lkm,	Kuukausiansio,
	%	e/kk	%	e/kk	%	e/kk	%	e/kk
Yhteensä	100,0	2 794	100,0	2 513	100,0	2 984	100,0	2 734
0. Sotilaat	–	–	–	–	7,6	3 559	0,6	3 559
1. Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4,5	5 030	3,1	3 947	5,2	4 741	4,2	4 788
2. Erityisasiantuntijat	13,1	3 770	29,3	3 272	38,8	3 304	19,3	3 501
3. Asiantuntijat	22,8	2 944	20,5	2 367	24,2	2 586	22,3	2 776
4. Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	9,8	2 362	6,1	2 001	12,1	2 136	9,0	2 275
5. Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	9,8	2 006	26,0	2 035	8,3	2 631	14,0	2 048
6. Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	0,2	1 847	1,5	1 966	0,2	2 188	0,5	1 948
7. Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	15,3	2 547	1,9	2 266	1,5	2 394	10,8	2 532
8. Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	15,5	2 532	1,1	2 246	0,3	2 323	10,6	2 524
9. Muut työntekijät	7,9	2 035	10,3	1 867	1,8	1 993	8,1	1 978
X. Tutematon	1,0	2 615	0,1	2 459	0,0	..	0,7	2 611

Harmaalla pohjalla kunkin sektorin kolme suurinta palkansaajaryhmää Tilastokeskuksen ammattiluokituksen mukaan.
Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Kuvio 4A.

Palkansaajien lukumäärä ammattiluokan ja työnantajasektorin mukaan vuoden 2007 IV neljänneksellä

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

torille ja suurin osa teknisistä asiantuntijoista yksityiselle sektorille, minkä vuoksi asiantuntijoiden pääluokan ansiot eroavat suhteellisen paljon, noin 24 prosenttia, yksityisen sektorin hyväksi.

Osa- ja kokoaikaisten palkansaajien tuntiansioiden erot olivat esillä tarkasteltaessa ansioita toimialaluokituksen mukaan. Esitetyt vertailut eivät kuitenkaan kerro koko totuutta osa- ja kokoaikaisten ansioiden eroista. Paremman käsityksen asiasta saa, kun vertaillaan osa- ja kokoaikaisten tuntiansioita toimialoittain ainoastaan sellaisissa ammattiluokissa, joista löytyy sekä kokoaikaisia ja osa-aikaisia palkansaajia. Kun tällä tavalla verrataan samalla toimialalla ja samankaltaisessa tehtävässä toimivien koko- ja osa-aikaisten palkkoja, kapenee palkkaero lähes olemattomaksi. Lisää tästä aiheesta luvussa 4.2 Palkkaerot.

4.1.3 Ansiot ikäryhmittäin

Vuoden 2007 palkkarakennetilaston mukaan kokoaikaisista palkansaajista oli 30–49 -vuotiaita noin 53 prosenttia (taulukko 4E). Alle 30 -vuotiaita oli 16 prosenttia ja yli 50 -vuotiaita noin 32 prosenttia. Alle 30 -vuotiaiden osuus oli lähes saman suuruinen edellisvuoteen verrattuna, mutta yli 50 -vuotiaiden osuus oli nyt hieman alle prosenttiyksikön suurempi kuin vuotta aiemmin.

Työuraansa aloittavista alle 20 -vuotiaista työskenteli yksityisellä sektorilla noin 91 prosenttia. Tämän voi katsoa johtuvan muun muassa siitä, että yksityisen sektorin teollisuus- ja palvelualoilla on paljon vähäistä ammattitaitoa vaativia tehtäviä, joissa työuraansa aloittelevakin voi työskennellä. Nuorten vähäinen osuus julkisella sektorilla johtuu osittain taas siitä, että julkiselle sektorille painottuu yhä suurempi osa pidempää koulutusta edellyttävistä asiantuntija- ja erityisasiantuntijatehtävistä. Iältään nuorimpien palkansaajien osuus kaikista kokoaikaisista palkansaajista oli nyt noin 0,9 prosenttia ja tämä osuus kasvoi hieman edellisvuoteen verrattuna.

Taulukko 4E.

Kokoaikaisten palkansaajien osuus ja kuukausiansiot työnantajasektorin sekä ikäryhmän mukaan vuoden 2007 IV neljänneksellä

Ikäryhmä	Yksityinen		Kunta		Valtio		Yhteensä	
	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk	Lkm, %	Kuukausi- ansio, e/kk
Yhteensä	100,0	2 794	100,0	2 513	100,0	2 984	100,0	2 734
15–19	1,2	1 656	0,3	1 660	0,0	1 708	0,9	1 657
20–24	6,1	2 019	2,5	1 877	2,2	2 089	4,9	2 002
25–29	11,4	2 409	6,9	2 253	10,3	2 417	10,2	2 381
30–34	12,6	2 784	8,7	2 408	11,4	2 771	11,5	2 708
35–39	12,5	2 970	10,5	2 508	11,2	2 954	11,9	2 861
40–44	14,3	2 981	14,5	2 536	14,5	3 040	14,3	2 867
45–49	13,7	2 997	17,3	2 562	15,3	3 091	14,8	2 870
50–54	13,0	2 908	18,2	2 593	15,2	3 092	14,5	2 818
55–59	10,8	2 895	15,6	2 594	13,1	3 204	12,3	2 819
60–	4,2	2 904	5,6	2 632	6,7	3 531	4,8	2 885
Tuntematon	0,0	2 087	0,0	..	0,0	..	0,0	2 126

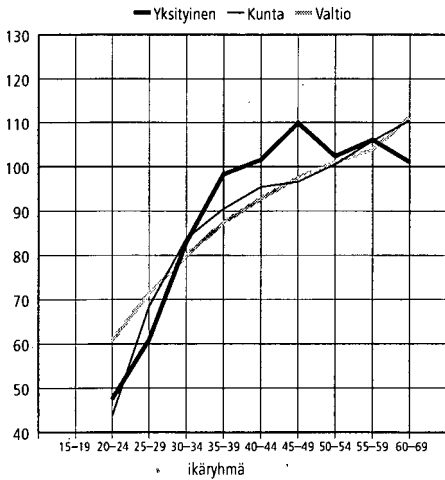
Harmaalla pohjalla kunkin sektorin kolme suurinta palkansaajaryhmää Tilastokeskuksen ammattiluokituksen mukaan.

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

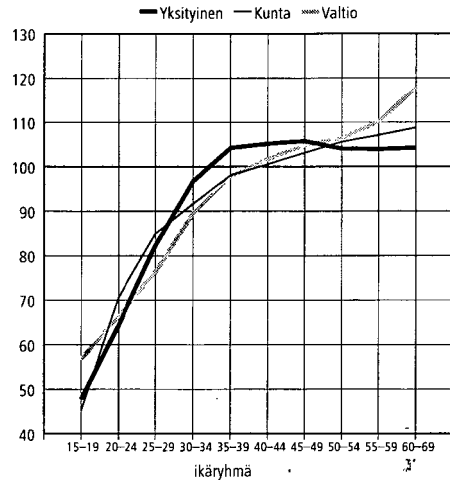
Kuvio 4B.

Kokoikaisten palkansaajien ikäryhmittäiset ansioprofiilit ammatin pääluokan ja työntaja-sektorin mukaan vuoden 2007 IV neljänneksellä

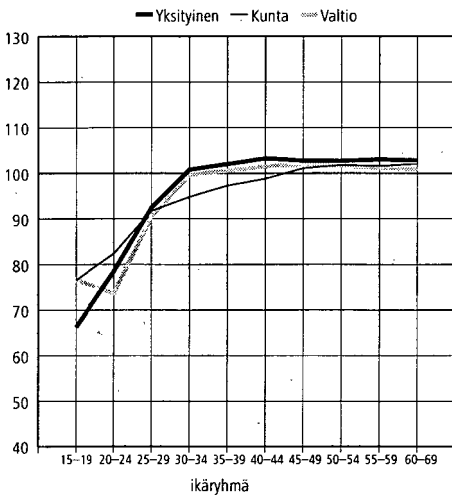
Johtajat ja ylimmät virkamiehet
(ammatin pääluokka 1)

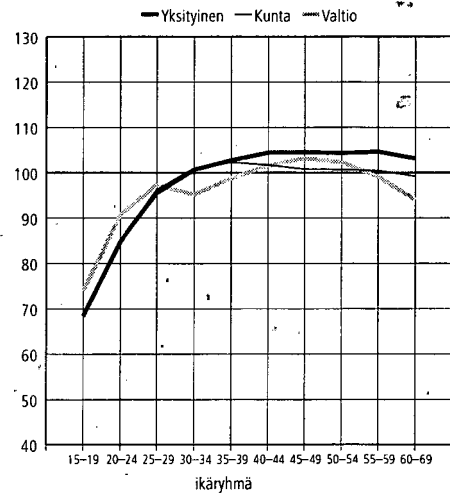
Erityisasiantuntijat ja asiantuntijat
(ammatin pääluokat 2 ja 3)

Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät
(ammatin pääluokka 4)

Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät
(ammatin pääluokka 7)

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Vaikka yksityinen sektori onkin palkansaajamäärältään suurin, sen osuus pienenee, kun mennään ikäluokituksessa vanhempiin ryhmiin. Tämä näkyy esimerkiksi niin, että yli 54 -vuotiaista noin 42 prosenttia työskenteli julkisella sektorilla. Kiinnostavaa on nähdä, tuleeko pian eläkkeelle jäävien suuri osuus kuntasektorilla vaikuttamaan sektorin palkkaukseen tulevaisuudessa. Uuden työvoiman tarve sektorilla saattaa aiheuttaa paineita kilpailla työvoimasta muiden sektoreiden kanssa paremman palkan avulla.

Taulukosta 4E nähdään, että valtiolla ansiot nousevat selkeästi iän myötä. Tämä johtuu pääasiassa valtion ammattirakenteesta, joka on painottunut asiantuntija- ja erityisasiantuntijatehtäviin. Kuten voidaan todeta kuvioista 4B, iän vaikutus ansioihin on suurinta juuri ammattiluokituksen pääluokissa 1, 2 ja 3. Iän vaikutus on selkeintä julkisella sektorilla. Tämän taustalla voi ajatella olevan kehityksen, joka asiantuntija- ja johtajauralla monesti on; iän ja kokemuksen karttuessa siirrytään vaativampiin ja korkeammin palkattuihin tehtäviin. Yksityisen sektorin johtajien palkkauksesta ei voi kovin luotettavasti yleisiä johtopäätöksiä tehdä aineiston alipeiton vuoksi tässä joukossa.

Ammattiluokituksen pääluokissa 4 ja 7 ansiokehitys on kovin samanlaista. Koko sektorin ja ammattiluokan keskiansio saavutetaan noin 30–34 -vuotiaana ja hiukan tämän tason yläpuolella pysytään työuran loppuun saakka.

4.2 Palkkaerot

Tehtyjen tutkimusten perusteella⁵ palkkaerot ovat kasvaneet vain lievästi viimeisen kymmenen vuoden aikana. Tämä lienee osin keskitettyjen työehtosopimusten vaikutusta, sillä palkansaajarakenteen muutokset ovat olleet huomattavia tänä aikana. Tilastokeskuksen palkkarakennetilasto antaa erinomaiset mahdollisuudet tarkastella palkansaajarakenteiden muutoksia, palkkaeroja ja niihin johtavia syitä monesta eri näkökulmasta. Kaikkein laajimmin aineistoa on käytetty miesten ja naisten välisten palkkaerojen selvittämiseen. Tässä kappaleessa tarkastellaan sukupuolten välisten palkkaerojen lisäksi palkkaeroja ulkomaalaisten ja suomalaisten välillä, palkkaeroja eri maakunnissa sekä palkkaeroja erilaisissa työsuhteen muodoissa. Lisäksi kappaleen aikana käydään läpi palkkojen hajontaa eri työnantajasektoreilla.

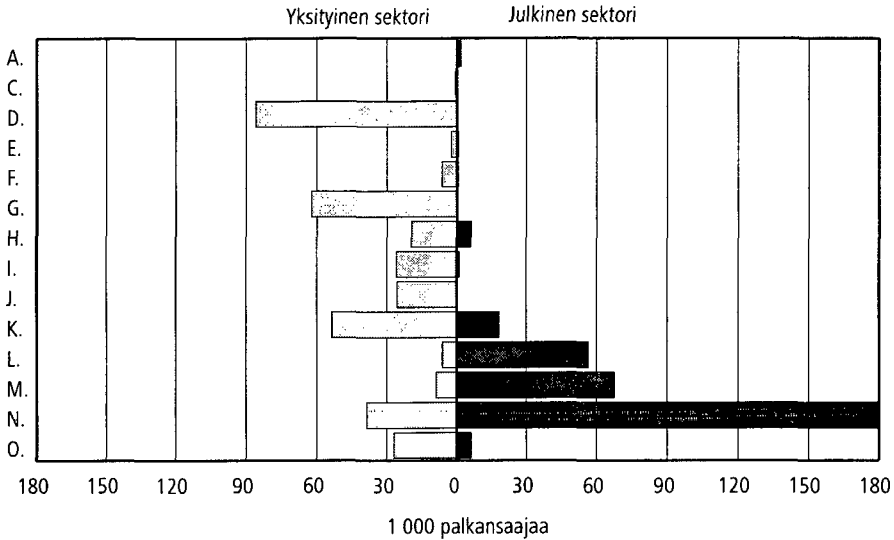
4.2.1 Sukupuolten väliset palkkaerot

Sukupuolten välisiä palkkaeroja käsittelevissä tutkimuksissa on toistuvasti havaittu, että yksi tärkeimmistä naisten ja miesten keskipalkkaeroja selittävästä tekijöistä on naisten sijoittuminen erilaisiin, yleensä pienempipalkkaisiin, ammatteihin kuin miehet. Ammattien väliseen segregaatioon on toivottu muutosta muun muassa hallitusohjelmassa ja Euroopan Unionin neuvoston suosituksessa sukupuolten välisen palkkaeron pienentämisessä. Suomessa palkansaajien ammattien välistä segregaatiota on tutkittu tähän mennessä vielä niukasti. Kattavimman kuvan ammatillisen segregaatian suuruudesta antaa Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä -sarjan loppuraportti Segregaatio ja sukupuolten väliset palkkaerot vuodelta 2008. Kyseisessä loppuraportissa on tutkittu erilaisten indikaattoreiden soveltumista sukupuolten ammatillisen eriytymisen säännölliseen mittaamiseen Suomessa. Saatujen tulosten mukaan säännöllisesti tuotettavaksi indikaattoriksi soveltuu parhaiten ns. ID-indikaattori (Index of dissimilarity), jonka muutostiedot vuosilta 1999–2007 julkaistaan nyt ensimmäistä kertaa tässä julkaisussa.

5 Kts. Julkaisu Työelämän suurten muutosten vuosikymmenet. Tilastokeskus 2009.

Kuvio 4C.

Kokopäivätyötä tekevien naisten määrä työnantajasektorin ja toimialan pääluokan mukaan vuoden 2007 IV neljänneksellä

A. Maatalous, riistatalous ja metsätalous	J. Rahoitustoiminta
C. Kaivostoiminta ja louhinta	K. Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut
D. Teollisuus	L. Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus
E. Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	M. Koulutus
F. Rakentaminen	N. Terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut
G. Tukku-, väh.kaup; moot.ajon.; henk.koht., kotital.esin. korj	O. Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut
H. Majoitus- ja ravitsemistoiminta	
I. Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Vuoden 2007 palkkarakennetilastossa kaikista kokoaikatyötä tehneistä palkansaajista oli naisia hieman alle 50 prosenttia. Kuntasektorilla naisten osuus oli noin 78 prosenttia ja yksityisen sektorilla noin 39 prosenttia. Valtiolla naisten osuus kokoaikaisista palkansaajista oli noin 48 prosenttia. Kokoaikaisesti naisia työskenteli eniten julkisen sektorin toimialoista (kuvio 4C) terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden (pääluokka N) ja koulutuksen (M) toimialoilla sekä yksityisellä sektorilla teollisuudessa (D) ja tukku- ja vähittäiskaupassa (G) (kuvio 4C).

Asiantuntijatehtävissä toimivista kokoaikaisista palkansaajista (ammattin pääluokat 2 ja 3) naisia oli hieman yli puolet (54,1 prosenttia). Johtavassa asemassa (1) naisten osuus oli runsas kolmannes (36,6 prosenttia) ja toimisto- ja asiakaspalvelutyötä sekä palvelu-, myynti- ja hoitotyötä tekevästä (pääluokat 4 ja 5) peräti neljä viidesosaa oli naisia (78,4 prosenttia).

Ammattiin liittyvä eriytyminen sukupuolten välillä voidaan myös havaita tarkastelemalla oheisia ID-segregaatioindeksejä (taulukko 4F). ID-indeksi saa arvoja nollan ja ykkösen väliltä. Jos indeksin arvo on 1, niin ammatit ovat täysin segregoituneet, eli ammatit ovat täysin eriytyneet sukupuolen mukaan. Vastaavasti indeksin arvo 0 tarkoittaa sitä, että sukupuolten välillä ei ole lainkaan ammatillisia eroja. Indeksien lukuja voidaan tulkita siten, että ID-indeksin arvo kerrottuna sadalla ja

Taulukko 4F.

ID- segregaatioindeksejä työnantajasektorin mukaan vuosina 1995–2007

Vuosi	Yksityinen	Kunta	Valtio
1995	0,607	0,675	0,585
1996	0,606	0,669	0,574
1997	0,599	0,666	0,562
1998	0,587	0,661	0,551
1999	0,585	0,655	0,544
2000	0,578	0,654	0,532
2001	0,579	0,658	0,523
2002	0,575	0,651	0,512
2003	0,577	0,646	0,508
2004	0,574	0,643	0,513
2005	–	–	–
2006	–	–	–
2007	0,559	0,626	0,504

Vuosien 1995–2004 tiedot perustuvat Segregaatio ja sukupuolten väliset palkkaerot -hankkeen loppuraporttiin. Vuoden 2007 tiedot on tuotettu vuoden 2007 palkkarakennetilastosta.

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

jaettuna kahdella kertoo likimain, kuinka suuren osuuden naisista ja miehistä tulisi vaihtaa ammattia, jotta ammattiin liittyvät erot sukupuolten välillä poistuisivat.

Esimerkiksi vuonna 2007 keskimäärin 31 prosenttia kuntasektorilla työskentelevistä miehistä ja naisista tulisi vaihtaa ammattia, jotta sukupuolten väliset ammatilliset erot katoaisivat. Vastaavat luvut ovat yksityisellä sektorilla 28 prosenttia ja valtiolla 25 prosenttia. Tulosten perusteella ammattirakenteeseen liittyvät erot ovat kaventuneet kaikilla työnantajasektoreilla vuosien 1995 ja 2007 välisenä aikana.

Sukupuolten välinen palkkaero oli vuonna 2007 kuukausiansioilla mitattuna noin 0,4 prosenttiyksikköä tuntiansioiden palkkaeroa suurempi (taulukko 4G). Osa- ja kokoaikaisien naisten tuntiansio oli keskimäärin 80,6 prosenttia miesten ansiosta ja kokoaikaisessa työssä olevien naisten kuukausiansio 80,2 prosenttia miesten ansiosta. Kokoaikaisilla palkansaajilla palkkaero pysyi ennallaan, mutta

Taulukko 4G.

Naisten ja miesten keskiansiot ja niiden ero vuoden 2007 IV neljänneksellä

	Keskimääräinen ansio		Ansioiden suhde, naiset/miehet	
	Naiset	Miehet	Keskiansio	Kun keskeiset taustamuuttujat on vakioitu ¹⁾
	euroa	euroa	%	%
Kokonaistyöajan kuukausiansio	2 433	3 035	80,2	89,6
Kokonaistyöajan tuntiansio	14,46	17,94	80,6	90,7

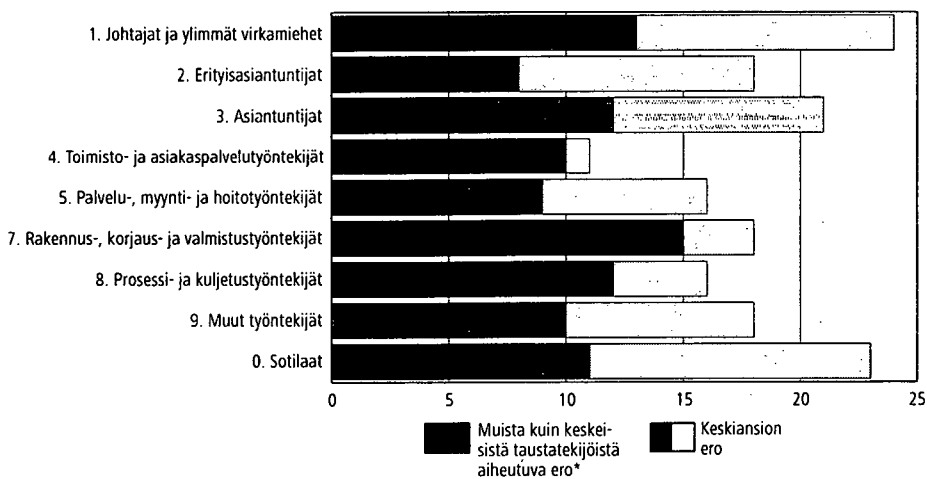
1) Miesten ja naisten lukumäärin painotetun palkkaeron geometrinen keskiarvo, kun palkansaajat on jaettu ammatti- ja ikäluokan, toimialan pääluokan, koulutusasteen sekä alueen (Uusimaa/muu Suomi) mukaisiin identtisiin ryhmiin eli

$$\sqrt{\frac{\text{Miesten lukumäärin painotettu naisten ansio}}{\text{Miesten aritmeettinen keskiansio}} \times \frac{\text{Naisten aritmeettinen keskiansio}}{\text{Naisten lukumäärin painotettu miesten ansio}}}$$

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Kuvio 4D.

Kokoaikaisessa työssä olevien naisten ja miesten kuukausiansion ero ammatin pääluokan mukaan vuoden 2007 IV neljänneksellä, %

* ammatti- ja ikäluokka, toimialan pääluokka, koulutusaste ja maakunta

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

tuntiansioilla mitattu palkkaero kapeni hieman edellisvuoteen verrattuna. Säännölliseltä työajalta maksettavan kuukausiansion ero oli reilun yhden prosenttiyksikön kokonaisansioiden eroa pienempi. Tämä johtui lähinnä siitä, että miesten yli- ja lisätöytä saaman ansion määrä oli yli kolme kertaa suurempi kuin naisilla.

Kuviossa 4D on esitetty kokopäivätyössä olevien naisten ja miesten kuukausiansioiden erot ammatin pääluokan mukaan. Johtajina toimivat naiset ansaitsivat noin 24 prosenttia vähemmän kuin samaan ammatin pääluokkaan sijoittuvat miehet. Myös naissotilaiden ansiot olivat yli 23 prosenttia pienempiä kuin miessotilaiden. Asiantuntija-ammateissa sukupuolten välinen palkkaero oli 21 prosenttia ja erityisasiantuntijoilla hieman tätä pienempi, 18 prosenttia. Työntekijäammateissa (pääluokat 7, 8 ja 9) sukupuolten välinen palkkaero oli 16–18 prosenttia. Toimisto- ja asiakaspalvelutyössä keskiansioiden ero sukupuolten välillä oli pienin, 11 prosenttia.

Huomattava osa sukupuolten välisestä palkkaerosta johtui siitä, että miehet ja naiset toimivat erilaisissa tehtävissä. Rakenteellisten tekijöiden vaikutusta arvioitiin vertaamalla miesten ja naisten ansioita erikseen tarkan ammattiluokan, toimialan pääluokan, koulutusasteen, ikäryhmän ja alueen (Uusimaa / muu Suomi) muodostamissa soluissa. Noin puolet sukupuolten palkkaerosta johtui em. taustamuuttujien vaikutuksesta. Määrättyyn ammattiluokkaan sijoittuva ja yhtäläiset ominaisuudet omaava nainen ansaitsi tunnissa 90,7 prosenttia ja kuukaudessa 89,6 prosenttia ominaisuuksiltaan vastaavan ja samaan ammattiluokkaan sijoittuvan miehen ansiosta. Jos miesten palkansaajarakenne vastaisi työmarkkinoilla naisten rakennetta, olisi sukupuolten välinen palkkaero kuukausiansioilla mitattuna reilun prosentin verran palkkaerojen geometrista keskiarvoa pienempi.

Mitatut rakennetekijät kasvattivat sukupuolten palkkaeroa johtajilla (ammattin pääluokka 1) 11 prosenttiyksikköä, asiantuntija-ammateissa (pääluokat 2 ja 3) 8–9 prosenttiyksikköä ja työntekijäammateissa (pääluokat 7 ja 8) noin 3–4 prosenttiyksikköä. Toimisto- ja asiakaspalvelutyössä (4) rakenteellisilla tekijöillä oli vähäisin merkitys sukupuolten väliseen palkkaeroon (kuvio 4D).

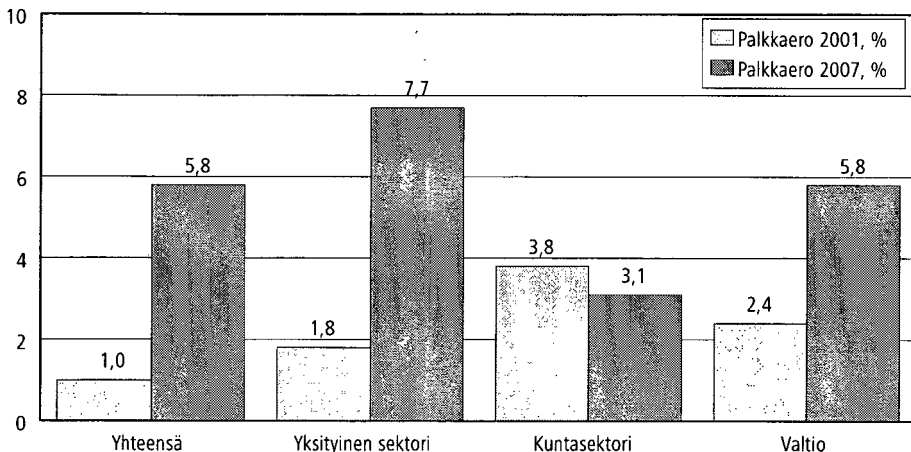
Rakennetekijöiden vakiointi vähensi ammatin pääluokkien palkkaeroja huomattavasti. Eniten vakiointi vaikutti sotilaiden ja johtajien ja ylimpien virkamiesten palkkaeroihin. Vakioinnin jälkeenkin sukupuolten palkkaero oli johtajien, asiantuntijoiden, prosessi- ja kuljetustyöntekijöiden sekä rakennus-, korjaus- ja valmistustyötä tekevien pääluokassa edelleen yli 12 prosenttia. Vakioitu palkkaero oli pienin erityisasiantuntijoilla (8 prosenttia) ja palvelu-, myynti- ja hoitotyötä tekeville (9 prosenttia). Vakioinnissa ei ole otettu huomioon kaikkia palkanmuodostukseen vaikuttavia tekijöitä, kuten palkkauksen perusteena käytettävää tehtävää, tehtävään liittyvää vaativuusryhmää tai tehtävässä suoriutumista.

4.2.2 Ulkomaalaisten palkansaajien palkat

Palkkarakennetilaston perustietoihin on lisätty vuonna 2007 palkansaajan kansalaisuutta koskeva tieto Tilastokeskuksen henkilötietojen perustiedoista. Vuoden 2007 palkkarakennetilastoon sisältyi 22 932 kokoaikatyössä olevaa ulkomaalaista palkansaajaa. Näistä oli naisia 8 782 kappaletta, noin 38 prosenttia. Suomalaisien naisten osuus oli aineistossa noin 50 prosenttia. Ulkomaalaisten palkansaajien keski-ikä oli 38 vuotta ja he työskentelivät lähes kaikilla toimialoilla useassa eri ammatissa. Suomalaiset palkansaajat olivat keskimäärin hieman ulkomaalaisia vanhempia (keski-ikä 43 vuotta). Vuonna 2001 kokoaikaisia ulkomaalaisia palkansaajia oli palkkarakennetilastossa vajaat 14 000, joten ulkomaalaisten palkansaajien lukumäärä on kasvanut palkka-aineistoissa noin 9 000:lla

Kuvio 4E.

Ulkomaalaisten palkansaajien palkkaero suomalaisiin palkansaajiin verrattuna työnantaja-sektoreittäin vuosina 2001 ja 2007, %

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

kokoaikaisella palkansaajalla kuudessa vuodessa. Merkittävintä kasvu on ollut yksityisellä sektorilla.

Ulkomaalaisten palkansaajien keskimääräinen kuukausiansio oli vuoden 2007 lopussa 2 579 euroa. Suomalaisten palkansaajien keskiansio oli 2 737 euroa vastaavana ajankohtana. Palkkaero oli suurin yksityisellä sektorilla, 7,7 prosenttia ja pienin kuntasektorilla, 3,1 prosenttia (kuvio 4E). Ulkomaalaisten ja suomalaisten palkansaajien palkkaero on noussut vuodesta 2001 vuoteen 2007 lähes viisi prosenttiyksikköä. Palkkaeron kasvu johtuu pääasiassa siitä, että ulkomaalaisten palkansaajien lukumäärä on lisääntynyt vuoden 2001 jälkeen erityisesti pieni-palkkaisissa ”suorittavissa” ammateissa.

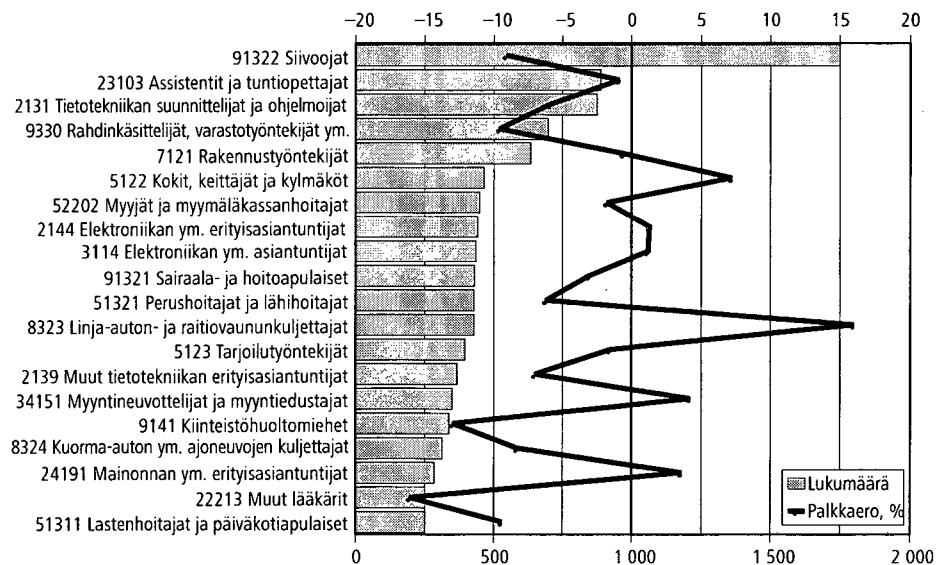
Palkkaerot eri tehtävissä

Ulkomaalaisia palkansaajia työskenteli vuonna 2007 eniten konttori- ja tietokoneiden valmistuksessa sekä radio-, televisio- ja tietoliikennevälineiden valmistuksessa. Myös lukuisat palvelutehtävät työllistivät ulkomaalaisia runsaasti. Ulkomaalaisten ammattina oli useimmiten siivooja, assistentti tai tietotekniikan suunnittelija ja ohjelmoija (kuvio 4F). Lisäksi monet ulkomaalaiset työllistyivät kaupoissa myyjinä, rakennuksilla rakennustyöntekijöinä ja hoitoalalla perus- ja lähihoitajina sekä sairaala- ja hoitoapulaisina. Ulkomaalaisia linja-auton ja raitiovaunun kuljettajia oli runsaasti erityisesti Uudenmaan maakunnassa.

Suomalaisiin verrattuna parhaiten palkatut ulkomaalaiset työskentelivät vuonna 2007 myynti- ja markkinointijohtajina. Heidän keskimääräinen palkkatasonsa oli noin 24 prosenttia suomalaisia myyntijohtajia suurempi. Ulkomaalaisten palkansaajien yleisimpiä ammatteja tarkasteltaessa parhaiten palkattuja olivat linja-auton ja raitiovaunun kuljettajat, joiden palkat olivat 16 prosenttia

Kuvio 4F.

Ulkomaalaisten palkansaajien lukumäärä ja palkkaero suomalaisiin palkansaajiin verrattuna ulkomaalaisten yleisimmissä ammateissa vuonna 2007

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

suomalaisia kuljettajia suurempia. Palkkavertailussa pärjäsivät hyvin myös kokit ja keittäjät, myyntineuvottelijat sekä mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijat. Myös ulkomaalaisilla elektroniikan ja informaatioteknologian asiantuntijoilla ansiot olivat suomalaisia kollegoita suuremmat.

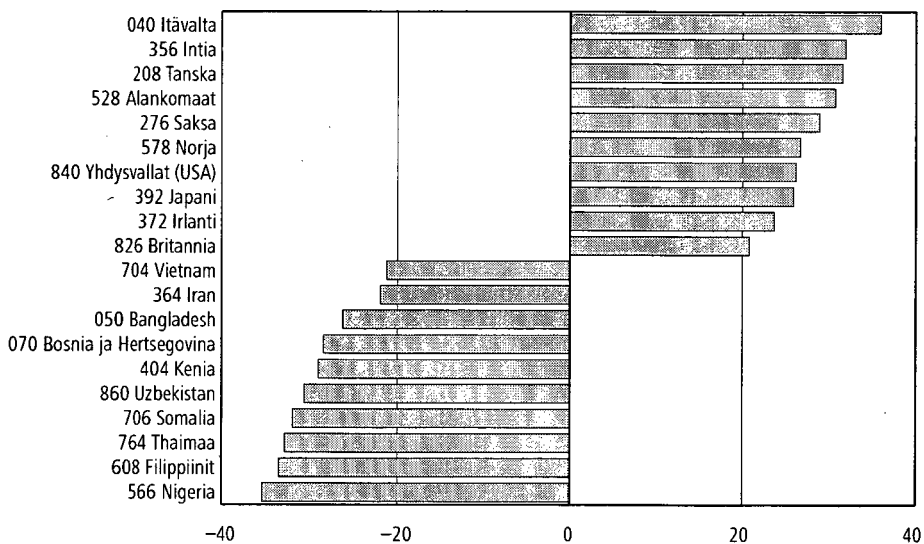
Ulkomaalaisten linja-auton ja raitiovaunun kuljettajien keskiansiota nostivat erityisesti suomalaisia suuremmat ilta-, viikonloppu- ja yötyölisät sekä suuremmat yli- ja lisätyökorvaukset. Kokkien, keittäjien ja kylmäköiden keskiansioiden ero johtui puolestaan siitä, että iso joukko suomalaisia keittäjiä työskenteli aineiston mukaan kuntasektorilla kouluissa ja terveydenhuollossa, kun taas ulkomaalaiset kokit ja keittäjät työskentelivät pääasiassa Uudellamaalla sijaitsevilla ravintoloissa. Elektroniikan tai informaatioteknologian parissa työskentelevien ulkomaalaisten palkkatasoa nostivat ennen kaikkea erityisosaamisen tuomat palkanlisät.

Palkkavertailussa pärjäsivät huonommin terveyskeskuslääkärit (ammattiluokka 22213), kiinteistön huoltomiehet, siivoojat ja rahdin käsittelijät, joiden ansiot olivat yli 9 prosenttia suomalaisia pienemmät. Palkat olivat pieniä myös rakennusalan ammattiteissa; esimerkiksi ulkomaalaisten rappaajien keskiansio oli yli 26 prosenttia ja ulkomaalaisten maalareiden yli 10 prosenttia suomalaista kollegaa pienempi. Rakennusallalla työskentelevistä ulkomaalaisista suurin osa oli Viron ja Venäjän kansalaisia.

Parhaiten palkattuja ulkomaalaisia olivat itävaltalaiset, intialaiset, tanskalaiset ja hollantilaiset, joiden keskimääräiset palkat olivat yli 30 prosenttia suomalaisia suuremmat (kuvio 4G). Pienimmät palkat olivat puolestaan Nigeriasta, Filippiineiltä, Thaimaasta ja Somaliasta tulleilla, joiden kokonaisansiot olivat yli 30 prosenttia suomalaisia palkansaajia pienempiä. Keskiansioiden erot perustuvat suurimmaksi osaksi palkansaajarakenteiden eroihin ja tiedot eivät anna täysin oikeaa kuvaa palkkaeroista eri kansalaisuuksien välillä. Esimerkiksi palkkavertailun kärkipäässä

Kuvio 4G.

Ulkomaalaisten palkansaajien palkkaero suomalaisiin palkansaajiin verrattuna palkansaajan kansalaisuuden mukaan vuonna 2007, %

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

olevien maiden kansalaiset työskentelivät useimmiten tieto- tai informaatiotekniikan erityisasiantuntijatehtävissä, joka nosti näiden maiden kansalaisten keskimääräistä ansiotasoa suomalaisia korkeammaksi. Huonommin pärjäävien maiden palkansaajat olivat sen sijaan pääasiassa siivoojia ja varastotyöntekijöitä, joilla on yleensä keskimääräistä palkansaajaa pienemmät kuukausiansiot.

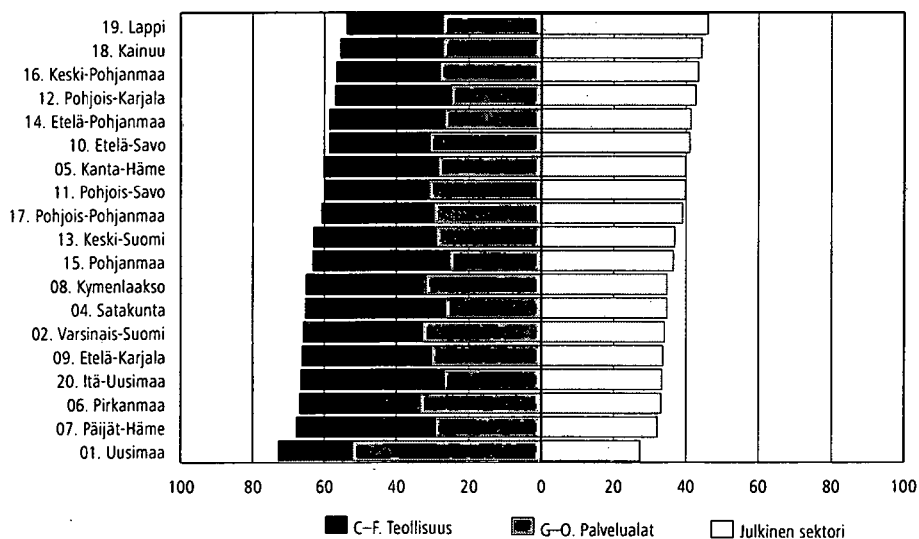
Palkkarakennetilaston perusteella suurin osa ulkomaalaisten ja suomalaisten palkansaajien välisestä palkkaerosta syntyi ammatti- ja tehtävärankiteiden erosta. Lisäksi havaittua palkkaeroa kasvattavat ikään ja työkokemukseen liittyvät palkanosat, joita suomalaiset saavat pääsääntöisesti ulkomaalaisia useammin. Tehtävien ja palkansaajan ominaisuuksien vakiointi kuitenkin pienentää keskiansioista laskettavaa 5,8 prosentin palkkaeroa ainoastaan kolme prosenttiyksikköä, joten joitain viitteitä palkkaukseen liittyvistä epäkohdista voidaan havaita palkka-aineistoja tarkastelemalla. Palkkaeron selittämätön osa voi syntyä muun muassa siitä, että ulkomaalaiset palkansaajat tekevät töitä harjoittelijan statuksella tai sitä, että ulkomaalaisten tekemä työ ei vastaa täysin hankittua koulutusta.

4.2.3 Palkkaerot eri maakunnissa

Uudenmaan maakuntaan sijoittui yli kolmannes kaikista tunti- ja kuukausiansiolaskelmiin sisältyvistä työsuhteista vuoden 2007 lopussa. Toiseksi eniten palkansaajia työskenteli Pirkanmaalla. Julkisen sektorin osuus oli suurin Lapissa ja Kainuussa. Yksityisellä sektorilla työskentelevien palkansaajien osuudet olivat suuria vahvasti teollistuneissa maakunnissa, kuten Itä-Uudellamaalla, Etelä-Karjalassa ja Päijät-Hämeessä sekä palvelutoimialojen suuren osuuden myötä myös Uudellamaalla ja Pirkanmaalla.

Kuvio 4H.

Työnantajasektoreiden osuus tilastoiduista työsuhteissa eri maakunnissa vuoden 2007 IV neljänneksellä, % kokoaikaisista palkansaajista

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4H.

Palkansaajien lukumäärä ja keskiansio maakunnan mukaan vuoden 2007 IV neljänneksellä

Maakunta	Palkansaajat, joille on määritetty tuntiansio		Suhdeluku		Kokoaikaiset palkansaajat		Suhdeluku	
	Lukumäärä	Tuntiansio euroa	Kaikki palkan-saajat=100	Lukumäärä	Kuu-kausiansio euroa	Kaikki palkan-saajat=100		
							%-osuus	%-osuus
Yhteensä	1 613 696	100,0	16,11	100,0	1 402 466	100,0	2 734	100,0
01. Uusimaa	534 504	33,1	18,07	112,2	467 660	33,3	3 059	111,9
02. Varsinais-Suomi	140 572	8,7	15,21	94,4	120 741	8,6	2 587	94,6
04. Satakunta	63 162	3,9	14,98	93,0	55 473	4,0	2 565	93,8
05. Kanta-Häme	47 649	3,0	14,75	91,6	42 127	3,0	2 505	91,6
06. Pirkanmaa	141 959	8,8	15,58	96,7	123 786	8,8	2 649	96,9
07. Päijät-Häme	59 099	3,7	15,01	93,2	52 306	3,7	2 520	92,2
08. Kymenlaakso	50 271	3,1	15,36	95,3	44 369	3,2	2 631	96,2
09. Etelä-Karjala	39 366	2,4	15,36	95,3	34 639	2,5	2 613	95,6
10. Etelä-Savo	39 235	2,4	14,35	89,1	34 340	2,4	2 411	88,2
11. Pohjois-Savo	71 680	4,4	15,13	93,9	62 809	4,5	2 554	93,4
12. Pohjois-Karjala	42 129	2,6	14,38	89,3	36 177	2,6	2 440	89,2
13. Keski-Suomi	77 146	4,8	15,20	94,4	66 037	4,7	2 589	94,7
14. Etelä-Pohjanmaa	46 229	2,9	14,33	89,0	39 751	2,8	2 433	89,0
15. Pohjanmaa	50 630	3,1	15,53	96,4	41 497	3,0	2 666	97,5
16. Keski-Pohjanmaa	17 030	1,1	14,70	91,2	14 262	1,0	2 506	91,7
17. Pohjois-Pohjanmaa	101 794	6,3	15,28	94,8	88 368	6,3	2 582	94,4
18. Kainuu	20 613	1,3	14,71	91,3	17 531	1,3	2 504	91,6
19. Lappi	45 981	2,8	15,23	94,5	40 112	2,9	2 589	94,7
20. Itä-Uusimaa	21 659	1,3	15,77	97,9	18 396	1,3	2 718	99,4
21. Ahvenanmaa	2 987	0,2	15,00	93,1	2 084	0,1	2 548	93,2

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

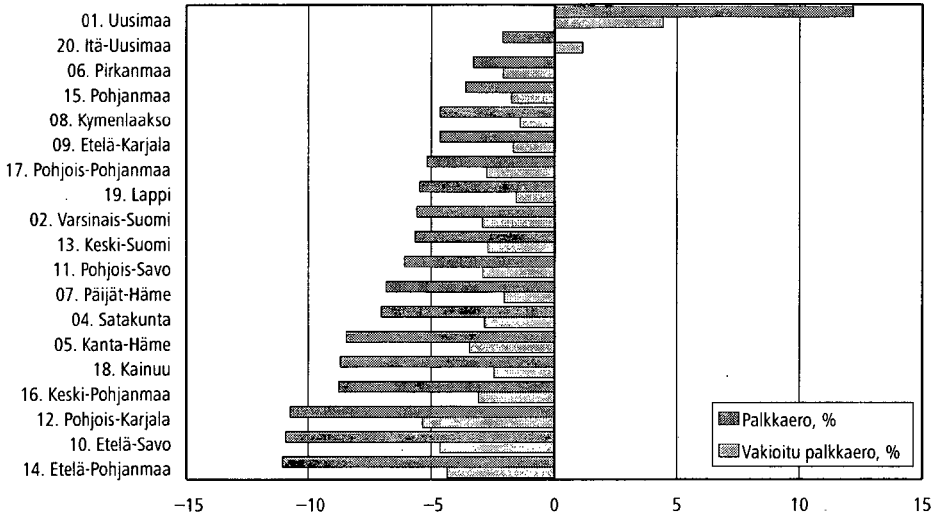
Pääkaupunkiseudulla työskentelevä ansaitsi keskimäärin 18,53 euroa tunnissa. Ansiotaso oli pääkaupunkiseudulla noin 15 prosenttia ja koko Uudellamaalla noin 12 prosenttia korkeampi kuin koko maassa keskimäärin. Mitkään muut maakunnat eivät yltäneet vuonna 2007 maan keskimääräiseen ansiotasoon. Pienimmät tuntiansiot olivat vuoden 2007 lopussa Etelä-Pohjanmaalla ja Etelä-Savossa. Edellisvuoteen verrattuna tuntiansiot nousivat eniten, yli viisi prosenttia, Keski-Suomessa, Satakunnassa ja Pohjanmaalla. Ansioiden nousu oli pienintä Pirkanmaalla, Pohjois-Pohjanmaalla ja Kymenlaaksossa.

Kokoaikaisilla palkansaajilla maakuntien väliset palkkaerot olivat tuntiansiotarkastelun kaltaisia. Uudellamaalla työskentelevä kokoaikainen palkansaaja ansaitsi noin 12 prosenttia keskimääräistä enemmän ja Etelä-Pohjanmaalla työskentelevä palkansaaja noin 11 prosenttia koko maan keskiarvoa vähemmän. Tunti- ja kuukausiansiotarkastelun erot johtuvat hyvin pitkälle osa-aikaisiin palkansaajiin liittyvistä eroista eri maakunnissa.

Uudenmaan muita maakuntia korkeampi ansiotaso johtuu paljolti sen erilaisesta tehtävärakenteesta. Mikäli verrataan samaan ammattiluokkaan kuuluvien ja ominaisuuksiltaan (ikä, sukupuoli, toimiala, koulutusaste) vastaavien palvelussuhteiden tuntiansioita, olivat Uudenmaan ansiot maakunnan omalla

Kuvio 4I.

Maakunnan tuntiansion poikkeama maan keskimääräisestä ansiosta ja samassa ammatissa toimivan ja ominaisuuksiltaan vastaavan palkansaajan suhteellisen tuntiansion poikkeama maan keskimääräisestä ansiosta vuoden 2007 IV neljänneksellä, %

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

henkilöstörakenteella painottaen noin kahdeksan prosenttia korkeammat kuin muun Suomen keskimääräisellä palkansaajarakenteella painottaen. Vastaavasti vähemmän ansaitsevissa maakunnissa palkansaajien rakenne painottui selvästi matalapalkkaisempiin tehtäviin kuin muualla maassa.

Samoihin ammattiluokkiin sijoittuvien ja ominaisuuksiltaan vastaavien palvelussuhteiden ansiot olivat Uudellamaalla reilut neljä prosenttia korkeammat kuin maassa keskimäärin ja vajaat kymmenen prosenttia korkeammat kuin palkkaukseltaan matalimmissa maakunnissa (kuvio 4I). Vaikka pienipalkkaisten maakuntien tehtävä rakenne painottuu pääsääntöisesti keskimääräistä matalapalkkaisempiin ammatteihin, niin silti myös samassa ammattinimikkeessä ja palkansaajan ominaisuudet vakioiden keskiansio jäi näillä alueilla yli 4 prosenttia maan keskiarvon alapuolelle.

Osittain ero maakuntien keskiansioissa johtuu kalliipaikanlisästä tai vanhoista syrjäseutulaisista, jotka nostavat ansioita pääkaupunkiseudulla, Pohjois-Suomessa ja eräissä suurimmissa aluekeskuksissa muutamia prosentteja. Kaikki alueellisiin palkkaeroihin mahdollisesti vaikuttavat rakennetekijät (esimerkiksi tehtävien vaativuus) eivät kuvaudu olemassa olevissa palkka-aineistoissa.

4.2.4 Palkkaerot eri työsuhteen muodoissa

Määräaikaisten palkansaajien palkat

Määräaikaisten palkansaajien palkat ovat olleet viime vuosina noin 15 prosenttia vakinaisia palkansaajia pienempiä (kuvio 4J). Havaittu palkkaero johtuu ennen kaikkea vakinaisten ja määräaikaisten työsuhteiden erilaisesta palkansaaja- ja tehtävä rakenteesta. Määräaikaiset palkansaajat ovat useimmiten naisia ja naisten

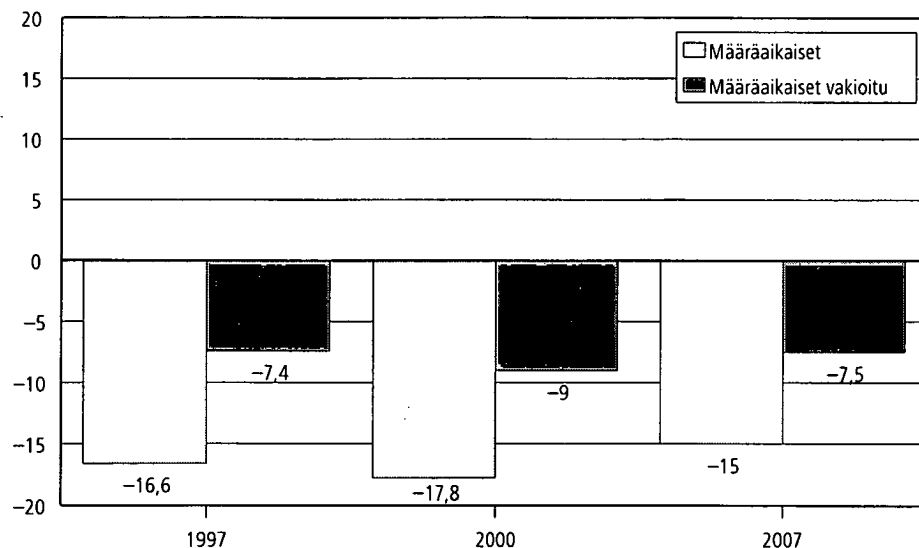
suuri osuus pienentää kaikkien määräaikaisten palkansaajien ansiotasoa. Lisäksi määräaikaisten ja vakinaisten työsuhteiden välistä palkkaeroa kasvattaa se, että määräaikaiset palkansaajat ovat usein nuoria, eivätkä he ole oikeutettuja palkkaa nostaviin kokemuslisiin.

Määräaikaisten palkansaajien yleisin ammattiryhmä oli vuonna 2007 assistentit ja tuntiopettajat (kuvio 4K). Paljon määräaikaista työskenteli myös terveydenhuollossa perus-, lähi- ja sairaanhoitajina sekä kaupoissa myyjinä ja myymäläkassanhoitajina. Lisäksi määräaikainen työ oli varsin yleistä julkishallinnon asiantuntijatehtävissä. Määräaikaisten assistenttien ja tuntiopettajien keskituntiansiot olivat noin 17 prosenttia ja maa- ja metsätalouden avustavien työntekijöiden ansiot jopa 33 prosenttia vakinaisten palkansaajien keskiansioita pienemmät. Yli 20 prosentin palkkaero oli myös teknisten alojen asiantuntijoilla sekä myyntineuvottelijoilla ja myyntiedustajilla. Terveydenhuollossa toimivien määräaikaisten palkansaajien palkkaero vakinaisiin palkansaajiin verrattuna oli hoitotehtävissä noin seitsemän prosenttia, sairaala- ja hoitoapulaisilla noin yhdeksän prosenttia ja terveyskeskuslääkäreillä lähes 20 prosenttia.

Vaikka suurin osa palkkatilastoihin sisältyvistä ammateista oli sellaisia, joissa määräaikaisten palkansaajien tuntiansiot olivat vakinaisia pienempiä, niin vuoden 2007 palkka-aineistoista löytyi myös sellaisia ammatteja, joissa määräaikaisten palkansaajien tuntipalkat olivat vakinaisten palkansaajien tuntiansioita suurempia. Tällaisia ammatteja olivat muun muassa maanrakennuskoneiden kuljettajat, komisariat ja konstaapelit sekä muurarit ja laatoittajat. Määräaikaisten maanrakennuskoneiden kuljettajilla ja poliiseilla tuntipalkat olivat noin viisi prosenttia vakinaisia suurempia ja muurareilla ja laatoittajilla palkkaero oli jopa lähes 20 prosenttia määräaikaisten hyväksi. Myös julkisen hallinnon johtotehtä-

Kuvio 4J.

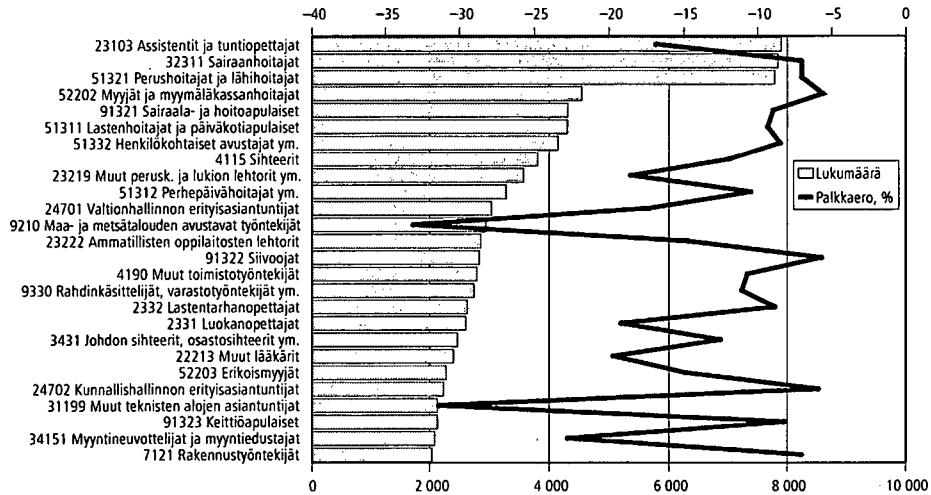
Määräaikaisten palkansaajien palkkaero vakinaisiin palkansaajiin verrattuna vuosina 1997, 2000 ja 2007, %

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Kuvio 4K.

Määräaikaisten palkansaajien lukumäärä ja palkkaero vakinaisiin palkansaajiin verrattuna määräaikaisten yleisimmissä ammateissa vuonna 2007

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

viissä toimivilla määräaikaisten johtajilla ansiot olivat pääsääntöisesti vakinaisia julkishallinnon johtajia suurempia.

Määräaikaisten palkansaajien tuntiansioiden keskiarvo oli 12 prosenttia ja vakinaisilla palkansaajilla 13 prosenttia mediaaniansiota suurempi. Sektoreittain vertailluna määräaikaisten palkansaajien keskiansion ja mediaaniansion ero oli suurin kuntasektorilla ja pienin yksityisellä sektorilla. Kuntasektorin muita sektoreita suurempi ansioiden hajonta johtuneen määräaikaisten palkansaajien suuresta osuudesta sekä siitä, että suuri osa kuntasektorin määräaikaisten palkansaajista työskentelee joko pienipalkkaisilla aloilla (esimerkiksi sairaala-apulaisina) tai vaihtoehtoisesti hyvin palkatuissa julkishallinnon johtotehtävissä.

Määräaikaisten palkansaajien vähiten ansaitseva kymmenesosa (desiiliryhmä) ansaitsi vuonna 2007 vähemmän kuin 9,32 euroa ja parhaiten ansaitseva kymmenesosa enemmän kuin 20,65 euroa tunnilta. Vakinaisilla palkansaajilla vastaavat ansiotiedot olivat 10,75 ja 24,80 euroa. Parhaiten palkatut määräaikaisten palkansaajat ansaitsivat siis vähintään 2,2 kertaa niin paljon kuin määräaikaisten heikoimmin palkattu kymmenesosa. Vakinaisten palkansaajien parhaiten palkattu kymmenesosa ansaitsi puolestaan vähintään 2,3 kertaa niin paljon kuin vähiten ansaitseva kymmenesosa.

Määräaikaisten palkansaajien vakinaisia palkansaajia pienemmät palkat johtuvat pääasiassa tehtävä-, ikä- ja sukupuolirakenteen erilaisuudesta ryhmien välillä. Jos määräaikaisten ja vakinaisten palkansaajien palkkaeroa tarkastellaan samoissa tehtävissä ja vakioidaan palkansaajan ominaisuuksista sukupuoli ja ikä, eli tarkastellaan vakinaisten ja määräaikaisten palkkoja työnantajan toimialan, ammatin, sukupuolen ja iän muodostamissa soluissa erikseen, niin määräaikaisten palkansaajien palkkaero vakinaisiin palkansaajiin verrattuna supistuu noin puoleen (kuvio 4J). Vuonna 2007 keskituntiansioiden mukainen palkkaero vakinaisten ja määräaikaisten palkansaajien välillä oli 15 prosenttia ja palkansaajan

ominaisuudet vakioituna ainoastaan 7,5 prosenttia. Jäljelle jäävä palkkaero voi johtua esimerkiksi siitä, että määräaikaiset palkansaajat työskentelevät harjoittelijoina, jolloin heille ei tarvitse maksaa työehtosopimusten mukaista täysimääräistä palkkaa. Lisäksi rakenteiden vakioinnissa ei pystytä huomioimaan palkkauksen perusteena olevaa vaativuusryhmää tai tehtävästä suoriutumista.

Osa-aikaisten palkansaajien palkat

Osa-aikaisten palkansaajien palkkaero kokoaikaisiin palkansaajiin verrattuna on kasvanut 1990-luvun lopun reilusta 10 prosentista yli 15 prosenttiin tullessa 2000-luvulle (kuvio 4L). Kun vuonna 1997 osa-aikaisten palkansaajien keskimääräiset tuntiansiot olivat noin 11 prosenttia kokoaikaisten tuntiansioita pienemmät, niin vuonna 2007 palkkaero oli noin 17 prosenttia. Osa-aikaisten ja kokoaikaisten palkansaajien välinen palkkaero on siis kasvanut kymmenessä vuodessa noin kuusi prosenttiyksikköä.

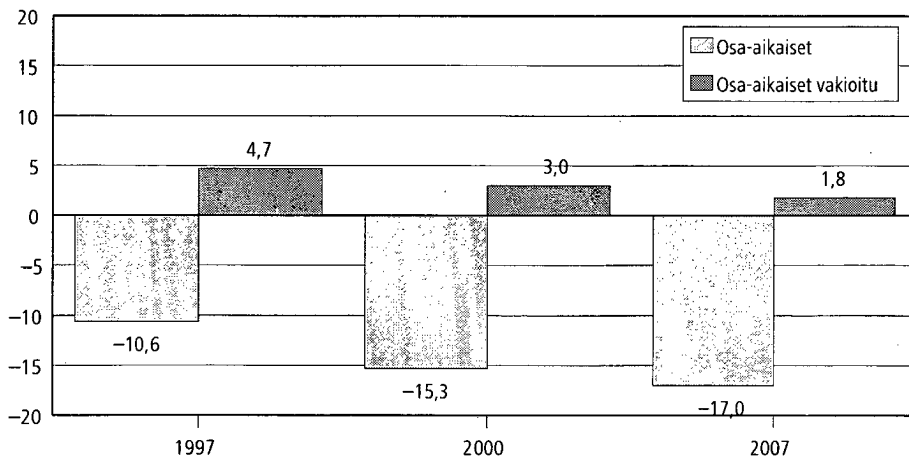
Palkkaeron kasvu johtuu osittain osa-aikaisuuden määrittelyn muuttamisesta vuoden 2001 palkkarakennetilastossa, mutta myös palkansaajarakenteissa tapahtuneista muutoksista. Osa-aikaisten palkansaajien lukumäärä on kasvanut erityisesti pienipalkkaisilla palvelualoilla, muun muassa kaupassa sekä majoitus- ja ravitsemispalveluissa.

Valtaosa palkkatilastoihin sisältyvistä osa-aikaisista palkansaajista työskenteli vuonna 2007 naisvaltaisissa ammateissa myyjinä tai erikoismyyjinä sekä tarjoilutyöntekijöinä. Lisäksi osa-aikaisia henkilökohtaisia avustajia, siivoojia ja sairaanhoitajia oli palkkarakenneaineistossa yli 5 000 kappaletta vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä. Useimmissa ammateissa osa-aikaisten palkansaajien tuntiansiot olivat kokoaikaisten tuntiansioita pienempiä, mutta kuviossa 4M esitetyistä osa-aikaisten yleisimmistä ammateista löytyi myös poikkeuksia.

Palkkavertailussa pärjäsivät hyvin muun muassa osa-aikaiset ammatillisten oppilaitosten lehtorit, joiden ansiot olivat yli 30 prosenttia kokoaikaisia suurem-

Kuvio 4L.

Osa-aikaisten palkansaajien palkkaero kokoaikaisiin palkansaajiin verrattuna vuosina 1997, 2000 ja 2007, %

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

mat ja muista suurista osa-aikaisten ryhmistä myös osa-aikaiset sairaanhoitajat, perushoitajat, lehtien ja mainosten jakajat sekä farmaseutit tienasivat työtunnilta kokoaikaisia kollegoita enemmän. Osa-aikaisten ravintolarjoilijoiden sekä kaupan myyjien ja myymäläkassanhoitajien tuntipalkat olivat lähes samat kokoaikaisiin tarjoilijoihin ja myyjiin verrattuna, mutta osa-aikaisilla erikoismyyjillä sekä posti- ja pankkitoimihenkilöillä tuntiansiot olivat 12 prosenttia kokoaikaisia palkansaajia pienemmät. Palkkaero oli suuri myös rakennusalan avustavilla työntekijöillä (-30 prosenttia) sekä pakkaajilla ja lajittelijoilla (-28 prosenttia) Myös osa-aikaisilla myynti- ja vientisihteereillä sekä opinto-ohjaajilla tuntipalkat olivat yli 20 prosenttia kokoaikaisia kollegoita pienemmät.

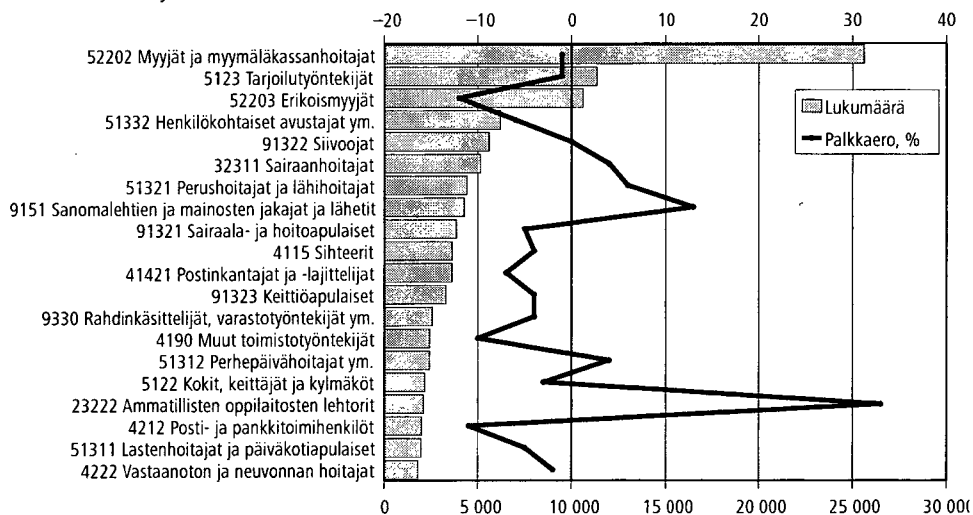
Osa-aikaisten palkansaajien palkansaajarakenne poikkeaa koko-aikaisten rakenteesta erityisesti siten, että osa-aikaiset työsuhteet ovat yleisiä pienipalkkaisissa, naisvaltaisissa tehtävissä ja osa-aikaiset palkansaajat ovat useimmiten nuoria. Lisäksi osa-aikaisten palkansaajien koulutustausta on kokoaikaisia yleisemmin pelkästään peruskoulupohjainen ja palkkatilastojen perusteella osa-aikaiset palkansaajat työskentelevät myös kokoaikaisia palkansaajia useammin harjoittelijoina ja työllisyyden hoitovaroin palkattuina.

Harjoittelijana työskenteleminen voi näkyä osa-aikaisten työsuhteiden palkoissa siten, että harjoittelijan statuksella työskentelevälle ei välttämättä makseta tehtävään kuuluvaa normaalia palkkaa. Osa-aikaisten harjoittelijoiden osuus kaikista osa-aikaisista palkansaajista oli vuoden 2007 palkkarakennetilastossa noin neljä prosenttia ja osa-aikaisten työllisyysvaroin palkattujen työsuhteiden osuus yli neljä prosenttia. Kokoaikaisilla palkansaajilla harjoittelijoiden osuus kaikista kokoaikaisista palkansaajista oli vain 0,8 prosenttia ja työllisyysvaroin palkattujen ainoastaan 0,4 prosenttia.

Osa-aikaisten palkansaajien laaja ammatti- ja ikärakenne, koulutustaustan vaihtelu sekä harjoittelijoina toimiminen näkyy myös osa-aikaisten palkansaaji-

Kuvio 4M.

Osa-aikaisten palkansaajien lukumäärä ja palkkaero kokoaikaisiin palkansaajiin verrattuna osa-aikaisten yleisimmissä ammateissa vuonna 2007

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

en ansioiden hajonnassa. Osa-aikaisten palkansaajien keskimääräinen tuntiansio oli 13,71 euroa ja koko-aikaisten palkansaajien 16,52 euroa vuonna 2007. Koko-aikaisilla palkansaajilla keskiarvon ja mediaanin välinen ero oli 13 prosenttia ja osa-aikaisilla palkansaajilla peräti 17 prosenttia. Osa-aikaisten suuri keskiansion ja mediaaniansion ero johtunee siitä, että suurin osa osa-aikaisista palkansaajista työskentelee pienipalkkaisissa ammateissa, mutta heidän joukosta löytyy myös useita riittävän suuripalkkaisia palkansaajia, joiden ansiot nostavat kaikkien osa-aikaisten palkansaajien tuntiansioiden keskiarvoa.

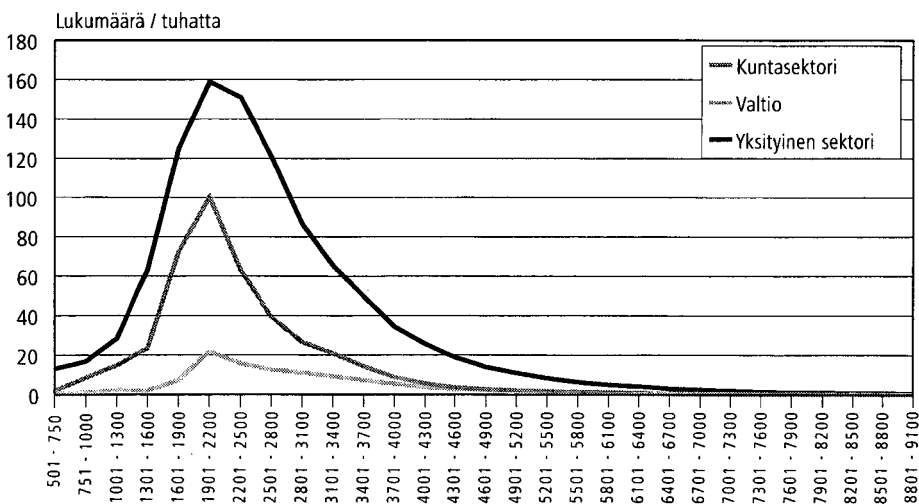
Osa-aikaisten palkansaajien vähiten ansaitseva kymmenesosa ansaitsi vähemmän kuin 9,08 euroa ja parhaiten ansaitseva kymmenesosa enemmän kuin 20,25 euroa tunnilta vuonna 2007. Koko-aikaisten palkansaajien vähiten ansaitseva kymmenesosa ansaitsi puolestaan vähemmän kuin 10,60 euroa ja parhaiten ansaitseva kymmenesosa enemmän kuin 24,55 euroa tunnilta. Parhaiten palkatut osa-aikaiset palkansaajat ansaitsivat siis vähintään 2,2 kertaa enemmän kuin vähiten palkattu kymmenesosa ja koko-aikaisten palkansaajien parhaiten palkattu kymmenesosa ansaitsi vähintään 2,3 kertaa niin paljon kuin vähiten ansaitseva kymmenesosa.

4.2.5 Palkkahajonta

Kaikkien palkansaajien tuntiansioiden keskiarvo oli vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä 16,11 euroa ja mediaani (ansio, jonka ylä- ja alapuolelle sijoittuu puolet ansioista) 14,20 euroa. Tuntiansioiden keskiarvo oli kaikilla sektoreilla selvästi ansioiden mediaania korkeampi. Keskiarvon ja mediaanin välinen ero oli suhteellisesti suurin kuntasektorilla, 13,0 prosenttia. Yksityisellä sektorilla vastaava ero oli 12,7 prosenttia ja valtiolla 11,8 prosenttia. Miesten keskimääräinen tuntiansio oli 17,94 ja naisten 14,46 euroa. Miehillä mediaanin ja keskiansion

Kuvio 4N.

Kokonaisansioiden jakaumat työnantajasektorin mukaan vuoden 2007 IV neljänneksellä

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

ero oli 12,8 prosenttia ja naisilla 10,6 prosenttia. Miehillä ansioiden hajonta oli selvästi suurempi kuin naisilla, mistä johtuen myös miesten keskiansioiden suhde mediaaniin oli suurempi kuin naisilla.

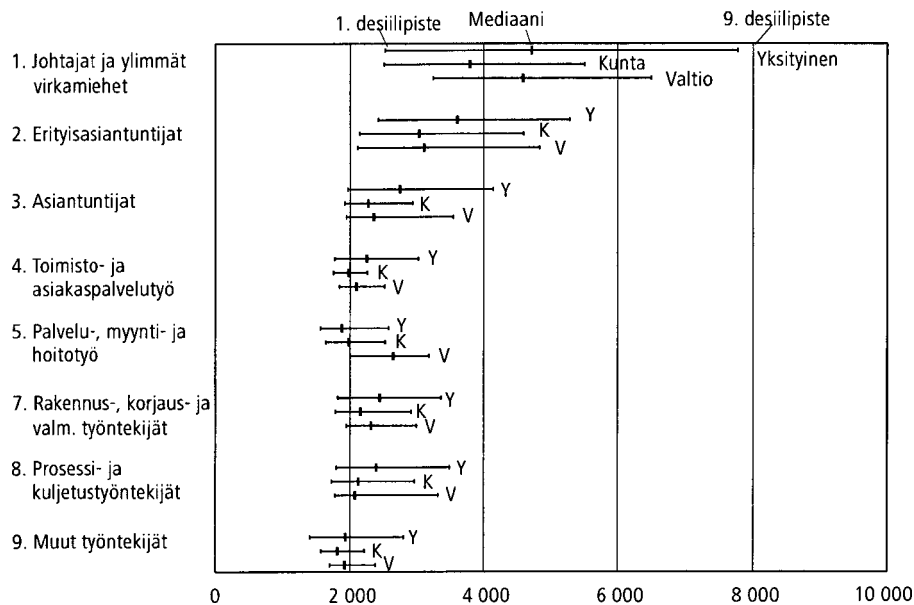
Vähiten ansaitseva kymmenesosa palkansaajista ansaitsi vähemmän kuin 10,21 euroa ja parhaiten ansaitseva kymmenesosa enemmän kuin 24,11 euroa tunnissa. Siten parhaiten ansaitseva kymmenesosa ansaitsi vähintään 2,36 kertaa enemmän kuin vähiten ansaitseva desiliryhmä. Keskivertopalkansaaja (=mediaani) ansaitsi vähintään 39,1 prosenttia enemmän kuin matalapalkkaisimpaan kymmenesosaan kuuluva ja parhaiten palkatun kymmenesosan tuntiansio oli vähintään 69,8 prosenttia mediaanipalkkaa suurempi.

Kokoikaisten palkansaajien keskimääräinen kokonaistyöajan kuukausiansio oli vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä 2 734 euroa ja mediaani 2 428 euroa. Täten kuukausiansion keskiarvo oli 12,6 prosenttia mediaaniansiota suurempi. Palkkajakauman keskikohtaan sijoittuva palkansaaja ansaitsi vähintään 38,9 prosenttia enemmän kuin vähiten ansaitseva kymmenesosa palkansaajista. Eniten ansaitsevan kymmenesosan kuukausiansio oli vähintään 66,7 prosenttia mediaanipalkkaa suurempi ja vähintään 2,32-kertainen vähiten ansaitsevaan kymmenesosaan verrattuna. Oheisessa kuviossa on esitetty kokoikaisten palkansaajien kokonaistyöajan kuukausiansioiden 1. ja 9. desilipisteiden välit sekä mediaanit ammatin pääluokan ja työnantajasektorin mukaan. Edellä mainittujen pisteiden väliin sijoittuu kussakin ammatin pääryhmässä 80 prosenttia kaikista kokoaikaisista palkansaajista.

Johtajien, erityisasiantuntijoiden ja asiantuntijoiden kokonaistyöajan kuukausiansioiden hajonta oli pääsääntöisesti suurempaa kuin muissa ammatin pääluokissa. Kuitenkin kuntasektorilla prosessi- ja kuljetustyössä (pääluokka 8) ensimmäisen

Kuvio 40.

Kokoikaisten palkansaajien kuukausiansion 1. ja 9. desilipisteen väli sekä mediaani ammatin pääluokan ja työnantajasektorin mukaan vuoden 2007 IV neljänneksellä

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 41.

Tunti- ja kuukausiansioiden hajontaa kuvaavia tunnuslukuja työnantajasektorin mukaan vuosien 2002–2007 IV neljänneksellä

Sektor/ Vuosi	Kokonaistyöajan tuntiansio				Kokonaistyöajan kuukausiansio			
	D5/D1(*)	D9/D5(*)	D9/D1(*)	CV% (**)	D5/D1(*)	D9/D5(*)	D9/D1(*)	CV% (**)
Yhteensä								
2002	1,381	1,659	2,292	49,45	1,374	1,629	2,238	46,36
2003	1,374	1,676	2,302	51,12	1,372	1,640	2,249	46,29
2004	1,371	1,679	2,302	50,57	1,372	1,637	2,247	46,08
2005	1,374	1,676	2,303	50,52	1,376	1,642	2,259	47,01
2006	1,385	1,693	2,344	49,93	1,385	1,655	2,292	47,13
2007	1,391	1,698	2,361	50,06	1,389	1,667	2,315	47,44
Yksityinen sektori								
2002	1,418	1,637	2,323	52,30	1,405	1,618	2,273	49,89
2003	1,410	1,658	2,337	54,63	1,406	1,635	2,300	49,90
2004	1,408	1,666	2,347	54,24	1,406	1,641	2,308	49,92
2005	1,408	1,668	2,348	54,07	1,410	1,646	2,320	51,19
2006	1,421	1,690	2,402	53,29	1,427	1,660	2,369	50,91
2007	1,431	1,697	2,428	54,19	1,438	1,670	2,401	51,68
Kuntasektori								
2002	1,296	1,478	1,916	43,33	1,279	1,596	2,041	39,89
2003	1,294	1,476	1,909	43,82	1,280	1,589	2,034	39,70
2004	1,280	1,489	1,906	42,61	1,276	1,589	2,027	38,94
2005	1,290	1,493	1,926	43,72	1,287	1,594	2,052	39,77
2006	1,310	1,578	2,067	45,44	1,290	1,590	2,050	41,26
2007	1,304	1,593	2,078	43,87	1,283	1,604	2,058	40,45
Valtio								
2002	1,333	1,730	2,307	39,87	1,345	1,688	2,270	38,41
2003	1,331	1,719	2,289	39,60	1,358	1,678	2,278	37,93
2004	1,341	1,680	2,252	38,91	1,363	1,664	2,268	37,34
2005	1,348	1,675	2,258	38,42	1,355	1,647	2,232	37,11
2006	1,357	1,672	2,269	38,07	1,370	1,650	2,260	37,15
2007	1,356	1,671	2,265	38,08	1,377	1,637	2,254	36,74

* D5=Mediaani. Tunnusluvut D5/D1, D9/D5 kuvaavat desiiilipisteiden ja mediaanin suhdetta ja D9/D1 desiiilipisteiden suhdetta..

** Variaatiokerroin (CV%) kuvaa ansioiden keskihajonnan suhdetta ao. ansion aritmeettiseen keskiarvoon. Tarkastelu kattaa myös ylimpään ja alimpaan desiiiliin kuuluneet.

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

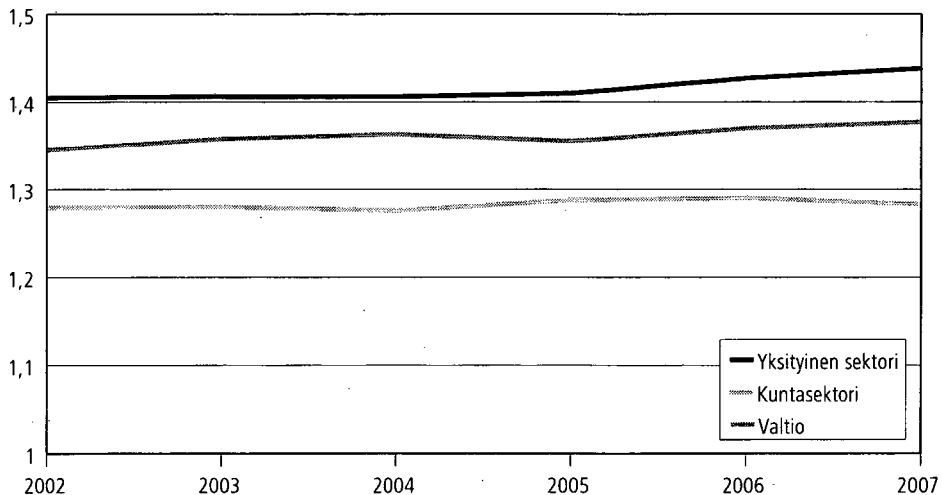
ja yhdeksännen desiilipisteen väli oli suurempi kuin kuntasektorin asiantuntijoilla. Kuviosta 4O voidaan myös havaita, että eri ammattien pääluokat peittävät limit-täin toisiaan. Esimerkiksi joissakin työntekijäammateissa oli palkansaajia, jotka ansaitsivat enemmän kuin vähiten ansaitsevat johtajien ammattiryhmään luokitellut. Kuviosta käy myös ilmi, että kuntasektorilla ansioiden hajonta ammattien pääluokkien sisällä on yleisesti ottaen pienempää kuin muilla työnantajasektoreilla.

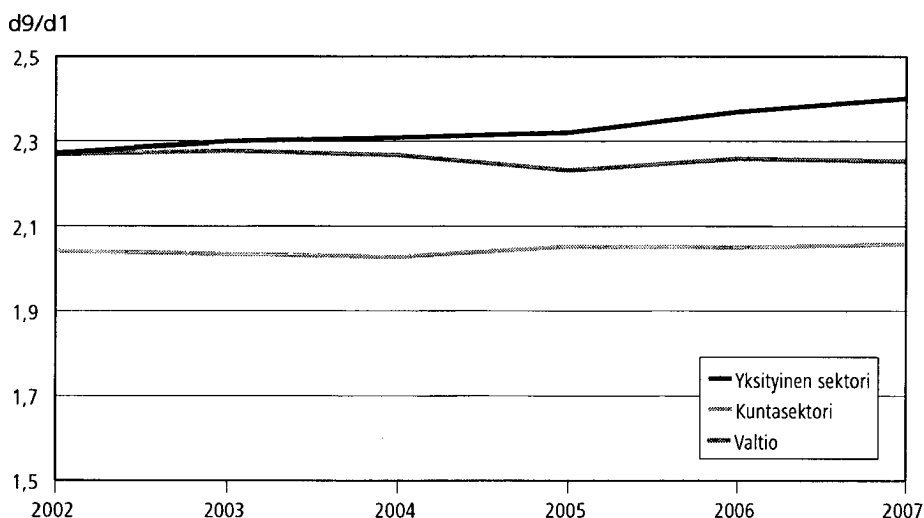
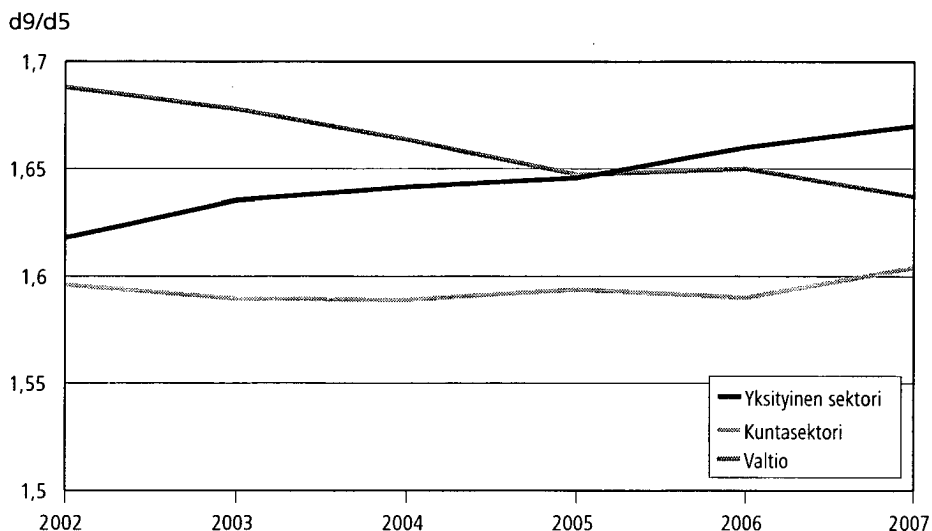
Variaatiokertoimella mitattuna ansioiden hajonta oli vuonna 2007 hieman suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Suurinta hajonnan kasvaminen oli yksityisellä sektorilla. Kuntasektorilla palkkahajonta kaventui sen sijaan hieman. Koska variaatiokerroin reagoi varsin herkästi poikkeaviin havaintoihin, on luotettavampaa tarkastella desiilipisteiden suhteita palkkaeroja verrattaessa. Tuntiansioita tarkasteltaessa vähiten ansaitsevan desiilin ansioero mediaaniansioon verrattuna kasvoi ainoastaan yksityisellä sektorilla. Ylimmän desiilin ansiot puolestaan kasvoivat mediaanipalkansaajaa nopeammin yksityisellä sektorilla ja kunnalla, mutta valtiolla kyseinen ansioero kapeni hieman. Kuukausiansioita tarkasteltaessa ylimmän ja alimman desiilin välinen ansioero kasvoi yksityisellä sektorilla ja kunnalla, kun taas valtiolla ylimmän desiilin ansioero sekä mediaaniansioon että alimpaan desiiliin verrattuna kaventui hieman edellisvuodesta. Tunti- ja kuukausiansioiden hajontojen erot johtuvat suurelta osin siitä, että osa-aikaiset palkansaajat eivät kuulu kuukausiansiolaskelmiin, mutta he sisältyvät tuntiansiotarkasteluun. Osa-aikaisia palkansaajia työskentelee paljon erityisesti yksityisen sektorin palvelualoilla. Yksityisen sektorin osa-aikaisiin palkansaajiin sisältyi sekä korkeapalkkaisia lääkäreitä että vähemmän ansaitsevia siivoojia ja kauppa-apulaisia.

Palkkojen hajonta ja palkkaerot palkansaajien välillä ovat kasvaneet vuoden 2002 jälkeen merkittävimmin yksityisen sektorin palkansaajien kohdalla. Kun ylimmän desiilin kuukausiansiot olivat vuonna 2002 vähintään 2,27 -kertaisia alimman desiilin kuukausiansioihin verrattuna, niin vuonna 2007 ylimmän desiilin ansiot olivat

Kuvio 4P.

Kokoaikaisien palkansaajien kuukausiansioiden hajontalukujen kehittyminen vuosina 2002–2007 d5/d1

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

jo vähintään 2,4 -kertaa suurempia. Myös kuntasektorin palkansaajilla palkkaero on kasvanut tarkasteluajanjaksona hieman, mutta valtiolla ylimmän ja alimman desiilin välinen palkkaero on pienentynyt viidessä vuodessa kaksi prosenttiyksikköä.

Yksityisellä sektorilla havaittava palkkaerojen kasvu johtuu pääasiassa hyväpalkkaisten palkansaajien nopeammasta ansiokehityksestä. Alimman desiilin ja mediaanin välinen ansioero on kasvanut tarkasteluajanjaksona kolme prosenttiyksikköä, kun taas ylimmän desiilin ja mediaanin välinen ero on kasvanut tuona aikana peräti viisi prosenttiyksikköä. Valtiolla palkkaerojen kaventuminen johtuu suuripalkkaisten virkamiesten eläkkeelle jäämisestä, sillä ylimmän desiilin ja mediaanin välinen palkkaero on kaventunut viidessä vuodessa viisi prosenttiyksikköä. Mediaanin ja alimman desiilin välinen ero on sen sijaan kasvanut tänä aikana kolme prosenttiyksikköä.

4.3 Palkkojen kansainvälinen vertailu

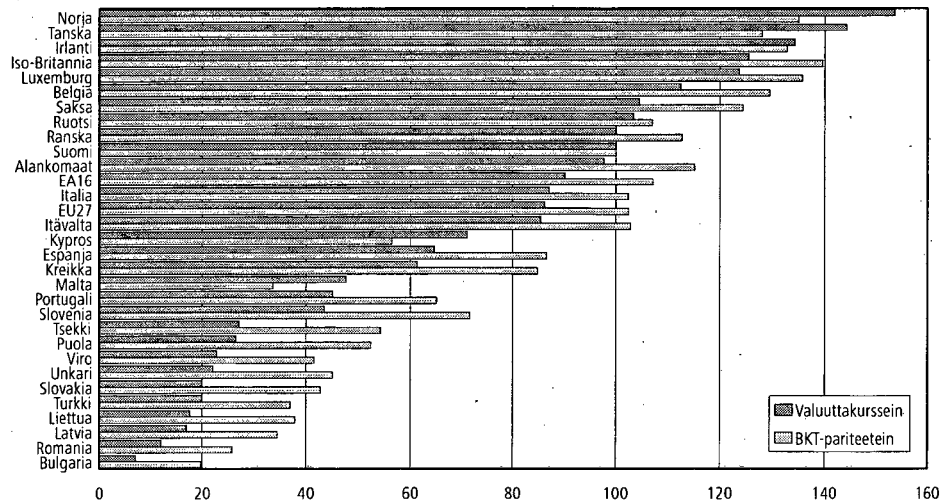
Kansainvälisiin palkka- ja ostovoimavertailuihin sisältyy monia ongelmia ja vertailuja on monessa mielessä haasteellista tehdä. Vertailukelpoisuutta hankaloittavat esimerkiksi palkansaajarakenteisiin ja palkanmuodostukseen liittyvät erot eri maissa. Lisäksi tietojen harmonisointia vaikeuttaa se, että tilastot tehdään yleensä kansallista käyttöä varten.

Palkkarakennetilaston tietoja on toimitettu kansainvälisiin tietolähteisiin säännöllisesti tilaston perustamisesta (1995) lähtien. Osa tiedoista toimitetaan asetuksiin perustuen aina neljän vuoden välein ja osa toimitetaan ns. herrasmiehsopimusten perusteella vuosittain. Tietoja toimitetaan pääasiassa kolmeen kansainväliseen instituutioon, Euroopan tilastovirastoon (Eurostat), Kansainväliseen työjärjestöön (ILO) sekä Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöön (OECD). Tietosisällöltään laajin palkkarakennetutkimus toteutetaan neljän vuoden välein kaikissa Euroopan jäsenmaissa Eurostatin organisoimana. Viimeisin tutkimus tehtiin tilastovuodelta 2006 ja sitä edellinen vuodelta 2002. Oheiset palkkavertailut perustuvat pääasiassa vuoden 2006 palkkarakennetutkimuksen tuloksiin.

Suomalaisen palkansaajan asema riippuu hyvin pitkälle siitä, vertaillaanko palkkoja sinänsä, vai tarkastellaanko palkan ostovoimaa (kuvio 4Q). Jos palkkoja tarkastellaan suoraan euromääräisinä, niin suomalaisten palkansaajien tuntiansio oli vuonna 2006 noin 14 prosenttia EU-alueen keskimääräistä ansiota suurempi. Ruotsalaisten saama tuntiansio oli lähes samansuuruinen suomalaisiin verrattuna, mutta muissa pohjoismaissa tuntiansiot olivat selvästi Suomea korkeampia. Norjassa keskimääräinen tuntiansio oli jopa 50 prosenttia suomalaisten keski-

Kuvio 4Q.

Keskimääräiset tuntiansiot valuuttakurssin ja ostovoimapariteetein eri maissa vuonna 2006, Suomi=100

Lähde: Structure of Earnings Survey, Eurostat.

Taulukko 4J.

Keskimääräinen tuntiansio toimialan pääluokan mukaan eri maissa vuonna 2006

Maa	Yhteensä	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M	N	O
EU27	13,38	10,23	12,38	13,68	11,27	11,35	8,93	12,90	20,49	14,74	16,46	14,25	12,78
EU25	13,99	12,10	13,27	15,29	12,05	11,78	9,20	13,50	20,92	15,09	17,19	14,59	13,16
EA16	13,99	14,39	14,19	18,30	11,66	12,06	9,04	13,64	19,40	13,74	18,32	13,99	13,66
EA13	14,25	15,10	14,55	19,04	11,86	12,26	9,17	13,89	19,56	13,87	18,79	14,18	14,00
Itävalta	13,26	16,94	14,21	18,71	12,67	11,39	8,15	13,09	18,64	13,35	16,17	12,89	13,11
Belgia	17,45	15,77	17,08	20,34	14,54	15,89	11,67	16,19	22,26	16,55	30,48	14,97	15,82
Bulgaria	1,11	1,82	0,99	1,85	0,95	0,99	0,70	1,66	2,37	1,21	1,16	1,28	0,88
Kypros	11,04	12,68	8,44	13,49	11,00	8,42	6,87	12,94	16,65	10,39	19,36	12,36	9,63
Tseki	4,21	4,90	3,99	5,31	4,08	4,31	2,88	4,60	7,87	4,48	3,92	3,98	3,52
Saksa	16,21	16,93	17,70	20,72	13,58	14,52	9,44	14,24	20,75	15,09	19,57	15,28	15,39
Tanska	22,38	36,36	24,20	27,82	23,79	20,19	17,46	22,38	27,91	24,54	23,02	20,03	23,11
Viro	3,54	4,14	3,38	3,77	4,52	3,39	2,83	3,91	5,93	3,50	3,22	3,38	2,97
Espanja	10,05	11,96	10,36	15,50	8,67	8,59	7,54	10,96	15,08	8,97	13,43	12,04	10,12
Suomi	15,52	16,46	16,74	18,35	15,67	14,56	12,09	15,14	19,07	16,91	15,80	13,92	14,15
Ranska	15,53	15,41	15,87	21,16	13,72	13,66	11,82	14,94	19,70	16,87	18,28	14,25	15,63
Kreikka	9,52	8,63	8,39	13,48	8,15	7,39	6,87	10,91	12,78	8,64	13,94	9,72	8,45
Unkari	3,43	3,15	3,30	4,34	2,62	3,04	2,41	3,89	6,52	3,77	3,62	3,11	3,13
Irlanti	20,83	23,58	18,84	31,76	21,59	16,43	12,69	21,34	25,32	19,66	36,78	22,73	17,08
Italia	13,50	14,70	11,36	16,09	11,13	10,95	9,28	13,43	20,36	11,81	22,36	13,79	12,67
Liettua	2,74	2,99	2,48	3,62	3,40	2,55	1,61	2,54	5,28	2,73	2,88	2,80	2,33
Luxemburg	19,19	16,27	17,87	27,04	14,18	14,43	11,66	20,26	26,95	17,77	43,54	22,30	18,38
Latvia	2,64	3,01	2,38	3,41	2,66	2,40	1,77	2,74	5,20	2,92	2,89	2,56	2,28
Malta	7,40	6,39	6,67	7,67	5,61	6,48	5,48	8,76	10,14	7,73	9,78	7,43	6,12
Alankomaat	15,17	24,47	16,93	20,02	18,46	12,71	9,07	15,20	21,27	14,85	16,85	14,32	16,18
Puola	4,12	5,99	3,51	4,81	3,54	3,25	2,67	4,09	6,91	3,87	6,02	3,68	3,68
Portugali	7,00	5,75	4,99	11,23	5,20	6,50	4,49	8,86	14,20	6,26	11,51	7,44	8,23
Romania	1,87	3,09	1,49	2,54	1,63	1,60	1,26	2,10	4,60	1,92	2,37	2,18	1,78
Ruotsi	16,04	18,23	16,85	18,93	16,39	15,95	12,32	16,01	24,12	17,94	14,60	14,70	16,02
Slovenia	6,75	8,68	5,84	7,95	5,95	6,44	5,03	7,35	9,67	6,79	8,96	7,08	7,85
Slovakia	3,10	3,28	3,07	4,51	2,89	3,02	2,28	3,45	5,51	3,79	2,71	2,61	2,57
Iso-Britannia	19,47	26,77	19,69	22,90	20,34	14,58	11,03	19,17	29,27	24,10	21,69	21,23	13,91
Norja	23,83	38,52	23,66	26,41	22,76	21,54	17,40	23,78	30,95	25,57	24,22	23,01	24,58
Turkki	3,10	3,13	2,79	5,50	2,16	2,93	2,34	4,49	7,58	3,04	4,21	3,71	2,97

Tummennetulla kolme parhaiten palkattua maata ja kursivoituna kolme pienipalkkaisinta maata.

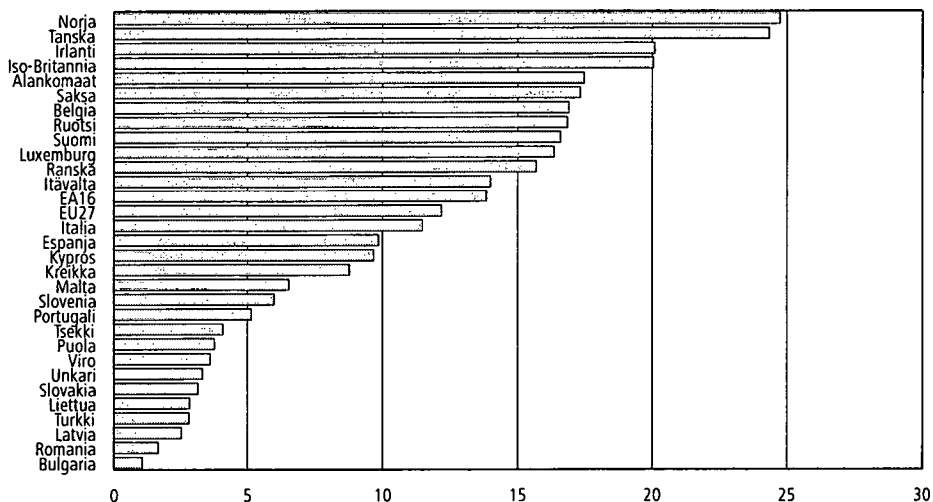
Lähde: Structure of Earnings Survey, Eurostat.

siota suurempi. Pienimmät tuntiansiot olivat vuonna 2006 Romaniassa ja Bulgariassa. Bulgariassa maksettava tuntiansio oli pienin kaikilla toimialoilla (taulukko 4J). Tuntiansioiden hajonta on varsin suurta Euroopassa, sillä parhaiten palkatun maan (Norja) ansiot olivat yli 20-kertaisia pienipalkkaisimman maan (Bulgaria) tuntiansioon verrattuna vuonna 2006.

Jos palkkavertailussa otetaan lisäksi huomioon maiden hintataso, niin Suomen tuntiansioiden kilpailukyky heikkenee hieman muihin maihin nähden. Tällöin Suomen ohi menevät Alankomaat, Italia ja Itävalta. Myös Norjan ja Tanskan kilpailukyky laskee muihin maihin verrattuna kalliimman hintatason vuoksi.

Kuvio 4R.

Keskimääräiset tuntiansiot eri maissa vuonna 2006, teollisuustoimialat C–F, €

Lähde: Structure of Earnings Survey; Eurostat.

Majoitus- ja ravitsemistoiminnan toimialoilla (H) keskimääräinen ansiotaso oli pienin kaikkialla Euroopassa. Rahoitustoiminnan (J) ansiot olivat puolestaan suurimpia useammassa maassa. Kilpailukykyiset ansiot olivat myös sähkö-, kaasun- ja vesihuollon (E) aloilla muun muassa Itävallassa, Belgiassa, Ranskassa ja Irlannissa. Lisäksi koulutuksen toimialalla (M) ansiot olivat korkeita Belgiassa, Kyproksella, Irlannissa ja Luxemburgissa.

Teollisuudessa ja rakentamisessa (toimialan pääluokat C–F) EU-maiden palkansaajat ansaitsivat vuonna 2006 keskimäärin 12,19 euroa tunnilta. Suomalaisien palkansaajien keskimääräinen tuntiansio oli tuolloin 16,59 euroa ja muista pohjoismaista ruotsalaisten 16,84, tanskalaisten 24,34 ja norjalaisten 24,74 euroa. Suomalaisia korkeammat ansiot olivat teollisuuden aloilla vahvasti teollistuneissa maissa, kuten Irlannissa, Iso-Britanniassa, Alankomaissa, Saksassa ja Belgiassa.

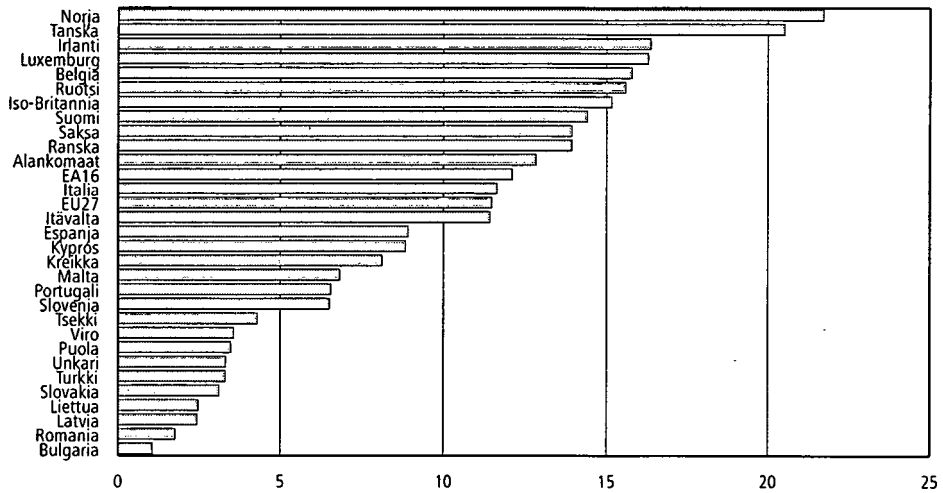
Palvelutoimialoilla (toimialat G–I) suurimmat ansiot olivat Norjassa (21,72 euroa), Tanskassa (20,51 euroa) ja Irlannissa (16,36 euroa). Toisin kuin teollisuudessa, niin palvelutoimialoilla suomalaisten palkat olivat hieman saksalaisia ja alankomaalaisia suuremmat. Suomalaisien palkansaajien keskiansio oli 14,40 euroa, saksalaisten 13,93 euroa ja alankomaalaisten 12,83 euroa.

Rahoituksen ja kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalveluiden toimialoilla (J–K) EU-maiden keskimääräinen tuntiansio oli 16,16 euroa vuonna 2006. Suomalaisien tuntiansio oli yhdeksänneksi korkein, 17,31 euroa. Näillä toimialoilla ranskalaisten ansiotaso oli hieman suomalaisia korkeampi, vaikka se oli edellisissä toimialatarkasteluissa suomalaisten alapuolella. Suurimmat ansiot olivat Norjassa (26,60 euroa), Iso-Britanniassa (25,67), Tanskassa (25,29) ja Luxemburgissa (22,52). Myös Irlannissa ansiot olivat näillä toimialoilla selvästi muuta Eurooppaa korkeampia.

Niin sanotuilla hyvinvointitoimialoilla (toimialat M koulutus, N terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut ja O muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palve-

Kuvio 4S.

Keskimääräiset tuntiansiot eri maissa vuonna 2006, palvelutoimialat G-I, €

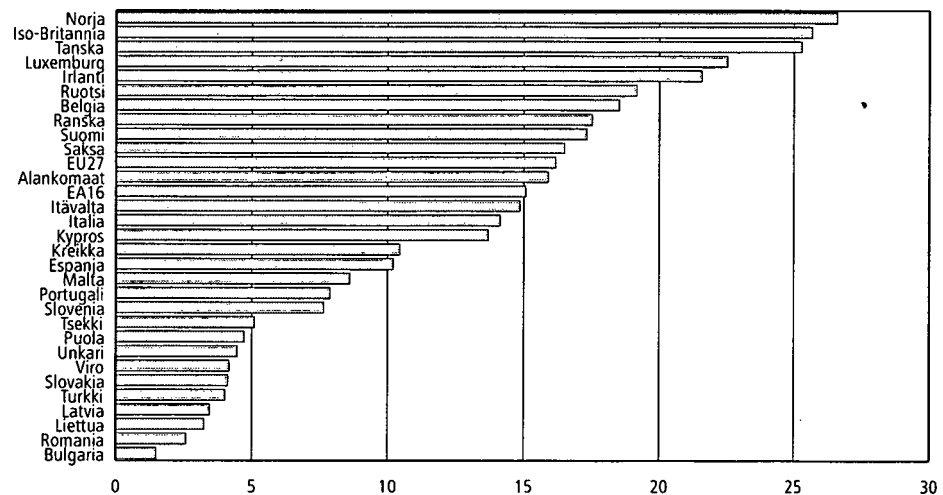
Lähde: Structure of Earnings Survey, Eurostat.

lut) suurimmat ansiot maksettiin Irlannissa, jossa keskimääräinen tuntiansio oli noin kolme euroa seuraavaksi tullutta Norjaa suurempi. Myös Luxemburgissa ja Tanskassa maksettiin yli 20 euroa työtunnilta vuonna 2006. Koulutuksen ja terveydenhuollon aloilla suomalaisten ansiot (14,40 euroa) jäivät EU27-keskiarvon alapuolelle. Näiden alojen palkkauksessa näkyvät erot voivat johtua muun muassa siitä, että joissakin maissa koulutus tai terveydenhuolto järjestetään liiketaloudellisin perustein yksityisellä sektorilla ja toisissa maissa taas julkisin varoin.

Vuoden 2006 palkkarakennetutkimuksessa tiedusteltiin myös palkattujen tuntien määrää eri maissa. Tilastoitu tuntimäärä sisältää myös yli- ja lisätyötun-

Kuvio 4T.

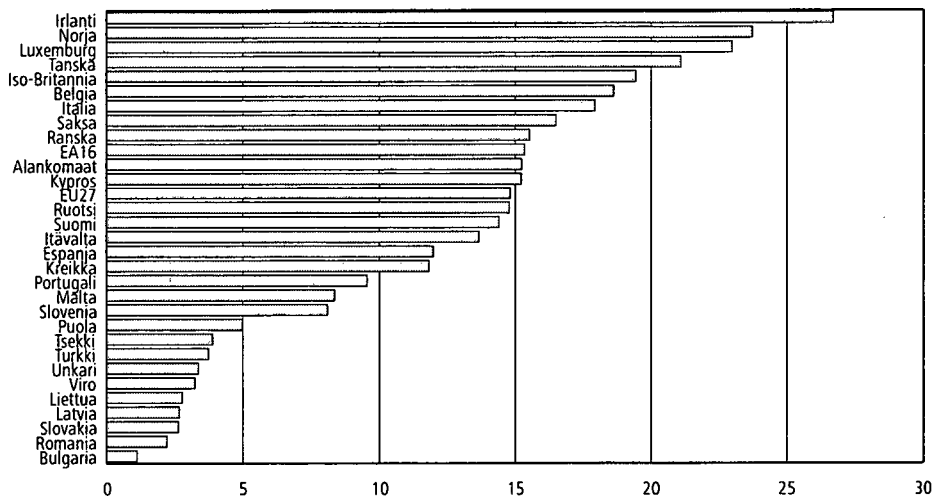
Keskimääräiset tuntiansiot eri maissa vuonna 2006, palvelutoimialat J-K, €

Lähde: Structure of Earnings Survey, Eurostat.

Kuvio 4U.

Keskimääräiset tuntiansiot eri maissa vuonna 2006, Julkisen sektorin toimialat M-O, €

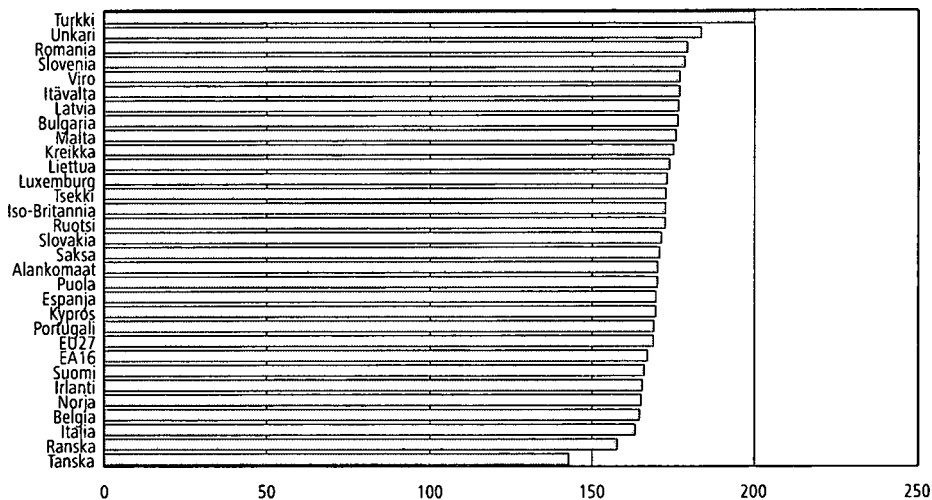

Lähde: Structure of Earnings Survey, Eurostat.

nit. Tulosten perusteella kaikkein pisintä työaika tehtiin Turkissa, jossa palkatut tunnint olivat vuonna 2006 200 tuntia kuukaudessa. Tuntimäärä oli selvästi muita maita suurempi myös Unkarissa. Suomalaisten palkattu työaika oli vuonna 2006 keskimäärin 166 tuntia kuukaudessa. Tämä oli vajaat kolme tuntia EU-maiden keskiarvoa vähemmän. Lyhin työaika oli vuoden 2006 palkkarakennetutkimuksen mukaan Italiassa, Ranskassa ja Tanskassa. Ylitöitä tehtiin eniten Maltalla, keskimäärin 8,1 tuntia kuukaudessa. Itävallassa ylitöitä tehtiin keskimäärin 6,9 tuntia kuukaudessa ja Iso-Britanniassa noin kuusi tuntia. Vähiten ylitöitä tehtiin sen sijaan Espanjassa ja Belgiassa, alle yksi tunti kuukaudessa.

Kuvio 4V.

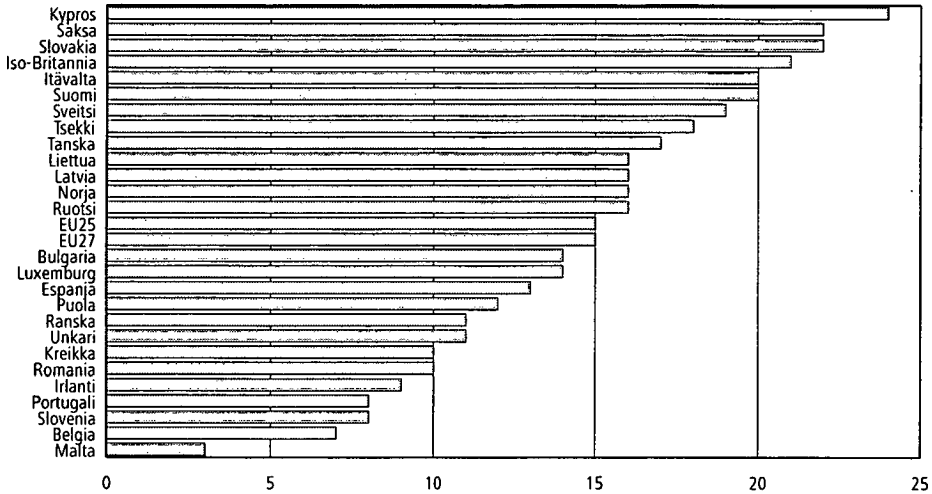
Palkatut tunnint kuukaudessa eri maissa vuonna 2006

Lähde: Structure of Earnings Survey, Eurostat.

Kuvio 4X.

Sukupuolten välinen palkkaero (Gender pay gap) eri maissa vuonna 2006, %

Lähde: Gender Pay Gap, Eurostat.

Gender pay gap (GPG) kuvaa sukupuolten välistä palkkaeroa eri maissa tuntiansioista laskien. Kaikkein suurin sukupuolten välinen palkkaero oli vuonna 2006 Kyproksella, noin 24 prosenttia. Suomessa sukupuolten välinen palkkaero oli samaisena ajankohtana 20 prosenttia. Tätä suurempi palkkaero oli ainoastaan Slovakiassa, Saksassa, Iso-Britanniassa ja Kyproksella. Kaikkein pienin palkkaero oli vuonna 2006 Maltalla, noin kolme prosenttia. Myös Belgiassa, Portugalissa, Sloveniassa ja Irlannissa sukupuolten välinen palkkaero oli alle 10 prosenttia.

EU-maiden keskimääräinen palkkaero on pysynyt samanlaisena viimeisten vuosien aikana, ollen vuonna 2006 15 prosenttia. Myös Suomen GPG-indikaattori on pysynyt lähes ennallaan 2000-luvulla.

4.4 Menetelmäkuvaus

4.4.1 Tilastoaineiston muodostaminen

Kansallinen palkkarakennetilasto perustuu alakohtaisten palkkatilastojen perusaineistoihin, jotka on palkkarakennetilaston tuotannossa yhdistetty yleisiä tilastollisia käsitteitä käyttäväksi tietovarannoksi. Aineistoja on samalla muokattu määrittelemällä kaikille palkansaajille sopimusalaista ja palkkausmuodosta riippumatta yhteiset ansiökäsitteet sekä luokitukset. Palkkatilastojen perustietoja on palkansaajien osalta täydennetty Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä (tutkinto), työssäkäyntitilaston perustiedoista (toimipaikan tunniste) sekä yritysten ja paikallisyksikköjen osalta yrityrekisteristä. Työllistettyjä koskevat tiedot sekä palkansaajan kansalaisuustiedot on liitetty aineistoon työllisyysvaroin palkattuja koskevasta rekisteristä sekä väestörekisterin perustiedoista.

Tilaston viiteajankohta

Palkkarakennetilasto kuvaa vuoden 2007 viimeisen neljänneksen palkkarakennetta. Koska perusaineisto on kerätty eri lähteistä, tilastointikuukausi vaihtelee jossain määrin. Tiedot on kerätty

- autoalalla lokakuulta,
- evankelis-luterilaisen kirkon aineistossa kesäkuulta ja marraskuulta,
- muulla palvelualalla lokakuulta,
- teollisuuden tuntipalkkaisilla yleensä vuoden viimeiseltä neljännekseltä,
- teollisuuden kuukausipalkkaisilla palkansaajilla joulukuulta,
- kuntasektorin kuukausi- ja tuntipalkkaisilla lokakuulta ja
- valtion kuukausipalkkaisilla pääasiassa marraskuulta.

Silloin, kun palkkatilaston perustiedot on kerätty koko viimeiseltä neljännekseltä, on palkkarakennetilastossa otettu huomioon vain lokakuussa voimassa olleet työsuhteet.

Palkkatietojen keruu yksityisellä sektorilla

Yksityisen sektorin palkkatiedot perustuvat pääosin työnantajajärjestöjen jäsenyrityksiltään keräämiin palkkatietoihin. Niillä toimialoilla, missä järjestäytyneiden yritysten osuus toimialan työsuhteista kohosi vuoden 2006 tutkimuskehikossa yli 75 prosentin, järjestöjen keräämän palkka-aineiston oletettiin kuvaavan kaikkia kyseisen alan palkansaajia, eikä tietoja kerätty alan järjestäytymättömiltä työnantajilta (Kuvio 4Y). Niillä aloilla, missä järjestäytyneiden työnantajien osuus työsuhteista puolestaan oli alle 75 prosenttia, työnantajajärjestöjen keräämät tiedot edustivat vain järjestäytyneitä yrityksiä. Näillä toimialoilla Tilastokeskus keräsi järjestäytymättömiä yrityksiä koskevat tiedot otostutkimuksella.

Järjestäytyneiden yritysten palkkatiedot

Tilastokeskus sai vuonna 2007 käyttöönsä työnantajajärjestöjen keräämän palkka-aineiston, joka sisälsi noin 8 800 yrityksen ansiotiedot. Kunkin vastanneen yrityksen tiedot tahdistettiin alkuperäiseen tutkimuskehikkoon. Estimointi suoritettiin

Taulukko 4K.

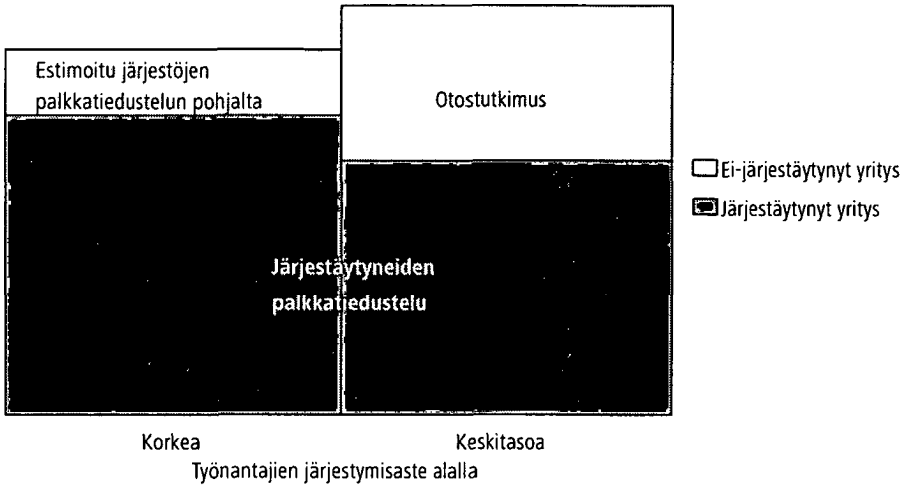
Palkka-aineiston työsuhteet tietolähteen mukaan vuonna 2007

Aineisto	Palkka- aineisto yhteensä	Perusjoukon tasolle korotettuna	Keskimääräi- nen kerroin
Tilastokeskuksen järjestäytymättömiä yrityksiä koskeva otos	67 955	208 767	3,07
Elinkeinoelämän keskusliitto	658 798	854 212	1,30
Palvelulaitosten työnantajajyhdistys	7 897	13 050	1,65
Kirkon työmarkkinalaitos	20 361	20 683	1,02
Teatterin tiedotuskeskus	1 390	2 143	1,54
Kuntatyönantaja koskeva palkkatiedustelu (kokonaisaineisto)	430 543	430 543	1,00
Valtion työmarkkinalaitos (kokonaisaineisto)	123 818	123 818	1,00
Yhteensä	1 310 762	1 653 215	1,26

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Kuvio 4Y.

Palkkarakennetutkimuksen tietolähteet työnantajan järjestäytymisasteen mukaan vuonna 2006

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

siten, että perusaineistoon poimittiin aluksi estimoinnissa käytettävään tutkimuskehikkoon tahdistuneiden yritysten työsuhteet. Lisäksi aineistoon liitettiin kaikista tahdistumattomista yrityksistä ne yritykset, joiden palveluksessa oli vähintään viisi palkansaajaa ja jotka toimivat tilaston kattamilla toimialoilla. Nämä yritykset tulkittiin kehon alipeitoksi. Se koostui sekä uusista että toimintaansa laajentaneista yrityksistä. Evankelis-luterilaisen kirkon ansiotiedot sisältyivät yksityisen sektorin aineistoon. Tiedot perustuvat Kirkon työmarkkinailaitoksen palkkatiedusteluun, joka kattaa kaikkien seurakuntien lisäksi seurakuntayhtymät, seurakuntaliitot, kirkon keskushallinnon sekä toimikunnat ja lastenohjaajat.

Katovirheen oikaisemiseksi tutkimuskehikko jaettiin yrityksen kokoluokan ja toimialan mukaan ositteisiin, jonka jälkeen kato korjattiin Särndalin suhde-estimaattorilla. Särndalin suhde-estimaattori toimii siten, että korjauskerroin määritellään vastanneiden yritysten henkilökunnan määrän suhteellisen osuuden käänteislukuna, eli N/n (N = tutkimuskehikkoon kuuluvien yritysten henkilökunnan lukumäärä, n = vastanneiden yritysten henkilökunnan lukumäärä). Estimaattori antaa isomman painon niiden yritysten havainnoille, joiden ositteissa vastauskato on suurinta henkilökunnan lukumäärällä mitattuna. Tutkimuskehikkoon lisätyistä uusista yrityksistä, joiden palveluksessa oli vähintään viisi palkansaajaa, muodostettiin oma jälkiosite. Tämän ositteen korotuskertoimeksi määritettiin 1.

Järjestäytymättömien yritysten palkkatiedot

Tilastokeskus keräsi järjestäytymättömien työnantajien palveluksessa olevien palkansaajien ansioita koskevat tiedot otostiedustelulla, joka perustuu vuonna 2005 määritettyihin otostoimialoihin. Käytetty estimointikehikko kattoi nyt vain otostoimialoihin kuuluvat järjestäytymättömät yritykset (14 164 yritystä). Estimointia varten tutkimuskehikko jaettiin yrityksen toimialan ja koon mukai-

siin ositteisiin. Ositteet muodostettiin lähes samoin perustein kuin vastaavilla toimialoilla järjestäytyneiden yritysten katokorjauksessa käytetyt ositteet.

Järjestäytymättömien yritysten otokseen poimittiin 2 758 yritystä. Näiden yritysten palveluksessa oli otoskehikon mukaan 89 480 palkansaajaa. Tiedusteluun vastasi noin 75,0 prosenttia otoksessa olleista yrityksistä. Vastanneeksi tulkittiin yritys, jonka vastaus sisältyi Tilastokeskuksen keräämään aineistoon tai jonka todettiin toimivan tilastoajankohtana ilman palkattua työvoimaa tai jonka toiminta ilmoitettiin päättyneeksi vuoden 2007 aikana.

Otoksen tiedot korotettiin järjestäytymättömien yritysten perusjoukon tasolle määrittämällä korjauskerroin yritysten henkilökunnan määrän suhteellisen osuuden käänteislukuna (Särndalin suhde-estimaattori) ositteittain. Havaintojen yrityskoh- taisesta ryvästymisestä aiheutuvaa harhaa ei vuoden 2007 tilastossa korjattu. O- tos- tiedustelun tietosisältö vastasi alan järjestäytyneiden yritysten palkkatiedusteluita.

Palkkatietojen keruu julkisella sektorilla

Julkisen sektorin palkkatiedustelut ovat lähes kokonaistutkimuksia. Koska niiden kato on varsin vähäinen, ei vastauskadon oikaisua ole pidetty tarpeellisena. Tilastokeskus kerää kerran vuodessa lokakuulta tiedot sekä tunti- että kuukausi- palkkaisista kuntasektorin palkansaajista. Kuntasektorin palkkatiedustelu kattaa kuntien virastot ja laitokset, kuntayhtymät sekä osan kuntien liikelaitoksista. An- siot on eritelty tiedustelussa palkkatekijöittäin.

Valtionkonttori kerää eri ministeriöiltä, virastoilta ja laitoksilta valtion tunti- ja kuukausipalkkaisia palkansaajia koskevat tiedot kuukausittain Tahti-järjestel- mään. Tilastokeskus sai tästä järjestelmästä tiedot loka-joulukuussa 2007 makse- tuista palkoista. Valtion palkkatiedustelu kattaa lähinnä valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien ministeriöiden, virastojen ja laitosten palvelussuhteet. Valtion liikelaitosten ansioita koskevat tiedot sisältyvät yksityisen sektorin aineistoon ja ulkomailla työskentelevät palkansaajat on rajattu palkkarakennetilaston ulko- puolelle. Valtion tuntipalkkaiset palkansaajat sisältyivät osittain valtion perus- aineistoon. Valtion palkkatiedustelun tietosisältö vastaa hyvin pitkälle kuntasek- torin palkkatiedustelua, minkä lisäksi Tahti-järjestelmään tallennetaan joitakin tietoja työvoimakustannuksiin liittyen.

4.4.2 Palkansaajien rajaaminen ja käsitteet

Palkansaajien rajaus taulukointia varten

Palkkarakennetilaston tavoitteena on luoda palkansaajien ansiotasosta ja sen muo- dostumisesta mahdollisimman vertailukelpoinen kuva palkkausjärjestelmien erois- ta riippumatta. Kaikille palkansaajille on pyritty täten määrittämään yhdenmukai- sen käsitteistön avulla tunti- ja kuukausiansiot. Erilaisia rajauskriteereitä käyttäen palvelussuhteet on eritelty taulukointia varten kolmeen ryhmään.

Kaikki palkansaajat

Kansallisen tilastoinnin piiriin kuuluvien työnantajien palveluksessa oli vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä reilut 1,65 miljoonaa palkansaajaa. Yksityisen sektorin kuukausipalkkaisten osalta määrä sisältää lähes kaikki koko kuukauden voimassa olleet palvelussuhteet, joista on maksettu palkkaa. Työnantajajärjes-

Taulukko 4L.

Palkansaajat perusjoukossa tietolähteen ja palkansaajaryhmän mukaan vuonna 2007

Aineisto	Kaikki palkansaajat	Palkansaajat, joille on määritelty tuntiansio	Palkansaajat, joille on määritelty kuukausiansio (ml. osa-aikaiset)
Tilastokeskuksen järjestäytymättömiä yrityksiä koskeva otos	208 767	190 850	175 647
Elinkeinoelämän keskusliitto	854 212	853 485	835 494
Palvelulaitosten työnantajajyhdistys	13 050	12 798	12 798
Kirkon työmarkkinalaitos	20 683	20 316	20 075
Teatterin tiedotuskeskus	2 143	1 938	1 938
Kuntatyönantaja koskeva palkkatiedustelu (kokonaisaineisto)	430 543	421 752	421 313
Valtion työmarkkinalaitos (kokonaisaineisto)	123 818	112 556	112 556
Yhteensä	1 653 215	1 613 696	1 579 822

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

töjen keräämä aineisto ei kuitenkaan sisällä pieniä, alle viiden hengen yrityksiä eikä yritysten ylintä johtoa. Kuntasektorin kuukausipalkkaisista lukuun sisältyvät tiedusteluukauden ensimmäisenä päivänä ja valtion kuukausipalkkaisista pääasiassa marraskuun aikana voimassa olleet palvelussuhteet. Jos valtion palkansaajan ansiot eivät olleet täysimääräisiä marraskuussa, niin tälle palkansaajalle poimittiin palkkatiedot loka- tai joulukuulta. Tuntipalkkaisilla palkansaajilla aineistoon sisältyvät kaikki tilastointijakson palvelussuhteet. Yhdellä henkilöllä voi aineistossa kuitenkin olla vain yksi kokoaikainen palvelussuhde samassa yrityksessä tai saman työnantajan palveluksessa. Muut kokoaikaiset palvelussuhteet on poistettu tarkasteluista.

Palkansaajat, joille on määritetty tuntiansio

Tuntiansio määritettiin niille palkansaajille, joiden säännöllinen työaika ja säännöllisen työajan ansio tai vaihtoehtoisesti tehdyt työtunnit ja niistä maksettu ansio tunnettiin. Eräille yksityisen sektorin henkilöstöryhmille, jotka eivät ole työaikajärjestelmän piirissä, on säännöllinen viikkotyöaika määritetty työnantajan yleisen käytännön mukaisesti. Jos kuukausipalkkaisten säännöllistä viikkotyöaika tai tuntipalkkaisten tehtyjen työtuntien määrää ei tunnettu, ei tuntiansiota tällöin voitu määrittää. Eräissä tapauksissa taustalla saattoi olla myös se, että henkilön palkkaus määräytyi pelkästään suorituksen mukaan (esim. urakkatyössä), jolloin työnantaja ei pystynyt antamaan tietoa tehtyjen tuntien määrästä.

Vuoden 2007 palkkarakennetilastossa on määritetty säännöllinen viikkotyöaika ja siten myös kokonaistyöajan tuntiansiot kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen piiriin kuuluville opettajille sekä valtion opetus-tehtävissä toimiville. Opetushenkilöstön säännöllinen viikkotyöaika koostuu opetusvelvollisuustunneista ja viikkoylitunneista sekä kyseisten tuntien valmisteluun käytettävästä ajasta.

Julkisella sektorilla kuukausiansio kuvaa kuukauden toteutunutta ansiota. Silloin, kun kuukausipalkkaa ei ole maksettu täysimääräisenä, esimerkiksi pal-

kattomista poissaoloista tai virkavapaudesta johtuen, ei aineistojen perusteella ole ollut mahdollista määrittää palkkauksen perusteena olevaa työaikaa. Näiden palkansaajien kokonaistyöajan tunti- ja kuukausiansion määrittäminen ei ole tästä syystä ollut välttämättä mahdollista. Vuoden 2007 palkkarakennetilastoon on kuitenkin saatu kuntasektorilta mukaan joukko vähennettyä palkkaa saaneita palkansaajia muodostamalla kokonaistuntiansio sopimukseen perustuvan varsinaisen palkan sekä päälle tulevien palkanosien perusteella.

Palkansaajat, joille on määritetty kuukausiansio

Kuukausiansio on määritetty niille tuntipalkkaisille palkansaajille, jotka ovat olleet työnantajan palveluksessa tilastointikuukauden aikana ja joiden säännöllinen viikkotyöaika tunnettiin. Kuukausipalkkaisten palkansaajien osalta kuukausiansio on määritetty niille palvelussuhteille, joiden säännöllinen viikkotyöaika ja kokonaistyöajan tuntiansio tunnettiin.

Kokonaistyöaika

Palkkarakennetutkimus kuvaa kokonaistyöajan – ei tehdyn työajan ansioita. Kokonaistyöajan tunnit on määritetty henkilökohtaisen säännöllisen viikkotyöajan sekä tilastointijakson keskimääräisten palkattujen lisä- ja ylityötuntien perusteella. Varallaoloajan tunteja ei kuitenkaan ole sisällytetty kokonaistuntimäärään.

Lähinnä tuntipalkka-aloilla on 40-tuntista työviikkoa tekevien työaikaa lyhennetty ns. pekkasopimuksen mukaisin ratkaisuin. Lähtökohtana on tällöin ollut entisen ansiotason turvaaminen.

- Yksityisellä sektorilla työaikaa on lyhennetty lisäämällä joko palkallisten tai palkattomien vapaa päivien määrää. Viimeksi mainitussa tapauksessa on entinen ansiotaso turvattu kompensoimalla työajan lyheneminen tehdyn työajan ansioissa. Palkkarakennetilastossa on työajan lyhentäminen erillisin vapaapäivin otettu huomioon säännöllistä viikkotyöaikaa määritettäessä. 40-tuntista työviikkoa tekevien säännölliseksi viikkotyöajaksi on näin ollen määritetty 37,89 tuntia.
- Kuntien tuntipalkkaisilla on työajan lyhennys toteutettu säännöllistä viikkotyöaikaa lyhentämällä, ei palkallisen tai ei-palkatun vapaan määrää lisäämällä. Kuntasektorin tuntipalkkaisten kokonaistyöaika on näin voitu määrittää suoraan laskemalla yhteen säännöllisen viikkotyöajan sekä lisä- ja ylityön tunnit.

Kuntasektorin ja valtion opetushenkilöstölle on säännöllinen viikkotyöaika määritetty laskemalla yhteen opetusvelvollisuus- ja viikkoylitunnit sekä näiden tuntien valmisteluun käytettävä aika.

Kokonaistyöaikaa ei voitu määrittää, mikäli henkilön säännöllistä viikkotyöaikaa ei tunnettu. Tämä johtui usein siitä, että työaikatieto puuttui kokonaan palkka-aineistosta tai henkilölle ei voitu määrittää säännöllistä työaikaa muulla tavoin.

Ansiökäsitteet

Kokonaistyöajan tunti- ja kuukausiansio

Tunti- ja kuukausiansio mittaa säännölliseltä työajalta sekä lisä- ja ylityöltä maksetun ansion määrää. Tuntiansio on määritetty jakamalla kuukauden ansio kokonaistyöajan tuntien määrällä.

Kokonaistyöajan ansioon on luettu kultakin palkanmaksujaksolta maksettava 'jatkuva' ansio:

- peruspalkka,
- tehtävän, ammattitaidon, työpaikan sijainnin, palvelusvuosien yms. perusteella maksettavat lisät,
- olosuhteiden ja epämukavan työajan perusteella maksettavat lisät,
- toimihenkilöiden tulos- ja suoritusperusteinen palkanosä, työntekijöiden suoritusperusteiset ansiot,
- ei-tehdyltä työajalta maksettu palkka,
- luontoisetujen verotusarvo ja
- lisä- ja ylityön ansio, osin myös varallaolo- ja hälytyskorvaukset.

Kokonaisansioon ei ole luettu kertaluonteisia palkkaeriä. Kertaluonteisia palkkaeriä ovat kaikki ne määrääjoin tai satunnaisesti maksettavat ansiot, joita ei lueta palkkatilaston tunti- tai kuukausiansioon. Näitä eriä ovat mm.

- lomarahaa tai lomaltapaluuraha,
- tulospalkkiot sekä käteiset voittopalkkiot,
- palvelusvuosikorvaukset niillä tuntipalkka-aloilla (metalli-, paperi-, kumi-, tekstiili-, vaatetus-, puu- sekä puusepänteollisuus), missä niitä ei ole luettu tehdyn työajan ansioon ja
- aloitepalkkiot tms., jotka eivät sisälly palkkatilastoon.

Alakohtaisten palkkatilastojen kuukausipalkkaisilla palkansaajilla tunti- ja kuukausiansio on laskettavissa myös tulospalkkioiden kanssa. Tuntipalkkaisten ansio kuukaudessa on määritetty tehdyn työajan tuntiansion perusteella laskennallisesti lausekkeesta:

$$g_m = w_h \cdot h_{we} \cdot 4.345 + h o_m \cdot (w_h + p o_h), \text{ missä}$$

g_m = kuukauden laskennallinen ansio,

w_h = säännöllisen tehdyn työajan tuntiansio,

h_{we} = henkilön säännöllinen viikkotyöaika,

4.345 = viikkojen määrä keskimäärin kuukaudessa,

$h o_m$ = ylityötuntien määrä/kk ja

$p o_h$ = ylityötunnin ansion korotusosa

Ei-tehdyn työajan tuntiansio on oletettu palkkarakennetilastossa yhtä suureksi kuin säännöllisen työajan tuntiansio.

Taulukko 4M.

Ansiokäsitteet ja kokonaistyöajan kuukausiansion muodostaminen vuonna 2007

Käsite	Koodi	Kokonaistyöajan kuukausiansion määrittäminen		
		Kuukausipalkkaiset	Tuntipalkkaiset	
			Tehty työaika ¹⁾	Ei-tehty työaika ¹⁾
Säännöllisen työajan rahapalkka ilman työaikalisiä	A	$A = D - (B + C)$	Hlön kuukauden säännöllisenä työaikana tekemät tunnit x hlön tehdyn työajan tuntipalkka ilman työaikalisiä ja ylityökorotusta tilastointijakson aikana	Hlön ei-tehdyn säännöllisen työajan tunnit kuukauden aikana x hlön tehdyn työajan tuntipalkka ilman työaikalisiä ja ylityökorotusta tilastointijakson aikana
+ Säännöllisen työajan vuoro-, yö- ja pyhätön lisät	B	B	Hlön kuukauden säännöllisenä työaikana tekemät tunnit x hlön säännöllisen työajan keskimääräiset vuoro-, yö- ja pyhätön lisät tilastointijakson aikana	Hlön ei-tehdyn säännöllisen työajan tunnit kuukauden aikana x hlön säännöllisen työajan keskimääräiset vuoro-, yö- ja pyhätön lisät tilastointijakson aikana
+ Luontoisedut	C	C	Tilastointijakson luontoisedut kalenterikuukautta kohti laskien	
= Säännöllisen työajan ansio	D	D	$D = A + B + C$	
+ Lisä- ja ylityön ansiot	E	E	Lisä- ja ylityötunnit kalenterikuukautta kohti x (tehdyn työajan tuntipalkka ilman ylityökorotusta + ylityökorotuksen määrä ylityötuntia kohti laskettuna)	
+ Varallaolokorvaukset	F	F	Varallaolokorvaus kuukautta kohti	
= Kokonaistyöajan kuukausiansio	G	$G = D + E + F$	$G = D + E + F$	

1) tehdyn ja ei-tehdyn työajan ansioita ei ole eritelty

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Lisä- ja ylityön ansio

Palkkarakennetilastossa lisä- ja ylityön ansioon on luettu myös opettajien ylityökorotukset, jotka eivät ole ns. viikkoyleistunteja.

Kuukausipalkkaisten lisä- ja ylityöltä saama ansio perustuu yleensä työnantajan omaan ilmoitukseen palkkatilastoa varten. Teollisuuden kuukausipalkkaisilla palkansaajilla ansio on laskettu vuositason kuukautta kohti määritettynä keskiarvona. Muissa aineistoissa lisä- ja ylityöltä saatu ansio on kerätty tilastokuukaudelta.

Takautuvasti korvattavien ylityötuntien jaksottaminen on ongelma erityisesti julkisella sektorilla. Sekä lisä- ja ylityön määrää että siltä saatua ansiota on vähennetty ohjelmallisesti, mikäli henkilölle tilastossa ilmoitettujen ylityötuntien määrä ylittää 120 tuntia. Julkiselle sektorille on tyypillistä myös se, että säännöllisen työajan ylittävältä ajalta maksetaan korvauksia, joita vastaavaa työaikaa ei ole mahdollista määrittää (esimerkiksi päivystyskorvaukset). Tällöin ylityötuntien määrä on jouduttu jättämään tyhjäksi.

Tuntipalkkaisten lisä- ja ylityöltä saama ansio on määritetty laskennallisesti palkkatiedustelun perusteella lausekkeesta:

$$ho_m \cdot (w_h + po_h), \text{ missä}$$

ho_m = lisä- ja ylityötuntien määrä/kk,

w_h = säännöllisen tehdyn työajan tuntiansio ja

po_h = lisä- ja ylityötuntien ansion korotusosa.

Teollisuuden tuntipalkkaisia koskevat tiedot on kerätty vuoden viimeiseltä neljännekseltä. Lisä- ja ylityön ansio on määritetty tilastointijakson kuukausikeskiarvona.

Työaikalisät

Työaikalisät kuvaavat säännölliseen työaikaan sisältyvältä vuoro-, yö-, ilta-, viikonloppu- ja arkipyhätyöltä maksettua palkanlisää. Kuukausipalkkaisilla palkansaajilla tieto on kerätty työnantajilta palkkatiedustelussa.

Tuntipalkkaisilla palkansaajilla tieto on määritetty palkkatietojen perusteella, työaikalisien suhteellisen osuuden perusteella laskennallisesti lausekkeesta:

$$\left[\frac{sp + (wp - rwp)}{w} \right], \text{ missä}$$

sp = sunnuntaityölisä,

wp = muut tehdyn työajan lisät (työaikalisät),

rwp = työajan lyhentämisestä maksetut ansiomenetyksen korvaukset ja

w = tilastointijakso

Joillakin teollisuuden sopimusaloilla työajan lyhentämisen kompensatio on otettu vähentävästi huomioon työaikalisää laskettaessa. Perusaineisto ei sisällä tietoa siitä, onko tuntipalkkaisten sunnuntaityön lisä maksettu säännölliseltä työajalta vai ylityöltä. Tuntipalkkaisten pyhätyön lisät on kokonaisuudessa määritetty säännöllisen työajan, ei ylityön, perusteella maksettaviksi lisiksi. Tilastossa ilmoitetuista muista tehdyn työajan lististä on vähennetty tähän sisältyvä työajan lyhentämisestä maksettu kompensatio. Tämä koski metalli-, saha-, levy- ja puusepänteollisuuden sekä jalometallialan sopimusalojen tuntipalkkaisia palkansaajia.

Luontoisedut

Luontoisedun arvo on määritetty verotusarvon mukaisena. Kuukausipalkkaisilla palkansaajilla tieto saadaan suoraan palkkatiedustelusta. Järjestäytyneiden yritysten palveluksessa olevia tuntipalkkaisia koskevat tiedot perustuvat suurelta osin koko vuodelta kerättyihin ja myöhemmin kuukausitasolle muunnettuihin tietoihin.

Tuntipalkkaisten luontoisetuja ei ole kerätty kaikissa palkkatiedusteluissa. Ne jäävät tilastoinnin ulkopuolelle muun muassa autoalalla sekä järjestäytymättömiä työnantajia koskevassa tuntipalkkatiedustelussa.

Kertaluonteiset palkkaerät

Kertaluonteisiin palkkaeriin on tässä tilastossa luettu lähes kaikki merkittävät määräajoin tai satunnaisesti maksettavat ansiot, joita ei lueta palkkatilaston tunti- ja kuukausiansioon. Kertaluonteisia eriä ovat muun muassa:

- lomarahaa tai lomaltapaluuraha,
- tulospalkkiot ja
- määräajoin maksettavat palvelusvuosikorvaukset.

Kertaluonteisia palkkaeriä koskevat tiedot on kerätty normaalin palkkatiedustelun yhteydessä.

Toimiala ja työnantajasektori

Aineistoon on viety TOL 2002 -luokituksen mukainen toimiala 5 -numerotasolla. Yksityisellä sektorilla se on määritetty poimimalla yritysrekisteristä yrityksen paikallisen yksikön toimiala. Silloin, kun työsuhteita ei ole kyetty erittelemään paikallisyksikön mukaan tai yritys toimii ainoastaan yhdessä toimipaikassa, on toimiala määritetty yrityksen tietojen mukaan. Kuntasektorilla toimiala määritetään toimintayksikön ja valtiolla viraston toimialan mukaan.

Tämän julkaisun taulukkoja ja kuvioita varten on muodostettu työnantaja-sektorit:

- Yksityinen sektori (ml. evankelis-luterilaiset seurakunnat, valtion liikelaitokset sekä palvelulaitosten työnantajajyhdistyksen jäsenet)
- alkutuotanto (toimialan pääluokat A ja B),
- teollisuus (toimialan pääluokat C, D, E ja F) ja
- palvelualat (pääluokat G, H, I, J, K, L, M, N ja O).

Alkutuotanto on mukana palkkarakenneilastossa silloin, kun alkutuotantoa on tehty yksityisellä sektorilla yrityksen paikallisyksikössä, eikä alkutuotanto ole ollut yrityksen pääasiallista toimintaa.

- Kuntasektori (kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa oleva henkilöstö lukuun ottamatta Palvelulaitosten työnantajajyhdistykseen kuuluvia laitoksia). Julkisen sektorin aineistoissa on nyt ensimmäistä kertaa mukana myös alkutuotanto.
- Valtio (valtion budjettitalouden piirissä oleva henkilöstö).

Ammatti

Ammattien kuvauksessa on käytetty Tilastokeskuksen Ammattiluokitus 2001-standardia, jossa ammatit on luokiteltu 10 pääluokkaan. Ammattiluokitus on määritetty palkkatilastojen alakohtaisista ammattinimikkeistä. Yritysten johtajat sijoitettiin ammattinimikkeeseen ja yrityksen koon mukaan 12 tai 13 -alkuisiin ammattiryhmiin.

Luokittelussa on ongelmallista mm. se, että jotkin palkkatilastoissa käytettävät ammattinimikkeet ovat hyvin yleisluontoisia ja samaa ammattinimikettä käytetään usein ammattitaitotasoltaan ja erikoistumisalaltaan hyvinkin erilais-

sa tehtävissä. Samaan ammatin pääluokkaan voi siten sisältyä sektoreittain, sukupuolittain sekä vaativuudeltaan toisistaan oleellisesti poikkeavia tehtäviä.

Koulutustaso ja -ala

Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä poimittiin kullekin työsuhteelle henkilötunnuksen avulla Tilastokeskuksen koulutusluokituksen mukainen 6-numerotason tutkintokoodi vuodelta 2006. Tutkinto määritettiin korkeimman Suomessa suoritettun koulutustason mukaan.

Tutkintorekisteriin ei ole merkitty ulkomailla suoritettuja tutkintoja. Koulutustasoa määritettäessä ei ole myöskään ottaa huomioon työpaikalla tapahtuvaa harjaantumista. Ne palkansaajat, joille ei ole löytynyt koulutustietoa tutkintorekisteristä, on luokiteltu taulukoissa perusasteen koulutuksen suorittaneiksi.

Käytettävissä olevan tutkintokoodin perusteella voidaan myös määrittää 10-numerotason koulutusala, joka perustuu karkeasti opintolinjan tai tutkinnon sisältöön.

Osa-aikaisuus ja viikkotyöaika

Koko- ja osa-aikaisten palkansaajien erittely perustuu säännölliseen viikkotyöaikaan. Tässä tilastossa on osa-aikaisiksi määritetty ne palvelussuhteet, joiden säännöllinen viikkotyöaika on enemmän kuin 10 prosenttia alan yleistä työaikaa lyhyempi. Osa-aikaisuutta ei ole pystytty määrittämään niille palkansaajille, joille palkkatiedustelussa ei ole ilmoitettu säännöllistä työaikaa. Tämä voi johtua joko tiedon ilmoittamatta jättämisestä tai henkilön työajanvaihtelusta kuukauden sisällä. Opetusalalla osa-aikaisuus on määritetty palvelussuhteen ehtojen mukaisesti.

Työ- ja palvelussuhteen luonne

Työsuhteen ja palvelussuhteen luonne on tilastossa määritetty suhteen ehtojen mukaisesti seuraavasti:

Palkkaukseltaan normaali suhde

- vakinainen ja
- määräaikainen.

Palkkaukseltaan muu kuin edellä määritetty

- harjoittelija tai oppisopimusoppilas,
- työllisyysvaroin palkattu ja
- muu palkkaukseltaan tavanomaisesta poikkeava palvelussuhde

Järjestäytymättömiä työnantajia koskevassa palkkatiedustelussa tieto kerätään normaalitiedustelun yhteydessä. Valtion ja kuntasektorin palkkatiedusteluihin sisältyi myös vastaava palvelussuhdetta koskeva kysymys.

Työllistetyiksi luokitellaan ne palkansaajat, jotka on tilastoitu työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisterissä työllisyysvaroin palkatuiksi.

Palkkausmuoto

Tuntipalkkaisiksi on tilastossa määritetty ne palkansaajat, joiden palkkaus määräytyy tuntipalkkaisten työehtosopimuksen mukaan. Siten myös metaliteollisuuden kuukausipalkkaiset työntekijät on tilastossa määritetty tunti-

palkkaisiksi. Vastaavasti toimihenkilöasemassa olevat palkansaajat (esimerkiksi työehtosopimuksen perusteella) on tilastossa määritetty kuukausipalkkaisiksi. Näin mm. arkkitehti, jonka palkkaus määräytyy tehtyjen tuntien perusteella, luetaan tässä tilastossa kuukausipalkkaiseksi. Näin määritettynä kokoaikaisista palkansaajista 76,9 prosenttia oli kuukausipalkkaisia ja 23,1 prosenttia tunti-palkkaisia.

4.4.3 Peittävyys ja vertailtavuus

Peittävyys

Palkkarakennetilasto kattaa sekä yksityisen että julkisen sektorin. Yksityiseen työnantajasektoriin on luettu myös evankelis-luterilaiset seurakunnat sekä valtion liikelaitokset. Tilastoyksikkönä on palvelussuhde, joten samalla henkilöllä voi olla tilastossa useampi palvelussuhde, mutta vain yksi kokoaikainen työsuhde samassa yrityksessä.

Vuoden 2007 kansallisen palkkarakennetilaston ulkopuolelle ovat jääneet muun muassa:

- palkansaajat, jotka työskentelevät alle 5 palkansaajaa työllistävissä yrityksissä,
- järjestäytyneiden yritysten ylin johto,
- yksityisen sektorin kuukausipalkkaiset palkansaajat, joiden työsuhde on alkanut tai päätynyt keskellä tilastokuukautta ja

Taulukko 40.

Palkkarakennetilaston peittävyys työnantajasektorin ja osa-aikaisuuden mukaan vuoden 2007 IV neljänneksellä

		Palvelussuhteiden määrä, 1 000 kpl		
		Työvoimatutkimus	Palkkarakennetilasto	Peittävyys, %
Teollisuus	kokoaikaiset	532	406	76
	osa-aikaiset	29	11	38
Yksityinen palveluala	kokoaikaiset	728	524	72
	osa-aikaiset	202	107	53
Kuntasektori	kokoaikaiset	433	372	86
	osa-aikaiset	64	59	92
Valtio	kokoaikaiset	138	112	81
	osa-aikaiset	13	10	77
Osa-aikaisuus tuntematon		0,6	53	
Yhteensä		2 141	1 653	77

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus ja Työvoimatutkimus, Tilastokeskus.

- palkkiotyypisissä palvelussuhteissa olevat (sivutoimiset tuntiopettajat, omaishoitajat, muut palkkionsaajat). Näiden osuus on huomattava erityisesti julkisella sektorilla.

Peittävyyslukuihin vaikuttaa osittain tietolähde. Työvoimatutkimuksen työnantajasektoria koskeva tieto perustuu palkansaajalta ja palkkarakennetilaston työnantajalta kerättyihin perustietoihin. Perusaineiston peittävyyttä voivat osaltaan laskea tiedustelun ajankohta, käsitteet ja määritelmät sekä se, että kerätty aineisto ei kata kaikkia työnantajan palveluksessa olevia. Taulukossa 4O on esitetty luvut palkkarakennetilaston peittävydestä työvoimatutkimukseen verrattuna. Suurin osa työvoimatutkimukseen sisältyvistä, mutta palkkarakennetilaston ulkopuolelle jääneistä palkansaajista työskentelee alle 5 palkansaajaa työllistävässä yrityksessä (vuonna 2000 vaikutus eroon oli noin 150 000 palkansaajaa). Toiseksi eniten palvelussuhteiden eroon vaikuttaa se, että kyseinen palvelussuhde on alkanut tai loppunut keskellä tilastointikuukautta. Nämä palvelussuhteet eivät sisälly palkkarakennetilastoon (vaikutus noin 60 000 palkansaajaa). Loput erosta syntyy muun muassa palkkarakennetietojen estimoinnista ja siitä, että yritysten ylin johto ei sisälly palkkarakennetietoihin. Vuoden 2006 tilastosta lähtien on kuntasektorin laskentaan otettu mukaan joukko vähennettyä palkkaa saaneita palkansaajia, jotka ovat parantaneet kuntasektorin peittävyyslukuja työvoimatutkimuksen lukuihin verrattuna.

Vertailtavuus

Säännöllisen ansion indeksin säännöllisen työajan ansio

Palkkarakennetilaston ansiotietoja voidaan verrata lähinnä säännöllisen ansion indeksin säännöllisen työajan ansioon. Molemmat tilastot perustuvat työnantajilta kerättyihin perustietoihin. Tilastojen välillä on kuitenkin sekä käsitteellisiä että menetelmällisiä eroja. Säännöllisen ansion indeksi kuvaa säännöllisen työajan ansioita, palkkarakennetilasto taas lähinnä kokonaisansioita. Vertailua varten on kokonaisansioista vähennettävä lisä- ja ylityön ansio sekä varallaolokorvaukset.

Kuukausipalkkaisten kuukausiansio perustuu molemmissa tilastoissa palkkatilastojen tietoihin. Tuntipalkkaisten kuukausiansio on sen sijaan määritetty tilastoissa eri tavoin. Palkkarakennetilaston kuukausiansio perustuu henkilön säännöllistä työaikaa, lisä- ja ylityötä sekä niiden keskimääräistä ansiota koskeviin tietoihin. Säännöllisen ansion indeksissä on säännöllisen työajan ansio määritetty laskennallisesti muuntamalla säännöllisen työajan tuntiansio kuukausitasolle kertoimella 170. Palkkarakennetilaston mukaan yksityisen sektorin tuntipalkkaisten palkansaajien kokonaistyöaika oli keskimäärin 168,9 tuntia vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä. Tästä tuntimäärästä ylityötuntien osuus oli keskimäärin 4,3 tuntia kuukaudessa.

Vuonna 2007 säännöllisen ansion indeksistä laskettu säännöllisen työajan ansio oli täsmälleen samansuuruinen palkkarakennetilastosta lasketun keskiansion kanssa. Sektorikohtaisessa tarkastelussa oli sen sijaan hieman hajontaa. Yksityisen sektorin ansioiden ero johtuu pääasiassa laskentamenetelmien eroista sekä siitä, että indeksin ansiolaskenta sisältää maa- ja metsätalouden palkansaajien tiedot. Lisäksi ansiotasoindeksissä käytetään määrävuosina vaihtuvia kiinteitä

Taulukko 4P.

Kokoaikaisen palkansaajan kuukausiansio säännöllisen ansion indeksissä ja palkkarakennetilastossa, 2007

Sektori	Palkkarakennetilasto (SES)		Säännöllisen ansion indeksi	SANI / SES
	Kokonaistyöajan ansio euroa	Säännöllisen työajan ansio euroa	Säännöllisen työajan ansio euroa	Suhdeluku Palkkarakenne=100
Yksityinen	2 794	2 736	2 729	99,7
Kunta	2 513	2 447	2 479	101,3
Valtio	2 984	2 935	2 938	100,1
Sektorit yhteensä	2 734	2 674	2 674	100,0

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus ja Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

painoja, kun taas palkkarakennetilaston painorakenne muuttuu vuosittain. Kuntasektorilla havaittava ero voi sen sijaan syntyä vähennettyä palkkaa saaneiden palkansaajien tietojen sisällyttämisestä palkkarakennetilastoon.

4.5 Laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tietosisältö

Palkkarakennetilasto laaditaan vuosittain ja se kuvaa palvelussuhteiden määrää sekä ansiotasoa eri työnantajasektoreilla tilastointivuoden viimeisellä neljänneksellä. Tilasto on ilmestynyt vuodesta 1995 lähtien ja se kattaa yksityiseltä sektorilta vähintään viisi henkeä työllistävät yritykset sekä julkisen sektorin kaikki palkansaajat. Palkkarakennetilaston ulkopuolelle on rajattu yksityiseltä sektorilta yritysten ylin johto sekä yrityksen päätoimialan mukaan maa-, metsä- ja kalatalouden, työnantajakotitalouksien sekä kansainvälisten järjestöjen toimialat. Myös ne palkansaajat, joille ei ole pystytty määrittelemään sukupuolta, on jätetty tilaston ulkopuolelle. Palkkarakennetietoja tarvitaan ansiotasojen ja palkkaerojen tarkasteluun sekä käytetään palkka-aineistona eri tutkimuksissa. Myös kansainvälisissä tietopalveluissa, kuten Eurostatin ja Kansainvälisen työjärjestön ILO:n tiedusteluissa käytetään palkkarakennetilaston tietoja.

Käsitteet ja luokitukset

Palkkarakennetilastossa julkaistaan tietoa palkansaajien lukumääristä, keskimääräisistä tunti- ja kuukausiansioista sekä hajontatietoa edellä mainituista ansioista. Ansiökäsitteenä käytetään kokonaisansiota. Kokonaisansio kuvaa säännölliseltä työajalta sekä muulta työajalta, kuten yli- ja lisätyöajalta, maksettua palkkaa. Myös säännöllisen työajan ansiot saadaan aineistosta laskettua tarvittaessa.

Kokonaisansioon luetaan kultakin palkanmaksujaksolta seuraavat palkanosat:

- peruspalkka,
- tehtävän, ammattitaidon, palvelusvuosien yms. perusteella maksettavat lisät,

- työpaikan sijainnin ja olosuhteiden perusteella maksettavat lisät,
- työaikalisät,
- toimihenkilöiden tulos- ja suoritusperusteinen palkanosa, työntekijöiden suoritusperusteiset ansiot,
- luontoisetujen verotusarvo,
- lisä- ja ylityön ansio,
- osin myös mahdolliset varallaolo-, päivystys- ja hälytyskorvaukset,
- muut epäsäännöllisesti maksettavat lisät ja
- ei-tehdyltä työajalta maksettu palkka.

Kokonaisansio ei sisällä kertaluonteisia palkkaeriä, kuten lomarahaa tai tulos-palkkioita.

Ansioiden lisäksi tilastossa julkaistaan tietoa palkanmuodostuksen kannalta olennaisista eristä, kuten keskiarvot työaikalisistä, ylityöansioista ja luontoiseduista sekä kertaluonteisista palkkaeristä. Joka neljäs vuosi laadittavassa laajemmassa palkkarakennetilastossa julkaistaan lisäksi tietoja palkansaajan vuosiansioita koskien. Seuraava EU-velvoitteisiin perustuva laajennettu palkkarakennetilasto tuotetaan tilastovuodelta 2010.

Kaikkia julkaistavia lukumäärä- ja ansiotietoja on mahdollista luokitella työnantajasektorin, toimialan, ammatin, koulutuksen, palkansaajan iän, sukupuolen, palvelussuhteen luonteen, palkkausmuodon ja maantieteellisen sijainnin mukaan.

Palkkarakennetilaston tiedot perustuvat suurimmaksi osaksi alakohtaisten palkkatilastojen perusaineistoihin. Lisäksi palkkarakennetietoja täydennetään Tilastokeskuksen sisäisistä rekistereistä ja joistakin ulkopuolisista lähteistä.

Lait

Palkkarakennetietojen julkaiseminen perustuu Euroopan Unionin neuvoston asetukseen nro 530/1999, jonka mukaan jokaisen EU:n jäsenmaan on toimitettava palkkarakennetta ja palkkojen hajontaa koskevia tietoja joka neljäs vuosi Eurostatille. Palkkarakennetilaston tietosisältö pohjautuu asetuksessa ja sen laajennuksissa määriteltyyn tietosisältöön, mutta kansallista käyttöä varten tietosisältö poikkeaa hieman asetuksella määrätystä.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Palkkarakennetilaston laadinnan pohjana on yksityiskohtaiset tiedot yli 1,31 miljoonasta palvelussuhteesta, jotka perusjoukon tasolle korotettuna edustavat noin 1,65 miljoonaa palvelussuhdetta. Tilasto perustuu alakohtaisten palkkatilastojen perusaineistoihin, joiden keräämisestä vastaavat yksityisellä sektorilla pääosin työnantajajärjestöt. Työnantajajärjestöjen keräämää aineistoa täydennetään Tilastokeskuksen suorittamalla otostiedustelulla niiltä toimialoilta, joilla toimialalle kuuluvien yritysten järjestäytymisaste jää alla 75 prosentin. Julkisen sektorin tiedot kerätään kuntasektorin osalta Tilastokeskuksen toimesta ja valtiosektorin tiedot kerää Valtiokonttori. Eri sektoreiden tiedot yhdistetään yhdeksi tietovarannoksi ja kaikille palkansaajille määritellään sopimusalaista ja palkkausmuodosta riippumatta yhteiset ansiökäsitteet sekä luokitukset.

Tietovarannon muodostamisen jälkeen palkkarakennetilaston tietoja täydennetään muista rekistereistä. Esimerkiksi palkansaajan tutkintotieto saadaan Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä ja palkansaajan toimipaikkaa koskevia tietoja päivitetään työssäkäyntitilaston perustiedoista. Joka neljäs vuosi laadittavaan laajempaan palkkarakennetutkimukseen sisältyy lisäksi tietoja Tilastokeskuksen ulkopuolisista rekistereistä, kuten Verohallinnon ja Kansaneläkelaitoksen rekistereistä.

Julkisen sektorin aineistot ovat kokonaisaineistoja ja kadon oikaisua ei näiden aineistojen kohdalla tarvitse käyttää. Yksityisen sektorin tiedot korotetaan perusjoukon tasolle käyttämällä hyväksi Tilastokeskuksen yritysrekisteristä muodostettua tutkimuskehikkoa. Kato korjataan vuoden 2006 tilastosta lähtien Särndalin suhde-estimaattorilla. Särndalin suhde-estimaattori toimii siten, että korjauskerroin määrittellään vastanneiden yritysten henkilökunnan määrän suhteellisen osuuden käänteislukuna, eli N/n (N = tutkimuskehikkoon kuuluvien yritysten henkilökunnan lukumäärä, n = vastanneiden yritysten henkilökunnan lukumäärä). Estimaattori antaa isomman painon niiden yritysten havainnoille, joiden ositteissa vastauskato on suurinta henkilökunnan lukumäärällä mitattuna.

Estimointi suoritetaan siten, että järjestäytyneiden yritysten estimointikehikko ja otostoimialojen järjestäytymättömien yritysten estimointikehikko estimoidaan erikseen ositekohtaisesti. Ositteet on muodostettu yrityksen kokoluokan ja toimialan mukaan. Koska tutkimuskehikko poimitaan ennen tilastoajankohtaa, tutkimuskehikkoon lisätyistä uusista yrityksistä, joiden palveluksessa on vähintään viisi palkansaajaa, muodostetaan oma jälkiosite. Tämän ositteen korotuskertoimeksi määrätään 1.

3. Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Tilaston oikeellisuus

Palkkarakennetilaston tietosisältö ja tuotantomenetelmät vastaavat Euroopan Unioni asettamia vaatimuksia. Tilaston teosta laaditaan Eurostatille laaturaportti joka neljäs vuosi. Lisäksi palkkarakennetilaston laatua seurataan jatkuvasti tilastotuotannon yhteydessä. Kansallisella tasolla tietojen oikeellisuudesta käydään keskustelua muun muassa aineistotoimittajatapaamisissa ja tulopoliittisen selvitystoimikunnan työryhmissä.

Tilaston luotettavuus

Koska palkkarakennetilaston perusaineisto on saatu useasta eri lähteestä, tilastointikuukausi vaihtelee jossain määrin. Tämä voi vaikuttaa palkansaajien lukumääriin ja näin ollen myös ansioiden suuruuteen ja luonteeseen. Myös aineiston tietojen päivittäminen eri rekistereistä voi vaikuttaa luotettavuuteen hieman. Kun tahdistus suoritetaan rekistereistä yritystunnus- ja henkilötunnusavaimilla, voi aineisto- ja ajankohtaeroista johtuen jäädä joitakin palkansaajia tahdistumatta.

Julkaistuihin keskiansioihin voi tulla pientä harhaa myös siitä, että tilaston ulkopuolelle rajataan yksityisen sektorin pienet yritykset ja yritysten ylin johto.

Tutkimuskehikon ja palkka-aineistojen tahdistaminen on tilastoinnin aikeroista johtuen hankalaa. Tutkimuskehikkoon tahdistumatta jääneet yritykset liitetään aineistoon yrityksen koon mukaan jälkepäin. Nämä yritykset tulki-taan yleensä kehikon alipeitoksi ja korotetaan korotuskertoimella 1. Tahdistu-mattomuus voi vaikuttaa tilaston laatuun aineiston estimoinnin kautta.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Palkkarakennetilasto on vuositilasto ja sen palvelussuhde- ja ansiotiedot kuvaavat kyseisen tilastovuoden tilannetta vuoden viimeisellä neljänneksellä. Vuosiansiotiedot kuvaavat kokoaikaisen palkansaajan koko vuoden ansioita tietystä työsuhteesta.

Palkkarakennetilaston aineisto perustuu lopullisiin alakohtaisiin palkka-aineistoihin sekä rekistereihin. Sen tiedot ovat julkaistaessa lopullisia. Palkkarakennetilaston tiedot julkaistaan kaksi kertaa vuodessa Tilastokeskuksen internet-sivuilla. Lisäksi kerran vuodessa tuotetaan yksi paperinen julkaisu.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Julkaisukanavat

Palkkarakennetilaston tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen maksuttomilla internet-sivuilla. Yksityiskohtaisempia tuloksia palkkarakennetilastosta julkaistaan vuosittain yhteenvetojulkaisussa, Palkat ja työvoimakustannukset.

Julkaisu on tilattavissa myyntipalvelusta osoitteesta:

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 Tilastokeskus
Puh: (09) 1734 2011
Faksi: (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Tilaston metatiedot

Palkkarakennetilaston tuotannossa käytettävät metatiedot on saatavissa pääosin palkkatilastoista. Joitakin palkansaajiin liittyviä tietoja on saatavissa myös työsäkäyntitilastosta, tutkintorekisteristä sekä yritysrekisteristä. Vuosiansiota ja palkansaajan työsuhdetta koskevia tietoja voi saada muun muassa Verohallinnon ja Kansaneläkelaitoksen rekistereistä.

6. Tietojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Palkkarakennetilastoa on tuotettu lähes samanlaisena vuodesta 1995 lähtien. Vuoden 2001 palkkarakennetilastoon tehdyistä määritelmämuutoksista johtuen vuosien 1995–2000 tiedot ovat ainoastaan vertailukelpoisia pidemmän aikavälin tarkastelussa. Tilastovuodelta 2001 ja sen jälkeen tuotetut palkkarakennetilastot

muodostavat toisen ns. aikasarjan. Ammattikohtaisessa vertailussa voi olla ammattien uudesta määrittelystä johtuen pientä harhaa myös vuoden 2001 ja tätä myöhempiä tilastoja verrattaessa. Vuoden 2006 palkkarakennetilastossa laskettiin kuntasektorin opettajille tuntiansiot ensimmäistä kertaa ja ansiolaskentoihin otettiin mukaan myös kuntasektorin vähennettyä palkkaa saaneet palkansaajat. Edellä mainituista muutoksista johtuen vuodesta 2006 eteenpäin julkaistavat tiedot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin nähden. Palkkarakennetilastoa ei varsinaisesti käytetä aikasarjatarkasteluissa ja ansioiden kehitystä tutkittaessa palkkarakennetilastoa parempi lähde on ansiotasoindeksi.

Palkkarakennetilaston ansiotietoja voidaan parhaiten verrata alakohtaisten palkkatilastojen, ansiotasoindeksin sekä tulonjakotilaston ansiotietoihin. Näiden tilastojen välillä on tosin sekä käsitteellisiä että menetelmällisiä eroja. Ansiotasoindeksi kuvaa säännöllisen työajan ansioita ja palkkarakennetilasto kokonaisansioita. Lisäksi palkansaajien rajauksissa ja määritelmässä on eroja eri tilastoja verrattaessa.

Palkansaajien lukumäärien osalta palkkarakennetietojen vertailu onnistuu parhaiten alakohtaisiin palkkatilastoihin, tulonjakotilastoon sekä työvoimatutkimukseen. Palkansaajien määrät ovat lähes identtiset alakohtaisiin palkkatilastoihin verrattaessa, mutta työvoimatutkimuksen sekä palkkarakennetilaston välillä esiintyy palkansaajien lukumäärässä jonkin asteista peittävyyseroa. Palkkarakennetilaston perusaineiston peittävyyttä voivat osaltaan laskea tiedustelun ajankohta, käsitteet ja määritelmät sekä se, että palkka-aineisto ei kata kaikkia työnantajan palveluksessa olevia.

Palkansaajaryhmien, kuten koko- ja osa-aikaisten, suhteiden muutoksissa palkkarakennetilaston sekä työvoimatutkimuksen vertailu onnistuu kuitenkin hyvin ja antaa varsin käyttökelpoista informaatiota palkansaajien lukumääriä koskien.

Koska palkkarakennetilaston tiedot perustuvat useaan alakohtaiseen palkka-aineistoon, sillä on vahvat kytkökset moniin palkkatilastoihin. Tilastojen tulokset voivat kuitenkin poiketa hieman toisistaan, sillä palkkarakennetilastossa laskeaan sekä tunti- että kuukausiansiot kaikille palkansaajille. Lisäksi aineistojen rajausehdot poikkeavat hieman eri tilastojen välillä. Määritelmäerot vaikuttavat sekä palkansaajien lukumääriin että keskiansioihin. Tulosten vertailu alakohtaisiin palkkatilastoihin onnistuu parhaiten kuntasektorin sekä valtion osalta, vaikka palkansaajarajaukset aiheuttavat myös näihin vertailuihin joitakin ongelmia.

Taulukko 4.1

Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot toimialaryhmän (TOL 2002) mukaan vuonna 2007, sektorit yhteensä

Toimiala (TOL 2002)	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Yhteensä	1 613 696	16,11	1 402 466	2 734
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	6 066	13,85	4 866	2 358
01 Maatalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	4 522	12,35	3 345	2 070
02 Metsätalous ja siihen liittyvät palvelut	1 544	18,23	1 521	2 992
B Kalatalous	15	..	15	..
05 Kalastus, kalanviljely ja niihin liittyvät palvelut	15	..	15	..
10/				
13 Turpeen kaivu/metallimalmien louhinta	884	21,47	874	3 584
C Kaivostoiminta ja louhinta	3 232	17,21	3 101	2 897
14 Muu mineraalien kaivu	2 348	15,61	2 226	2 627
D Teollisuus	320 565	17,39	309 981	2 915
15 Elintarvikkeiden ja juomien valmistus	27 898	15,61	25 921	2 645
17 Tekstiilien valmistus	3 475	15,34	3 335	2 574
18 Vaatteiden valmistus, turkisten muokkaus	2 111	12,66	2 053	2 088
19 Parkitseminen ja muu nahan valm., laukkujen ja jalkineiden valmistus	1 870	11,56	1 817	1 919
20 Sahatav., puu-, korkki- ja punontatuott. valm. pl. huonekalujen valmistus	21 565	14,26	20 570	2 373
21 Massan, paperin ja paperituotteiden valmistus	25 381	19,82	25 209	3 318
22 Kustantaminen, painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	21 712	17,41	20 520	2 895
23 Kaksin, öljytuotteiden ja ydinpolttoaineen valmistus	2 047	21,45	1 957	3 730
24 Kemikaalien, kemiallisten tuotteiden, tekokuitujen valmistus	16 382	18,79	15 974	3 133
25 Kumi- ja muovituotteiden valmistus	10 833	16,52	10 641	2 759
26 Ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	16 295	16,23	15 924	2 746
27 Metallien jalostus	13 239	18,31	12 998	3 070
28 Metallituotteiden valmistus pl. koneet ja laitteet	31 221	15,52	30 118	2 596
29 Koneiden ja laitteiden valmistus	48 751	18,03	47 674	3 039
30 Konttori- ja tietokoneiden valmistus	315	19,34	311	3 254
31 Muu sähkökoneiden ja -laitteiden valmistus	13 212	17,78	12 377	3 023
32 Radio-, televisio- ja tietoliikennevälineiden valmistus	28 158	21,88	27 618	3 601
33 Lääkintä-, hienomek. kojeiden, opt. instrum., kellojen valm.	8 153	19,82	7 867	3 268
34 Autojen ja perävaunujen valmistus	5 200	16,46	5 147	2 764
35 Muu kulkuneuvojen valmistus	11 096	16,81	10 706	2 834
36 Huonekalujen valmistus, muu valmistus	10 618	13,28	10 336	2 213
37 Kierrätys	1 032	14,91	907	2 597
E Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto	13 338	18,84	12 520	3 137
40 Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto	11 155	19,44	10 485	3 229
41 Veden puhdistus ja jakelu	2 183	15,76	2 035	2 665

Taulukko 4.1

Jatkuu

Toimiala (TOL 2002)	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
F Rakentaminen	90 940	15,79	87 166	2 663
45 Rakentaminen	90 940	15,79	87 166	2 663
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen sekä henkilökohtaisten esineiden ja kotitalous esineiden korjaus	179 684	15,01	134 494	2 639
50 Moott.ajoneuv. kaup., korj., huolto; polttoain. vähit.myynti	26 833	15,34	24 368	2 601
51 Agentuuritoiminta ja tukkukauppa pl. moottoriajoneuv. kauppa	57 428	19,08	53 765	3 191
52 Vähittäiskauppa pl.moott.ajoneuvot; kotitaloustavaroiden korj.	95 423	12,47	56 360	2 129
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	50 005	12,24	34 072	2 060
55 Majoitus- ja ravitsemistoiminta	50 005	12,24	34 072	2 060
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	106 522	15,51	86 948	2 697
60 Maaliikenne, putkijohtokuljetus	40 069	14,33	31 641	2 506
61 Vesiliikenne	3 547	25,67	3 368	4 264
63 Liikennettä palveleva toiminta ja matkatoimistot	23 579	16,44	21 552	2 764
64 Posti- ja teleliikenne	39 327	15,24	30 387	2 675
J Rahoitustoiminta	38 792	19,98	35 567	3 301
65 Rahoituksen välitys pl. vakuutustoiminta	27 238	19,77	24 994	3 266
66 Vakuutustoiminta pl. pakollinen sosiaalivakuutus	9 265	18,81	8 434	3 112
67 Rahoitusta palveleva toiminta	2 288	27,14	2 138	4 465
K Kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalvelut; liike-elämän palvelut	198 845	17,01	165 732	2 959
70 Kiinteistöalan palvelut	22 016	14,52	19 636	2 466
71 Kulkun., kon., laitt. vuokr. ilman käyt.; kotital.tav. vuokr.	2 539	16,34	2 284	2 777
72 Tietojenkäsittelypalvelu	37 355	22,62	35 190	3 755
73 Tutkimus ja kehittäminen	11 426	20,93	10 422	3 389
741 Lainopillinen ja taloudellinen konsultointi, hallintayhtiöt	16 094	20,57	14 242	3 429
742 Tekninen palvelu	42 202	17,54	39 296	2 918
743 Tekninen testaus ja analysointi	3 175	19,05	2 975	3 141
744 Mainospalvelu	4 534	19,71	3 848	3 404
745 Työnvälitys ja henkilöstön hankinta	19 463	13,00	12 480	2 280
746 Etsivä-, vartiointi- ja turvallisuuspalvelu	5 937	12,55	4 703	2 079
747 Siivous	25 104	10,08	13 819	1 843
748 Muut palvelut liike-elämälle	8 999	15,05	6 839	2 704

Taulukko 4.1

Jatkuu

Toimiala (TOL 2002)	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
L Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaali vakuutus	122 000	17,10	111 424	2 814
751 Julkishallinto	70 051	16,37	61 926	2 683
752 Ulkoasiain hallinto, maanpuolustus ja järjestötoimi	43 237	17,90	42 172	2 991
753 Pakollinen sosiaalivakuutustoiminta	8 713	18,97	7 327	2 897
M Koulutus	136 848	17,60	117 678	2 934
801 Peruskoulu	56 264	16,29	48 109	2 906
802 Lukio ja ammatillinen koulutus	36 809	18,94	32 330	3 055
803 Korkeakoulut	34 432	18,34	30 058	2 933
804 Muu koulutus	9 342	17,54	7 180	2 587
N Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut	277 734	14,37	242 667	2 387
851/				
852 Terveystieteiden ja eläinlääkintäpalvelut	141 614	16,20	123 664	2 672
853 Sosiaalipalvelut	136 120	12,47	119 003	2 091
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	69 054	14,23	56 180	2 372
90 Ympäristönsuojelu	6 922	14,13	5 748	2 457
91 Järjestötoiminta	30 188	13,73	26 310	2 304
92 Virkistys-, kulttuuri- ja urheilutoiminta	27 143	15,16	20 082	2 497
93 Muut palvelut	4 800	12,23	4 039	2 079
P Työnantajakotitaloudet sekä kotitalouksien itse tuottamat tavarat ja palvelut omaan käyttöön	1	..	1	..
95 Työnantajakotitaloudet	1	..	1	..
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	56	..	54	..
98 Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	56	..	54	..

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.2

Kuukausiansioiden tunnuslukuja toimialan (TOL 2002) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, sektorit yhteensä

	Palkansaajat	Kuukausiansio, €				
	Lkm	Keskiarvo	1. des	Med	9. des	CV%
Sukupuolet yhteensä	1 402 466	2 734	1 748	2 428	4 047	47,44
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	4 866	2 358	1 742	2 201	2 988	32,56
B Kalatalous	15
C Kaivostoiminta ja louhinta	3 101	2 897	1 920	2 605	4 245	50,57
D Teollisuus	309 981	2 915	1 893	2 671	4 185	41,63
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	12 520	3 137	2 062	2 857	4 535	40,19
F Rakentaminen	87 166	2 663	1 825	2 489	3 649	45,96
G Tukku-, väh.kaup, moot.ajon., henk.koht., kotital.esin. korj	134 494	2 639	1 640	2 225	4 180	60,98
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	34 072	2 060	1 577	1 904	2 688	34,35
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	86 948	2 697	1 848	2 406	3 787	52,00
J Rahoitustoiminta	35 567	3 301	2 090	2 711	5 237	50,93
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	165 732	2 959	1 656	2 607	4 644	57,24
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	111 424	2 814	1 890	2 533	4 113	37,24
M Koulutus	117 678	2 934	1 827	2 893	4 054	33,17
N Terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut	242 667	2 387	1 728	2 154	2 996	45,30
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	56 180	2 372	1 487	2 127	3 466	52,22
P Työnant.kotital.; kotital. tuott. tav. ja palv. omaan käyttöön	1
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	54

Taulukko 4.2

Jatkuu

	Palkansaajat	Kuukausiansio, €				
	Lkm	Keskiarvo	1. des	Med	9.des	CV%
Miehet	701 473	3 035	1 877	2 724	4 520	49,75
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	3 011	2 519	1 812	2 384	3 255	34,39
B Kalatalous	15
C Kaivostoiminta ja louhinta	2 636	2 960	1 954	2 717	4 304	50,90
D Teollisuus	223 928	3 048	1 994	2 815	4 342	40,66
E Sähkö-, kaasui- ja vesihuolto	9 343	3 297	2 170	3 026	4 711	38,99
F Rakentaminen	80 182	2 686	1 852	2 511	3 662	45,74
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon.; henk.koht., kotital.esin. korj.	72 167	2 945	1 711	2 500	4 749	63,66
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8 429	2 280	1 635	2 069	3 102	43,07
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	60 048	2 808	1 910	2 492	3 971	55,73
J Rahoitustoiminta	9 931	4 505	2 367	4 125	7 000	50,23
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	94 251	3 287	1 827	2 970	5 052	56,02
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	49 012	3 185	2 038	2 953	4 604	36,02
M Koulutus	41 119	3 206	1 949	3 115	4 547	34,53
N Terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut	24 342	3 299	1 794	2 499	6 372	65,34
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	23 028	2 657	1 630	2 378	3 982	56,84
P Työnant.kotital.; kotital. tuott. tav. ja palv. omaan käyttöön	1
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	29

Taulukko 4.2

Jatkuu

	Palkansaajat		Kuukausiansio, €			
	Lkm	Keskiarvo	1. des	Med	9. des	CV%
Naiset	700 993	2 433	1 682	2 201	3 456	40,06
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	1 855	2 098	1 660	2 066	2 510	22,33
C Kaivostoiminta ja louhinta	464	2 537	1 806	2 221	3 846	44,14
D Teollisuus	86 053	2 568	1 750	2 343	3 626	40,77
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	3 176	2 667	1 935	2 385	3 800	38,77
F Rakentaminen	6 984	2 403	1 600	2 219	3 365	46,78
G Tukku-, väh. kaup; moot. ajon.; henk. koht., kotital. esin. korj.	62 327	2 284	1 604	1 982	3 333	48,94
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	25 643	1 988	1 564	1 866	2 526	29,48
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	26 900	2 449	1 731	2 234	3 391	38,48
J Rahoitustoiminta	25 636	2 835	2 046	2 520	4 031	37,08
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	71 481	2 526	1 513	2 200	3 909	52,53
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	62 412	2 522	1 835	2 248	3 608	33,85
M Koulutus	76 558	2 788	1 784	2 769	3 804	30,76
N Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut	218 325	2 286	1 724	2 134	2 841	36,09
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	33 152	2 175	1 438	2 000	3 080	43,81
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	25

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.3

Kuukausiansioiden tunnuslukuja toimialan (TOL 2002) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, yksityinen sektori

	Palkansaajat Kuukausiansio, €					
	Lkm	Keskiarvo	1. des	Med	9.des	CV%
Sukupuolet yhteensä	928 781	2 794	1 737	2 498	4 171	51,68
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	1 497	3 036	2 450	2 746	4 217	31,43
B Kalatalous	15
C Kaivostoiminta ja louhinta	3 098	2 897	1 920	2 606	4 250	50,60
D Teollisuus	309 668	2 916	1 894	2 672	4 186	41,63
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	8 825	3 277	2 143	2 959	4 800	42,35
F Rakentaminen	84 149	2 682	1 840	2 506	3 670	46,32
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon.; henk.koht., kotital.esin. korj.	133 686	2 642	1 640	2 227	4 191	61,15
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	27 609	2 096	1 565	1 926	2 772	37,75
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	83 499	2 687	1 843	2 396	3 770	52,85
J Rahoitustoiminta	35 509	3 301	2 090	2 709	5 239	50,96
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	130 246	3 075	1 629	2 744	4 824	61,87
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	7 648	2 870	2 005	2 546	4 161	38,46
M Koulutus	13 805	2 784	1 706	2 620	4 009	40,56
N Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut	44 580	2 292	1 704	2 158	2 900	40,35
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	44 946	2 416	1 431	2 145	3 614	58,15
P Työnant.kotital.; kotital. tuott. tav. ja palv. omaan käyttöön	1

Taulukko 4.3

Jatkuu

	Palkansaajat	Kuukausiansio, €				
	Lkm	Keskiarvo	1. des	Med	9. des	CV%
Miehet	565 852	3 017	1 870	2 705	4 490	52,01
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	1 311	3 095	2 497	2 767	4 261	30,70
B Kalatalous	15
C Kaivostoiminta ja louhinta	2 634	2 961	1 954	2 717	4 304	50,92
D Teollisuus	223 815	3 048	1 995	2 816	4 342	40,66
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	6 375	3 477	2 315	3 159	5 018	40,94
F Rakentaminen	77 733	2 702	1 871	2 523	3 690	46,05
G Tukku-, väh. kaup; moot. ajon.; henk. koht., kotital. esin. korj.	71 391	2 954	1 709	2 509	4 764	63,90
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8 117	2 296	1 638	2 087	3 120	43,62
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	57 692	2 797	1 906	2 481	3 940	56,80
J Rahoitustoiminta	9 908	4 507	2 366	4 125	7 000	50,26
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	76 722	3 397	1 826	3 077	5 220	59,79
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	1 397	3 660	2 148	3 365	5 564	42,20
M Koulutus	4 839	3 031	1 832	2 886	4 343	42,34
N Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut	5 972	2 588	1 689	2 270	3 802	57,28
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	17 929	2 766	1 590	2 477	4 200	62,99
P Työnant. kotital.; kotital. tuott. tav. ja palv. omaan käyttöön	1

Taulukko 4.3

Jatkuu

	Palkansaajat	Kuukausiansio, €				
	Lkm	Keskiarvo	1. des	Med	9.des	CV%
Naiset	362 929	2 446	1 629	2 221	3 536	45,71
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	186	2 621	1 794	2 486	3 385	33,28
C Kaivostoiminta ja louhinta	463	2 537	1 806	2 221	3 846	44,20
D Teollisuus	85 853	2 569	1 750	2 344	3 628	40,79
E Sähkö-, kaas- ja vesihuolto	2 449	2 756	2 003	2 449	3 891	40,19
F Rakentaminen	6 416	2 439	1 622	2 262	3 441	48,12
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon.; henk.koht. kotital.esin. korj.	62 295	2 284	1 604	1 982	3 334	48,95
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	19 492	2 013	1 545	1 873	2 614	33,29
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	25 807	2 441	1 726	2 225	3 373	38,69
J Rahoitustoiminta	25 601	2 835	2 046	2 520	4 031	37,10
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	53 524	2 612	1 463	2 303	4 061	58,49
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	6 251	2 694	1 985	2 462	3 689	32,34
M Koulutus	8 965	2 651	1 673	2 498	3 799	37,94
N Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut	38 608	2 246	1 705	2 145	2 820	34,98
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	27 017	2 184	1 385	1 991	3 148	48,52

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.4

Kuukausiansioiden tunnuslukuja toimialan (TOL 2002) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, kuntasektori

	Palkansaajat		Kuukausiansio, €				
	Lkm		Keskiarvo	1. des	Med	9. des	CV%
Sukupuolet yhteensä	369 692		2 513	1 734	2 224	3 568	40,45
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	3 369		2 057	1 670	2 060	2 426	19,21
C Kaivostoiminta ja louhinta	3	
D Teollisuus	258		2 160	1 669	1 996	2 874	28,35
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	3 695		2 803	1 951	2 624	3 966	30,46
F Rakentaminen	3 017		2 129	1 547	2 011	2 837	33,29
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon.; henk. koht., kotital.esin. korj.	808		2 138	1 822	2 046	2 538	18,73
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	6 463		1 908	1 648	1 856	2 211	16,53
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	2 304		2 645	1 908	2 492	3 613	29,29
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	21 866		2 265	1 648	2 038	3 243	32,31
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	44 444		2 522	1 763	2 233	3 624	37,96
M Koulutus	76 089		2 973	1 823	3 024	3 980	28,78
N Terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut	196 970		2 407	1 732	2 152	3 014	45,77
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	10 406		2 174	1 699	2 048	2 812	24,43

Taulukko 4.4

Jatkuu

	Palkansaajat Lkm	Kuukausiansio, €				
		Keskiarvo	1. des	Med	9.des	CV%
Miehet	81 785	2 991	1 826	2 648	4 469	46,83
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	1 700	2 074	1 688	2 080	2 453	20,55
C Kaivostoiminta ja louhinta	2
D Teollisuus	92	2 398	1 808	2 179	3 188	31,95
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	2 968	2 911	2 026	2 757	4 061	29,33
F Rakentaminen	2 449	2 160	1 590	2 034	2 855	33,93
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon.; henk.koht., kotital.esin. korj.	776	2 149	1 828	2 053	2 547	18,75
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	312	1 880	1 594	1 812	2 170	20,38
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	1 732	2 749	1 978	2 591	3 727	28,97
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	11 503	2 497	1 769	2 255	3 535	31,80
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	14 388	2 894	1 832	2 624	4 291	41,56
M Koulutus	23 266	3 248	2 058	3 232	4 336	27,58
N Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut	17 816	3 549	1 827	2 590	6 854	63,37
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	4 781	2 252	1 697	2 118	2 977	26,31

Taulukko 4.4

Jatkuu

	Palkansaajat		Kuukausiansio, €			
	Lkm	Keskiarvo	1.des	Med	9.des	CV%
Naiset	287 907	2 377	1 721	2 159	3 290	34,84
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	1 669	2 039	1 649	2 037	2 407	17,65
C Kaivostoiminta ja louhinta	1
D Teollisuus	166	2 028	1 650	1 907	2 677	22,65
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	727	2 364	1 803	2 131	3 349	29,60
F Rakentaminen	568	1 995	1 464	1 895	2 762	28,87
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon.; henk.koht., kotital.esin. korj.	32	1 877	1 673	1 881	2 022	11,05
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	6 151	1 909	1 651	1 857	2 211	16,31
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	572	2 331	1 788	2 191	3 092	25,98
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	10 363	2 008	1 591	1 835	2 672	27,47
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	30 056	2 343	1 744	2 119	3 235	32,05
M Koulutus	52 823	2 851	1 781	2 925	3 801	28,33
N Terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut	179 154	2 294	1 727	2 131	2 843	36,19
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	5 625	2 107	1 701	2 000	2 605	21,93

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.5

Kuukausiansioiden tunnuslukuja toimialan (TOL 2002) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, valtiosektori

	Palkansaajat	Kuukausiansio, €				
	Lkm	Keskiarvo	1. des	Med	9. des	CV%
Sukupuolet yhteensä	103 993	2 984	1 963	2 703	4 424	36,74
D Teollisuus	55
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	1 145	3 565	2 278	3 343	5 271	34,17
J Rahoitustoiminta	58
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	13 620	2 965	1 967	2 643	4 476	36,62
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	59 332	3 025	2 016	2 790	4 378	34,84
M Koulutus	27 784	2 903	1 883	2 527	4 575	40,70
N Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut	1 117	2 749	2 045	2 580	3 438	31,87
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	828	2 512	1 808	2 323	3 519	32,58
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	54
Miehet	53 836	3 280	2 063	3 047	4 845	35,65
D Teollisuus	21
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	624	4 045	2 806	3 735	5 730	29,02
J Rahoitustoiminta	23
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	6 026	3 386	2 076	3 191	4 988	35,16
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	33 227	3 291	2 166	3 084	4 644	32,74
M Koulutus	13 014	3 196	1 915	2 831	5 192	42,53
N Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut	554	2 933	2 188	2 711	3 783	31,81
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	318	2 579	1 820	2 335	3 739	35,14
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	29
Naiset	50 157	2 665	1 915	2 340	3 857	34,14
D Teollisuus	34
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	521	2 991	2 106	2 700	4 305	33,58
J Rahoitustoiminta	35
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	7 594	2 630	1 921	2 313	3 808	32,63
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	26 105	2 686	1 949	2 349	3 902	34,15
M Koulutus	14 770	2 645	1 853	2 326	3 844	34,99
N Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut	563	2 568	1 961	2 416	3 182	30,19
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	510	2 471	1 800	2 302	3 367	30,63
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	25

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.6

Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot ammattiryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, sektorit yhteensä

Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Sukupuolet yhteensä	1 613 696	16,11	1 402 466	2 734
01 Sotilaat	7 928	21,15	7 899	3 559
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	3 762	32,06	3 617	5 140
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	49 852	29,63	48 577	4 776
13 Pienyritysten johtajat	6 448	28,43	6 189	4 675
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	79 834	23,14	76 563	3 793
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	26 125	28,31	22 518	4 582
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	103 124	18,61	93 313	3 053
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	83 548	21,15	78 029	3 438
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	93 994	18,07	89 406	3 014
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	74 883	14,53	64 669	2 413
33 Liikenneopettajat ym.	310	13,96	274	2 310
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	171 385	16,98	158 769	2 790
41 Toimistotyöntekijät	113 692	13,69	98 072	2 258
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	34 693	14,09	28 271	2 334
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	191 329	12,11	152 127	2 062
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	83 334	11,82	44 226	1 998
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	9 068	11,56	7 159	1 948
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	62 418	14,95	59 782	2 519
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	76 191	15,20	72 712	2 601
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	3 286	14,25	3 196	2 402
74 Muut valmistustyöntekijät	12 652	13,40	12 167	2 251
81 Prosessityöntekijät	41 442	16,78	40 674	2 826
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	72 424	14,03	69 139	2 382
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	46 798	13,95	38 237	2 459
91 Muut palvelutyöntekijät	98 210	10,80	66 595	1 863
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	3 963	8,15	3 705	1 358
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	48 016	12,96	43 213	2 209
X Tunteamaton	14 989	15,26	13 367	2 583

Taulukko 4.6

Jatkuu

Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Miehet	763 512	17,94	701 473	3 035
01 Sotilaat	7 637	21,33	7 613	3 589
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	2 184	34,94	2 109	5 574
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	31 326	32,56	30 668	5 256
13 Pienyritysten johtajat	4 415	31,20	4 263	5 117
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	63 656	23,47	61 673	3 850
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	8 353	34,30	7 279	5 586
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	33 415	20,09	30 219	3 342
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	33 724	24,18	32 234	3 929
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	74 374	18,52	71 312	3 096
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	6 452	15,44	5 993	2 564
33 Liikenneopettajat ym.	261	14,05	232	2 325
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	61 336	20,03	58 733	3 284
41 Toimistotyöntekijät	27 907	14,41	23 884	2 460
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	5 139	15,15	3 573	2 615
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	31 033	13,63	25 193	2 392
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	23 387	13,22	17 154	2 277
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	4 736	11,76	3 844	2 003
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	60 013	15,06	57 569	2 537
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	72 227	15,33	69 187	2 622
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	1 887	15,05	1 854	2 540
74 Muut valmistustyöntekijät	8 832	14,04	8 593	2 357
81 Prosessityöntekijät	34 124	17,36	33 530	2 926
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	47 573	14,74	45 898	2 507
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	44 253	13,99	36 308	2 468
91 Muut palvelutyöntekijät	27 703	11,78	19 333	2 079
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	1 165	8,14	1 054	1 344
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	36 980	13,29	33 640	2 265
X Tuntematon	9 422	16,01	8 534	2 705

Taulukko 4.6

Jatkuu

Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausi-ansio, €
Naiset	850 184	14,46	700 993	2 433
01 Sotilaat	291	16,38	286	2 762
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	1 577	28,06	1 508	4 533
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	18 526	24,67	17 909	3 954
13 Pienyritysten johtajat	2 033	22,43	1 927	3 698
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	16 178	21,82	14 890	3 555
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	17 772	25,49	15 239	4 103
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	69 709	17,90	63 095	2 915
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	49 824	19,10	45 794	3 092
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	19 620	16,35	18 094	2 692
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	68 431	14,44	58 676	2 397
33 Liikenneopettajat ym.	49	13,47	42	2 231
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	110 049	15,28	100 036	2 501
41 Toimistotyöntekijät	85 785	13,46	74 188	2 193
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	29 554	13,91	24 698	2 293
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	160 296	11,82	126 934	1 997
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	59 947	11,27	27 072	1 822
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	4 332	11,34	3 315	1 883
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	2 405	12,19	2 213	2 036
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	3 965	12,79	3 525	2 177
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	1 399	13,18	1 341	2 210
74 Muut valmistustyöntekijät	3 820	11,91	3 574	1 995
81 Prosessityöntekijät	7 317	14,12	7 144	2 359
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	24 851	12,68	23 241	2 133
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	2 544	13,37	1 929	2 302
91 Muut palvelutyöntekijät	70 507	10,42	47 262	1 775
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	2 798	8,16	2 650	1 363
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	11 036	11,89	9 573	2 013
X Tunteamaton	5 567	13,99	4 833	2 367

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.7

Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot ammattiryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, yksityinen sektori

Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Sukupuolet yhteensä	1 079 388	16,31	928 781	2 794
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	1 071	25,48	996	4 238
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	34 990	31,36	34 196	5 118
13 Pienyritysten johtajat	6 448	28,43	6 189	4 675
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	67 550	23,47	65 014	3 863
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	4 063	24,21	3 388	3 805
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	10 561	20,45	8 720	2 895
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	46 710	23,24	44 594	3 802
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	80 469	18,52	77 575	3 081
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	16 185	14,85	13 144	2 438
33 Liikenneopettajat ym.	304	13,96	268	2 311
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	130 325	17,74	121 091	2 913
41 Toimistotyöntekijät	77 386	14,16	66 232	2 362
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	30 898	14,25	24 959	2 360
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	70 120	11,97	47 288	2 014
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	83 267	11,82	44 183	1 998
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 661	10,86	1 425	1 847
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	57 988	15,09	55 741	2 539
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	71 922	15,28	68 864	2 614
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	3 059	14,35	2 987	2 419
74 Muut valmistustyöntekijät	12 270	13,48	11 881	2 260
81 Prosessityöntekijät	40 272	16,85	39 595	2 835
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	71 885	14,06	68 683	2 385
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	43 881	14,03	35 468	2 478
91 Muut palvelutyöntekijät	53 914	10,57	29 901	1 855
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	3 724	7,95	3 479	1 322
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	44 555	13,12	40 354	2 230
X Tunteamaton	13 912	15,42	12 565	2 599

Taulukko 4.7

Jatkuu

Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Miehet	615 890	17,77	565 852	3 017
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	433	30,17	407	5 009
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	24 657	33,55	24 205	5 473
13 Pienyritysten johtajat	4 415	31,20	4 263	5 117
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	54 915	23,75	53 369	3 911
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	1 251	28,29	1 038	4 372
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	3 418	21,28	2 883	3 119
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	23 056	25,73	22 389	4 201
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	64 317	18,93	62 418	3 155
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	1 604	15,37	1 417	2 551
33 Liikenneopettajat ym.	255	14,06	226	2 326
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	50 429	20,64	48 307	3 371
41 Toimistotyöntekijät	22 439	14,90	19 152	2 556
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	4 922	15,13	3 379	2 612
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	15 473	12,85	10 546	2 220
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	23 371	13,22	17 145	2 277
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	906	11,90	761	2 044
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	55 708	15,21	53 641	2 559
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	68 150	15,42	65 481	2 636
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	1 760	15,17	1 734	2 562
74 Muut valmistustyöntekijät	8 645	14,11	8 456	2 364
81 Prosessityöntekijät	32 998	17,45	32 482	2 939
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	47 427	14,75	45 767	2 509
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	41 590	14,06	33 775	2 486
91 Muut palvelutyöntekijät	19 922	11,72	12 494	2 093
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	1 042	7,76	937	1 272
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	34 121	13,46	31 231	2 290
X Tuntematon	8 668	16,27	7 952	2 733

Taulukko 4.7

Jatkuu

Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Naiset	463 498	14,36	362 929	2 446
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	637	22,29	589	3 705
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	10 333	26,14	9 991	4 258
13 Pienyritysten johtajat	2 033	22,43	1 927	3 698
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	12 635	22,23	11 645	3 645
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	2 812	22,39	2 350	3 554
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	7 143	20,05	5 838	2 785
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	23 654	20,81	22 204	3 400
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	16 152	16,89	15 157	2 776
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	14 581	14,79	11 727	2 424
33 Liikenneopettajat ym.	49	13,47	42	2 231
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	79 896	15,90	72 784	2 609
41 Toimistotyöntekijät	54 947	13,86	47 080	2 283
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	25 976	14,09	21 580	2 321
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	54 647	11,72	36 742	1 955
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	59 896	11,27	27 038	1 822
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	755	9,62	664	1 622
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	2 280	12,17	2 100	2 032
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	3 773	12,85	3 383	2 185
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	1 299	13,24	1 252	2 222
74 Muut valmistustyöntekijät	3 625	11,99	3 425	2 003
81 Prosessityöntekijät	7 273	14,13	7 113	2 360
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	24 458	12,72	22 916	2 139
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	2 290	13,43	1 693	2 313
91 Muut palvelutyöntekijät	33 992	9,90	17 407	1 683
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	2 682	8,02	2 541	1 341
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	10 434	12,00	9 123	2 027
X Tuntematon	5 244	14,01	4 613	2 369

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.8

Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot ammattiryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, kuntasektori

Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Sukupuolet yhteensä	421 752	14,97	369 692	2 513
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	608	36,11	593	5 733
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	11 358	24,92	11 026	3 851
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityis asiantuntijat	5 607	20,46	5 301	3 274
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	19 617	29,91	16 991	4 873
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	74 512	17,84	68 390	3 025
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	20 026	16,88	17 707	2 690
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	8 323	16,09	7 668	2 685
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	55 363	14,44	48 493	2 409
33 Liikenneopettajat ym.	6	..	6	..
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	21 855	13,01	19 667	2 140
41 Toimistotyöntekijät	22 952	12,44	19 800	2 002
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	3 156	12,03	2 722	1 992
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	112 387	11,93	96 250	2 035
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	60	10,46	37	1 816
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	7 209	11,68	5 558	1 966
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	4 304	13,12	3 942	2 244
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	2 812	13,44	2 476	2 340
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	152	12,57	138	2 087
74 Muut valmistustyöntekijät	330	10,33	235	1 832
81 Prosessityöntekijät	1 155	14,63	1 070	2 522
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	379	10,35	313	1 756
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	2 781	12,74	2 640	2 204
91 Muut palvelutyöntekijät	42 539	11,05	35 206	1 865
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	239	11,34	226	1 900
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	2 947	10,84	2 437	1 897
X Tunteamaton	1 075	13,21	800	2 327

Taulukko 4.8

Jatkuu

Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Miehet	90 462	17,69	81 785	2 991
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	460	37,88	451	6 006
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	4 692	28,86	4 575	4 400
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityis asiantuntijat	3 943	20,76	3 749	3 330
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	5 927	37,70	5 169	6 225
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	20 435	18,85	18 684	3 303
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	4 306	18,51	3 826	2 935
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	6 588	16,56	6 104	2 779
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	3 706	15,45	3 505	2 578
33 Liikenneopettajat ym.	6	..	6	..
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	3 136	13,47	2 882	2 245
41 Toimistotyöntekijät	3 026	11,86	2 539	1 984
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	75	12,81	64	2 160
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	8 972	13,31	8 128	2 365
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	14	..	7	..
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 734	11,69	2 998	1 986
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	4 180	13,13	3 830	2 248
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	2 691	13,55	2 394	2 353
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	75	12,92	71	2 173
74 Muut valmistustyöntekijät	158	10,39	109	1 880
81 Prosessityöntekijät	1 111	14,73	1 039	2 535
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	74	11,59	62	1 945
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	2 529	12,73	2 406	2 202
91 Muut palvelutyöntekijät	7 270	11,87	6 386	2 045
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	123	11,39	117	1 916
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	2 478	11,06	2 103	1 929
X Tuntematon	753	13,03	581	2 330

Taulukko 4.8

Jatkuu

Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Naiset	331 290	14,23	287 907	2 377
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	148	30,60	142	4 868
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	6 666	22,15	6 451	3 462
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	1 664	19,73	1 552	3 140
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	13 690	26,53	11 822	4 282
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	54 077	17,46	49 706	2 921
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	15 720	16,43	13 881	2 622
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	1 735	14,29	1 564	2 318
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	51 657	14,37	44 988	2 396
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	18 719	12,93	16 785	2 122
41 Toimistotyöntekijät	19 926	12,53	17 261	2 004
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	3 081	12,01	2 658	1 988
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	103 415	11,81	88 122	2 004
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	46	10,50	30	1 799
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 475	11,68	2 560	1 942
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	124	12,55	112	2 113
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	121	11,02	82	1 964
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	77	12,23	67	1 997
74 Muut valmistustyöntekijät	172	10,27	126	1 791
81 Prosessityöntekijät	44	12,24	31	2 092
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	305	10,05	251	1 709
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	252	12,85	234	2 226
91 Muut palvelutyöntekijät	35 269	10,88	28 820	1 825
92 Maa- ja metsätalouden avustavat työntekijät	116	11,29	109	1 882
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	469	9,68	334	1 696
X Tuntematon	322	13,65	219	2 319

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.9

Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot ammattiryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, valtiosektori

Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Sukupuolet yhteensä	112 556	18,41	103 993	2 984
01. Sotilaat	7 928	21,15	7 899	3 559
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	2 083	34,25	2 028	5 409
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	3 504	27,54	3 355	4 338
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	6 677	22,08	6 248	3 503
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	2 445	22,32	2 139	3 508
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	18 051	20,71	16 203	3 256
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	16 812	20,43	15 728	3 246
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	5 202	14,28	4 163	2 370
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	3 335	14,37	3 032	2 359
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	19 205	16,35	18 011	2 674
41 Toimistotyöntekijät	13 354	13,13	12 040	2 105
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	639	16,59	590	2 785
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	8 822	15,50	8 589	2 631
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	7	..	6	..
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	198	12,98	176	2 188
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	126	12,63	99	2 190
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	1 457	14,46	1 372	2 426
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	75	13,73	71	2 278
74 Muut valmistustyöntekijät	52	12,52	51	2 089
81 Prosessityöntekijät	15	..	9	..
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	160	12,03	143	2 019
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	136	14,02	129	2 650
91 Muut palvelutyöntekijät	1 757	11,92	1 488	1 997
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	514	11,63	422	1 981
X Tuntematon	2	..	2	..

Taulukko 4.9

Jatkuu

Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Miehet	57 160	20,10	53 836	3 280
01 Sotilaat	7 637	21,33	7 613	3 589
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	1 291	35,49	1 251	5 602
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	1 977	28,91	1 888	4 560
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	4 798	22,52	4 555	3 571
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	1 175	23,54	1 072	3 683
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	9 562	22,31	8 652	3 500
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	6 362	22,37	6 019	3 548
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	3 469	14,76	2 790	2 461
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	1 142	15,50	1 071	2 536
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	7 771	18,69	7 544	3 122
41 Toimistotyöntekijät	2 442	13,11	2 193	2 170
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	142	16,98	130	2 895
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	6 588	15,91	6 519	2 705
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	2	..	2	..
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	96	13,39	85	2 250
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	125	12,61	98	2 187
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	1 386	14,57	1 312	2 444
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	52	13,94	49	2 319
74 Muut valmistustyöntekijät	29	..	28	..
81 Prosessityöntekijät	15	..	9	..
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	72	12,44	69	2 117
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	134	14,03	127	2 658
91 Muut palvelutyöntekijät	511	12,92	453	2 170
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	381	11,85	306	2 036
X Tuntematon	1	..	1	..

Taulukko 4.9

Jatkuu

Ammattiryhmä	Koko- ja osa-aikaiset palkansaajat		Kokoaikaiset palkansaajat	
	Lkm	Tunti-ansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Naiset	55 396	16,66	50 157	2 665
01 Sotilaat	291	16,38	286	2 762
11 Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	792	32,23	777	5 099
12 Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	1 527	25,76	1 467	4 052
21 Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	1 879	20,96	1 693	3 320
22 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	1 270	21,18	1 067	3 333
23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	8 489	18,90	7 551	2 977
24 Muiden alojen erityisasiantuntijat	10 450	19,26	9 709	3 059
31 Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	1 733	13,33	1 373	2 187
32 Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	2 193	13,77	1 961	2 263
34 Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	11 434	14,77	10 467	2 350
41 Toimistotyöntekijät	10 912	13,14	9 847	2 090
42 Asiakaspalvelutyöntekijät	497	16,48	460	2 754
51 Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	2 234	14,29	2 070	2 401
52 Mallit, myyjät ja tuote-esittelijät	5	..	4	..
61 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	102	12,60	91	2 130
71 Kaivos-, louhos- ja rakennustyöntekijät	1	..	1	..
72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	71	12,31	60	2 028
73 Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	23	..	22	..
74 Muut valmistustyöntekijät	23	..	23	..
82 Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	88	11,70	74	1 928
83 Kuljettajat, vesiliikennetyöntekijät ym.	2	..	2	..
91 Muut palvelutyöntekijät	1 246	11,51	1 035	1 921
93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	133	11,01	116	1 837
X Tuntematon	1	..	1	..

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.10

Kokoajaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen toimialan (TOL 2002) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, sektorit yhteensä

Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €		Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja ylityön ansio	josta: työaikalisät	luontoisedut	josta: lisä- ja ylityön tunnit	
Sukupuolet yhteensä	1 402 466	2 734	48	2 674	93	30	165,9	1,9
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	4 866	2 358	20	2 336	126	6	164,7	1,4
B Kalatalous	15
C Kaivostoiminta ja louhinta	3 101	2 897	197	2 699	118	26	169,6	5,5
D Teollisuus	309 981	2 915	87	2 828	143	27	167,2	3,2
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	12 520	3 137	118	2 987	87	18	167,4	3,9
F Rakentaminen	87 166	2 663	71	2 591	23	21	167,5	3,0
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon.; ja henk.koht. kotital.esin. korjaus	134 494	2 639	23	2 613	42	76	163,7	1,1
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	34 072	2 060	12	2 049	86	15	162,7	0,7
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	86 948	2 697	82	2 614	89	34	167,7	3,8
J Rahoitustoiminta	35 567	3 301	19	3 282	2	73	162,7	0,8
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	165 732	2 959	36	2 915	19	55	164,2	1,5
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	111 424	2 814	33	2 762	89	10	163	1,5
M Koulutus	117 678	2 934	32	2 880	102	18	167,8	1,0
N Terveystieteiden- ja sosiaalipalvelut	242 667	2 387	23	2 327	163	7	167,1	1,0
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	56 180	2 372	31	2 333	28	23	164,2	1,3
P Työnant.kotital.; kotital. tuott. tav. ja palv. omaan käyttöön	1
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	54

Taulukko 4.10

Jatkuu

Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €		Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja ylityön ansio	josta: työaikalisät	luontoisedut	josta: lisä- ja ylityön tunnit	
Miehet	701 473	3 035	74	2 946	100	41	166,9	2,9
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	3 011	2 519	19	2 498	111	9	165	1,3
B Kalatalous	15
C Kaivostoiminta ja louhinta	2 636	2 960	209	2 751	135	28	170,2	6,0
D Teollisuus	223 928	3 048	105	2 943	162	30	167,8	3,8
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	9 343	3 297	147	3 107	114	19	168,7	4,8
F Rakentaminen	80 182	2 686	75	2 609	25	20	167,7	3,2
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon.; henk.koht., ja kotital.esin. korjaus	72 167	2 945	34	2 908	29		164,5	1,5
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8 429	2 280	22	2 258	109	23	162,7	1,2
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	60 048	2 808	104	2 702	108	37	169,1	4,9
J Rahoitustoiminta	9 931	4 505	14	4 489	4		162,8	0,6
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	94 251	3 287	51	3 224	23	69	165	2,0
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	49 012	3 185	57	3 093	161	7	166,3	2,6
M Koulutus	41 119	3 206	37	3 145	113	16	169,2	1,2
N Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut	24 342	3 299	51	3 058	208	8	166,2	1,3
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	23 028	2 657	53	2 592	39	35	165,9	2,3
P Työnant.kotital.; kotital. tuott. tav. ja palv. omaan käyttöön	1
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	29

Taulukko 4.10

Jatkuu

Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
			josta: lisä- ja ylityön ansio		josta: työ-aikalisät	luontoisedut		josta: lisä- ja ylityön tunnit	
Naiset	700 993	2 433	22	2 402	87	19	164,9	1,0	
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	1 855	2 098	22	2 073	150	2	164	1,5	
C Kaivostoiminta ja louhinta	464	2 537	132	2 405	21	20	165,8	2,4	
D Teollisuus	86 053	2 568	40	2 528	94	19	165,4	1,7	
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	3 176	2 667	32	2 634	7	16	163,7	1,1	
F Rakentaminen	6 984	2 403	17	2 385	7	41	164,2	0,8	
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon.; henk.koht., kotital.esin. korj	62 327	2 284	11	2 272	57	33	162,7	0,6	
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	25 643	1 988	8	1 980	79	13	162,7	0,5	
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	26 900	2 449	31	2 418	45	26	164,6	1,5	
J Rahoitustoiminta	25 636	2 835	21	2 814	2	47	162,7	1,0	
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	71 481	2 526	16	2 508	14	36	163,2	0,8	
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	62 412	2 522	14	2 501	32	13	160,4	0,6	
M Koulutus	76 558	2 788	29	2 739	95	20	167,1	0,9	
N Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut	218 325	2 286	20	2 246	158	7	167,2	1,0	
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	33 152	2 175	16	2 154	21	15	163	0,7	
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	25	

¹ Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.11

Kokoajaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen toimialan (TOL 2002) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, yksityinen sektori

Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja ylityön ansio		josta: työaikalisät	luontoisedut	josta: lisä- ja ylityön tunnit	
Sukupuolet yhteensä	928 781	2 794	57	2 736	81	41	165,6	2,3	
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	1 497	3 036	7	3 030	6	19	164,8	0,3	
B Kalatalous	15	
C Kaivostoiminta ja louhinta	3 098	2 897	198	2 700	118	26	169,6	5,5	
D Teollisuus	309 668	2 916	87	2 828	144	27	167,2	3,2	
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	8 825	3 277	109	3 167	92	25	167,4	3,4	
F Rakentaminen	84 149	2 682	72	2 610	24	22	167,5	3,1	
G Tukku-, väh.kaup; moot. ajon.; ja henk.koht., kotital. esin. korjaus	133 686	2 642	23	2 617	42	76	163,6	1,1	
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	27 609	2 096	13	2 083	93	14	161,9	0,8	
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	83 499	2 687	81	2 605	86	35	167,8	3,9	
J Rahoitustoiminta	35 509	3 301	19	3 282	2	73	162,7	0,8	
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	130 246	3 075	40	3 030	21	69	164,7	1,7	
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	7 648	2 870	38	2 831	5	107	160,5	1,5	
M Koulutus	13 805	2 784	1	2 783	11	18	154,5	0,1	
N Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut	44 580	2 292	8	2 283	173	10	165,3	0,5	
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	44 946	2 416	33	2 376	24	29	164,6	1,4	
P Työnant.kotital.; kotital. tuott. tav. ja palv. omaan käyttöön	1	

Taulukko 4.11

Jatkuu

Toimialan pääluokka	Luku- määrä	Kokonais- ansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyö- aika	
				josta: lisä- ja ylityön ansio		josta: työ- aika- lisät	luon- tois- edut		josta: lisä- ja ylityön tunnit
Miehet	565 852	3 017	79	2 936	92	50	166,8	3,1	
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	1 311	3 095	6	3 089	5	19	164,8	0,2	
B Kalatalous	15	
C Kaivostoiminta ja louhinta	2 634	2 961	209	2 751	135	28	170,2	6,0	
D Teollisuus	223 815	3 048	105	2 943	163	30	167,8	3,8	
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	6 375	3 477	139	3 338	124	26	168,4	4,3	
F Rakentaminen	77 733	2 702	77	2 625	25	20	167,8	3,3	
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon. ja henk.koht., kotital.esin. korjaus	71 391	2 954	33	2 917	29	115	164,5	1,5	
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8 117	2 296	23	2 273	110	23	162,5	1,2	
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	57 692	2 797	104	2 692	105	38	169,1	4,9	
J Rahoitustoiminta	9 908	4 507	14	4 491	4	140	162,8	0,6	
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	76 722	3 397	54	3 336	25	84	165,3	2,2	
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	1 397	3 660	55	3 602	22	155	162	2,2	
M Koulutus	4 839	3 031	2	3 029	6	27	155,3	0,1	
N Terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut	5 972	2 588	10	2 577	173	21	165,1	0,7	
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	17 929	2 766	56	2 702	35	45	166	2,4	
P Työnant.kotital.; kotital. tuott. tav. ja palv. omaan käyttöön	1	

Taulukko 4.11

Jatkuu

Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja ylityön ansio		josta: työaikalisät	luontoisedut		josta: lisä- ja ylityön tunnit
Naiset	362 929	2 446	22	2 423	62	28	163,7	1,0	
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	186	2 621	12	2 609	14	13	164,6	0,5	
C Kaivostoiminta ja louhinta	463	2 537	132	2 405	21	20	165,8	2,4	
D Teollisuus	85 853	2 569	40	2 529	94	19	165,4	1,7	
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	2 449	2 756	33	2 723	7	20	164,7	1,1	
F Rakentaminen	6 416	2 439	18	2 421	6	45	164,2	0,8	
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon. ja henk.koht., kotital.esin. korjaus	62 295	2 284	11	2 273	57	33	162,7	0,6	
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	19 492	2 013	9	2 004	86	10	161,6	0,6	
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	25 807	2 441	31	2 410	43	27	164,8	1,5	
J Rahoitustoiminta	25 601	2 835	21	2 814	2	47	162,7	1,0	
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	53 524	2 612	19	2 590	15	48	163,9	1,0	
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	6 251	2 694	34	2 659	1	96	160,1	1,3	
M Koulutus	8 965	2 651	1	2 650	13	13	154,1	0,0	
N Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut	38 608	2 246	8	2 237	173	9	165,4	0,5	
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	27 017	2 184	18	2 159	18	18	163,7	0,8	

1 Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.12

Kokoajaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen toimialan (TOL 2002) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, kuntasektori

Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio, €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
		josta: lisä- ja ylityön ansio			josta: työaikalisät	luontoiset	josta: lisä- ja ylityön tunnit		
Sukupuolet yhteensä	369 692	2 513	31	2 447	133	10	167,9	1,2	
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	3 369	2 057	26	2 028	179	1	164,6	1,9	
C Kaivostoiminta ja louhinta	3	
D Teollisuus	258	2 160	14	2 133	38	1	163,4	0,6	
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	3 695	2 803	137	2 556	75	4	167,5	5,0	
F Rakentaminen	3 017	2 129	28	2 075	6	2	166,1	1,2	
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon.; ja henk.koht., kotital.esin. korjaus	808	2 138	65	2 051	19	0	168,6	2,6	
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	6 463	1 908	7	1 901	58	23	166,2	0,4	
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	2 304	2 645	130	2 488	207	3	169,4	5,5	
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	21 866	2 265	28	2 214	17	2	164,6	1,3	
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	44 444	2 522	20	2 484	78	6	163,6	1,0	
M Koulutus	76 089	2 973	44	2 901	154	25	173,6	1,4	
N Terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut	196 970	2 407	26	2 336	160	7	167,5	1,1	
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	10 406	2 174	23	2 137	45	1	162,7	1,0	

Taulukko 4.12

Jatkuu

Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €		Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja ylityön ansio	josta: työaika-lisät	luontois-edut	josta: lisä- ja ylityön tunnit	
Miehet	81 785	2 991	58	2 847	150	9	170,1	2,1
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	1 700	2 074	30	2 042	192	1	165,2	2,1
C Kaivostoiminta ja louhinta	2
D Teollisuus	92	2 398	35	2 326	25	2	164,6	1,5
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	2 968	2 911	164	2 611	92	4	169,3	6,0
F Rakentaminen	2 449	2 160	32	2 095	6	2	166,6	1,4
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon.; henk.koht., kotital.esin. korj	776	2 149	68	2 059	19	0	168,8	2,7
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	312	1 880	11	1 869	78	17	166,4	0,6
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	1 732	2 749	157	2 557	231	4	171,3	6,7
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	11 503	2 497	48	2 408	15	3	165,8	2,1
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	14 388	2 894	43	2 810	167	6	168,3	2,0
M Koulutus	23 266	3 248	57	3 164	198	22	178,1	1,8
N Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut	17 816	3 549	62	3 227	214	4	166,5	1,4
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	4 781	2 252	43	2 181	53	1	165,8	1,9

Taulukko 4.12

Jatkuu

Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja ylityön ansio		josta: työaikalisät	luontoiset	josta: lisä- ja ylityön tunnit	
Naiset	287 907	2 377	23	2 333	128	10	167,3	1,0	
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	1 669	2 039	23	2 013	165	1	164	1,6	
C Kaivostoiminta ja louhinta	1	
D Teollisuus	166	2 028	2	2 026	46	0	162,8	0,2	
E Sähkö-, kaasua- ja vesihuolto	727	2 364	27	2 332	5	3	160	1,2	
F Rakentaminen	568	1 995	6	1 988	9	1	163,7	0,3	
G Tukku-, väh. kaup.; moot. ajon.; ja henk. koht., kotital. esin. korj	32	1 877	8	1 869	19	0	163,9	0,4	
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	6 151	1 909	7	1 902	57	23	166,2	0,4	
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	572	2 331	48	2 280	136	1	163,9	1,9	
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	10 363	2 008	6	1 999	20	2	163,3	0,3	
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	30 056	2 343	9	2 328	36	5	161,3	0,5	
M Koulutus	52 823	2 851	39	2 786	135	26	171,6	1,2	
N Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut	179 154	2 294	22	2 247	154	7	167,6	1,1	
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	5 625	2 107	6	2 100	38	1	160	0,3	

¹ Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.13

Kokoaikaisien palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen toimialan (TOL 2002) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, valtiosektori

Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
		josta: lisä- ja ylityön ansio			josta: työ-aika-lisät	luontoisedut	josta: lisä- ja ylityön tunnit		
Sukupuolet yhteensä	103 993	2 984	30	2 935	67	1	161,2	1,3	
D Teollisuus	55	
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	1 145	3 565	19	3 542	18	2	158,1	0,4	
J Rahoitustoiminta	58	
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	13 620	2 965	10	2 947	4	2	158,2	0,3	
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	59 332	3 025	42	2 961	108	2	162,9	1,9	
M Koulutus	27 784	2 903	13	2 872	3	1	158,7	0,3	
N Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut	1 117	2 749	78	2 654	326	4	167,7	3,1	
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	828	2 512	6	2 490	31	1	159,1	0,3	
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	54	

Taulukko 4.13

Jatkuu

Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio, €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja ylityön ansio		josta: työ-aikalisät	luontoisedut		josta: lisä- ja ylityön tunnit
Miehet	53 836	3 280	46	3 205	107	2	163,1	2,0	
D Teollisuus	21	
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	624	4 045	27	4 009	22	3	158,4	0,7	
J Rahoitustoiminta	23	
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	6 026	3 386	16	3 357	6	2	158,5	0,5	
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	33 227	3 291	64	3 195	164	1	165,6	2,9	
M Koulutus	13 014	3 196	14	3 154	2	1	158,7	0,4	
N Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut	554	2 933	112	2 803	402	5	169,8	4,7	
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	318	2 579	11	2 548	38	2	160	0,5	
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	29	

Taulukko 4.13

Jatkuu

Toimialan pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja ylityön ansio		josta: työ-aikalisät	luontoisedut		josta: lisä- ja ylityön tunnit
Naiset	50 157	2 665	13	2 645	23	1	159,1	0,4	
D Teollisuus	34	
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	521	2 991	8	2 982	13	2	157,8	0,2	
J Rahoitustoiminta	35	
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	7 594	2 630	4	2 621	3	1	158	0,1	
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	26 105	2 686	16	2 663	35	2	159,5	0,6	
M Koulutus	14 770	2 645	13	2 624	4	1	158,7	0,3	
N Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut	563	2 568	44	2 508	252	2	165,7	1,5	
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	510	2 471	3	2 453	27	0	158,6	0,1	
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	25	

1 Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.14

Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, sektorit yhteensä

Ammatin pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
		josta: lisä- ja ylityön ansio			josta: työaikalisät	luontoisedut	josta: lisä- ja ylityön tunnit		
Sukupuolet yhteensä	1 402 466	2 734 48	2 674 93	30	165,9	1,9			
0 Sotilaat	7 899	3 559 91	3 421 116	0	168,7	4,8			
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	58 383	4 788 12	4 770 8	169	161,3	0,4			
2 Erityisasiantuntijat	270 742	3 501 37	3 422 59	48	165,5	1,0			
3 Asiantuntijat	313 119	2 776 38	2 732 69	40	164,7	1,4			
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	126 344	2 275 27	2 246 28	21	162,8	1,3			
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	196 363	2 048 18	2 027 158	14	166,5	1,1			
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	7 159	1 948 21	1 920 96	1	165,5	1,3			
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	151 064	2 532 93	2 435 95	4	168,2	3,7			
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	148 103	2 524 112	2 410 200	2	169,3	4,8			
9 Muut työntekijät	113 588	1 978 49	1 923 97	4	167,2	2,4			
X Tuntematon	9 702	2 611 85	2 525 202	25	167,8	4,3			

Taulukko 4.14

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja ylityön ansio		josta: työ- aikalisät	luon- tois- edut		josta: lisä- ja ylityön tunnit
Miehet	701 473	3 035	74	2 946	100	41	166,9	2,9	
0 Sotilaat	7 613	3 589	93	3 448	110	0	168,7	4,9	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	37 039	5 259	13	5 237	7	221	161,6	0,4	
2 Erityisasiantuntijat	131 593	3 849	44	3 760	50	69	165,5	1,2	
3 Asiantuntijat	136 270	3 152	61	3 082	55	63	165,3	2,1	
4 Toimisto- ja asiakas- palvelutyöntekijät	27 456	2 480	60	2 418	79	23	166,0	2,6	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	42 347	2 345	38	2 300	199	31	166,7	1,9	
6 Maanviljelijät, metsä- työntekijät ym.	3 844	2 003	22	1 971	94	1	165,7	1,3	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	139 285	2 569	97	2 466	96	4	168,4	3,8	
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	115 773	2 616	128	2 486	208	2	170,0	5,4	
9 Muut työntekijät	54 080	2 180	83	2 086	100	5	168,3	3,9	
X Tunteaton	6 173	2 735	107	2 628	218	31	168,7	5,1	

Taulukko 4.14

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €		Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja ylityön ansio	josta: työaikalisät	luontoisedut	josta: lisä- ja ylityön tunnit	
Naiset	700 993	2 433	22	2 402	87	19	164,9	1,0
0 Sotilaat	286	2 762	47	2 707	261	0	168,3	2,8
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	21 344	3 972	10	3 958	9	79	160,8	0,4
2 Erityisasiantuntijat	139 149	3 172	30	3 102	66	29	165,4	0,9
3 Asiantuntijat	176 848	2 486	19	2 462	80	21	164,2	0,8
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	98 887	2 218	18	2 199	14	20	161,9	0,9
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	154 016	1 966	12	1 952	147	9	166,5	0,9
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 315	1 883	19	1 861	99	1	165,2	1,2
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	11 780	2 102	42	2 060	85	3	166,2	2,1
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	32 330	2 193	57	2 136	170	1	167,0	2,6
9 Muut työntekijät	59 508	1 795	18	1 775	95	4	166,2	1,0
X Tuntematon	3 529	2 393	47	2 345	174	14	166,1	2,9

¹ Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.15

Kokoikaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, yksityinen sektori

Ammatin pääluokka	Lukumaäärä	Kokonaisansio, €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
			josta: lisä- ja ylityön ansio		josta: työaikalisät	luontoiset		josta: lisä- ja ylityön tunnit	
Sukupuolet yhteensä	928 781	2 794	57	2 736	81	41	165,6	2,3	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	41 381	5 030	13	5 014	7	232	162,9	0,4	
2 Erytisasiantuntijat	121 965	3 770	35	3 732	12	90	163,0	1,0	
3 Asiantuntijat	212 079	2 944	41	2 901	30	57	164,5	1,4	
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	91 191	2 362	32	2 329	31	28	164,0	1,5	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	91 471	2 006	13	1 993	125	18	163,2	0,7	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 425	1 847	6	1 824	9	0	165,2	0,4	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	142 326	2 547	94	2 452	100	5	168,2	3,7	
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	143 747	2 532	112	2 419	202	2	169,3	4,8	
9 Muut työntekijät	73 733	2 035	65	1 967	95	5	167,3	3,1	
X Tunteamaton	9 463	2 615	87	2 528	206	25	168,0	4,4	

Taulukko 4.15

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
			josta: lisä- ja ylityön ansio		josta: työaikalisät	luontoisedut		josta: lisä- ja ylityön tunnit	
Miehet	565 852	3 017	79	2 936	92	50	166,8	3,1	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	28 874	5 414	14	5 395	6	278	163,1	0,4	
2 Erityisasiantuntijat	79 827	3 970	44	3 924	11	107	163,8	1,2	
3 Asiantuntijat	112 368	3 239	63	3 173	30	76	165,2	2,1	
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	22 530	2 565	62	2 501	86	28	166,5	2,8	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	27 691	2 255	26	2 229	103	46	164,0	1,3	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	761	2 044	3	2 010	5	1	165,1	0,2	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	131 061	2 585	98	2 485	101	5	168,4	3,9	
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	112 024	2 626	128	2 498	211	2	170,0	5,4	
9 Muut työntekijät	44 661	2 213	89	2 121	106	6	168,3	4,2	
X Tuntematon	6 055	2 742	108	2 634	221	32	168,8	5,2	

Taulukko 4.15

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja ylityön ansio			josta: työaikalisät	luontoisedut	josta: lisä- ja ylityön tunnit
Naiset	362 929	2 446	22	2 423	62	28	163,7	1,0	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	12 507	4 146	9	4 134	10	126	162,3	0,4	
2 Erityisasiantuntijat	42 138	3 391	20	3 370	14	58	161,6	0,7	
3 Asiantuntijat	99 710	2 613	17	2 595	31	36	163,7	0,7	
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	68 660	2 295	22	2 272	13	28	163,2	1,1	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	63 780	1 898	7	1 890	134	6	162,9	0,5	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	664	1 622	9	1 611	13	0	165,4	0,7	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	11 266	2 108	43	2 064	88	3	166,3	2,1	
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	31 723	2 198	57	2 141	171	1	167,0	2,6	
9 Muut työntekijät	29 072	1 761	28	1 730	79	2	165,9	1,5	
X Tuntematon	3 408	2 388	48	2 340	177	14	166,5	3,0	

1 Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.16

Kokoajaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, kuntasektori

Ammatin pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €		Säännöllisen työajan ansio ² , €			Kuukauden kokonaistyöaika	
			josta: lisä- ja ylityön ansio		josta: työaikalisät	luontoisedut		josta: lisä- ja ylityön tunnit
Sukupuolet yhteensä	369 692	2 513	31	2 447	133	10	167,9	1,2
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	11 619	3 947	11	3 925	13	20	157,3	0,3
2 Erityisasiantuntijat	108 459	3 272	47	3 130	132	19	171,1	1,3
3 Asiantuntijat	75 834	2 367	29	2 324	169	2	166,0	1,2
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	22 523	2 001	11	1 988	17	1	159,8	0,6
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	96 297	2 035	18	2 013	171	11	169,5	1,3
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	5 558	1 966	23	1 938	119	1	165,5	1,5
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	7 145	2 266	81	2 119	19	1	168,9	3,1
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	4 075	2 246	105	2 090	115	2	170,2	4,7
9 Muut työntekijät	37 945	1 867	19	1 836	103	4	167,0	1,0
X Tuntematon	237	2 459	27	2 424	47	9	159,4	1,1

Taulukko 4.16

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja ylityön ansio		josta: työ- aika- lisät	luon- tois- edut	josta: lisä- ja ylityön tunnit	
Miehet	81 785	2 991	58	2 847	150	9	170,1	2,1	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 026	4 544	11	4 514	18	26	155,2	0,3	
2 Erityisasiantuntijat	31 468	3 742	66	3 515	180	16	174,8	1,5	
3 Asiantuntijat	12 497	2 599	48	2 507	161	4	166,2	1,9	
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	2 603	1 988	32	1 948	49	2	163,9	1,7	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	8 135	2 365	51	2 286	356	5	173,5	2,7	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 998	1 986	26	1 955	118	1	165,9	1,6	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	6 737	2 285	85	2 130	19	1	169,1	3,3	
8 Prosessi- ja kuljetus-työntekijät	3 544	2 289	112	2 118	115	2	170,6	5,0	
9 Muut työntekijät	8 660	2 011	56	1 909	72	3	168,6	2,8	
X Tuntematon	117	2 388	45	2 334	25	3	163,1	1,9	

Taulukko 4.16

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €		Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
			josta: lisä- ja ylityön ansio		josta: työaikalisät	luontoisedut		josta: lisä- ja ylityön tunnit
Naiset	287 907	2 377	23	2 333	128	10	167,3	1,0
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	6 593	3 492	11	3 477	9	15	158,9	0,3
2 Erityisasiantuntijat	76 991	3 080	40	2 973	112	21	169,6	1,1
3 Asiantuntijat	63 337	2 322	25	2 288	170	2	166,0	1,1
4 Toimisto- ja asiakaspalvelu työntekijät	19 920	2 002	8	1 993	13	1	159,3	0,5
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	88 162	2 004	15	1 988	154	11	169,1	1,1
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 560	1 942	21	1 918	120	1	165,0	1,3
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	408	1 955	13	1 938	23	2	165,2	0,6
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	531	1 955	53	1 901	114	1	167,5	2,3
9 Muut työntekijät	29 285	1 824	8	1 814	112	5	166,5	0,5
X Tuntematon	120	2 528	10	2 511	68	15	155,8	0,3

¹ Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.17

Kokoajaisten palkansaajien kuukausiansioiden muodostuminen ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, valtiosektori

Ammatin pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €		Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
			josta: lisä- ja ylityön ansio		josta: työaikalisät	luontoisedut		josta: lisä- ja ylityön tunnit
Sukupuolet yhteensä	103 993	2 984	30	2 935	67	1	161,2	1,3
0 Sotilaat	7 899	3 559	91	3 421	116	0	168,7	4,8
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 383	4 741	10	4 714	0	8	157,8	0,2
2 Erityisasiantuntijat	40 318	3 304	13	3 271	2	1	157,9	0,3
3 Asiantuntijat	25 206	2 586	33	2 535	94	1	161,9	1,3
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	12 630	2 136	19	2 112	22	2	159,5	0,8
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	8 595	2 631	66	2 555	370	1	169,1	3,2
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	176	2 188	46	2 122	76	4	166,6	1,9
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	1 593	2 394	43	2 322	3	1	167,3	1,7
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	281	2 323	235	2 078	33	2	174,2	9,1
9 Muut työntekijät	1 910	1 993	25	1 955	51	2	166,8	1,2
X Tunteamaton	2

Taulukko 4.17

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €		Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
			josta: lisä- ja ylityön ansio		josta: työaikalisät	luontoisedut		josta: lisä- ja ylityön tunnit
Miehet	53 836	3 280	46	3 205	107	2	163,1	2,0
0 Sotilaat	7 613	3 589	93	3 448	110	0	168,7	4,9
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	3 139	4 975	8	4 942	0	10	157,8	0,2
2 Erityisasiantuntijat	20 298	3 540	13	3 499	2	2	157,9	0,3
3 Asiantuntijat	11 405	2 905	61	2 810	182	1	164,9	2,4
4 Toimisto- ja asiakas- palvelutyöntekijät	2 323	2 210	64	2 134	39	3	163,7	2,5
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	6 521	2 704	75	2 619	412	0	169,7	3,6
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	85	2 250	37	2 187	22	0	164,9	1,5
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	1 487	2 417	45	2 341	4	1	167,5	1,8
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	205	2 468	319	2 135	42	2	177,7	12,3
9 Muut työntekijät	759	2 116	37	2 047	42	2	167,3	1,7
X Tuntematon	1

Taulukko 4.17

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Lukumäärä	Kokonaisansio ¹ , €			Säännöllisen työajan ansio, €			Kuukauden kokonaistyöaika	
				josta: lisä- ja ylityön ansio			josta: työ-aika-lisät	luon-tois-edut	josta: lisä -ja ylityön tunnit
Naiset	50 157	2 665	13	2 645	23	1	159,1	0,4	
0 Sotilaat	286	2 762	47	2 707	261	0	168,3	2,8	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	2 244	4 415	11	4 393	0	5	157,9	0,3	
2 Erityisasiantuntijat	20 020	3 065	14	3 039	2	1	157,8	0,3	
3 Asiantuntijat	13 801	2 321	10	2 307	21	1	159,5	0,4	
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	10 307	2 120	9	2 107	19	2	158,6	0,4	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 074	2 401	40	2 353	237	2	167,1	2,0	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	91	2 130	55	2 062	126	8	168,1	2,3	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	106	2 068	10	2 054	2	0	165,2	0,3	
8 Prosessi- ja kuljetus-työntekijät	76	1 932	7	1 925	8	0	164,5	0,4	
9 Muut työntekijät	1 151	1 913	17	1 895	57	2	166,5	0,8	
X Tuntematon	1	

1 Kokonaisansio sisältää osin varallaolokorvaukset

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.18

Palkansaajien lukumäärät sekä tuntiansiot työsuhteen lajin, koko- ja osa-aikaisuuden ja työnantajasektorin mukaan vuonna 2007

Työsuhteen laji	Työnantajasektori			Kunta	Valtio	Yhteensä
	Yksityinen					
	A-B Alkutuotanto	C-F Teollisuus	G-Q Palvelualat			
LUKUMÄÄRÄ						
Yhteensä	1 534	420 406	657 448	421 752	112 556	1 613 696
Normaali palkkaus	1 521	406 992	603 574	374 740	110 170	1 496 997
– vakinainen	1 443	372 360	546 123	298 222	81 277	1 299 425
– määräaikainen	78	34 632	57 451	76 518	28 893	197 572
Muu palkkaus	13	13 414	53 874	47 012	2 386	116 699
– oppilas tai harjoittelija	9	6 216	8 316	939	1 117	16 597
– työllisyysvaroin	–	1 565	6 078	9 908	1 269	18 820
– muu	4	5 633	39 480	36 165	–	81 282
Kokoaikaiset	1 512	405 739	521 529	368 676	103 993	1 401 450
Normaali palkkaus	1 500	394 288	481 936	333 518	102 169	1 313 411
– vakinainen	1 424	361 088	446 906	269 884	76 608	1 155 909
– määräaikainen	76	33 201	35 030	63 634	25 561	157 502
Muu palkkaus	12	11 451	39 594	35 158	1 824	88 038
– oppilas tai harjoittelija	9	5 133	3 348	800	1 038	10 328
– työllisyysvaroin	–	1 458	2 979	3 554	786	8 777
– muu	3	4 859	33 267	30 804	–	68 933
Osa-aikaiset	20	10 790	106 362	53 076	8 563	178 811
Normaali palkkaus	19	9 598	95 765	41 222	8 001	154 606
– vakinainen	18	8 411	79 511	28 338	4 669	120 947
– määräaikainen	1	1 188	16 254	12 884	3 332	33 659
Muu palkkaus	1	1 191	10 597	11 854	562	24 205
– oppilas tai harjoittelija	–	748	4 717	139	79	5 684
– työllisyysvaroin	–	61	2 884	6 354	483	9 782
– muu	1	382	2 996	5 361	–	8 740
Tuntematon	1	3 878	29 556	–	–	33 435
Normaali palkkaus	1	3 105	25 873	–	–	28 980
– vakinainen	1	2 862	19 705	–	–	22 568
– määräaikainen	–	244	6 168	–	–	6 412
Muu palkkaus	–	772	3 683	–	–	4 455
– oppilas tai harjoittelija	–	334	251	–	–	585
– työllisyysvaroin	–	46	215	–	–	261
– muu	–	392	3 217	–	–	3 609

Taulukko 4.18

Jatkuu

Työsuhteen laji	Työnantajasektori			Kunta	Valtio	Yhteensä
	Yksityinen					
	A-B Alkutuotanto	C-F Teollisuus	G-Q Palvelualat			
TUNTIANSIO, €						
Yhteensä	18,44	17,13	15,78	14,97	18,41	16,11
Normaali palkkaus	18,50	17,26	15,88	15,29	18,57	16,31
– vakinainen	18,45	17,47	16,23	15,58	19,08	16,62
– määräaikainen	19,35	14,95	12,57	14,14	17,12	14,26
Muu palkkaus	..	13,42	14,61	12,47	11,07	13,54
– oppilas tai harjoittelija	..	11,78	10,67	9,82	10,56	11,03
– työllisyysvaroin	–	10,91	9,68	9,45	11,52	9,79
– muu	..	15,92	16,20	13,36	–	14,92
Kokoaikaiset	18,38	17,20	16,64	15,02	18,54	16,52
Normaali palkkaus	18,44	17,30	16,72	15,22	18,68	16,67
– vakinainen	18,38	17,51	17,04	15,52	19,18	16,97
– määräaikainen	19,48	15,07	12,66	13,96	17,17	14,43
Muu palkkaus	..	13,68	15,67	13,19	11,11	14,32
– oppilas tai harjoittelija	..	11,82	9,38	9,98	10,63	10,76
– työllisyysvaroin	–	10,98	10,01	9,70	11,75	10,20
– muu	..	16,46	16,81	13,67	–	15,38
Osa-aikaiset	..	16,25	12,75	14,62	16,74	13,71
Normaali palkkaus	..	16,76	12,87	15,86	17,15	14,13
– vakinainen	..	17,39	13,02	16,21	17,46	14,24
– määräaikainen	..	12,26	12,17	15,07	16,71	13,73
Muu palkkaus	..	12,14	11,63	10,33	10,95	11,00
– oppilas tai harjoittelija	–	11,86	11,56	8,88	9,67	11,51
– työllisyysvaroin	–	9,73	9,34	9,31	11,15	9,41
– muu	..	13,07	13,94	11,58	–	12,45
Tuntematon	..	12,99	11,36	–	–	11,55
Normaali palkkaus	..	13,38	11,30	–	–	11,52
– vakinainen	..	13,49	10,74	–	–	11,09
– määräaikainen	–	12,06	13,09	–	–	13,05
Muu palkkaus	–	11,44	11,82	–	–	11,76
– oppilas tai harjoittelija	–	10,99	10,99	–	–	10,99
– työllisyysvaroin	–	10,32	9,76	–	–	9,86
– muu	–	11,97	12,03	–	–	12,02

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.19

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot työsuhteen luonteen, sukupuolen ja työnantajasektorin mukaan vuonna 2007

Työsuhteen laji	Työnantajasektori			Kunta	Valtio	Yhteensä
	Yksityinen					
	A-B alkutuotanto	C-F teollisuus	G-Q palvelualat			
Lukumäärä						
Yhteensä	1 512	405 739	521 529	369 692	103 993	1 402 466
Normaali palkkaus	1 500	394 288	481 936	334 322	102 169	1 314 215
– vakinainen	1 424	361 088	446 906	270 407	76 608	1 156 432
– määräaikainen	76	33 201	35 030	63 915	25 561	157 783
Muu palkkaus	12	11 451	39 594	35 370	1 824	88 250
– oppilas tai harjoittelija	9	5 133	3 348	800	1 038	10 328
– työllisyysvaroin	–	1 458	2 979	3 560	786	8 783
– muu	3	4 859	33 267	31 010	–	69 139
Miehet						
Yhteensä	1 326	310 558	253 969	81 785	53 836	701 473
Normaali palkkaus	1 319	301 383	235 131	75 290	52 924	666 047
– vakinainen	1 270	277 200	221 666	62 786	40 920	603 841
– määräaikainen	49	24 183	13 465	12 504	12 004	62 206
Muu palkkaus	7	9 175	18 838	6 495	912	35 426
– oppilas tai harjoittelija	5	4 297	1 230	304	682	6 518
– työllisyysvaroin	–	1 043	1 226	1 483	230	3 982
– muu	2	3 834	16 381	4 708	–	24 926
Naiset						
Yhteensä	186	95 182	267 561	287 907	50 157	700 993
Normaali palkkaus	181	92 905	246 805	259 032	49 245	648 169
– vakinainen	154	83 888	225 240	207 621	35 688	552 592
– määräaikainen	27	9 017	21 564	51 411	13 557	95 577
Muu palkkaus	5	2 276	20 756	28 875	912	52 824
– oppilas tai harjoittelija	4	836	2 117	496	356	3 810
– työllisyysvaroin	–	415	1 753	2 077	556	4 801
– muu	1	1 025	16 885	26 302	–	44 213

Taulukko 4.19

Jatkuu

Työsuhteen laji	Työnantajasektori			Kunta	Valtio	Yhteensä
	Yksityinen					
	A-B alkutuotanto	C-F teollisuus	G-Q palvelualat			
Kuukausiansio, €						
Yhteensä	3 029	2 875	2 731	2 513	2 984	2 734
Normaali palkkaus	3 038	2 892	2 749	2 547	3 005	2 761
– vakinainen	3 028	2 926	2 801	2 598	3 097	2 813
– määräaikainen	3 222	2 523	2 084	2 334	2 730	2 383
Muu palkkaus	..	2 274	2 506	2 188	1 797	2 333
– oppilas tai harjoittelija	..	1 982	1 522	1 666	1 747	1 785
– työllisyysvaroin	–	1 837	1 648	1 591	1 863	1 675
– muu	..	2 713	2 681	2 270	–	2 499
Miehet						
Yhteensä	3 091	2 989	3 098	3 032	3 304	3 058
Normaali palkkaus	3 086	2 970	3 075	2 991	3 280	3 035
– vakinainen	3 062	3 021	3 150	3 097	3 418	3 103
– määräaikainen	3 855	2 625	2 239	2 705	2 914	2 614
Muu palkkaus	..	2 328	2 793	2 516	1 907	2 599
– oppilas tai harjoittelija	..	2 022	1 573	1 683	1 900	1 908
– työllisyysvaroin	–	1 899	1 707	1 566	1 931	1 718
– muu	..	2 788	2 966	2 868	–	2 920
Naiset						
Yhteensä	2 647	2 578	2 417	2 406	2 683	2 456
Normaali palkkaus	2 621	2 565	2 404	2 377	2 665	2 433
– vakinainen	2 747	2 613	2 458	2 447	2 728	2 495
– määräaikainen	..	2 250	1 987	2 243	2 567	2 232
Muu palkkaus	..	2 055	2 245	2 114	1 686	2 155
– oppilas tai harjoittelija	..	1 780	1 493	1 656	1 454	1 574
– työllisyysvaroin	–	1 681	1 606	1 609	1 835	1 640
– muu	..	2 431	2 405	2 163	–	2 261

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.20

Kokoikäisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot ammatin pääluokan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, sektorit yhteensä

Ammatin pääluokka	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Sukupuolet yhteensä lkm	1 402 466	12 215	211 034	328 309	408 076	375 915	66 719	197
0 Sotilaat	7 899	1	1 732	2 602	3 036	524	4	-
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	58 383	-	1 652	11 981	20 658	19 506	4 581	6
2 Erityisasiantuntijat	270 742	46	28 092	76 973	82 413	69 597	13 581	39
3 Asiantuntijat	313 119	285	44 190	83 214	93 578	78 427	13 416	10
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	126 344	605	17 021	23 468	38 767	39 537	6 944	2
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	196 363	2 279	36 453	42 116	54 923	52 973	7 611	7
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	7 159	164	1 004	1 426	2 381	1 827	353	3
7 Rakenn-, korj.- ja valmistustyöntekijät	151 064	3 413	30 631	31 329	40 068	39 112	6 462	49
8 Prosessi- ja kuljetus-työntekijät	148 103	2 072	28 317	33 000	40 832	37 588	6 276	19
9 Muut työntekijät	113 588	3 085	18 874	19 476	29 266	35 511	7 318	57
X Tuntematon	9 702	264	3 067	2 723	2 155	1 314	172	5
Miehet	701 473	7 642	118 629	179 262	194 935	168 306	32 582	117
0 Sotilaat	7 613	1	1 634	2 511	2 976	487	4	-
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	37 039	-	951	8 048	13 043	11 839	3 157	2
2 Erityisasiantuntijat	131 593	21	13 182	40 334	38 100	32 571	7 359	26
3 Asiantuntijat	136 270	113	20 360	40 260	37 893	31 323	6 316	6
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	27 456	225	5 135	6 480	7 960	6 448	1 207	2
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	42 347	395	10 756	12 469	10 661	7 303	762	1
6 Maanviljelijät, metsä-työntekijät ym.	3 844	74	494	737	1 305	1 032	200	2
7 Rakenn-, korj.- ja valmistustyöntekijät	139 285	3 134	28 604	28 932	36 640	35 916	6 021	37
8 Prosessi- ja kuljetus-työntekijät	115 773	1 633	23 370	26 453	32 096	27 458	4 743	19
9 Muut työntekijät	54 080	1 864	12 058	11 277	13 001	13 148	2 712	20
X Tuntematon	6 173	182	2 084	1 762	1 259	782	102	2

Taulukko 4.20

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Ikäryhmä							
	Yhteensä	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	X
Naiset	700 993	4 572	92 405	149 047	213 141	207 610	34 137	80
0 Sotilaat	286	-	98	91	60	37	-	-
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	21 344	-	701	3 934	7 615	7 667	1 424	4
2 Erityisasiantuntijat	139 149	25	14 910	36 640	44 312	37 027	6 222	13
3 Asiantuntijat	176 848	171	23 830	42 954	55 685	47 104	7 101	4
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	98 887	380	11 886	16 988	30 807	33 089	5 737	-
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	154 016	1 884	25 698	29 648	44 262	45 670	6 849	6
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 315	90	511	689	1 076	795	154	1
7 Rakenn-, korj- ja valmistustyöntekijät	11 780	279	2 026	2 397	3 428	3 196	441	12
8 Prosessi- ja kuljetus-työntekijät	32 330	439	4 947	6 547	8 736	10 129	1 533	-
9 Muut työntekijät	59 508	1 221	6 816	8 199	16 265	22 364	4 606	37
X Tuntematon	3 529	82	983	961	896	532	71	4
Sukupuolet yhteensä kuukausiansio, €	2 734	1 657	2 258	2 786	2 869	2 819	2 885	2 193
0 Sotilaat	3 559	..	3 047	3 603	3 717	4 109	..	-
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4 788	-	2 971	4 508	4 991	4 871	4 912	..
2 Erityisasiantuntijat	3 501	1 454	2 682	3 367	3 653	3 734	3 849	3 385
3 Asiantuntijat	2 776	1 514	2 404	2 820	2 866	2 825	2 834	..
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	2 275	1 566	2 056	2 323	2 318	2 305	2 295	..
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 048	1 680	1 891	2 054	2 104	2 108	2 043	..
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 948	1 212	1 798	1 997	2 001	1 972	2 040	..
7 Rakenn-, korj- ja valmistustyöntekijät	2 532	1 741	2 298	2 581	2 638	2 628	2 589	2 116
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 524	1 852	2 341	2 586	2 594	2 572	2 491	..
9 Muut työntekijät	1 978	1 460	1 890	2 043	2 011	2 004	1 997	1 498
X Tuntematon	2 611	1 803	2 172	2 783	2 900	2 934	2 899	..

Taulukko 4.20

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Ikäryhmä							
	Yhteensä	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	X
Miehet	3 035	1 705	2 389	3 061	3 240	3 228	3 320	2 468
0 Sotilaat	3 589	..	3 067	3 631	3 736	4 211	..	-
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 259	-	3 253	4 888	5 509	5 403	5 226	..
2 Erityisasiantuntijat	3 849	..	2 835	3 667	4 068	4 137	4 263	..
3 Asiantuntijat	3 152	1 434	2 592	3 165	3 324	3 282	3 232	..
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	2 480	1 593	2 148	2 612	2 558	2 532	2 560	..
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 345	1 596	2 051	2 384	2 486	2 534	2 480	..
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 003	1 258	1 834	2 097	2 034	2 010	2 126	..
7 Rakenn-, korj- ja valmistustyöntekijät	2 569	1 754	2 320	2 616	2 684	2 673	2 624	2 287
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 616	1 870	2 391	2 670	2 696	2 711	2 589	..
9 Muut työntekijät	2 180	1 544	2 017	2 230	2 262	2 283	2 231	..
X Tuntematon	2 735	1 756	2 224	2 940	3 138	3 157	3 242	..
Naiset	2 433	1 576	2 089	2 456	2 528	2 486	2 470	1 790
0 Sotilaat	2 762	-	2 710	2 815	2 767	2 758	-	-
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	3 972	-	2 588	3 732	4 103	4 048	4 216	..
2 Erityisasiantuntijat	3 172	..	2 547	3 036	3 297	3 380	3 359	..
3 Asiantuntijat	2 486	1 566	2 243	2 497	2 554	2 522	2 479	..
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	2 218	1 550	2 016	2 213	2 257	2 261	2 239	-
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	1 966	1 697	1 824	1 916	2 012	2 040	1 994	..
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 883	1 174	1 763	1 891	1 961	1 922	1 928	..
7 Rakenn-, korj- ja valmistustyöntekijät	2 102	1 598	1 992	2 155	2 149	2 127	2 116	..
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 193	1 786	2 105	2 247	2 221	2 195	2 190	-
9 Muut työntekijät	1 795	1 331	1 663	1 785	1 810	1 840	1 860	1 430
X Tuntematon	2 393	1 907	2 062	2 497	2 566	2 606	2 404	..

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.21

Kokoikäisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot ammatin pääluokan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, yksityinen sektori

Ammatin pääluokka	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Sukupuolet yhteensä lkm	928 781	11 124	163 226	233 790	259 820	221 466	39 175	179
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	41 381	—	1 509	10 228	15 491	11 860	2 289	5
2 Erityisasiantuntijat	121 965	16	13 413	40 165	36 865	26 023	5 450	32
3 Asiantuntijat	212 079	235	32 133	61 979	61 491	47 728	8 506	8
4 Toimisto- ja asiakas- palvelutyöntekijät	91 191	570	14 990	19 056	26 771	25 533	4 269	2
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	91 471	1 671	23 438	22 321	22 638	18 431	2 967	4
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 425	99	359	261	355	260	90	—
7 Rakenn-, korj- ja valmistustyöntekijät	142 326	3 367	29 995	30 179	37 309	35 616	5 811	49
8 Prosessi- ja kuljetus- työntekijät	143 747	2 058	28 065	32 334	39 405	35 947	5 920	19
9 Muut työntekijät	73 733	2 855	16 303	14 582	17 412	18 813	3 711	56
X Tunteaton	9 463	252	3 020	2 684	2 084	1 256	161	4
Miehet	565 852	7 366	104 212	148 477	154 037	127 646	24 007	107
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	28 874	—	906	7 248	10 782	8 147	1 791	1
2 Erityisasiantuntijat	79 827	13	8 605	27 193	23 184	16 921	3 891	20
3 Asiantuntijat	112 368	93	17 571	34 981	30 757	24 082	4 879	6
4 Toimisto- ja asiakas- palvelutyöntekijät	22 530	214	4 625	5 553	6 417	4 899	821	2
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	27 691	349	7 880	7 921	6 565	4 370	606	—
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	761	34	194	153	196	119	65	—
7 Rakenn-, korj- ja valmistustyöntekijät	131 061	3 091	27 998	27 855	34 037	32 619	5 423	37
8 Prosessi- ja kuljetus- työntekijät	112 024	1 619	23 168	25 876	30 847	26 060	4 434	19
9 Muut työntekijät	44 661	1 781	11 215	9 957	10 013	9 673	2 002	20
X Tunteaton	6 055	172	2 049	1 741	1 238	757	96	2

Taulukko 4.21

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Ikäryhmä							
	Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	X
Naiset	362 929	3 757	59 014	85 313	105 783	93 821	15 168	72
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	12 507	–	603	2 981	4 709	3 713	498	4
2 Erityisasiantuntijat	42 138	3	4 808	12 973	13 680	9 103	1 559	12
3 Asiantuntijat	99 710	141	14 562	26 998	30 734	23 646	3 628	2
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	68 660	356	10 365	13 503	20 354	20 634	3 448	–
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	63 780	1 322	15 559	14 401	16 073	14 061	2 361	4
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	664	65	166	108	159	141	26	–
7 Rakenn-, korj.- ja valmistustyöntekijät	11 266	276	1 996	2 324	3 272	2 997	388	12
8 Prosessi- ja kuljetus-työntekijät	31 723	439	4 897	6 458	8 558	9 886	1 486	–
9 Muut työntekijät	29 072	1 074	5 088	4 625	7 399	9 141	1 709	36
X Tunteaton	3 408	80	971	943	846	499	66	3
Sukupuolet yhteensä kuukausiansio, €	2 794	1 656	2 272	2 876	2 989	2 902	2 904	2 156
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 030	–	2 985	4 655	5 315	5 234	5 084	..
2 Erityisasiantuntijat	3 770	..	2 865	3 697	4 000	3 993	3 929	3 348
3 Asiantuntijat	2 944	1 543	2 485	2 972	3 076	3 039	3 035	..
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	2 362	1 566	2 089	2 395	2 433	2 429	2 428	..
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 006	1 636	1 854	2 043	2 086	2 082	2 061	..
6 Maanviljelijät, metsä-työntekijät ym.	1 847	1 112	1 825	2 143	1 802	1 831	2 111	–
7 Rakenn-, korj.- ja valmistustyöntekijät	2 547	1 744	2 302	2 591	2 661	2 660	2 627	2 116
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 532	1 854	2 343	2 593	2 606	2 585	2 508	..
9 Muut työntekijät	2 035	1 453	1 920	2 117	2 098	2 096	2 068	1 495
X Tunteaton	2 615	1 819	2 176	2 786	2 914	2 941	2 838	..

Taulukko 4.21

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Miehet	3 017	1 712	2 390	3 086	3 261	3 198	3 198	2 420
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 414	–	3 256	4 975	5 725	5 666	5 258	..
2 Erityisasiantuntijat	3 970	..	2 980	3 867	4 253	4 212	4 155	..
3 Asiantuntijat	3 239	1 434	2 653	3 241	3 432	3 401	3 352	..
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	2 565	1 594	2 182	2 698	2 658	2 661	2 767	..
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 255	1 599	1 968	2 291	2 419	2 476	2 524	–
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 044	1 112	1 912	2 454	1 914	2 078	2 293	–
7 Rakenn-, korj.- ja valmistustyöntekijät	2 585	1 756	2 324	2 627	2 710	2 708	2 661	2 287
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 626	1 872	2 393	2 679	2 712	2 730	2 612	..
9 Muut työntekijät	2 213	1 546	2 036	2 265	2 324	2 360	2 286	..
X Tuntematon	2 742	1 769	2 231	2 942	3 149	3 177	3 141	..
Naiset	2 446	1 547	2 064	2 511	2 593	2 500	2 440	1 764
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4 146	–	2 578	3 875	4 377	4 286	4 457	..
2 Erityisasiantuntijat	3 391	..	2 660	3 340	3 570	3 587	3 364	..
3 Asiantuntijat	2 613	1 616	2 282	2 624	2 720	2 671	2 610	..
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	2 295	1 548	2 048	2 270	2 362	2 374	2 347	–
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	1 898	1 646	1 797	1 906	1 950	1 960	1 942	..
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 622	1 111	1 725	1 703	1 663	1 624	..	–
7 Rakenn-, korj.- ja valmistustyöntekijät	2 108	1 601	1 994	2 161	2 152	2 138	2 146	..
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 198	1 786	2 108	2 250	2 226	2 201	2 200	–
9 Muut työntekijät	1 761	1 301	1 665	1 800	1 792	1 816	1 813	1 423
X Tuntematon	2 388	1 925	2 061	2 499	2 571	2 584	2 396	..

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.22

Kokoikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot ammatin pääluokan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, kuntasektori

Ammatin pääluokka	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Sukupuolet yhteensä lkm	369 692	1 045	34 805	70 924	117 293	124 985	20 625	15
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	11 619	–	106	1 215	3 569	5 393	1 336	–
2 Erityisasiantuntijat	108 459	29	9 411	25 811	34 710	33 318	5 175	5
3 Asiantuntijat	75 834	44	9 317	16 878	24 131	22 203	3 259	2
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	22 523	20	999	2 627	7 832	9 307	1 738	–
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	96 297	601	11 098	17 023	30 197	32 843	4 532	3
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	5 558	63	621	1 121	1 966	1 530	254	3
7 Rakenn-, korj.- ja valmistustyöntekijät	7 145	43	511	928	2 208	2 892	563	–
8 Prosessi- ja kuljetus-työntekijät	4 075	13	239	624	1 337	1 529	333	–
9 Muut työntekijät	37 945	220	2 456	4 658	11 274	15 912	3 424	1
X Tuntematon	237	12	47	39	69	58	11	1
Miehet	81 785	255	6 679	17 246	25 058	27 315	5 225	7
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 026	–	28	520	1 380	2 407	691	–
2 Erityisasiantuntijat	31 468	7	2 031	7 520	9 617	10 455	1 834	4
3 Asiantuntijat	12 497	18	1 239	3 039	3 590	3 814	797	–
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	2 603	7	248	534	782	821	211	–
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	8 135	43	1 340	2 409	2 575	1 667	100	1
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 998	39	295	565	1 077	890	130	2
7 Rakenn-, korj.- ja valmistustyöntekijät	6 737	40	482	869	2 080	2 746	520	–
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	3 544	13	193	544	1 180	1 320	294	–
9 Muut työntekijät	8 660	78	788	1 225	2 757	3 170	642	–
X Tuntematon	117	10	35	21	20	25	6	–

Taulukko 4.22

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Ikäryhmä							X
	Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Naiset	287 907	790	28 126	53 678	92 235	97 670	15 400	8
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	6 593	–	78	695	2 189	2 986	645	–
2 Erityisasiantuntijat	76 991	22	7 380	18 291	25 093	22 863	3 341	1
3 Asiantuntijat	63 337	26	8 078	13 839	20 541	18 389	2 462	2
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	19 920	13	751	2 093	7 050	8 486	1 527	–
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	88 162	558	9 758	14 614	27 622	31 176	4 432	2
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 560	24	326	556	889	640	124	1
7 Rakenn-, korj- ja valmistustyöntekijät	408	3	29	59	128	146	43	–
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	531	–	46	80	157	209	39	–
9 Muut työntekijät	29 285	142	1 668	3 433	8 517	12 742	2 782	1
X Tuntematon	120	2	12	18	49	33	5	1
Sukupuolet yhteensä kuukausiansio, €	2 513	1 660	2 153	2 463	2 550	2 594	2 632	..
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	3 947	–	2 638	3 489	3 795	4 075	4 361	–
2 Erityisasiantuntijat	3 272	..	2 613	3 038	3 344	3 514	3 611	..
3 Asiantuntijat	2 367	1 327	2 199	2 326	2 394	2 433	2 432	..
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	2 001	..	1 782	1 927	2 004	2 035	2 042	–
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 035	1 799	1 884	1 965	2 073	2 093	2 022	..
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 966	1 360	1 776	1 958	2 029	1 989	1 998	..
7 Rakenn-, korj- ja valmistustyöntekijät	2 266	1 543	2 080	2 308	2 293	2 279	2 249	–
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 246	..	2 077	2 231	2 258	2 281	2 210	–
9 Muut työntekijät	1 867	1 531	1 690	1 812	1 876	1 896	1 921	..
X Tuntematon	2 459	..	1 868	2 597	2 502	2 781

Taulukko 4.22

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Miehet	2 991	1 498	2 270	2 837	3 008	3 195	3 347	..
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4 544	–	..	4 016	4 348	4 687	4 899	–
2 Erityisasiantuntijat	3 742	..	2 796	3 408	3 806	4 018	4 250	..
3 Asiantuntijat	2 599	..	2 174	2 523	2 645	2 731	2 744	–
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	1 988	..	1 813	1 957	2 005	2 032	2 054	–
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 365	1 550	2 128	2 350	2 451	2 471	2 223	..
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 986	1 375	1 783	1 996	2 050	1 993	2 019	..
7 Rakenn-, korj- ja valmistustyöntekijät	2 285	1 565	2 095	2 331	2 308	2 297	2 279	–
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 289	..	2 127	2 264	2 293	2 335	2 254	–
9 Muut työntekijät	2 011	1 501	1 767	1 958	2 046	2 064	2 068	..
X Tuntematon	2 388	..	1 799	–
Naiset	2 377	1 713	2 126	2 343	2 426	2 426	2 389	..
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	3 492	–	2 503	3 094	3 446	3 581	3 783	–
2 Erityisasiantuntijat	3 080	..	2 562	2 886	3 167	3 283	3 260	..
3 Asiantuntijat	2 322	..	2 203	2 283	2 351	2 371	2 330	..
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	2 002	..	1 771	1 919	2 004	2 035	2 041	–
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 004	1 818	1 851	1 901	2 038	2 072	2 018	..
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 942	..	1 769	1 920	2 004	1 982	1 976	..
7 Rakenn-, korj- ja valmistustyöntekijät	1 955	1 957	2 052	1 931	1 891	–
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	1 955	–	1 869	2 011	1 994	1 939	1 875	–
9 Muut työntekijät	1 824	1 548	1 653	1 760	1 821	1 854	1 888	..
X Tuntematon	2 528	2 506	2 944

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.23

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot ammatin pääluokan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, valtiosektori

Ammatin pääluokka	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Sukupuolet yhteensä lkm	103 993	46	13 003	23 595	30 963	29 464	6 919	3
0 Sotilaat	7 899	1	1 732	2 602	3 036	524	4	-
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 383	-	37	538	1 598	2 253	956	1
2 Erityisasiantuntijat	40 318	1	5 268	10 997	10 838	10 256	2 956	2
3 Asiantuntijat	25 206	6	2 740	4 357	7 956	8 496	1 651	-
4 Toimisto- ja asiakas- palvelutyöntekijät	12 630	15	1 032	1 785	4 164	4 697	937	-
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	8 595	7	1 917	2 772	2 088	1 699	112	-
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	176	2	24	44	60	37	9	-
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	1 593	3	125	222	551	604	88	-
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	281	1	13	42	90	112	23	-
9 Muut työntekijät	1 910	10	115	236	580	786	183	-
X Tunteamaton	2	-	-	-	2	-	-	-
Miehet	53 836	21	7 738	13 539	15 840	13 345	3 350	3
0 Sotilaat	7 613	1	1 634	2 511	2 976	487	4	-
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	3 139	-	17	280	881	1 285	675	1
2 Erityisasiantuntijat	20 298	1	2 546	5 621	5 299	5 195	1 634	2
3 Asiantuntijat	11 405	2	1 550	2 240	3 546	3 427	640	-
4 Toimisto- ja asiakas- palvelutyöntekijät	2 323	4	262	393	761	728	175	-
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	6 521	3	1 536	2 139	1 521	1 266	56	-
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	85	1	5	19	32	23	5	-
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	1 487	3	124	208	523	551	78	-
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	205	1	9	33	69	78	15	-
9 Muut työntekijät	759	5	55	95	231	305	68	-
X Tunteamaton	1	-	-	-	1	-	-	-

Taulukko 4.23

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Naiset	50 157	25	5 265	10 056	15 123	16 119	3 569	
0 Sotilaat	286	–	98	91	60	37	–	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	2 244	–	20	258	717	968	281	
2 Erityisasiantuntijat	20 020	–	2 722	5 376	5 539	5 061	1 322	
3 Asiantuntijat	13 801	4	1 190	2 117	4 410	5 069	1 011	
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	10 307	11	770	1 392	3 403	3 969	762	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 074	4	381	633	567	433	56	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	91	1	19	25	28	14	4	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	106	–	1	14	28	53	10	
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	76	–	4	9	21	34	8	
9 Muut työntekijät	1 151	5	60	141	349	481	115	
X Tunteaton	1	–	–	–	1	–	–	
Sukupuolet yhteensä kuukausiansio, €	2 984	1	2 358	2 862	3 066	3 144	3 531	..
0 Sotilaat	3 559	..	3 047	3 603	3 717	4 109	..	–
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4 741	–	3 365	4 033	4 522	4 863	5 272	..
2 Erityisasiantuntijat	3 304	..	2 341	2 934	3 463	3 792	4 118	..
3 Asiantuntijat	2 586	..	2 157	2 574	2 673	2 648	2 587	–
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	2 136	..	1 836	2 140	2 172	2 167	2 154	–
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 631	..	2 379	2 702	2 734	2 693	2 375	–
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 188	2 119	2 264	2 254	..	–
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	2 394	..	2 260	2 333	2 453	2 414	2 251	–
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 323	2 493	2 383	2 253	..	–
9 Muut työntekijät	1 993	..	1 820	1 994	2 020	2 005	1 985	–
X Tunteaton	..	–	–	–	..	–	–	–

Taulukko 4.23

Jatkuu

Ammatin pääluokka	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Miehet	3 280	..	2 481	3 064	3 411	3 592	4 150	..
0 Sotilaat	3 589	..	3 067	3 631	3 736	4 211	..	–
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4 975	–	..	4 258	4 692	5 081	5 477	..
2 Erityisasiantuntijat	3 540	..	2 378	3 050	3 732	4 131	4 536	..
3 Asiantuntijat	2 905	..	2 240	2 857	3 080	3 054	2 928	–
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	2 210	..	1 858	2 276	2 283	2 232	2 202	–
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 704	..	2 410	2 763	2 836	2 817	2 452	–
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 250	2 242	–
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	2 417	..	2 263	2 358	2 465	2 450	2 297	–
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	2 468	2 596	2 521	2 399	..	–
9 Muut työntekijät	2 116	..	1 841	2 117	2 159	2 133	2 151	–
X Tuntematon	..	–	–	–	..	–	–	–
Naiset	2 665	..	2 178	2 590	2 705	2 772	2 949	
0 Sotilaat	2 762	–	2 710	2 815	2 767	2 758	–	
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	4 415	–	..	3 789	4 312	4 575	4 780	
2 Erityisasiantuntijat	3 065	–	2 306	2 814	3 206	3 444	3 603	
3 Asiantuntijat	2 321	..	2 048	2 274	2 347	2 374	2 371	
4 Toimisto- ja asiakas-palvelutyöntekijät	2 120	..	1 829	2 101	2 148	2 155	2 143	
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 401	..	2 255	2 493	2 461	2 332	2 298	
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 130	
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	2 068	–	2 048	..	
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	1 932	–	1 918	..	
9 Muut työntekijät	1 913	..	1 801	1 911	1 928	1 924	1 887	
X Tuntematon	..	–	–	–	..	–	–	

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.24

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusasteen, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, sektorit yhteensä

Sukupuoli	Koulutusaste	Ikäryhmä							
		Yhteensä	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	X
Sukupuolet yhteensä lkm		1 402 466	12 215	211 034	328 309	408 076	375 915	66 719	197
2	Ylempi perusaste	211 003	12 122	26 505	30 364	44 514	76 790	20 581	127
3	Keskiaste	599 197	93	128 018	128 525	173 203	149 114	20 209	36
5	Alin korkea-aste	240 893	–	1 829	53 831	96 852	76 907	11 459	15
6	Alempi korkeakouluaste	166 614	–	37 648	55 268	35 245	32 842	5 605	4
7	Ylempi korkeakouluaste	166 618	–	16 853	56 305	51 902	34 547	7 002	9
8	Tutkijakoulutusaste	18 140	–	181	4 015	6 360	5 716	1 863	6
Miehet		701 473	7 642	118 629	179 262	194 935	168 306	32 582	117
2	Ylempi perusaste	121 877	7 604	18 675	20 851	26 628	37 963	10 093	64
3	Keskiaste	324 404	38	78 215	80 085	89 840	67 034	9 167	26
5	Alin korkea-aste	85 259	–	864	20 745	32 816	26 015	4 806	14
6	Alempi korkeakouluaste	79 938	–	13 484	27 902	18 203	17 009	3 340	–
7	Ylempi korkeakouluaste	78 651	–	7 275	27 202	23 672	16 645	3 848	8
8	Tutkijakoulutusaste	11 342	–	116	2 475	3 777	3 640	1 329	6
Naiset		700 993	4 572	92 405	149 047	213 141	207 610	34 137	80
2	Ylempi perusaste	89 126	4 518	7 830	9 513	17 886	38 827	10 488	63
3	Keskiaste	274 793	55	49 803	48 439	83 363	82 080	11 042	10
5	Alin korkea-aste	155 634	–	965	33 086	64 037	50 892	6 654	1
6	Alempi korkeakouluaste	86 675	–	24 164	27 366	17 042	15 833	2 266	4
7	Ylempi korkeakouluaste	87 967	–	9 578	29 103	28 230	17 902	3 154	1
8	Tutkijakoulutusaste	6 797	–	65	1 540	2 583	2 075	534	–

Taulukko 4.24
Jatkuu

Sukupuoli Koulutusaste	Ikäryhmä							X
	Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Sukupuolet yhteensä								
kuukausiansio, €	2 734	1 657	2 258	2 786	2 869	2 819	2 885	2 193
2 Ylempi perusaste	2 322	1 655	2 095	2 468	2 427	2 376	2 367	1 935
3 Keskiaste	2 394	1 877	2 163	2 475	2 468	2 432	2 420	1 697
5 Alin korkea-aste	2 767	–	2 372	2 626	2 808	2 803	2 891	..
6 Alempi korkeakouluaste	3 036	–	2 377	2 891	3 315	3 618	3 724	..
7 Ylempi korkeakouluaste	3 920	–	2 950	3 636	4 174	4 369	4 440	..
8 Tutkijakoulutusaste	4 672	–	3 243	3 930	4 639	5 091	5 241	..
Miehet	3 035	1 705	2 389	3 061	3 240	3 228	3 320	2 468
2 Ylempi perusaste	2 525	1 703	2 200	2 651	2 645	2 662	2 661	2 098
3 Keskiaste	2 644	2 035	2 310	2 714	2 772	2 769	2 740	..
5 Alin korkea-aste	3 291	–	2 689	3 072	3 383	3 355	3 363	..
6 Alempi korkeakouluaste	3 533	–	2 668	3 317	3 901	4 062	4 140	–
7 Ylempi korkeakouluaste	4 379	–	3 163	4 033	4 725	4 858	4 921	..
8 Tutkijakoulutusaste	4 899	–	3 421	4 077	4 866	5 336	5 464	..
Naiset	2 433	1 576	2 089	2 456	2 528	2 486	2 470	1 790
2 Ylempi perusaste	2 044	1 574	1 845	2 069	2 103	2 095	2 084	1 772
3 Keskiaste	2 098	1 767	1 931	2 081	2 141	2 157	2 155	..
5 Alin korkea-aste	2 480	–	2 089	2 346	2 514	2 521	2 551	..
6 Alempi korkeakouluaste	2 577	–	2 215	2 457	2 690	3 142	3 110	..
7 Ylempi korkeakouluaste	3 510	–	2 788	3 265	3 713	3 914	3 853	..
8 Tutkijakoulutusaste	4 293	–	2 926	3 693	4 307	4 662	4 684	–

Lähde: Palkkarakennettilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.25

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusasteen, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, yksityinen sektori

Sukupuoli	Koulutusaste	Yhteensä	Ikäryhmä						X
			10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Sukupuolet yhteensä lkm		928 781	11 124	163 226	233 790	259 820	221 466	39 175	179
2	Ylempi perusaste	169 865	11 042	23 489	26 264	36 227	58 076	14 647	120
3	Keskiaste	424 526	82	103 876	99 354	117 192	91 798	12 192	33
5	Alin korkea-aste	144 207	–	1 205	36 451	59 407	40 690	6 441	13
6	Alempi korkeakouluaste	107 304	–	25 839	40 040	21 651	16 635	3 133	4
7	Ylempi korkeakouluaste	78 550	–	8 772	30 419	23 754	13 141	2 458	6
8	Tutkijakoulutusaste	4 328	–	45	1 261	1 589	1 127	304	3
Miehet		565 852	7 366	104 212	148 477	154 037	127 646	24 007	107
2	Ylempi perusaste	109 044	7 329	17 480	19 069	23 511	33 045	8 549	62
3	Keskiaste	279 087	37	69 816	70 310	75 769	55 555	7 577	24
5	Alin korkea-aste	64 391	–	548	16 190	25 013	18 964	3 664	13
6	Alempi korkeakouluaste	63 834	–	11 673	23 997	14 770	11 088	2 306	–
7	Ylempi korkeakouluaste	46 517	–	4 665	18 058	13 897	8 211	1 679	6
8	Tutkijakoulutusaste	2 977	–	30	851	1 078	783	233	3
Naiset		362 929	3 757	59 014	85 313	105 783	93 821	15 168	72
2	Ylempi perusaste	60 821	3 713	6 009	7 195	12 716	25 031	6 098	58
3	Keskiaste	145 439	45	34 060	29 043	41 423	36 243	4 615	9
5	Alin korkea-aste	79 816	–	657	20 261	34 395	21 726	2 778	–
6	Alempi korkeakouluaste	43 469	–	14 166	16 043	6 881	5 547	828	4
7	Ylempi korkeakouluaste	32 033	–	4 107	12 361	9 857	4 930	779	–
8	Tutkijakoulutusaste	1 350	–	15	410	511	343	71	–

Taulukko 4.25

Jatkuu

Sukupuoli Koulutusaste	Ikäryhmä							X
	Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Sukupuolet yhteensä								
kuukausiansio, €	2 794	1 656	2 272	2 876	2 989	2 902	2 904	2 156
2 Ylempi perusaste	2 392	1 654	2 122	2 530	2 506	2 484	2 488	1 946
3 Keskiaste	2 500	1 879	2 191	2 576	2 618	2 605	2 594	1 701
5 Alin korkea-aste	2 959	–	2 284	2 740	3 019	3 059	3 143	..
6 Alempi korkeakouluaste	3 227	–	2 444	3 077	3 694	4 034	4 074	..
7 Ylempi korkeakouluaste	4 254	–	3 128	3 997	4 711	4 718	4 552	..
8 Tutkijakoulutusaste	4 745	–	3 627	4 311	4 834	5 096	4 976	..
Miehet	3 017	1 712	2 390	3 086	3 261	3 198	3 198	2 420
2 Ylempi perusaste	2 556	1 710	2 213	2 682	2 687	2 717	2 720	2 088
3 Keskiaste	2 681	2 035	2 319	2 745	2 826	2 839	2 805	..
5 Alin korkea-aste	3 399	–	2 511	3 139	3 502	3 498	3 475	..
6 Alempi korkeakouluaste	3 620	–	2 695	3 403	4 045	4 342	4 366	–
7 Ylempi korkeakouluaste	4 638	–	3 333	4 309	5 190	5 114	4 908	..
8 Tutkijakoulutusaste	4 973	–	3 827	4 479	5 076	5 334	5 262	..
Naiset	2 446	1 547	2 064	2 511	2 593	2 500	2 440	1 764
2 Ylempi perusaste	2 097	1 544	1 856	2 128	2 169	2 176	2 163	1 795
3 Keskiaste	2 153	1 749	1 928	2 166	2 238	2 246	2 248	..
5 Alin korkea-aste	2 604	–	2 094	2 421	2 668	2 677	2 706	–
6 Alempi korkeakouluaste	2 649	–	2 237	2 591	2 941	3 417	3 259	..
7 Ylempi korkeakouluaste	3 696	–	2 895	3 542	4 034	4 060	3 784	–
8 Tutkijakoulutusaste	4 244	–	..	3 962	4 321	4 554	4 036	–

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.26

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusasteen, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, kuntasektori

Koulutusaste	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Sukupuolet yhteensä lkm	369 692	1 045	34 805	70 924	117 293	124 985	20 625	15
2 Ylempi perusaste	33 877	1 035	2 267	3 156	6 801	15 723	4 889	6
3 Keskiaste	146 231	10	17 705	23 680	48 039	49 955	6 839	3
5 Alin korkea-aste	73 860	–	291	12 903	28 222	28 522	3 920	2
6 Alempi korkeakouluaste	49 862	–	10 072	12 751	11 461	13 741	1 837	–
7 Ylempi korkeakouluaste	61 765	–	4 439	17 760	21 354	15 472	2 737	3
8 Tutkijakoulutusaste	4 097	–	31	674	1 416	1 572	403	1
Miehet	81 785	255	6 679	17 246	25 058	27 315	5 225	7
2 Ylempi perusaste	9 676	255	696	1 176	2 401	3 971	1 176	1
3 Keskiaste	28 823	–	3 946	5 868	9 525	8 297	1 185	2
5 Alin korkea-aste	10 564	–	33	2 022	3 665	4 092	751	1
6 Alempi korkeakouluaste	11 675	–	1 133	2 681	2 348	4 769	744	–
7 Ylempi korkeakouluaste	18 900	–	850	5 169	6 452	5 307	1 120	2
8 Tutkijakoulutusaste	2 147	–	21	330	667	879	249	1
Naiset	287 907	790	28 126	53 678	92 235	97 670	15 400	8
2 Ylempi perusaste	24 201	780	1 571	1 980	4 400	11 752	3 713	5
3 Keskiaste	117 408	10	13 759	17 812	38 514	41 658	5 654	1
5 Alin korkea-aste	63 296	–	258	10 881	24 557	24 430	3 169	1
6 Alempi korkeakouluaste	38 187	–	8 939	10 070	9 113	8 972	1 093	–
7 Ylempi korkeakouluaste	42 865	–	3 589	12 591	14 902	10 165	1 617	1
8 Tutkijakoulutusaste	1 950	–	10	344	749	693	154	–

Taulukko 4.26

Jatkuu

Koulutusaste	Yhteensä	Ikäryhmä					X	
		10–19	20–29	30–39	40–49	50–59		60–69
Sukupuolet yhteensä								
kuukausiansio, €	2 513	1 660	2 153	2 463	2 550	2 594	2 632	..
2 Ylempi perusaste	1 960	1 659	1 797	1 931	1 991	1 982	2 006	..
3 Keskiaste	2 069	..	1 965	2 012	2 083	2 114	2 117	..
5 Alin korkea-aste	2 405	–	2 070	2 263	2 388	2 473	2 538	..
6 Alempi korkeakouluaste	2 659	–	2 212	2 355	2 659	3 188	3 268	–
7 Ylempi korkeakouluaste	3 676	–	2 946	3 293	3 732	4 140	4 289	..
8 Tutkijakoulutusaste	5 528	–	4 100	4 794	5 621	5 737	5 727	..
Miehet	2 991	1 498	2 270	2 837	3 008	3 195	3 347	..
2 Ylempi perusaste	2 156	1 498	1 848	2 142	2 184	2 214	2 243	..
3 Keskiaste	2 285	–	2 092	2 275	2 311	2 342	2 373	..
5 Alin korkea-aste	2 744	–	2 252	2 516	2 715	2 851	2 940	..
6 Alempi korkeakouluaste	3 185	–	2 400	2 719	3 222	3 550	3 610	–
7 Ylempi korkeakouluaste	4 168	–	3 217	3 675	4 113	4 693	5 001	..
8 Tutkijakoulutusaste	6 028	–	..	5 121	6 112	6 296	6 198	..
Naiset	2 377	1 713	2 126	2 343	2 426	2 426	2 389	..
2 Ylempi perusaste	1 882	1 711	1 775	1 805	1 886	1 903	1 931	..
3 Keskiaste	2 016	..	1 929	1 925	2 026	2 069	2 063	..
5 Alin korkea-aste	2 349	–	2 047	2 216	2 339	2 409	2 442	..
6 Alempi korkeakouluaste	2 498	–	2 188	2 258	2 514	2 996	3 035	–
7 Ylempi korkeakouluaste	3 459	–	2 882	3 136	3 567	3 851	3 796	..
8 Tutkijakoulutusaste	4 978	–	..	4 479	5 184	5 028	4 966	–

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.27

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausionsiot koulutusasteen, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, valtiosektori

Koulutusaste	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Sukupuolet yhteensä lkm	103 993	46	13 003	23 595	30 963	29 464	6 919	3
2 Ylempi perusaste	7 261	45	749	944	1 486	2 991	1 045	1
3 Keskiaste	28 440	1	6 437	5 491	7 972	7 361	1 178	-
5 Alin korkea-aste	22 826	-	333	4 477	9 223	7 695	1 098	-
6 Alempi korkeakouluaste	9 448	-	1 737	2 477	2 133	2 466	635	-
7 Ylempi korkeakouluaste	26 303	-	3 642	8 126	6 794	5 934	1 807	-
8 Tutkijakoulutusaste	9 715	-	105	2 080	3 355	3 017	1 156	2
Miehet	53 836	21	7 738	13 539	15 840	13 345	3 350	3
2 Ylempi perusaste	3 157	20	499	606	716	947	368	1
3 Keskiaste	16 494	1	4 453	3 907	4 546	3 182	405	-
5 Alin korkea-aste	10 304	-	283	2 533	4 138	2 959	391	-
6 Alempi korkeakouluaste	4 429	-	678	1 224	1 085	1 152	290	-
7 Ylempi korkeakouluaste	13 234	-	1 760	3 975	3 323	3 127	1 049	-
8 Tutkijakoulutusaste	6 218	-	65	1 294	2 032	1 978	847	2
Naiset	50 157	25	5 265	10 056	15 123	16 119	3 569	..
2 Ylempi perusaste	4 104	25	250	338	770	2 044	677	..
3 Keskiaste	11 946	-	1 984	1 584	3 426	4 179	773	-
5 Alin korkea-aste	12 522	-	50	1 944	5 085	4 736	707	-
6 Alempi korkeakouluaste	5 019	-	1 059	1 253	1 048	1 314	345	-
7 Ylempi korkeakouluaste	13 069	-	1 882	4 151	3 471	2 807	758	-
8 Tutkijakoulutusaste	3 497	-	40	786	1 323	1 039	309	..

Taulukko 4.27

Jatkuu

Koulutusaste	Ikäryhmä						X	
	Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59		60–69
Sukupuolet yhteensä								
kuukausiansio, €	2 984	1 708	2 358	2 862	3 066	3 144	3 531	..
2 Ylempi perusaste	2 387	1 701	2 163	2 544	2 517	2 347	2 366	..
3 Keskiaste	2 475	..	2 253	2 653	2 584	2 435	2 381	–
5 Alin korkea-aste	2 718	–	2 957	2 743	2 741	2 672	2 675	–
6 Alempi korkeakouluaste	2 857	–	2 341	2 632	2 997	3 209	3 318	–
7 Ylempi korkeakouluaste	3 495	–	2 525	3 033	3 689	4 190	4 518	–
8 Tutkijakoulutusaste	4 278	–	2 827	3 419	4 133	4 752	5 140	..
Miehet	3 280	..	2 481	3 064	3 411	3 592	4 150	..
2 Ylempi perusaste	2 607	..	2 223	2 656	2 796	2 641	2 638	..
3 Keskiaste	2 659	..	2 357	2 805	2 832	2 661	2 592	–
5 Alin korkea-aste	3 170	–	3 084	3 088	3 252	3 140	3 123	–
6 Alempi korkeakouluaste	3 202	–	2 659	2 943	3 409	3 476	3 704	–
7 Ylempi korkeakouluaste	3 767	–	2 686	3 244	3 965	4 465	4 857	–
8 Tutkijakoulutusaste	4 474	–	2 923	3 547	4 346	4 909	5 304	..
Naiset	2 665	..	2 178	2 590	2 705	2 772	2 949	–
2 Ylempi perusaste	2 219	..	2 043	2 344	2 258	2 211	2 219	–
3 Keskiaste	2 223	–	2 018	2 278	2 255	2 263	2 271	–
5 Alin korkea-aste	2 346	–	2 241	2 293	2 326	2 380	2 427	–
6 Alempi korkeakouluaste	2 554	–	2 138	2 328	2 572	2 974	2 993	–
7 Ylempi korkeakouluaste	3 220	–	2 376	2 830	3 425	3 885	4 048	–
8 Tutkijakoulutusaste	3 929	–	2 672	3 208	3 805	4 453	4 691	–

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.28

Kokoikäisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausionsiot koulutusalan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, sektorit yhteensä

Koulutusala	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Sukupuolet yhteensä lkm	1 402 466	12 215	211 034	328 309	408 076	375 915	66 719	197
0 Yleissivistävä koulutus	87 033	49	39 609	19 461	15 191	10 882	1 834	8
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	42 377	–	2 972	10 880	15 631	11 616	1 276	2
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	47 396	–	6 110	14 045	13 787	11 015	2 434	5
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	254 279	9	25 643	64 235	82 641	69 722	12 028	2
4 Luonnontieteellinen koulutus	33 141	–	3 752	9 620	9 414	8 883	1 471	1
5 Tekniikan koulutus	382 660	27	58 843	96 263	115 462	96 594	15 437	35
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	29 387	–	3 248	7 273	10 575	6 936	1 350	6
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	184 256	5	22 756	44 880	59 383	50 910	6 315	7
8 Palvelualojen koulutus	130 650	3	21 574	31 213	41 376	32 497	3 982	5
9 Muu tai tuntematon koulutusala	211 289	12 122	26 527	30 441	44 617	76 862	20 594	127
Miehet	701 473	7 642	118 629	179 262	194 935	168 306	32 582	117
0 Yleissivistävä koulutus	46 986	13	21 587	12 537	7 579	4 473	797	1
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	9 031	–	414	2 257	3 376	2 656	327	1
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	14 148	–	1 691	4 609	3 899	3 103	846	2
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	76 463	–	9 022	23 726	22 287	17 519	3 908	2
4 Luonnontieteellinen koulutus	18 502	–	2 204	5 578	4 976	4 799	944	1
5 Tekniikan koulutus	331 405	25	51 884	84 540	100 059	81 599	13 262	35
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	19 322	–	1 767	4 749	6 986	4 837	976	6
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	20 276	–	1 817	6 934	6 247	4 475	798	5
8 Palvelualojen koulutus	43 329	–	9 554	13 437	12 853	6 854	630	1
9 Muu tai tuntematon koulutusala	122 010	7 604	18 689	20 893	26 673	37 991	10 095	64

Taulukko 4.28

Jatkuu

Koulutusala	Ikäryhmä							X
	Yhteensä	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Naiset	700 993	4 572	92 405	149 047	213 141	207 610	34 137	80
0 Yleissivistävä koulutus	40 046	37	18 022	6 924	7 612	6 409	1 037	7
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	33 346	–	2 559	8 623	12 255	8 960	949	1
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	33 247	–	4 419	9 436	9 889	7 912	1 588	3
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	177 816	9	16 621	40 509	60 353	52 203	8 120	–
4 Luonnontieteellinen koulutus	14 638	–	1 549	4 042	4 438	4 084	526	–
5 Tekniikan koulutus	51 255	1	6 959	11 722	15 403	14 994	2 175	–
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	10 065	–	1 481	2 524	3 589	2 099	373	–
7 Terveys- ja sosiaalialan koulutus	163 979	5	20 939	37 945	53 136	46 434	5 517	2
8 Palvelualojen koulutus	87 320	3	12 019	17 776	28 523	25 643	3 352	4
9 Muu tai tuntematon koulutusala	89 279	4 518	7 838	9 547	17 943	38 871	10 499	63
Sukupuolet yhteensä								
kuukausiansio, €	2 734	1 657	2 258	2 786	2 869	2 819	2 885	2 193
0 Yleissivistävä koulutus	2 575	1 745	2 159	2 894	2 975	2 920	2 849	..
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	2 940	–	2 410	2 702	2 997	3 181	3 313	..
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	2 863	–	2 182	2 664	2 994	3 210	3 404	..
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	2 929	..	2 341	2 938	2 992	3 008	3 241	..
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 532	–	2 386	3 231	3 764	3 984	4 194	..
5 Tekniikan koulutus	2 988	..	2 465	3 036	3 119	3 070	3 178	2 871
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	2 613	–	2 123	2 566	2 694	2 738	2 769	..
7 Terveys- ja sosiaalialan koulutus	2 582	..	2 165	2 492	2 640	2 723	3 025	..
8 Palvelualojen koulutus	2 310	..	2 074	2 366	2 436	2 262	2 247	..
9 Muu tai tuntematon koulutusala	2 322	1 655	2 095	2 468	2 428	2 376	2 368	1 935

Taulukko 4.28
Jatkuu

Koulutusala	Ikäryhmä							
	Yhteensä	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	X
Miehet	3 035	1 705	2 389	3 061	3 240	3 228	3 320	2 468
0 Yleissivistävä koulutus	2 808	..	2 292	3 132	3 351	3 395	3 225	..
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	3 334	-	2 586	2 962	3 408	3 619	3 762	..
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	3 014	-	2 215	2 745	3 187	3 451	3 682	..
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	3 631	-	2 515	3 462	3 880	3 984	4 231	..
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 732	-	2 403	3 406	4 015	4 287	4 430	..
5 Tekniikan koulutus	3 067	..	2 487	3 090	3 206	3 197	3 329	2 871
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	2 736	-	2 270	2 678	2 814	2 824	2 884	..
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	3 742	-	2 539	3 200	3 767	4 684	5 722	..
8 Palvelualojen koulutus	2 865	-	2 347	2 783	3 216	3 038	3 396	..
9 Muu tai tuntematon koulutusala	2 526	1 703	2 200	2 650	2 646	2 663	2 661	2 098
Naiset	2 433	1 576	2 089	2 456	2 528	2 486	2 470	1 790
0 Yleissivistävä koulutus	2 302	1 694	1 999	2 462	2 601	2 589	2 560	..
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	2 833	-	2 382	2 634	2 883	3 052	3 158	..
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	2 799	-	2 170	2 624	2 919	3 116	3 256	..
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	2 627	..	2 246	2 631	2 664	2 681	2 765	-
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 279	-	2 362	2 990	3 483	3 628	3 770	-
5 Tekniikan koulutus	2 477	..	2 305	2 644	2 556	2 380	2 253	-
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	2 377	-	1 949	2 355	2 462	2 542	2 468	-
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	2 438	..	2 133	2 363	2 508	2 534	2 635	..
8 Palvelualojen koulutus	2 035	..	1 856	2 051	2 084	2 054	2 032	..
9 Muu tai tuntematon koulutusala	2 045	1 574	1 846	2 069	2 104	2 096	2 086	1 772

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.29

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusalan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, yksityinen sektori

Koulutusala	Yhteensä	Ikäryhmä						
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	X
Sukupuolet yhteensä lkm	928 781	11 124	163 226	233 790	259 820	221 466	39 175	179
0 Yleissivistävä koulutus	69 291	42	31 310	16 353	12 252	8 042	1 285	8
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	4 905	—	411	1 409	1 736	1 161	186	2
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	23 632	—	4 198	7 824	6 377	4 213	1 015	5
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	178 281	9	21 943	51 179	57 644	41 408	6 097	2
4 Luonnontieteellinen koulutus	16 876	—	2 105	5 261	5 117	3 890	502	1
5 Tekniikan koulutus	330 641	26	54 896	87 730	99 424	76 846	11 686	34
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	19 626	—	2 453	5 251	6 875	4 210	834	4
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	43 956	2	6 587	13 231	13 364	9 453	1 319	—
8 Palvelualojen koulutus	71 507	3	15 816	19 228	20 731	14 125	1 600	4
9 Muu tai tuntematon koulutusala	170 068	11 042	23 507	26 326	36 301	58 120	14 653	120
Miehet	565 852	7 366	104 212	148 477	154 037	127 646	24 007	107
0 Yleissivistävä koulutus	40 037	13	18 194	10 992	6 473	3 698	667	1
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	1 124	—	74	310	432	247	60	1
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	8 419	—	1 350	2 936	2 118	1 506	509	2
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	59 999	—	8 081	20 106	17 686	11 963	2 162	2
4 Luonnontieteellinen koulutus	10 332	—	1 454	3 340	2 914	2 284	339	1
5 Tekniikan koulutus	293 229	24	49 011	77 972	88 101	67 552	10 534	34
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	14 278	—	1 474	3 722	5 070	3 318	689	4
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	6 031	—	588	2 501	1 896	913	133	—
8 Palvelualojen koulutus	23 253	—	6 494	7 490	5 799	3 104	365	1
9 Muu tai tuntematon koulutusala	109 149	7 329	17 492	19 106	23 548	33 061	8 550	62

Taulukko 4.29

Jatkuu

Koulutusala	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Naiset	362 929	3 757	59 014	85 313	105 783	93 821	15 168	72
0 Yleissivistävä koulutus	29 253	30	13 116	5 361	5 779	4 344	618	7
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	3 781	–	338	1 099	1 304	914	126	1
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	15 212	–	2 848	4 888	4 260	2 707	506	3
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	118 282	9	13 862	31 073	39 957	29 445	3 935	–
4 Luonnontieteellinen koulutus	6 543	–	652	1 921	2 203	1 606	162	–
5 Tekniikan koulutus	37 412	1	5 885	9 757	11 323	9 293	1 152	–
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	5 348	–	979	1 529	1 805	892	144	–
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	37 924	2	5 999	10 729	11 468	8 539	1 186	–
8 Palvelualojen koulutus	48 253	3	9 321	11 738	14 932	11 021	1 235	3
9 Muu tai tuntematon koulutusala	60 919	3 713	6 015	7 219	12 752	25 059	6 103	58
Sukupuolet yhteensä								
kuukausiansio, €	2 794	1 656	2 272	2 876	2 989	2 902	2 904	2 156
0 Yleissivistävä koulutus	2 651	1 736	2 165	2 983	3 119	3 102	3 008	..
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	2 788	–	2 177	2 667	2 869	2 961	3 225	..
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	2 676	–	2 102	2 586	2 843	3 032	3 212	..
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	3 034	..	2 360	3 039	3 173	3 159	3 247	..
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 702	–	2 408	3 451	4 025	4 234	4 332	..
5 Tekniikan koulutus	3 025	..	2 477	3 068	3 181	3 135	3 243	2 901
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	2 666	–	2 158	2 646	2 779	2 781	2 778	..
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	2 522	..	2 098	2 464	2 650	2 677	2 801	–
8 Palvelualojen koulutus	2 253	..	1 997	2 276	2 411	2 267	2 331	..
9 Muu tai tuntematon koulutusala	2 392	1 654	2 122	2 530	2 506	2 484	2 488	1 946

Taulukko 4.29

Jatkuu

Koulutusala	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Miehet	3 017	1 712	2 390	3 086	3 261	3 198	3 198	2 420
0 Yleissivistävä koulutus	2 873	..	2 310	3 196	3 476	3 553	3 265	..
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	3 100	–	2 423	2 971	3 127	3 248	3 774	..
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	2 855	–	2 191	2 705	3 044	3 276	3 452	..
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	3 677	–	2 533	3 555	4 018	4 077	4 077	..
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 878	–	2 436	3 623	4 262	4 574	4 577	..
5 Tekniikan koulutus	3 087	..	2 494	3 115	3 251	3 232	3 344	2 901
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	2 778	–	2 304	2 733	2 880	2 863	2 868	..
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	3 122	–	2 279	2 865	3 198	4 025	4 413	–
8 Palvelu-alan koulutus	2 645	–	2 189	2 566	3 122	2 824	3 303	..
9 Muu tai tuntematon koulutusala	2 556	1 710	2 213	2 681	2 688	2 717	2 720	2 088
Naiset	2 446	1 547	2 064	2 511	2 593	2 500	2 440	1 764
0 Yleissivistävä koulutus	2 348	1 669	1 964	2 547	2 720	2 718	2 731	..
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	2 695	–	2 124	2 581	2 783	2 883	2 963	..
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	2 577	–	2 061	2 515	2 743	2 896	2 970	..
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	2 708	..	2 259	2 705	2 799	2 787	2 791	–
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 424	–	2 346	3 152	3 713	3 749	3 821	–
5 Tekniikan koulutus	2 541	..	2 331	2 694	2 633	2 429	2 316	–
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	2 368	–	1 939	2 433	2 494	2 476	2 348	–
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	2 426	..	2 080	2 370	2 560	2 533	2 621	–
8 Palvelu-alan koulutus	2 063	..	1 863	2 090	2 134	2 110	2 044	..
9 Muu tai tuntematon koulutusala	2 097	1 544	1 857	2 129	2 169	2 176	2 164	1 795

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.30

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusalan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, kuntasektori.

Koulutusala	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Sukupuolet yhteensä lkm	369 692	1 045	34 805	70 924	117 293	124 985	20 625	15
0 Yleissivistävä koulutus	10 574	7	4 834	1 892	1 879	1 659	303	-
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	35 669	-	2 448	8 934	13 279	10 047	961	-
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	18 275	-	1 509	4 654	5 794	5 412	906	-
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	43 636	-	1 756	6 714	14 694	17 265	3 207	-
4 Luonnontieteellinen koulutus	8 727	-	603	2 125	2 338	3 220	441	-
5 Tekniikan koulutus	34 696	-	1 948	4 846	10 774	14 421	2 706	1
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	6 909	-	584	1 322	2 651	2 019	331	2
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	135 308	3	15 679	30 171	44 457	40 254	4 739	5
8 Palvelualojen koulutus	41 965	-	3 174	7 100	14 607	14 945	2 138	1
9 Muu tai tuntematon koulutusala	33 933	1 035	2 270	3 166	6 820	15 743	4 893	6
Miehet	81 785	255	6 679	17 246	25 058	27 315	5 225	7
0 Yleissivistävä koulutus	3 050	-	1 194	731	621	435	69	-
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	7 374	-	324	1 810	2 743	2 282	215	-
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	3 955	-	239	1 151	1 256	1 140	169	-
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	6 785	-	365	1 378	1 844	2 538	660	-
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 878	-	252	980	990	1 427	229	-
5 Tekniikan koulutus	24 922	-	1 429	3 629	7 989	10 000	1 874	1
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	3 367	-	214	625	1 298	1 070	158	2
7 Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	12 718	-	1 122	3 996	3 873	3 187	537	3
8 Palvelualojen koulutus	6 043	-	842	1 766	2 038	1 259	138	-
9 Muu tai tuntematon koulutusala	9 693	255	698	1 180	2 406	3 977	1 176	1

Taulukko 4.30
Jatkuu

Koulutusala	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Naiset	287 907	790	28 126	53 678	92 235	97 670	15 400	8
0 Yleissivistävä koulutus	7 524	7	3 640	1 161	1 258	1 224	234	–
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	28 295	–	2 124	7 124	10 536	7 765	746	–
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	14 320	–	1 270	3 503	4 538	4 272	737	–
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	36 851	–	1 391	5 336	12 850	14 727	2 547	–
4 Luonnontieteellinen koulutus	4 849	–	351	1 145	1 348	1 793	212	–
5 Tekniikan koulutus	9 774	–	519	1 217	2 785	4 421	832	–
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	3 542	–	370	697	1 353	949	173	–
7 Terveys- ja sosiaalialan koulutus	122 590	3	14 557	26 175	40 584	37 067	4 202	2
8 Palvelualojen koulutus	35 922	–	2 332	5 334	12 569	13 686	2 000	1
9 Muu tai tuntematon koulutusala	24 240	780	1 572	1 986	4 414	11 766	3 717	5
Sukupuolet yhteensä								
kuukausiansio, €	2 513	1 660	2 153	2 463	2 550	2 594	2 632	..
0 Yleissivistävä koulutus	2 206	..	2 149	2 195	2 238	2 316	2 387	–
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	2 942	–	2 451	2 703	2 995	3 180	3 193	–
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	3 038	–	2 392	2 805	3 116	3 286	3 334	–
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	2 464	–	2 113	2 333	2 361	2 574	2 813	–
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 407	–	2 651	3 080	3 397	3 700	3 941	–
5 Tekniikan koulutus	2 580	–	2 157	2 507	2 562	2 647	2 736	..
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	2 308	–	1 910	2 176	2 333	2 463	2 389	..
7 Terveys- ja sosiaalialan koulutus	2 582	..	2 191	2 497	2 618	2 709	3 009	..
8 Palvelualojen koulutus	2 061	–	1 854	2 063	2 100	2 065	2 076	..
9 Muu tai tuntematon koulutusala	1 961	1 659	1 798	1 931	1 992	1 982	2 007	..

Taulukko 4.30

Jatkuu

Koulutusala	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	
Miehet	2 991	1 498	2 270	2 837	3 008	3 195	3 347	..
0 Yleissivistävä koulutus	2 336	–	2 183	2 328	2 421	2 543	3 007	–
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	3 342	–	2 629	2 958	3 431	3 622	3 544	–
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	3 187	–	2 363	2 845	3 314	3 506	3 579	–
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	3 175	–	2 183	2 758	3 013	3 474	3 901	–
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 583	–	2 588	3 210	3 581	3 925	4 157	–
5 Tekniikan koulutus	2 747	–	2 204	2 611	2 690	2 867	3 025	..
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	2 417	–	1 987	2 294	2 422	2 556	2 507	..
7 Terveys- ja sosiaalian koulutus	4 037	–	2 684	3 438	4 052	4 900	6 094	..
8 Palvelualojen koulutus	2 641	–	2 150	2 537	2 757	2 891	2 988	–
9 Muu tai tuntematon koulutusala	2 157	1 498	1 850	2 142	2 185	2 215	2 243	..
Naiset	2 377	1 713	2 126	2 343	2 426	2 426	2 389	..
0 Yleissivistävä koulutus	2 153	..	2 138	2 111	2 147	2 235	2 204	–
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	2 837	–	2 423	2 639	2 881	3 050	3 092	–
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	2 997	–	2 397	2 792	3 061	3 228	3 278	–
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koul.	2 333	–	2 094	2 223	2 267	2 419	2 531	–
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 267	–	2 696	2 968	3 262	3 521	3 707	–
5 Tekniikan koulutus	2 156	–	2 028	2 198	2 195	2 148	2 083	–
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	2 204	–	1 866	2 070	2 248	2 358	2 281	–
7 Terveys- ja sosiaalian koulutus	2 431	..	2 153	2 353	2 482	2 521	2 615	..
8 Palvelualojen koulutus	1 964	–	1 747	1 906	1 993	1 989	2 013	..
9 Muu tai tuntematon koulutusala	1 882	1 711	1 775	1 806	1 886	1 904	1 932	..

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.31

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät sekä kuukausiansiot koulutusalan, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, valtiosektori

Koulutusala	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Sukupuolet yhteensä lkm	103 993	46	13 003	23 595	30 963	29 464	6 919	3
0 Yleissivistävä koulutus	7 168	–	3 465	1 216	1 060	1 181	246	–
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	1 803	–	113	537	616	408	129	–
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	5 489	–	403	1 567	1 616	1 390	513	–
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus	32 362	–	1 944	6 342	10 303	11 049	2 724	–
4 Luonnontieteellinen koulutus	7 538	–	1 044	2 234	1 959	1 773	528	–
5 Tekniikan koulutus	17 323	1	1 999	3 687	5 264	5 327	1 045	–
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	2 852	–	211	700	1 049	707	185	–
7 Terveys- ja sosiaalialan koulutus	4 992	–	490	1 478	1 562	1 203	257	2
8 Palvelualojen koulutus	17 178	–	2 584	4 885	6 038	3 427	244	–
9 Muu tai tuntematon koulutusala	7 288	45	750	949	1 496	2 999	1 048	1
Miehet	53 836	21	7 738	13 539	15 840	13 345	3 350	3
0 Yleissivistävä koulutus	3 899	–	2 199	814	485	340	61	–
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	533	–	16	137	201	127	52	–
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	1 774	–	102	522	525	457	168	–
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus	9 679	–	576	2 242	2 757	3 018	1 086	–
4 Luonnontieteellinen koulutus	4 292	–	498	1 258	1 072	1 088	376	–
5 Tekniikan koulutus	13 254	1	1 444	2 939	3 969	4 047	854	–
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	1 677	–	79	402	618	449	129	–
7 Terveys- ja sosiaalialan koulutus	1 527	–	107	437	478	375	128	2
8 Palvelualojen koulutus	14 033	–	2 218	4 181	5 016	2 491	127	–
9 Muu tai tuntematon koulutusala	3 168	20	499	607	719	953	369	1

Taulukko 4.31

Jatkuu

Koulutusala	Ikäryhmä							X
	Yhteensä	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Naiset	50 157	25	5 265	10 056	15 123	16 119	3 569	-
0 Yleissivistävä koulutus	3 269	-	1 266	402	575	841	185	-
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	1 270	-	97	400	415	281	77	-
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	3 715	-	301	1 045	1 091	933	345	-
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus	22 683	-	1 368	4 100	7 546	8 031	1 638	-
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 246	-	546	976	887	685	152	-
5 Tekniikan koulutus	4 069	-	555	748	1 295	1 280	191	-
6 Maa- ja metsätalous alan koulutus	1 175	-	132	298	431	258	56	-
7 Terveys- ja sosiaali alan koulutus	3 465	-	383	1 041	1 084	828	129	-
8 Palvelualojen koulutus	3 145	-	366	704	1 022	936	117	-
9 Muu tai tuntematon koulutusala	4 120	25	251	342	777	2 046	679	-
Sukupuolet yhteensä								
kuukausiansio, €	2 984	1 708	2 358	2 862	3 066	3 144	3 531	..
0 Yleissivistävä koulutus	2 385	-	2 110	2 778	2 621	2 534	2 587	-
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	3 319	-	2 379	2 777	3 397	3 854	4 327	-
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	3 085	-	2 229	2 633	3 157	3 456	3 907	-
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus	2 978	-	2 335	2 764	2 879	3 121	3 734	-
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 294	-	2 190	2 857	3 521	3 953	4 274	-
5 Tekniikan koulutus	3 084	..	2 442	2 961	3 107	3 289	3 592	-
6 Maa- ja metsätalous alan koulutus	2 988	-	2 303	2 705	3 051	3 270	3 406	-
7 Terveys- ja sosiaali alan koulutus	3 087	-	2 242	2 662	3 172	3 549	4 471	..
8 Palvelualojen koulutus	3 158	-	2 815	3 164	3 334	3 097	3 205	-
9 Muu tai tuntematon koulutusala	2 391	1 701	2 162	2 546	2 519	2 350	2 373	..

Taulukko 4.31

Jatkuu

Koulutusala	Yhteensä	Ikäryhmä						X
		10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	
Miehet	3 280	..	2 481	3 064	3 411	3 592	4 150	..
0 Yleissivistävä koulutus	2 514	—	2 199	2 995	2 884	2 777	3 027	—
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	3 711	—	..	2 999	3 686	4 294	4 651	—
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	3 384	—	2 186	2 751	3 458	3 888	4 481	—
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus	3 665	—	2 470	3 058	3 571	4 045	4 738	—
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 513	—	2 215	2 984	3 747	4 160	4 465	—
5 Tekniikan koulutus	3 212	..	2 501	3 023	3 254	3 437	3 812	—
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	3 026	—	2 391	2 764	3 090	3 168	3 428	—
7 Terveys- ja sosiaalian koulutus	3 733	—	2 455	2 934	3 714	4 451	5 513	..
8 Palvelualojen koulutus	3 324	—	2 887	3 275	3 511	3 378	4 105	—
9 Muu tai tuntematon koulutusala	2 609	..	2 223	2 657	2 796	2 646	2 643	..
Naiset	2 665	..	2 178	2 590	2 705	2 772	2 949	—
0 Yleissivistävä koulutus	2 232	—	1 955	2 340	2 400	2 436	2 441	—
1 Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	3 154	—	2 367	2 701	3 258	3 656	4 108	—
2 Humanistinen ja taidealan koulutus	2 942	—	2 243	2 574	3 012	3 245	3 628	—
3 Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus	2 685	—	2 278	2 603	2 627	2 774	3 068	—
4 Luonnontieteellinen koulutus	3 005	—	2 167	2 694	3 248	3 625	3 801	—
5 Tekniikan koulutus	2 667	—	2 289	2 718	2 656	2 822	2 608	—
6 Maa- ja metsätalousalan koulutus	2 934	—	2 251	2 626	2 996	3 447	3 354	—
7 Terveys- ja sosiaalian koulutus	2 803	—	2 183	2 548	2 932	3 141	3 436	—
8 Palvelualojen koulutus	2 420	—	2 380	2 501	2 465	2 349	2 227	—
9 Muu tai tuntematon koulutusala	2 222	..	2 042	2 350	2 263	2 213	2 226	—

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.32

Kuukausiansioiden tunnuslukuja ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, sektorit yhteensä

Ammatin pääluokka	Palkansaajat	Kuukausiansio, €				
	Lkm	Keskiarvo	1. des.	Med.	9.des	CV%
Sukupuolet yhteensä	1 402 466	2 734	1 748	2 428	4 047	47,44
0 Sotilaat	7 899	3 559	2 477	3 402	4 811	27,76
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	58 383	4 788	2 563	4 442	7 334	52,04
2 Erityisasiantuntijat	270 742	3 501	2 206	3 266	5 051	38,69
3 Asiantuntijat	313 119	2 776	1 944	2 563	3 865	37,35
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	126 344	2 275	1 773	2 141	2 891	29,20
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	196 363	2 048	1 595	1 952	2 618	26,16
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	7 159	1 948	1 436	1 940	2 380	26,80
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	151 064	2 532	1 818	2 426	3 339	35,33
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	148 103	2 524	1 797	2 381	3 472	32,91
9 Muut työntekijät	113 588	1 978	1 459	1 871	2 629	28,48
X Tunteamaton	9 702	2 611	1 647	2 348	3 785	52,77
Miehet	701 473	3 035	1 877	2 724	4 520	49,75
0 Sotilaat	7 613	3 589	2 513	3 432	4 845	27,52
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	37 039	5 259	2 973	4 902	7 865	50,79
2 Erityisasiantuntijat	131 593	3 849	2 477	3 605	5 458	38,52
3 Asiantuntijat	136 270	3 152	2 109	2 965	4 380	38,57
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	27 456	2 480	1 753	2 236	3 404	40,12
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	42 347	2 345	1 657	2 226	3 093	33,56
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 844	2 003	1 486	1 981	2 440	28,48
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	139 285	2 569	1 860	2 458	3 378	35,12
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	115 773	2 616	1 883	2 477	3 553	32,14
9 Muut työntekijät	54 080	2 180	1 557	2 074	2 943	30,31
X Tunteamaton	6 173	2 735	1 675	2 464	3 949	54,76
Naiset	700 993	2 433	1 682	2 201	3 456	40,06
0 Sotilaat	286	2 762	2 101	2 677	3 484	20,85
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	21 344	3 972	2 300	3 634	6 058	46,85
2 Erityisasiantuntijat	139 149	3 172	2 105	2 989	4 440	35,62
3 Asiantuntijat	176 848	2 486	1 890	2 329	3 260	30,23
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	98 887	2 218	1 780	2 121	2 754	23,38
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	154 016	1 966	1 582	1 914	2 431	20,98
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	3 315	1 883	1 400	1 899	2 315	24,03
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	11 780	2 102	1 598	2 031	2 684	28,07
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	32 330	2 193	1 638	2 098	2 864	30,58
9 Muut työntekijät	59 508	1 795	1 406	1 761	2 207	21,09
X Tunteamaton	3 529	2 393	1 601	2 201	3 340	44,58

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.33

Kuukausiansioiden tunnuslukuja ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, yksityinen sektori

Ammatin pääluokka	Palkansaajat	Kuukausiansio, €				
	Lkm	Keskiarvo	1. des.	Med.	9.des	CV%
Sukupuolet yhteensä	928 781	2 794	1 737	2 498	4 171	51,68
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	41 381	5 030	2 521	4 711	7 770	58,48
2 Erityisasiantuntijat	121 965	3 770	2 420	3 602	5 273	38,38
3 Asiantuntijat	212 079	2 944	1 968	2 744	4 138	41,03
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	91 191	2 362	1 773	2 250	3 023	32,22
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	91 471	2 006	1 559	1 877	2 575	33,69
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 425	1 847	1 247	1 738	2 315	60,01
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	142 326	2 547	1 819	2 442	3 360	36,02
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	143 747	2 532	1 799	2 390	3 480	33,14
9 Muut työntekijät	73 733	2 035	1 404	1 930	2 796	33,08
X Tuntematon	9 463	2 615	1 650	2 356	3 786	52,82
Miehet	565 852	3 017	1 870	2 705	4 490	52,01
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	28 874	5 414	2 900	5 085	8 150	56,22
2 Erityisasiantuntijat	79 827	3 970	2 620	3 783	5 478	37,00
3 Asiantuntijat	112 368	3 239	2 183	3 028	4 500	40,16
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	22 530	2 565	1 780	2 320	3 553	41,92
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	27 691	2 255	1 609	2 070	3 069	41,88
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	761	2 044	1 390	1 882	2 470	67,81
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	131 061	2 585	1 862	2 477	3 399	35,80
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	112 024	2 626	1 888	2 489	3 564	32,36
9 Muut työntekijät	44 661	2 213	1 558	2 119	3 009	31,71
X Tuntematon	6 055	2 742	1 685	2 475	3 954	54,62
Naiset	362 929	2 446	1 629	2 221	3 536	45,71
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	12 507	4 146	2 173	3 735	6 550	56,96
2 Erityisasiantuntijat	42 138	3 391	2 186	3 221	4 760	38,14
3 Asiantuntijat	99 710	2 613	1 856	2 446	3 555	36,59
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	68 660	2 295	1 770	2 237	2 870	25,89
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	63 780	1 898	1 545	1 823	2 342	24,60
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	664	1 622	1 200	1 527	2 049	43,20
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	11 266	2 108	1 599	2 039	2 691	28,50
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	31 723	2 198	1 642	2 103	2 870	30,66
9 Muut työntekijät	29 072	1 761	1 336	1 696	2 301	27,82
X Tuntematon	3 408	2 388	1 600	2 198	3 325	44,78

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.34

Kuukausiansioiden tunnuslukuja ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, kuntasektori

Ammatin pääluokka	Palkansaajat		Kuukausiansio, €			
	Lkm	Keskiarvo	1. des.	Med.	9. des.	CV%
Sukupuolet yhteensä	369 692	2 513	1 734	2 224	3 568	40,45
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	11 619	3 947	2 509	3 789	5 495	34,78
2 Erityisasiantuntijat	108 459	3 272	2 138	3 030	4 593	39,64
3 Asiantuntijat	75 834	2 367	1 917	2 270	2 937	20,45
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	22 523	2 001	1 754	1 976	2 255	13,29
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	96 297	2 035	1 638	1 978	2 523	19,45
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	5 558	1 966	1 517	1 972	2 380	19,69
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	7 145	2 266	1 785	2 154	2 912	26,24
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	4 075	2 246	1 727	2 122	2 958	23,45
9 Muut työntekijät	37 945	1 867	1 567	1 811	2 212	17,45
X Tuntematon	237	2 459	1 439	2 163	3 771	51,41
Miehet	81 785	2 991	1 826	2 648	4 469	46,83
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 026	4 544	3 039	4 302	6 204	32,03
2 Erityisasiantuntijat	31 468	3 742	2 381	3 343	5 716	43,19
3 Asiantuntijat	12 497	2 599	1 924	2 514	3 383	25,13
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 603	1 988	1 627	1 926	2 444	19,26
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	8 135	2 365	1 754	2 375	2 947	20,88
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 998	1 986	1 518	1 989	2 412	19,99
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	6 737	2 285	1 806	2 169	2 930	26,26
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	3 544	2 289	1 814	2 154	2 987	22,60
9 Muut työntekijät	8 660	2 011	1 549	1 940	2 558	22,70
X Tuntematon	117	2 388	1 383	2 008	3 801	62,20
Naiset	287 907	2 377	1 721	2 159	3 290	34,84
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	6 593	3 492	2 412	3 206	4 883	31,72
2 Erityisasiantuntijat	76 991	3 080	2 095	2 895	4 130	35,21
3 Asiantuntijat	63 337	2 322	1 917	2 243	2 828	18,47
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	19 920	2 002	1 779	1 980	2 239	12,31
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	88 162	2 004	1 631	1 960	2 455	18,51
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	2 560	1 942	1 517	1 954	2 337	19,23
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	408	1 955	1 535	1 927	2 423	19,28
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	531	1 955	1 502	1 843	2 633	25,28
9 Muut työntekijät	29 285	1 824	1 570	1 785	2 134	14,28
X Tuntematon	120	2 528	1 720	2 328	3 726	39,73

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.35

Kuukausiansioiden tunnuslukuja ammatin pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, valtiosektori

Ammatin pääluokka	Palkansaajat	Kuukausiansio, €				
	Lkm	Keskiarvo	1. des.	Med.	9.des	CV%
Sukupuolet yhteensä	103 993	2 984	1 963	2 703	4 424	36,74
0 Sotilaat	7 899	3 559	2 477	3 402	4 811	27,76
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	5 383	4 741	3 240	4 583	6 500	27,66
2 Erityisasiantuntijat	40 318	3 304	2 110	3 105	4 830	34,00
3 Asiantuntijat	25 206	2 586	1 944	2 356	3 538	27,41
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	12 630	2 136	1 840	2 090	2 519	17,30
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	8 595	2 631	2 001	2 648	3 179	17,59
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	176	2 188	1 690	2 106	2 730	20,01
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	1 593	2 394	1 941	2 309	2 991	18,77
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	281	2 323	1 778	2 073	3 316	29,90
9 Muut työntekijät	1 910	1 993	1 698	1 916	2 379	17,34
X Tuntematon	2
Miehet	53 836	3 280	2 063	3 047	4 845	35,65
0 Sotilaat	7 613	3 589	2 513	3 432	4 845	27,52
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	3 139	4 975	3 392	4 821	6 768	27,38
2 Erityisasiantuntijat	20 298	3 540	2 190	3 343	5 173	34,68
3 Asiantuntijat	11 405	2 905	1 995	2 830	3 911	27,89
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 323	2 210	1 795	2 121	2 877	21,96
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	6 521	2 704	2 081	2 720	3 228	16,59
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	85	2 250	1 680	2 234	2 798	19,51
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	1 487	2 417	2 007	2 325	2 997	18,32
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	205	2 468	1 869	2 160	3 561	30,59
9 Muut työntekijät	759	2 116	1 735	2 039	2 671	20,01
X Tuntematon	1
Naiset	50 157	2 665	1 915	2 340	3 857	34,14
0 Sotilaat	286	2 762	2 101	2 677	3 484	20,85
1 Johtajat ja ylimmät virkamiehet	2 244	4 415	3 074	4 238	5 908	26,32
2 Erityisasiantuntijat	20 020	3 065	2 054	2 899	4 264	30,97
3 Asiantuntijat	13 801	2 321	1 922	2 205	2 849	20,23
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	10 307	2 120	1 851	2 087	2 457	15,84
5 Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	2 074	2 401	1 877	2 375	2 960	17,93
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	91	2 130	1 707	2 067	2 544	20,24
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	106	2 068	1 760	1 914	2 502	19,86
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	76	1 932	1 730	1 906	2 179	10,15
9 Muut työntekijät	1 151	1 913	1 692	1 876	2 208	13,21
X Tuntematon	1

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.36

Palkansaajien lukumäärät sekä tunti- ja kuukausiansiot maakunnan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007, sektorit yhteensä

Maakunta	Palkansaajat, joille voidaan määrittää tuntiansio		Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansio	
	Lkm	Tuntiansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Sukupuolet yhteensä	1 613 696	16,11	1 402 466	2 734
01 Uusimaa	534 504	18,07	467 660	3 059
– josta pääkaupunkiseutu*	448 575	18,53	392 841	3 135
02 Varsinais-Suomi	140 572	15,21	120 741	2 587
04 Satakunta	63 162	14,98	55 473	2 565
05 Kanta-Häme	47 649	14,75	42 127	2 505
06 Pirkanmaa	141 959	15,58	123 786	2 649
07 Päijät-Häme	59 099	15,01	52 306	2 520
08 Kymenlaakso	50 271	15,36	44 369	2 631
09 Etelä-Karjala	39 366	15,36	34 639	2 613
10 Etelä-Savo	39 235	14,35	34 340	2 411
11 Pohjois-Savo	71 680	15,13	62 809	2 554
12 Pohjois-Karjala	42 129	14,38	36 177	2 440
13 Keski-Suomi	77 146	15,20	66 037	2 589
14 Etelä-Pohjanmaa	46 229	14,33	39 751	2 433
15 Pohjanmaa	50 630	15,53	41 497	2 666
16 Keski-Pohjanmaa	17 030	14,70	14 262	2 506
17 Pohjois-Pohjanmaa	101 794	15,28	88 368	2 582
18 Kainuu	20 613	14,71	17 531	2 504
19 Lappi	45 981	15,23	40 112	2 589
20 Itä-Uusimaa	21 659	15,77	18 396	2 718
21 Ahvenanmaa	2 987	15,00	2 084	2 548

Taulukko 4.36

Jatkuu

Maakunta	Palkansaajat, joille voidaan määrittää tuntiansio		Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansio	
	Lkm	Tuntiansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Miehet	763 512	17,94	701 473	3 035
01 Uusimaa	254 000	20,23	231 729	3 425
– josta pääkaupunkiseutu*	213 782	20,74	194 215	3 515
02 Varsinais-Suomi	64 944	16,89	58 961	2 868
04 Satakunta	29 986	16,78	27 988	2 861
05 Kanta-Häme	21 797	16,15	20 441	2 740
06 Pirkanmaa	68 833	17,48	63 505	2 955
07 Päijät-Häme	28 067	16,60	26 014	2 789
08 Kymenlaakso	24 113	17,30	22 890	2 939
09 Etelä-Karjala	19 905	17,06	18 683	2 880
10 Etelä-Savo	17 356	15,66	15 934	2 632
11 Pohjois-Savo	35 280	16,48	32 434	2 780
12 Pohjois-Karjala	19 963	15,60	18 200	2 641
13 Keski-Suomi	37 369	16,87	34 502	2 849
14 Etelä-Pohjanmaa	19 865	15,95	18 247	2 684
15 Pohjanmaa	24 416	17,34	22 327	2 945
16 Keski-Pohjanmaa	7 630	16,43	6 981	2 773
17 Pohjois-Pohjanmaa	47 985	16,89	44 156	2 840
18 Kainuu	9 363	16,15	8 612	2 739
19 Lappi	21 543	16,75	19 876	2 846
20 Itä-Uusimaa	10 187	17,77	9 218	3 073
21 Ahvenanmaa	909	16,72	776	2 806

Taulukko 4.36
Jatkuu

Maakunta	Palkansaajat, joille voidaan määrittää tuntiansio		Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansio	
	Lkm	Tuntiansio, €	Lkm	Kuukausiansio, €
Naiset	850 184	14,46	700 993	2 433
01 Uusimaa	280 503	16,11	235 931	2 700
– josta pääkaupunkiseutu*	234 792	16,51	198 626	2 763
02 Varsinais-Suomi	75 628	13,77	61 780	2 319
04 Satakunta	33 175	13,36	27 485	2 264
05 Kanta-Häme	25 852	13,57	21 686	2 284
06 Pirkanmaa	73 126	13,80	60 281	2 327
07 Päijät-Häme	31 032	13,56	26 293	2 253
08 Kymenlaakso	26 158	13,58	21 479	2 303
09 Etelä-Karjala	19 461	13,61	15 955	2 300
10 Etelä-Savo	21 879	13,31	18 406	2 221
11 Pohjois-Savo	36 400	13,83	30 375	2 313
12 Pohjois-Karjala	22 167	13,28	17 978	2 237
13 Keski-Suomi	39 777	13,62	31 535	2 305
14 Etelä-Pohjanmaa	26 364	13,10	21 504	2 219
15 Pohjanmaa	26 214	13,84	19 170	2 341
16 Keski-Pohjanmaa	9 400	13,29	7 282	2 249
17 Pohjois-Pohjanmaa	53 809	13,85	44 212	2 325
18 Kainuu	11 250	13,51	8 919	2 278
19 Lappi	24 438	13,88	20 236	2 337
20 Itä-Uusimaa	11 472	13,99	9 177	2 361
21 Ahvenanmaa	2 078	14,25	1 308	2 394

* Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.37

Koko- ja osa-aikaisten palkansaajien lukumäärät kuukausiansioiden suuruusluokan mukaan vuonna 2007

Kuukausiansion suuruusluokka, €	Palkansaajat yhteensä		Yksityinen sektori		Kuntasektori		Valtiosektori	
	Lkm	josta: osa-aikaiset	Lkm	josta: osa-aikaiset	Lkm	josta: osa-aikaiset	Lkm	josta: osa-aikaiset
Yhteensä	1 579 822	177 356	1 045 953	117 172	421 313	51 621	112 556	8 563
-500	26 168	25 044	23 139	22 812	2 582	1 798	447	434
501-750	15 465	14 749	13 048	12 815	2 007	1 548	410	386
751-1000	26 532	24 456	16 839	15 536	8 598	7 994	1 095	926
1001-1300	45 585	37 979	28 397	22 757	14 889	13 119	2 299	2 103
1301-1600	88 545	34 073	63 138	21 853	23 378	10 718	2 029	1 502
1601-1900	205 101	17 267	125 199	9 665	72 573	6 358	7 329	1 244
1901-2200	281 014	9 169	158 915	4 493	100 265	3 901	21 834	775
2201-2500	229 985	4 877	150 972	2 204	63 168	2 213	15 845	460
2501-2800	172 901	3 091	120 901	1 517	39 373	1 284	12 627	290
2801-3100	124 399	2 015	86 603	1 067	26 680	771	11 116	177
3101-3400	95 684	1 275	65 455	710	20 952	464	9 277	101
3401-3700	71 294	876	49 715	486	14 275	322	7 304	68
3701-4000	48 699	615	34 381	342	8 815	246	5 503	27
4001-4300	35 067	489	25 691	213	5 597	252	3 779	24
4301-4600	25 223	354	18 957	191	3 571	150	2 695	13
4601-4900	18 871	263	13 977	119	2 665	133	2 229	11
4901-5200	14 998	174	10 943	91	2 164	75	1 891	8
5201-5500	11 429	152	8 326	75	1 775	76	1 328	1
5501-5800	8 797	102	6 322	54	1 446	45	1 029	3
5801-6100	6 786	55	4 928	25	1 180	30	678	-
6101-6400	5 652	49	4 127	27	1 024	21	501	1
6401-6700	4 081	42	2 986	24	745	17	350	1
6701-7000	3 351	40	2 457	23	646	17	248	-
7001-7300	2 660	29	2 004	15	483	12	173	2
7301-7600	1 956	14	1 442	6	387	6	127	2
7601-7900	1 566	17	1 106	7	340	10	120	-
7901-8200	1 367	9	1 047	6	262	3	58	-
8201-8500	1 049	11	772	3	235	8	42	-
8501-8800	929	10	660	2	205	7	64	1
8801-9100	752	9	552	5	168	4	32	-
9101-	3 916	51	2 954	29	865	19	97	3

Lähde: Palkkarakenneilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.38

Kokoikaisten palkansaajien lukumäärät sukupuolittain kuukausiansioiden suuruusluokan mukaan vuonna 2007

Kuukausiansion suuruusluokka, €	Palkansaajat yhteensä		Yksityinen sektori		Kuntasektori		Valtiosektori	
	Lkm	josta: naisia	Lkm	josta: naisia	Lkm	josta: naisia	Lkm	josta: naisia
Yhteensä	1 402 466	700 993	928 781	362 929	369 692	287 907	103 993	50 157
-500	1 124	839	327	183	784	649	13	7
501-750	716	533	233	134	459	386	24	13
751-1000	2 076	1 368	1 303	731	604	511	169	126
1001-1300	7 606	5 044	5 640	3 534	1 770	1 396	196	114
1301-1600	54 472	37 327	41 285	26 632	12 660	10 412	527	283
1601-1900	187 834	132 210	115 534	70 269	66 215	57 895	6 085	4 046
1901-2200	271 845	173 069	154 422	75 392	96 364	82 506	21 059	15 171
2201-2500	225 108	122 347	148 768	63 029	60 955	50 001	15 385	9 317
2501-2800	169 811	74 437	119 385	40 423	38 089	28 442	12 337	5 572
2801-3100	122 384	45 715	85 536	24 060	25 909	17 679	10 939	3 976
3101-3400	94 409	33 129	64 745	16 407	20 488	13 594	9 176	3 128
3401-3700	70 418	22 820	49 229	11 785	13 953	8 622	7 236	2 413
3701-4000	48 084	14 519	34 039	8 005	8 569	4 777	5 476	1 737
4001-4300	34 578	9 606	25 478	5 760	5 345	2 695	3 755	1 151
4301-4600	24 869	6 569	18 766	4 121	3 421	1 690	2 682	758
4601-4900	18 608	4 937	13 858	3 009	2 532	1 251	2 218	677
4901-5200	14 824	3 975	10 852	2 332	2 089	1 070	1 883	573
5201-5500	11 277	2 904	8 251	1 650	1 699	897	1 327	357
5501-5800	8 695	2 206	6 268	1 216	1 401	755	1 026	235
5801-6100	6 731	1 768	4 903	998	1 150	621	678	149
6101-6400	5 603	1 281	4 100	697	1 003	487	500	97
6401-6700	4 038	966	2 961	554	728	341	349	71
6701-7000	3 311	755	2 434	432	629	271	248	52
7001-7300	2 631	612	1 989	384	471	196	171	32
7301-7600	1 942	388	1 436	222	381	146	125	20
7601-7900	1 549	315	1 099	183	330	110	120	22
7901-8200	1 358	240	1 041	139	259	95	58	6
8201-8500	1 037	199	768	107	227	84	42	8
8501-8800	918	166	657	90	198	59	63	17
8801-9100	744	124	548	68	164	46	32	10
9101-	3 865	623	2 925	381	846	223	94	19

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 4.39

Kokoaikaisten palkansaajien lukumäärät, kuukausiansiot ja laskennalliset vuosiansiot toimialan (TOL 2002) pääluokan ja sukupuolen mukaan vuonna 2007

Toimialan pääluokka	Lkm	Kuukausiansio, €	Vuosiansio, €	josta: tulos-palkkiot	muut kertaluonteiset erät
Sukupuolet yhteensä	1 402 466	2 734	34 675	471	1 395
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	4 866	2 358	29 704	285	1 121
B Kalatalous	15
C Kaivostoiminta ja louhinta	3 101	2 897	37 225	883	1 581
D Teollisuus	309 981	2 915	37 653	905	1 769
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	12 520	3 137	40 533	1 322	1 563
F Rakentaminen	87 166	2 663	33 901	376	1 567
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon.; ja henk.koht., kotital.esin. korjaus	134 494	2 639	33 607	728	1 213
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	34 072	2 060	25 789	152	914
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	86 948	2 697	34 049	366	1 317
J Rahoitustoiminta	35 567	3 301	42 918	1 790	1 510
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	165 732	2 959	37 513	627	1 380
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	111 424	2 814	35 409	70	1 575
M Koulutus	117 678	2 934	36 600	23	1 366
N Terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut	242 667	2 387	29 718	30	1 038
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	56 180	2 372	29 671	107	1 094
P Työnant.kotital.; kotital. tuott. tav. ja palv. omaan käyttöön	1
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	54

Taulukko 4.39

Jatkuu

Toimialan pääluokka	Lkm	Kuukausi-ansio, €	Vuosi-ansio, €	josta: tulos-palkkiot	muut kertaluonteiset erät
Miehet	701 473	3 035	38 737	679	1 644
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	3 011	2 519	31 878	429	1 226
B Kalatalous	15
C Kaivostoiminta ja louhinta	2 636	2 960	37 937	764	1 650
D Teollisuus	223 928	3 048	39 428	947	1 904
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	9 343	3 297	42 559	1 357	1 634
F Rakentaminen	80 182	2 686	34 196	360	1 607
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon.; ja henk.koht., kotital.esin. korjaus	72 167	2 945	37 663	953	1 365
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8 429	2 280	28 566	270	932
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	60 048	2 808	35 437	356	1 381
J Rahoitustoiminta	9 931	4 505	60 145	4 029	2 054
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	94 251	3 287	41 822	826	1 552
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	49 012	3 185	40 245	67	1 956
M Koulutus	41 119	3 206	40 048	28	1 544
N Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut	24 342	3 299	40 868	50	1 230
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut	23 028	2 657	33 297	152	1 267
P Työnant.kotital.; kotital. tuott. tav. ja palv. omaan käyttöön	1
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	29

Taulukko 4.39

Jatkuu

Toimialan pääluokka	Lkm	Kuukausi- ansio, €	Vuosi- ansio, €	josta: tulos- palkkiot	muut kertaluonteiset erät
Naiset	700 993	2 433	30 609	263	1 145
A Maatalous, riistatalous ja metsätalous	1 855	2 098	26 176	53	952
C Kaivostoiminta ja louhinta	464	2 537	33 182	1 554	1 188
D Teollisuus	86 053	2 568	33 033	798	1 416
E Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	3 176	2 667	34 573	1 220	1 355
F Rakentaminen	6 984	2 403	30 505	558	1 115
G Tukku-, väh.kaup; moot.ajon.; ja henk.koht., kotital.esin. korjaus	62 327	2 284	28 910	467	1 037
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	25 643	1 988	24 876	114	908
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	26 900	2 449	30 950	389	1 174
J Rahoitustoiminta	25 636	2 835	36 245	923	1 299
K Kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelut	71 481	2 526	31 831	364	1 154
L Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	62 412	2 522	31 612	73	1 276
M Koulutus	76 558	2 788	34 748	20	1 271
N Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut	218 325	2 286	28 474	28	1 016
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilö- kohtaiset palvelut	33 152	2 175	27 152	77	974
Q Kansainväliset järjestöt ja ulkomaiset edustustot	25

Lähde: Palkkarakennetilasto, Tilastokeskus.

5 Työtaistelutilasto

5.1 Työtaistelut Suomessa vuonna 2008

Tilastokeskuksen tietojen mukaan Suomessa käytiin 92 työtaistelua vuonna 2008. Työtaisteluja oli suunnilleen saman verran kuin edellisellä vuonna, jolloin niitä oli 91 kappaletta. Työtaistelujen määrä vastasi 1990- ja 2000-lukujen keskimääräistä tasoa.

Työtaisteluihin osallisten työntekijöiden määrä ja työpäivämenetykset olivat vuonna 2008 poikkeuksellisen pieniä. Sekä osallistuneiden työntekijöiden että menetettyjen työpäivien määrä oli noin 16 000.

Vuonna 2008 ei ollut laajoja työtaisteluja osittain siksi, että useimmilla aloilla oli voimassa pitkäaikaiset työehtosopimukset. Suurimmat työtaistelut käytiin paperiteollisuudessa ja metalliteollisuudessa. Määräaikaisilla ulosmarsseilla vastustettiin tehtaiden lakkauttamisia ja henkilöstövähennyksiä.

Eniten työpäiviä menetettiin UPM-Kymmenen lakossa syyskuussa 2008, jolloin vastustettiin Kajaanin paperitehtaan ja Valkeakosken sellutehtaan sulkemista. Myös Rautaruukilla ja Stora-Ensolla oli huomattavia työtaisteluja.

Toimialoittain tarkasteltuna työtaisteluja käytiin eniten metalliteollisuudessa, jossa niitä oli 55 kappaletta (taulukko 5B).

Metallin alatoimialoista eniten työtaisteluja oli metallien jalostuksessa (17), sähkölaitteiden valmistuksessa (10) sekä muiden koneiden ja laitteiden valmistuksessa (9). Muista toimialoista työtaisteluita oli eniten elintarvikkeiden valmistuksessa (12) sekä paperi- ja kartonkituotteiden valmistuksessa (7).

Työtaistelujen syy oli 16 kertaa työvoiman vähennys tai sen uhka, 16 kertaa työnjohto ja 10 kertaa palkkavaatimus.

Työtaistelujen muodoista lakkoja oli 84 kappaletta, neljä oli ylityökieltoja, kolme saartoja ja yksi jarrutus.

Alueellisesti tarkasteltuna paikallisia työtaisteluja oli perinteiseen tapaan eniten Länsi-Suomen läänissä, jossa niitä oli 43 kappaletta (taulukko 5D). Oulun läänissä oli 22 työtaistelua ja Etelä-Suomen läänissä 10.

Taulukko 5A.

Työtaistelut vuosina 2000–2008

Vuosi	Lukumäärä	Osalliset palkansaajat	Menetetyt työpäivät
2000	96	84 092	253 838
2001	84	21 715	60 652
2002	76	70 867	74 985
2003	112	91 866	66 136
2004	84	25 211	42 385
2005	365	106 796	672 904
2006	97	48 276	85 075
2007	91	89 729	94 579
2008	92	15 992	16 352

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 5B.

Työtaistelut toimialoittain vuonna 2008

Toimiala TOL 2008	Luku- määrä	Osalliset palkansaajat	Menetetyt työpäivät	Menetetyt bruttopalkat 1 000 euroa
B Kaivostoiminta ja louhinta	1	44	26	2
9 Kaivostoimintaa palveleva toiminta	1	44	26	2
C Teollisuus	80	14 876	15 429	1 979
10 Elintarvikkeiden valmistus	12	2300	2316	214
11 Juomien valmistus	1
13 Tekstiilien valmistus	1	62	115	13
17 Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	7	5 143	6 007	919
20 Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	4	168	295	35
24 Metallien jalostus	17	5 290	5 210	610
25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	1	32	32	4
26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	2	50	13	1
27 Sähkölaitteiden valmistus	10	614	235	43
28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	9	292	300	34
29 Moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus	1
30 Muiden kulkuneuvojen valmistus	7	811	745	84
33 Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	8	114	162	21
F Rakentaminen	1	200	100	12
43 Erikoistunut rakennustoiminta	1	200	100	12
H Kuljetus ja varastointi	8	872	797	135
51 Ilmaliikenne	1
52 Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta	7	872	797	135
J Informaatio ja viestintä	2
61 Televiestintä	2
Kaikki yhteensä	92	15 992	16 352	2 128

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 5C.

Työtaistelut syyn mukaan vuonna 2008

Työtaistelun syy	Luku- määrä	Osalliset palkansaajat	Menetetyt työpäivät	Menetetyt bruttopalkat 1 000 euroa
Alan työehtosopimus	1	550	450	72 000
Muu syy	6	888	1 159	109 744
Palkkavaatimus	10	4 161	3 511	423 758
Tukitoimenpide	5	3 960	4 540	604 091
Työnjohto	16	1 716	1 466	180 123
Työolosuhteet	2	29	33	3 561
Työvoiman vähennys tai sen uhka	16	4 640	5 144	729 953
Ei tietoa	36	48	48	4 992
Kaikki yhteensä	92	15 992	16 352	2 128 222

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 5D.

Työtaistelut lääneittäin vuonna 2008

Lääni	Lukumäärä	Osalliset palkansaajat	Menetetyt työpäivät	Menetetyt bruttopalkat 1 000 euroa
Etelä-Suomen lääni	10	3 771	4 475	561
Itä-Suomen lääni	2	184	217	28
Lapin lääni	2	194	346	44
Länsi-Suomen lääni	43	6 079	5 843	803
Oulun lääni	22	5 326	5 015	635
Valtakunnallinen	13	438	456	57
Kaikki yhteensä	92	15 992	16 352	2 128

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

5.2 Katsaus Suomen työtaisteluhistoriaan

5.2.1 Tilastointi

Työtaistelutilasto on yksi Suomen vanhimmista yhteiskuntatilastoista. Työtaistelujen tilastoinnin tarve huomattiin 1900-luvun ensimmäisinä vuosina, kun työväenliikkeen aktivoitumisen myötä työtaistelutoiminta yleistyi Suomessa 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa. Ensimmäinen työtaistelutilasto koottiin vuosina 1903–1905 ja siihen oli koottu tiedossa olevat työtaistelut aina vuodesta 1890 lähtien.

Säännöllisiä työtaistelutilastoja on julkaistu ensin vuosilta 1907–1918 Teollisuushallituksen Työtilastollisessa aikakauskirjassa ja vuosina 1918–1966 sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön julkaisemassa Sosiaalisessa aikakauskirjassa. Vuonna 1967 työtaistelutilasto siirrettiin Tilastolliseen päätoimistoon eli nykyiseen Tilastokeskukseen. Vuonna 1971 tilasto uudistettiin ja sen laadinnassa siirryttiin käyttämään ATK:hon perustuvaa menetelmää. Tuolloin otettiin käyttöön tilastoyksikkö, joka on käsitteenä laajempi kuin siihen asti käytössä ollut työnseisuus.

Vuoden 1971 uudistuksen myötä tilaston kattavuus parani huomattavasti. Ennen vuotta 1971 vain noin puolet työtaisteluista tuli mukaan tilastoon, mutta sen jälkeen suurin osa työtaisteluista on ollut mukana. Suurin osa työtaistelutiedoista tulee työnantajajärjestöjen kautta. Järjestäytymättömissä yrityksissä tapahtuvia työtaisteluja on pyritty seuraamaan eri tavoin, mm. seuraamalla maakuntalehtiä ja Esmerk-tietopalvelun uutisia.

5.2.2 Työtaisteluaktiivisuus

Työtaistelutoiminta vilkastui Suomessa 1900-luvun alussa samanaikaisesti työväenliikkeen nousun kanssa. Vuonna 1905 Venäjällä järjestettiin laaja yleislakko ja lakkoliike levisi myös Suomeen, jossa järjestettiin samana vuonna ns. Suurlakko. Tarkkoja tilastoja lakon suuruudesta ei kuitenkaan ole olemassa. Lakolla oli

merkittäviä vaikutuksia suomalaiseen yhteiskuntaan. Sen seurauksena Suomeen tuli mm. yleinen äänioikeus ja valtiopäivät uudistettiin.

Suomen itsenäistymisen jälkeen 1920-luvulla työtaistelutoiminta oli melko vilkasta. 1930-luvulla työtaistelutoiminta hiljeni johtuen todennäköisesti lama-kaudesta ja oikeiston vahvasta poliittisesta asemasta. 1940-luvun alussa sotien aikana työtaistelut olivat Suomessa kiellettyjä. 1940-luvun loppupuolella valtiotavallalla oli ensisijainen intressi työrauhan säilyttämiseksi Suomessa, koska se oli sitoutunut sotakorvauksien maksamiseen. Myös palkkasäännöstelyn takia työtaistelutoiminta oli suhteellisen vähäistä vuoteen 1948 asti (liitetaulukko 5.1).

Vuonna 1956 ajaututtiin tulopolitiikassa vaikeaan tilanteeseen samalla kun hallituksen toimintakyky oli heikko presidentinvaalien takia. Kun tulosopimukseen ei päästy, käynnisti SAK 1.3.1956 yleislakon. Tähän 19 päivää kestäneeseen yleislakkoon osallistui 400 000 työntekijää ja siitä tuli Suomen historian suurin työtaistelu. Kaikkiaan vuonna 1956 menetettiin työtaisteluissa lähes 7 miljoonaa työpäivää.

Vuoden 1956 yleislakon jälkeen Suomessa ei koettu suuria työtaisteluita vuoden 1963 virkamieslakkoa lukuun ottamatta ennen 1970-luvun alkua.

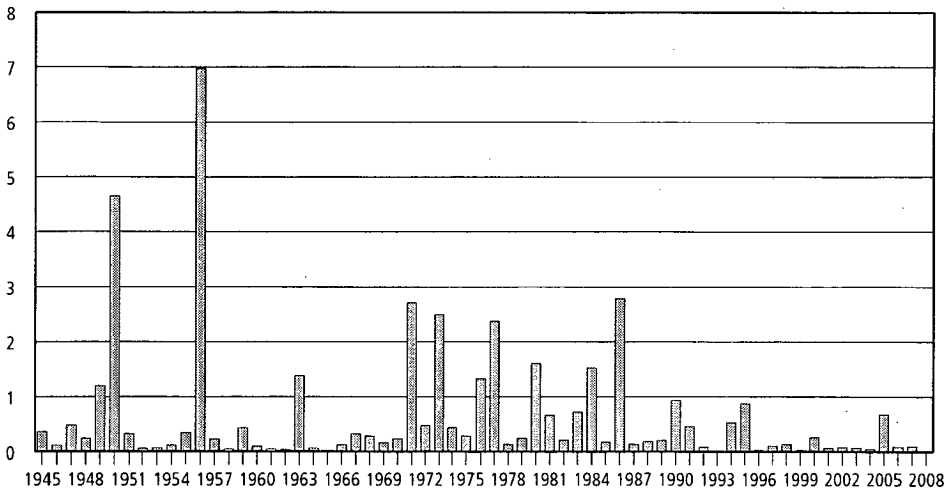
1970-luvulla poliittinen aktivoituminen lisäsi huomattavasti työtaisteluaktiivisuutta Suomessa. 1970-luvulla olivat yleisiä myös ns. korpilakot, jotka tarkoittivat paikallisia lakkoja, joilla ei ollut liittotason tukea takanaan.

1980-luvulla politiikan merkitys työtaistelutoiminnassa asteittain väheni, mutta työtaistelut olivat edelleen yleisiä kyseisellä vuosikymmenellä. 1980-luvun työmarkkinoita leimasi eri palkansaajaryhmittymien välinen keskinäinen kilpailu ansiokehityksessä. 1980-luvulla olivat yleisiä julkisen sektorin toimihenkilöjärjestöjen organisoimat työtaistelut, koska hyvin koulutetut julkisen sektorin palkansaajat kokivat jääneensä jälkeen ansiokehityksessä verrattuna vientialojen palkansaajiin.

Kuvio 5A.

Työtaistelujen työpäivämenetykset 1945–2008

miljoona työpäivää

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

1990-luvulla työtaisteluaktiivisuus romahti edelliseen vuosikymmeneen verrattuna. Kun 1970- ja 1980-luvuilla työtaisteluissa menetettiin yli kahdeksan miljoonaa työpäivää, 1990-luvulla työpäivämenetyksiä oli enää runsaat kolme miljoonaa. Työtaisteluiden volyyymi tippui näin 1960-luvun tasolle.

Suurin syy työtaisteluiden vähenemiseen oli vuosikymmenen alun syvä lama. Työttömyyden kasvu lähelle 20 prosentin tasoa nosti palkansaajien tärkeimmäksi huoleksi uhan työpaikan menettämisestä.

2000-luvulla työtaistelutoiminta ei ole merkittävästi kasvanut 1990-luvusta. Yksittäisiä suuria järjestötyötaisteluja on käyty mm. paperiteollisuudessa vuosina 2000 ja 2005 ja kuljetusalalla vuonna 2000.

5.3 Työtaistelujen kansainvälinen vertailu

Kansainvälisiä tilastoja työtaisteluista laatii YK:n alainen Kansainvälinen työjärjestö ILO. Maittaisten tilastojen yhtenäistämiseksi ILO suosittaa otettavaksi työtaistelutilastoihin vain sellaiset työtaistelut, joihin liittyy työtuntien menetyksiä. Suomen työtaistelutilastoon kuuluvat myös muut työtaistelumuodot, mutta niiden merkitys tilastossa on pieni. Monien maiden työtaistelutilastossa työtaisteluille on asetettu minimirajoja työtaistelun keston ja osallistujamäärän mukaan. Suomen työtaistelutilastossa ei periaatteessa tällaisia rajoja ole.

Tilastokeskuksen julkaisussa Sadan vuoden työtaistelut (Työmarkkinat 1990:22) vertaillaan työtaistelujen määriä ja menetettyjä työpäiviä suhteessa palkansaajien määrään vuosina 1958–1987 Suomessa ja eräissä muissa länsimaissa. Muut maat vertailussa olivat Ranska, Italia, Kanada, Ruotsi, Tanska ja Norja. Vertailun perusteella Suomi ei ollut erityisen lakkoherkkä maa vuosina 1958–1970, mutta vuodesta 1971 alkaneella ajanjaksolla Suomi nousi yhdeksi lakkoherkimmistä maista. Lakkojen määrä suhteessa palkansaajiin nousi vertailujoukon suurimmaksi, mutta menetettyjä työpäiviä suhteessa palkansaajiin oli edelleen enemmän Italiassa ja Kanadassa. Muissa Pohjoismaissa yleensä lakkoiltiin Suomea vähemmän.

Oheisena on taulukko 5E työtaisteluissa menetetyistä työpäivistä viimeiseltä kymmeneltä vuodelta (1998–2007) eräistä sellaisista maista, joista tilastoja on saatavilla.

Taulukkoon on poimittu keskeisiä länsimaita sekä Aasiasta Japani, Etelä-Korea ja Intia. Ylivoimaisesti eniten työpäivämenetyksiä on tapahtunut Intiassa, joka on väestömäärältäänkin vertailujoukon selvästi suurin. Myös Yhdysvalloissa, Espanjassa, Italiassa ja Etelä-Koreassa on ollut suuria työtaisteluja. Japanissa ja Saksassa työtaistelutoiminta on ollut vähäistä maiden kokoon nähden.

Työtaisteluiden suhteellisen merkityksen kannalta paras mittari on työpäivämenetykset työntekijöiden määrään suhteutettuna. ILO tilastoi työpäivämenetyksiä tuhatta työntekijää kohti, mutta maittaiset tiedot ovat puutteellisempia kuin tiedot absoluuttisista työpäivämenetyksistä.

Eniten työpäivämenetyksiä suhteessa tuhatta työntekijää kohden on ollut vuosina 1998–2007 vertailumaista Espanjassa ja Italiassa. Vähiten työpäivämenetyksiä on ollut Saksassa ja Venäjällä (taulukko 5F).

Taulukko 5E.

Työtaistelussa menetetyt työpäivät eräissä maissa 1998–2007, tuhansia työpäiviä

Maa	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	1998–2007 keskiarvo
Suomi	133	19	254	61	75	66	42	673	85	95	150
Saksa	16	79	11	27	310	163	51	19	429	286	139
Intia	28 763	23 767	26 586	30 256	23 866	29 665	20 324	19 193	25 303
Italia	580	909	884	1 026	4 861	1 962	699	907	555	903	1 329
Japani	102	87	35	29	12	7	4	1	2	..	31
Etelä-Korea	1 452	1 366	1 894	1 083	1 580	1 299	1 199	848	1 201	536	1 246
Venäjä	2 882	1 827	236	47	29	29	211	86	1	20	537
Espanja	1 281	1 505	3 617	1 924	4 945	792	4 473	951	928	1 188	2 160
Ruotsi	2	79	0	11	1	628	15	1	2	14	75
Iso-Britannia	282	242	499	525	1 323	499	905	224	755	1 041	629
Yhdysvallat	5 116	1 996	20 419	1 151	660	4 077	1 017	1 348	2 688	1 265	3 974
Yhteensä	56 612	29 651	40 383	39 778	32 482	34 722	26 968	24 541	35 573

Lähde: Strikes and lockouts, International Labour Organization.

Taulukko 5F.

Työtaistelussa menetetyt työpäivät tuhatta työntekijää kohden eräissä maissa 1998–2007

Maa	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	1998–2007 keskiarvo
Suomi	61	10	110	26	31	28	18	280	30	38	63
Saksa	1	2	0	1	9	5	1	1	12	12	4
Italia	39	61	58	66	305	122	43	55	33	53	84
Venäjä	52	33	4	1	1	1	4	2	0	11	11
Espanja	92	102	233	119	297	46	249	50	47	58	129
Iso-Britannia	11	10	19	20	51	19	34	6	28	38	24
Yhdysvallat	39	15	151	9	5	30	7	10	19	9	29

Lähde: Strikes and lockouts, International Labour Organization.

5.4 Laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Työtaistelutilasto kuvaa työntekijöiden tai työnantajien Suomessa järjestämiä työtaisteluita. Työtaistelujen laajuutta kuvataan lukumäärillä osallistuneista työntekijöistä ja menetetyistä työpäivistä.

Tilaston aineistot ja luokitukset

Aineistot

Pääosa työtaistelutiedoista saadaan työnantajajärjestöiltä. Lisäksi työtaistelutietoja kerätään tiedotusvälineistä ja kysytään tarkempia tietoja suoraan yrityksiltä.

Luokitukset

Muun muassa toimiala, työnantajasektori, työtaistelun syy, työtaistelun muoto, lääni ja työtaistelun kesto.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Työtaistelutilastoon kerätään kaikki työtaistelut, jotka tulevat Tilastokeskuksen tietoon. Työnantajajärjestöjen työtaistelutiedot ja muulla tavalla kerätyt työtaistelutiedot kerätään yhteen tietokantaan. Näin saadusta tietokannasta tehdään taulukoita valittujen luokittelujen ja määrätietojen mukaan.

3. Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Osa pienemmistä työtaisteluista jää tilaston ulkopuolelle, koska niiden olemassaolosta ei saada tietoa. Näiden työtaistelujen puuttumisella on lähinnä merkitystä vain työtaistelujen lukumäärätietoihin. Työtaisteluiden laajuutta paremmin kuvaaviin työntekijöiden lukumäärätietoihin ja työpäivämenetyksiin joidenkin pienten työtaisteluiden puuttumisella ei ole olennaista merkitystä.

Työtaistelujen laajuudesta voi olla työnantaja- ja työntekijäpuolella erilainen näkemys. Yleensä käytetään työnantajajärjestöjen lähettämiä tietoja, jotka ovat yksityiskohtaisia.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tiedot julkaistaan kaksi kertaa vuodessa noin neljä kuukautta kunkin vuosipuoliskon päättymisen jälkeen. Tuoreimpaan julkaistuun työtaistelutilastoon voi tulla pieniä lisäyksiä, jos joistain työtaisteluista saadaan tiedot työnantajajärjestöltä poikkeuksellisen myöhään. Uudet tiedot julkaistaan seuraavan julkistuksen yhteydessä.

Jos työtaistelu jatkuu vuosineljänneksen vaihtumisen läpi, se merkitään sille neljännekselle, jolla se on kestänyt pisimpään. Poikkeuksellisen pitkät työtaistelut merkitään kullekin neljännekselle erikseen, kuitenkin siten, että työtaistelujen summa pysyy oikeana.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Julkaisukanavat

Työtaistelutilaston tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen maksuttomilla internet-sivuilla. Yksityiskohtaisempia tuloksia työtaistelutilaston tiedoista julkaistaan vuosittain yhteenvetojulkaisussa, Palkat ja työvoimakustannukset.

Julkaisu on tilattavissa myyntipalvelusta osoitteesta:

Tilastokeskus, myyntipalvelu

PL 4C

00022 TILASTOKESKUS

puh. (09) 1734 2011

faksi (09) 1734 2500

myynti@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lisäksi työtaistelutilaston tietoja on Tilastokatsauksessa ja vuosikirjassa. Tarkempia tietoja on mahdollista saada Tilastokeskuksesta.

Tilaston metatiedot

Työtaisteluihin liittyvää dokumentaatiota on saatavissa tilaston kotisivulta sekä tilastoa tuottavalta Tilastokeskuksen vastuualueelta Palkat ja työvoimakustannukset (sähköpostiosoite palkat.indeksit@stat.fi ja puhelinnumero 09-17 341 / Työtaistelutilasto)

6. Tietojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Vertailtavuus muiden maiden tilastoihin

Eri maiden työtaistelutilastot voivat vaihdella suuresti. Joissain maissa käytetään rajoja, joilla kestoaltaan tai osallistujamäärältään pienimmät työtaistelut jäävät tilaston ulkopuolelle. Työjärjestö ILO kerää tietoa työtaisteluista kaikista maista, joista sitä on saatavilla.

Vertailtavuus historiatietoihin

Työtaistelutietoja on olemassa yli sadan vuoden ajalta. Vuonna 1971 tehtiin tilaston laaja uudistus, jolloin tilaston kattavuus pienemmissä työtaisteluissa parani.

Taulukko 5.1

Työtaistelut vuosina 1970–2008

Vuosi	Työtaisteluja	Työntekijöitä Lukumäärä	Työtaistelua kohden	% työllisistä	Menetettyjä työpaivia Lukumäärä	Osallistunutta kohden
1970	240	201 600	840	9,3	233 200	1,2
1971	838	403 300	481	18,6	2 711 100	6,7
1972	849	239 700	282	11,0	473 100	2,0
1973	1 009	678 200	672	30,6	2 496 900	3,7
1974	1 778	370 700	208	16,3	434 800	1,2
1975	1 530	215 100	141	9,7	284 200	1,3
1976	3 282	512 700	156	23,8	1 325 500	2,6
1977	1 673	743 800	445	35,2	2 374 700	3,2
1978	1 237	164 600	133	7,9	132 400	0,8
1979	1 753	228 690	130	10,7	243 400	1,1
1980	2 238	413 140	185	18,8	1 605 600	3,9
1981	1 612	492 960	306	22,0	659 100	1,3
1982	1 240	167 500	135	7,0	207 600	1,2
1983	1 940	421 840	217	17,7	719 700	1,7
1984	1 710	562 480	329	23,3	1 526 900	2,7
1985	848	171 350	202	7,0	174 300	1,0
1986	1 225	602 730	492	24,8	2 787 600	4,6
1987	802	99 290	124	4,1	130 890	1,3
1988	1 353	244 070	180	10,0	179 820	0,7
1989	629	158 480	252	6,4	204 210	1,3
1990	455	244 760	538	9,9	935 150	3,8
1991	284	166 770	587	7,1	458 340	2,7
1992	168	103 510	616	4,8	76 090	0,7
1993	126	23 190	184	1,1	17 310	0,7
1994	171	70 540	413	3,5	525 700	7,5
1995	112	127 039	1 134	6,3	869 422	6,8
1996	94	43 113	459	2,1	20 077	0,5
1997	91	28 402	312	1,3	103 712	3,7
1998	98	35 380	361	1,6	133 203	3,8
1999	65	14 993	231	0,7	18 953	1,3
2000	96	84 092	876	3,6	253 838	3,0
2001	84	21 715	259	1,0	60 652	2,8
2002	76	70 867	932	3,0	74 985	1,1
2003	112	91 866	820	3,9	66 136	0,7
2004	84	25 211	300	1,0	42 385	1,7
2005	365	106 796	409	4,4	672 904	6,3
2006	97	48 276	498	2,0	85 075	1,8
2007	91	89 729	986	3,7	94 579	1,1
2008	92	15 992	174	0,6	16 352	1,0
2008/I	29	3 543	122	0,1	4 134	1,2
2008/II	29	4 002	138	0,2	3 605	0,9
2008/III	16	4 581	286	0,2	4 539	1,0
2008/IV	18	3 866	215	0,2	4 074	1,1

Lähde: Työtaistelutilasto, Tilastokeskus.

Liitteet

Käsitteet ja määritelmät

Ammatti

Palkkatilastoissa käytetään palkansaajan ammatin kuvaamisessa alakohtaista ammatti-, virka- ja tehtävänimikettä sekä Tilastokeskuksen ammattiluokitusta (Ammattiluokitus 2001). Alakohtaisia ammattinimikkeitä on käytössä noin 15 000.

Palkkatilastojen ammattinimikkeet perustuvat yksityisellä sektorilla Elinkeinoelämän keskusliiton työehtosopimusalojen ammatti- tai tehtävänimikkeistöön, Kirkon työmarkkinalaitoksen tehtävänimikkeistöön sekä Näyttämöväen Vanhuudenturvasäätiön ammattinimikkeistöön. Kuntasektorilla ammatti- ja virkanimikkeet perustuvat Kuntien eläkevakuutuksen luokituksen mukaiseen ammattinimikkeistöön. Valtiolla ammatti- tai virkanimike on nimittämiskirjan tai työehtosopimuksen mukainen ammatti- tai virkanimike.

Ammattiluokitus muodostetaan palkkatilastoissa ammattinimikkeistöstä ottamalla huomioon palkansaajan työnantajasektori, tutkinto sekä toimiala. Palkkarakenneilastossa ei julkaista alakohtaisia ammatti- tai virkanimikkeitä, vaan palkkarakenneaineistossa ammattia kuvaa ainoastaan ammattiluokitus.

Indeksi

Indeksi on suhdeluku, joka kuvaa jonkin muuttujan (esimerkiksi hinnan, määrän tai arvon) suhteellista muutosta perusjakson (esimerkiksi vuoden) suhteen. Kunkin ajankohdan indeksipisteluku ilmoittaa, kuinka monta prosenttia kyseisen ajankohdan tarkasteltava muuttuja on perusjakson hinnasta, määrästä tai arvosta. Perusjakson indeksipistelukujen keskiarvo on 100.

Indeksikaava

Indeksikaava on matemaattinen funktio, jonka avulla havaintoarvoista lasketaan yksittäinen muutosta kuvaava tunnusluku (esim. Fischerin, Laspeyres'n ja Paaschen indeksikaavat).

Kantaindeksi

Kantaindeksissä laskenta-ajankohdan hintaa verrataan aina perusajankohtaan. Kantaindeksissä painot vaihdetaan yleensä harvemmin kuin vuosittain, esimerkiksi viiden vuoden välein.

Ketjuindeksi

Ketjuindeksissä vertailu tapahtuu aina peräkkäisten laskenta-ajankohtien välillä. Ketjuindeksissä kahden laskentaajankohdan muutoksella viedään eteenpäin halutun perusajankohdan indeksipistelukua. Ketjuindeksissä painot vaihdetaan periaatteessa jokaisena laskenta-ajankohtana.

Toisinaan puhutaan ketjuindeksistä myös sellaisessa tapauksessa, että vertailuperiodi pidetään kiinteänä vuoden sisäisissä vertailuissa, mutta vertailuperiodia ja indeksin painorakennetta muutetaan aina vuoden vaihtuessa.

Kokoaikainen palkansaaja

Palkkarakennetilasto:

Palkkarakennetilastossa koko- ja osa-aikaisuuden erittely perustuu säännölliseen viikkotyöaikaan. Tilastossa on kokoaikaisiksi määritetty ne palvelussuhteet, joiden säännöllinen viikkotyöaika on yli 90 prosenttia kyseisen alan yleisestä työajasta. Koko- ja osa-aikaisuutta ei ole pystytty määrittämään niille palkansaajille, joille ei ole tiedossa säännöllistä työaika. Tämä voi johtua joko tiedon ilmoittamatta jättämisestä tai siitä, että henkilön työaika vaihtelee. Julkisen sektorin opettajien koko- ja osa-aikaisuus on määritetty palvelussuhteen ehtojen mukaisesti. Ne yksityisen sektorin opettajat, joiden viikko-opetusvelvollisuus on vähintään 16 tuntia, on palkkarakennetilastossa määritetty kokoaikaisiksi.

Yksityisen sektorin palkkatilastot:

Yksityisen sektorin kuukausipalkkaisilla kokoaikaisuuden määrittely perustuu palkkarakennetilaston tavoin pääsääntöisesti viikkotyöaikaan. Kokoaikaisiksi palkansaajiksi määritellään tilastossa ne palkansaajat, joiden säännöllinen viikkotyöaika on yli 90 prosenttia kyseisen alan yleisestä työajasta.

Loppuosalle palkansaajista kokoaikaisuustieto saadaan suoraan tiedustelusta tai se määräytyy palvelussuhteen mukaan. Jos palkansaajan säännöllinen viikkotyöaika ei ole tiedossa, käytetään kokoaikaisuuden määrittelyssä myös palkansaajan ansiotietoja hyödyksi.

Yksityisen sektorin tuntipalkkaisille ei määritellä erikseen koko- ja osa-aikaisuutta.

Julkisen sektorin palkkatilastot:

Julkisella sektorilla palkansaajien koko- ja osa-aikaisuus määritellään palvelussuhteen luonteen sekä ehtojen mukaan. Koko- ja osa-aikaisuustieto saadaan yleensä tiedustelun yhteydessä.

Työvoimakustannustutkimus:

Työvoimakustannustilastossa kokoaikainen on henkilö, jonka työaika on virkaehtosopimuksen tai työehtosopimuksen mukainen tai ko. yksikössä tavanomaisesti noudatettava työaika.

Vrt. Osa-aikainen palkansaaja.

Kokonaisansio

Kokonaisansio kuvaa säännölliseltä työajalta sekä muulta työajalta, kuten yli- ja lisätyöajalta, maksettua palkkaa. Kts. Kokonaistyöaika.

Kokonaisansioon luetaan kultakin palkanmaksujaksolta

- peruspalkka,
- tehtävän, ammattitaidon, palvelusvuosien yms. perusteella maksettavat lisät,
- työpaikan sijainnin ja olosuhteiden perusteella maksettavat lisät,
- työaikalisät,
- toimihenkilöiden tulos- ja suoritusperusteinen palkanosa, työntekijöiden suoritusperusteiset ansiot,
- luontoisetujen verotusarvo,
- lisä- ja ylityön ansio,
- osin myös mahdolliset varallaolo-, päivytyös- ja hälytyskorvaukset,
- muut epäsäännöllisesti maksettavat lisät.
- palkkarakennetilastossa lisäksi ei-tehdyltä työajalta maksettu palkka.

Kokonaisansio ei sisällä kertaluonteisia palkkaeriä, kuten lomarahaa ja tulospalkkioita.

Palkkatilastoissa on myös käsite kokonaisansio tulospalkkioiden kanssa.

Kokonaisansio on käytössä kaikissa palkkatilastoissa, mutta sen sisältö voi hieman vaihdella palkkatilastosta riippuen. Esimerkiksi yksityisen sektorin tunti-palkkatilastossa kokonaisansio sisältää säännöllisen tehdyn työajan ansion lisäksi sunnuntai- ja ylityöpalkan korotusosat. Palkkarakennetilastossa kokonaisansio sisältää myös ei-tehdyltä työajalta maksettavan ansion.

Vrt. Säännöllisen työajan ansio.

Kokonaistyöaika

Kokonaistyöaika muodostetaan palkkarakennetilastossa henkilökohtaisen säännöllisen viikkotyöajan sekä tilastointijakson keskimääräisten palkattujen lisä- ja ylityötuntien perusteella. Varallaolon tunteja ei ole sisällytetty kokonaistuntimäärään. Kokonaistyöaika kuvaa palkanmaksun perusteena olevaa työaikaa kuukaudessa.

Kokonaistyöaikaa ei voida palkkarakennetilastossa määrittää, mikäli henkilön säännöllistä viikkotyöaikaa ei tunneta.

Kokonaisansio perustuu kokonaistyöaikaan. Kts. Kokonaisansio.

Vrt. Säännöllinen viikkotyöaika.

Kuukausipalkkainen

Kuukausipalkkainen palkansaaja saa korvauksen suorittamastaan työstä kuukausittain. Ansion perusteena oleva työaika on yleensä yksi kuukausi ja ansio on usein saman suuruinen kuukaudesta toiseen. Kuukausipalkkainen palkansaaja on yleensä toimihenkilö. Palkkausmuoto määräytyy työehtosopimuksen mukaan.

Neljännesvuosimuutos

Neljännesvuosimuutoksella tarkoitetaan vuosineljänneksen indeksin suhteellista muutosta verrattuna edellisen vuosineljänneksen indeksiin. Muutos ilmaistaan yleensä prosenttilukuna.

Lakko

Työntekijät kieltäytyvät työn tekemisestä ja tällöin he eivät myöskään yleensä saavu työpaikalle.

Osa-aikainen palkansaaja

Palkkarakennetilasto:

Palkkarakennetilastossa koko- ja osa-aikaisuuden erittely perustuu säännölliseen viikkotyöaikaan. Tilastossa on osa-aikaisiksi määritetty ne palvelussuhteet, joiden säännöllinen viikkotyöaika on enemmän kuin 10 prosenttia kyseisen alan yleistä työaikaa lyhyempi. Koko- ja osa-aikaisuutta ei ole pystytty määrittämään niille palkansaajille, joille ei ole tiedossa säännöllistä viikkotyöaikaa. Tämä voi johtua joko tiedon ilmoittamatta jättämisestä tai siitä, että henkilön työaika vaihtelee. Julkisen sektorin opettajien koko- ja osa-aikaisuus on määritetty palvelussuhteen ehtojen mukaisesti. Ne yksityisen sektorin opettajat, joiden viikko-opetusvelvollisuus on vähemmän kuin 16 tuntia, määritellään palkkarakennetilastossa osa-aikaisiksi palkansaajiksi.

Yksityisen sektorin palkkatilastot:

Yksityisen sektorin kuukausipalkkaisilla osa-aikaisuuden määrittely perustuu palkkarakennetilaston tavoin pääsääntöisesti viikkotyöaikaan. Osa-aikaisiksi palkansaajiksi määritellään tilastossa ne palkansaajat, joiden säännöllinen viikkotyöaika on enemmän kuin 10 prosenttia kyseisen alan yleistä työaikaa lyhyempi.

Loppuosalle palkansaajista osa-aikaisuustieto saadaan suoraan tiedustelusta tai se määräytyy palvelussuhteen mukaan. Jos palkansaajan säännöllinen viikkotyöaika ei ole tiedossa, käytetään osa-aikaisuuden määrittelyssä myös palkansaajan ansiotietoja hyödyksi.

Yksityisen sektorin tuntipalkkaisille ei määritellä erikseen koko- ja osa-aikaisuutta.

Julkisen sektorin palkkatilastot:

Julkisella sektorilla palkansaajien koko- ja osa-aikaisuus määritellään palvelussuhteen luonteen sekä ehtojen mukaan. Koko- ja osa-aikaisuustieto saadaan yleensä tiedustelun yhteydessä.

Työvoimakustannustutkimus:

Työvoimakustannustilastossa osa-aikainen on henkilö, jonka työaika on lyhyempi kuin virkaehtosopimuksen tai työehtosopimuksen mukainen tai ko. yksikössä tavanomaisesti noudatettava työaika.

Vrt. Kokoaikainen palkansaaja.

Painorakenne

Kuvaa sen, mikä merkitys kullakin indeksiin kuuluvalla alaindeksillä (hyödykkeellä, palkansaajaryhmällä tms.) on kokonaisindeksin kannalta.

Palkansaaja

Palkansaaja on henkilö, joka on työsuhteessa työnantajaan ja joka saa sovittua korvausta tekemästään työstä. Palkansaajat ovat joko toimihenkilö- tai työntekijäasemassa työnantajalla. Palkkatilastoissa ei varsinaisesti erotella palkansaajia toimihenkilöihin tai työntekijöihin. Erottelu voidaan kuitenkin tehdä ammatin tai myös palkkausmuodon mukaan. Palkkatilastoissa ei lueta itselleen palkkaa maksavia yrittäjiä palkansaajiksi, sillä heidän ansionsa poikkeavat muiden samankaltaisten palkansaajien ansioista yleensä liian paljon. Palkkatilastoissa samalla palkansaajalla voi olla useita työsuhteita, jotka kuitenkin käsitellään tilastossa erillisinä palkansaajina.

Pisteluku

Pisteluku on hintaindekseissä käytetty muutossuure, joka kertoo vertailujankohdan hinnan, keskihinnan tai indeksin suhteessa perusajankohdan hintaan, keskihintaan tai indeksiin. Perusajankohdan pistelukua merkitään tavallisesti luvulla sata. Esimerkiksi, jos hyödykkeen pisteluku on tietynä ajankohtana 105,3, merkitsee tämä, että hyödykkeen hinta on noussut 5,3 prosenttia perusajankohdasta.

Saarto

Yrityksen työntekijät kohdistavat työtaistelutoimenpiteitä johonkin kolmanteen osapuoleen. He esim. kieltäytyvät käsittelemästä tietyn yrityksen kuljetuksia.

Sopimusala

Sopimusala määräytyy palvelussuhteeseen sovellettavan työehtosopimuksen mukaan. Kuntasektorilla sopimusalat määritellään Kunnallisen työmarkkinalaitoksen ja työntekijäjärjestöjen välisessä pääsopimuksessa. Työehtosopimus on työntekijäjärjestön ja työnantajan tai työnantajajärjestön välinen sopimus alakohtaisista työehdoista. Työehtosopimuksessa sovitaan esimerkiksi palkoista, työajoista, lomista ja muista eduista, joita sopimuksen soveltamisalalla tulee noudattaa. Sopimukset ovat usein toimialakohtaisia, mutta myös palkansaajan ammattiasemaan sidottuja ja ne solmitaan tietyksi määrääjäksi.

Säännöllinen viikkotyöaika

Palkansaajien säännöllinen viikkotyöaika kerätään pääsääntöisesti palkkatiedusteluiden yhteydessä. Säännöllinen viikkotyöaika perustuu työaikalakiin ja se on usein tietyn työaikajärjestelmän tai työaikamuodon mukainen. Joskus säännölli-

sestä viikkotyöajasta voidaan kuitenkin sopia erikseen ja se voi poiketa kyseisen alan normaalista työajasta. Opettajilla säännöllinen viikkotyöaika on viikoittainen palkanmaksun perusteena oleva tuntimäärä.

Yksityisellä sektorilla säännöllisen työajan tulee tasoittua keskimäärin 40 tuntiin viikossa työehtosopimuksessa määritellyn ajanjakson aikana. Julkisen sektorin virasto- ja toimistotyöaika noudattavilla palkansaajilla keskimääräinen säännöllinen viikkotyöaika on 36,25 tuntia ja yleistä työaika noudattavilla 38,25 tuntia viikossa.

Palkkarakennetilastossa on lähinnä tuntipalkka-aloilla 40-tuntista työviikkoa tekevien säännöllistä viikkotyöaika lyhennetty ns. pekkassopimuksen mukaisesti alakohtaisin ratkaisuin. Lähtökohtana on tällöin ollut entisen ansiotason turvaaminen. Työajan lyhentäminen erillisin vapaapäivin on otettu huomioon säännöllistä viikkotyöaika määritettäessä siten, että 40 -tuntista työviikkoa tekevien säännölliseksi viikkotyöajaksi on määritetty 37,89 tuntia. Kuntien tuntipalkkaisuilla työajan lyhennys on toteutettu säännöllistä viikkotyöaika lyhentämällä, ei palkallisen tai ei-palkatun vapaan määrää lisäämällä.

Säännöllisen työajan ansio perustuu säännölliseen viikkotyöaikaan. Kts. Säännöllisen työajan ansio.

Vrt. Kokonaistyöaika.

Säännöllisen työajan ansio

Säännöllisen työajan ansioon luetaan kultakin palkanmaksujaksolta

- peruspalkka,
- tehtävän, ammattitaidon, palvelusvuosien yms. perusteella maksettavat lisät,
- työpaikan sijainnin ja olosuhteiden perusteella maksettavat lisät,
- työaikalisät,
- toimihenkilöiden tulos- ja suoritusperusteinen palkanosa, työntekijöiden suoritusperusteiset ansiot,
- luontoisetujen verotusarvo,
- palkkarakennetilastossa lisäksi ei- tehdyltä työajalta maksettu palkka.

Säännöllisen työajan ansio ei sisällä kertaluonteisia palkkaeriä, kuten lomarahaa ja tulospalkkioita. Palkkatilastoissa käytetään kuitenkin myös käsitettä säännöllisen työajan ansio tulospalkkioiden kanssa.

Säännöllisen työajan ansio on käytössä kaikissa palkkatilastoissa, mutta sen sisältö voi hieman vaihdella palkkatilastosta riippuen. Esimerkiksi tuntipalkkatilastoissa säännöllisen työajan ansio sisältää aika-, urakka- ja palkkiotyöstä säännölliseltä tehdyltä työajalta maksetut palkat sekä sunnun-tai- ja ylityöpalkan perusosat, mutta ei korotusosia. Palkkarakennetilastossa säännöllisen työajan ansio kuvaa ansiota sekä tehdyltä että ei-tehdyltä työajalta.

Vrt. Kokonaisansio.

Tehdyt työtunnit

Palkkatilastot:

Palkkatilastojen tuntipalkka-aloilla ansiot tilastoidaan tehtyä työaikaa kohden. Tehdyllä työajalla tarkoitetaan sitä työaikaa, jolloin palkansaaja on tehnyt varsinaisia työtehtäviään. Tehtyihin työtun-teihin lasketaan aika-, urakka- ja palkkiotyön tehdyt työtunnit sekä sunnuntai- ja ylityötunnit. Työtunnit pohjautuvat työaikalakiin.

Työvoimakustannustutkimus:

Tehdyllä työajalla tarkoitetaan sitä työaikaa, jolloin palkansaaja on tehnyt varsinaisia työtehtäviään. Se sisältää myös sunnuntai- ja ylityötunnit. Tehtyihin työtunteihin luetaan koulutukseen käytetty aika, mutta ei palkattomia ylitöitä. Tehdyt työtunnit voidaan työvoimakustannustilastossa määritellä myös palkatuiksi työtunneiksi, joista on vähennetty palkalliset poissaolotunnit.

Toimihenkilö

Työlliset jaetaan ammattiaseman perusteella seuraavasti: a) yrittäjät tai itsenäiset ammatinharjoittajat, b) palkansaajat, jotka jaetaan edelleen työntekijöihin ja toimihenkilöihin ammatin perusteella c) yrittäjäperheenjäsenet eli perheenjäsenensä omistamassa yrityksessä työskentelevät. Työttömän ammattiasema määräytyy työttömyyttä edeltäneen työpaikan tilanteen mukaan.

Tuntipalkkainen

Tuntipalkkaisella palkansaajalla ansiot määräytyvät pääasiassa tehtyjen työtuntien mukaan. Lisäksi tuntipalkkainen palkansaaja voi saada ansiota ei-tehdyltä työajalta. Korvaus tehdystä ja ei-tehdystä työstä voidaan maksaa useita kertoja kuukaudessa. Tuntipalkkainen palkansaaja on yleensä työntekijä. Palkkausmuoto määräytyy työehtosopimuksen mukaan.

Työnantajasektori

Työnantajasektori kuvaa työmarkkinoiden rakennetta ja se määrittellään päätöksentekoyksikön perusteella. Palkkatilastoissa ja työvoimakustannustilastoissa käytettävä työnantajasektoriluokitus on kansallinen muunneltu talous- ja yhteiskuntatilastoissa sovellettavasta sektoriluokituksesta (Sektoriluokitus 2000).

Palkkatilastoissa käytettävä luokitus on rakenteeltaan seuraava:

- Kuntasektori
Kuntien ja kuntayhtymien toimintayksiköt sekä kuntien liikelaitokset
- Valtio
Valtion budjettitalouden piirissä olevat virastot ja laitokset
- Yksityinen sektori
Yksityiset yritykset, valtio- ja kuntaenemmistöiset yritykset sekä valtion liikelaitokset.

Myös voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, seurakunnat sekä järjestöt ja säätiöt luetaan palkkatilastoissa yksityiseen sektoriin.

Työvoimakustannustilastossa sekä työvoimakustannusindeksissä sektoriluokitus on rakenteeltaan samanlainen kuin palkkatilastoissa käytettävä luokitus.

Ansiotasoindeksissä voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, seurakunnat sekä järjestöt muodostavat oman työnantajasektorinsa (muut).

Työntekijä

Työlliset jaetaan ammattiaseman perusteella seuraavasti: a) yrittäjät tai itsenäiset ammatinharjoittajat, b) palkansaajat, jotka jaetaan edelleen työntekijöihin ja toimihenkilöihin ammatin perusteella c) yrittäjäperheenjäsenet eli perheenjäsenensä omistamassa yrityksessä työskentelevät. Työttömän ammattiasema määrittyy työttömyyttä edeltäneen työpaikan tilanteen mukaan.

Työsulku

Työnantaja sulkee työpaikan ja keskeyttää palkanmaksun.

Työtaistelu

Työntekijäpuolen tai työnantajapuolen työn väliaikaista tahallista keskeyttämistä, työstä kieltäytymistä, sen hidastamista tai muuta painostuskeinoa jonkin päämäärän saavuttamiseksi

Työvoimakustannukset

Työvoimakustannukset kuvaavat kaikkia niitä kustannuksia, joita työnantajille aiheutuu työvoiman käytöstä. Työvoimakustannukset esitetään yleensä kustannuksina tehtyä työtuntia kohden. Työtiloista, työmatkoista tai verottomista päivärahoista aiheutuvat kustannukset eivät kuulu työvoimakustannuksiin.

Kokonaistyövoimakustannukset saadaan vähentämällä työvoimakustannuserien summasta työnantajatuet. Työnantajatukien tarkoituksena on rahoittaa työnantajan maksamista välittömistä korvauksista aiheutuvat kustannukset joko kokonaan tai osittain. Tällaisia tukia ovat työnantajan saamat työllistämistuet ja koulutuskorvaukset.

Työvoimakustannusindeksissä työvoimakustannuserät jaetaan seuraaviin ryhmiin:

- palkka ilman kertaluonteisia palkkaeriä,
- kertaluonteiset palkkaerät ja
- sosiaaliturvan kustannukset.

Työvoimakustannustutkimuksessa työvoimakustannuserät jaetaan seuraaviin pääryhmiin:

- välitön ansio,
- kertaluonteiset palkkaerät,
- vapaapäivien palkat,

- maksut henkilöstörahoitukseen,
- luontoisetujen ja yritystuotteiden kustannukset,
- sosiaaliturvan kustannukset,
- koulutuskustannukset ja
- muut työvoimakustannukset.

Välitön ansio on yhtä kuin tehdyttä työajalta kultakin palkanmaksuajalta maksetut palkat. Välitön ansio sisältää

- tehdyn työajan, aikaansaadun tuotoksen tai tehdyn työmäärän perusteella maksetut välittömät korvaukset,
- ylityö-, vuorotyö- ja vastaavat korvaukset sekä
- säännöllisesti kullakin palkanmaksujaksolla maksettavat lisäpalkkiot ja korvaukset.

Kertaluonteisia eriä ovat sellaiset maksut, joita ei makseta säännöllisesti jokaisella palkanmaksujaksolla. Näitä usein vain kerran vuodessa maksettavia palkanlisäyksiä ovat esimerkiksi tulospalkkiot ja lomarahat sekä palvelusvuosikorvaukset eräillä tuntipalkka-aloilla. Kertaluonteisten erien maksamisesta voidaan sopia myös työehtosopimuksissa.

Vapaapäivien palkat ovat korvauksia, joita maksetaan lakisääteisistä, sopimusperusteisista tai vapaaehtoisesti myönnettyistä lomista, yleisistä vapaapäivistä tai muista palkallisista vapaapäivistä. Tyypillisiä eriä ovat vuosilomapalkat, kuukausipalkkaisten arkipyhien palkat, tuntipalkkaisten arkipyhäkorvaukset ja työajan lyhennysvapaan palkat.

Maksuiksi henkilöstörahoitukseen luetaan yritysten työntekijöidensä säästöjärjestelmiin, kuten henkilöstörahoitukseen, vuosittain mahdollisesti siirtämä summa.

Luontoisetujen ja yritystuotteiden kustannuksiksi sisällytetään kaikki työnantajalle aiheutuvat kustannukset tavaroista ja palveluista, jotka työnantaja antaa työntekijöidensä käyttöön. Tällaisia tavaroita ja palveluita ovat mm. autoetu ja työpaikkaruokailu, optiot sekä henkilöstön virkistys- ja sosiaalitoiminta. Oman henkilöstön palkkaa ei oteta huomioon.

Sosiaaliturvan kustannukset tarkoittavat summaa, jonka työnantajat maksavat työntekijöidensä sosiaaliturvaetuksista. Lakisääteisiä, sopimusperäisiä tai vapaaehtoisia maksuja ovat mm. työeläke-, sosiaaliturva- ja työttömyysvakuutusmaksut. Lisäksi tähän ryhmään kuuluvat ns. laskennallisina sosiaaliturvan rahoitukseen liittyvinä kustannuksina sairausajan ja perhevapaan palkat (nettona eli Kelan työnantajalle maksamat korvaukset vähennettynä) sekä työterveyshuollon kustannukset (myös nettona) ja työsuhteen päättymisestä johtuvat korvaukset.

Koulutuskustannuksiin kuuluvat mm. ammatillisten koulutuspalveluiden kustannukset, kursseille osallistumisten kustannukset, yritysten ulkopuolisten kouluttajien palkkiot ja maksut koulutusta järjestäville organisaatioille. Sen sijaan koulutuskustannuksiin eivät kuulu koulutukseen osallistuvien palkat, vaan ne lasketaan kuuluviksi tehdyn työajan palkkoihin.

Muita työvoimakustannuksia ovat mm. suoja- ja työvaatteista sekä työvoiman hankinnasta johtuvat kustannukset.

Euroopan Unionin työvoimakustannus -käsitteeseen sisältyviä palkkasumman tai työvoiman perusteella maksettuja työnantajan veroja ei ole Suomessa.

Työvoimakustannukset -käsite vastaa osin Kansantalouden tilinpidon palkansaajakorvaukset -käsitettä, johon eivät kuitenkaan kuulu mm. työterveyshuolto-, koulutus- eikä rekrytointikustannukset.

Vuosimuutos

Vuosimuutos on indeksin suhteellinen muutos vuotta aiempaan vastaavaan ajankohtaan verrattuna (esim. kuluttajahintojen kokonaisindeksin vuosimuutos eli inflaatio).

Luokitukset

Toimiala

Palkkarakenneaineistossa on yrityksen tai työnantajan toimiala sekä paikallisyksikön, valtion viraston tai kuntasektorin toimintayksikön toimiala.

TOL 2002 -luokituksella julkaistut pääluokat ovat

- A Maa- ja metsätalous
 - B Kalatalous
 - C Kaivostoiminta ja louhinta
 - D Teollisuus
 - E Sähkö, kaasu ja vesihuolto
 - F Rakentaminen
 - G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen korjaus
 - H Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 - I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne
 - J Rahoitus ja vakuutus
 - K Kiinteistö-, vuokraus-, ja tutkimuspalvelut; liike-elämän palvelut
 - L Julkinen hallinto ja maanpuolustus
 - M Koulutus
 - N Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut
 - O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut
- Työvoimakustannusindeksi, ansiotasoindeksi ja työtaistelutilasto

TOL 2008 -luokituksella julkaistavat pääluokat ovat

- A Maatalous, metsätalous ja kalatalous
- B Kaivostoiminta ja louhinta
- C Teollisuus
- D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta
- E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito
- F Rakentaminen
- G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen korjaus

- H Kuljetus ja varastointi
- I Majoitus- ja ravitsemistoiminta
- J Informaatio ja viestintä
- K Rahoitus ja vakuutustoiminta
- L Kiinteistöalan toiminta
- M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta
- N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta
- O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
- P Koulutus
- Q Terveys- ja sosiaalipalvelut
- R Taiteet, viihde ja virkistys
- S Muu palvelutoiminta

Koulutusluokitus

Koulutusaste

Ilmoittaa palkansaajan korkeimman suoritettun tutkinnon tason. Muodostetaan tutkintokoodin ensimmäisestä numerosta.

- 0 - Esiaste
- 1 - Alempi perusaste (alle 9 v.)
- 2 - Ylempi perusaste (noin 9 v.)
- 3 - Keskiaste (noin 10-11 v.)
- 5 - Alin korkea-aste (13-14 v.)
- 6 - Alempi korkea-aste (noin 15 v.)
- 7 - Ylempi korkea-aste (noin 16 v.)
- 8 - Tutkijakoulutus
- 9 tai X - Koulutusaste tuntematon

Palkkarakennetilastossa tuntemattomat koulutusasteet käsitellään perusasteen suorituksina. Tulosteissa ei eritellä perusasteen koulutusta alempaan ja ylempään perusasteeseen.

Koulutusala

Ilmoittaa tutkinnon koulutusalan. Muodostetaan tutkintokoodin toisesta numerosta.

- 0 - Yleissivistävä koulutus
- 1 - Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus
- 2 - Humanistinen ja taidealan koulutus
- 3 - Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus
- 4 - Luonnontieteellinen koulutus
- 5 - Tekniikan koulutus
- 6 - Maa- ja metsätalouden koulutus
- 7 - Terveys- ja sosiaalialan koulutus
- 8 - Palvelualojen koulutus
- 9 - Koulutusala tuntematon

Ammattiluokitus

Tilastokeskuksen ammattiluokitus (Ammattiluokitus 2001, Käsikirja 14). Luokitus muodostetaan alakohtaisesta ammattinimikkeistöstä ja luokittelussa käytetään mahdollisuuksien mukaan toimiala- ja koulutusehtojärjestelmää. Ammattiluokituksen 10 pääluokkaa ovat:

- 1 – Johtajat ja ylimmät virkamiehet
- 2 – Erityisasiantuntijat
- 3 – Asiantuntijat
- 4 – Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät
- 5 – Palvelu-, myynti ja hoitotyöntekijät
- 6 – Maanviljelijät, metsätyöntekijät
- 7 – Rakennus-, korjaus- ja valmistus
- 8 – Prosessi- ja kuljetustyöntekijät
- 9 – Muut työntekijät
- 0 – Sotilaat

Alueluokitus

Maakuntaluokitus

- 01 – Uusimaa
- 02 – Varsinais-Suomi
- 04 – Satakunta
- 05 – Kanta-Häme
- 06 – Pirkanmaa
- 07 – Päijät-Häme
- 08 – Kymenlaakso
- 09 – Etelä-Karjala
- 10 – Etelä-Savo
- 11 – Pohjois-Savo
- 12 – Pohjois-Karjala
- 13 – Keski-Suomi
- 14 – Etelä-Pohjanmaa
- 15 – Pohjanmaa
- 16 – Keski-Pohjanmaa
- 17 – Pohjois-Pohjanmaa
- 18 – Kainuu
- 19 – Lappi
- 20 – Itä-Uusimaa
- 21 – Ahvenanmaa

Palkat ja työvoimakustannukset 2009 -julkaisu kokoaa yhteen keskeisimmät tulokset palkat ja työvoimakustannukset -aihealueen tilastoista. Julkaisun tiedot perustuvat työvoimakustannusindeksiin, ansiotasoindeksiin, palkkarakennetilaston ja työtaistelutilaston tietoihin tuotantovuosilta 2006, 2007 ja 2008. Ansiotasoindeksistä esitellään myös pidempiä aikasarjoja ja julkaisun kansainvälisissä osioissa tarkastellaan lisäksi Eurostatin kokoamia tietoja.

Wages, salaries and labour costs 2009 draws together the most important results of statistics under the topic of wages, salaries and labour costs. The data in the publication are based on those in the labour cost index, the index of wage and salary earnings, structure of earnings statistics and statistics on labour disputes concerning the production years 2006, 2007 and 2008. Longer time series of the wage and salary earnings index are also presented, and data collected by Eurostat are discussed in the sections concerning other countries.

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4 C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Statistikcentralen, försäljning
PB 4 C
FI-00022 STATISTIKCENTRALEN
tfn. +358 9 173 420 11
fax +358 9 173 425 00
sales@stat.fi
www.stat.fi

Statistics Finland, Sales Services
PO Box 4 C
FI-00022 Statistics Finland
Tel. +358 9 1734 2011
Fax +358 9 1734 2500
sales@stat.fi
www.stat.fi

ISSN 1795-5165
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8772
ISBN 978-952-244-234-5
Tuotenumero 3233